

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Hefte nr. 1/2020

Overenskomster med fremmede stater

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Hefte nr. 1/2020

Overenskomster med fremmede stater

Innhold

		Side
2008		
20.	februar	Tilleggsprotokoll om elektroniske fraktbrev til Konvensjon av 1956 om fraktavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR)
		1
2009		
18.	juni	Europarådets konvensjon om innsyn i offentlige dokumenter – CETS 205
		10
26.	november	Avtale mellom Den europeiske union og Island og Norge om anvendelse av visse bestemmelser i Rådsbeslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, og Rådsbeslutning 2008/616/JIS om gjennomføring av Beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, med vedlegg
		22
2012		
4.	mai	Endring til Protokoll av 1999 om reduksjon av forsuring, overgjødsling og bakkenært ozon til ECE-konvensjonen av 1979 om langtransportert grensekryssende luftforurensning
		70

20. februar 2008 nr. 8**Tilleggsprotokoll om elektroniske fraktbrev til Konvensjon av 1956 om fraktavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR)**

I medhald av kgl.res. 25. april 2008 blei tilleggsprotokollen underteikna 27. mai 2008. I medhald av kgl.res. 7. mai 2020 blei tilleggsprotokollen ratifisert. Tilleggsprotokollen tok til å gjelde for Noreg frå 9. september 2020. Det visast til Prop.11 LS (2019–2020), Innst.214 S (2019–2020) og til vedtak i Stortinget 31. mars 2020.

Additional Protocol to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR) concerning the Electronic Consignment Note

The Parties to this Protocol,

Being Parties to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva on 19 May 1956,

Desirous of supplementing the Convention in order to facilitate the optional making out of the consignment note by means of procedures used for the electronic recording and handling of data,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Protocol,

«*Convention*» means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR);

«*Electronic communication*» means information generated, sent, received or stored by electronic, optical, digital or similar means with the result that the information communicated is accessible so as to be usable for subsequent reference;

«*Electronic consignment note*» means a consignment note issued by electronic communication by the carrier, the sender or any other party interested in the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, including particulars logically associated with the electronic communication by attachments or otherwise linked to the electronic communication contemporaneously with or subsequent to its issue, so as to become part of the electronic consignment note;

«*Electronic signature*» means data in electronic form which are attached to or logically associated with other electronic data and which serve as a method of authentication.

Article 2

Scope and effect of the electronic consignment note

1. Subject to the provisions of this Protocol, the consignment note referred to in the Convention, as well as any demand, declaration, instruction, request, reservation or other communication relating to the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, may be made out by electronic communication.

2. An electronic consignment note that complies with the provisions of this Protocol shall be considered to be equivalent to the consignment note referred to in the Convention and shall therefore have the same evidentiary value and produce the same effects as that consignment note.

Article 3

Authentication of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall be authenticated by the parties to the contract of carriage by means of a reliable electronic signature that ensures its link with the electronic consignment note. The reliability of an electronic signature method is presumed, unless otherwise proved, if the electronic signature:

- (a) is uniquely linked to the signatory;
- (b) is capable of identifying the signatory;
- (c) is created using means that the signatory can maintain under his sole control; and
- (d) is linked to the data to which it relates in such a manner that any subsequent change of the data is detectable.

2. The electronic consignment note may also be authenticated by any other electronic authentication method permitted by the law of the country in which the electronic consignment note has been made out.
3. The particulars contained in the electronic consignment note shall be accessible to any party entitled thereto.

Article 4

Conditions for the establishment of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall contain the same particulars as the consignment note referred to in the Convention.
2. The procedure used to issue the electronic consignment note shall ensure the integrity of the particulars contained therein from the time when it was first generated in its final form. There is integrity when the particulars have remained complete and unaltered, apart from any addition or change which arises in the normal course of communication, storage and display.
3. The particulars contained in the electronic consignment note may be supplemented or amended in the cases authorized by the Convention.

The procedure used for supplementing or amending the electronic consignment note shall make it possible to detect as such any supplement or amendment to the electronic consignment note and shall preserve the particulars originally contained therein.

Article 5

Implementation of the electronic consignment note

1. The parties interested in the performance of the contract of carriage shall agree on the procedures and their implementation in order to comply with the requirements of this Protocol and the Convention, in particular as regards:
 - (a) The method for the issuance and the delivery of the electronic consignment note to the entitled party;
 - (b) An assurance that the electronic consignment note retains its integrity;
 - (c) The manner in which the party entitled to the rights arising out of the electronic consignment note is able to demonstrate that entitlement;
 - (d) The way in which confirmation is given that delivery to the consignee has been effected;
 - (e) The procedures for supplementing or amending the electronic consignment note; and
 - (f) The procedures for the possible replacement of the electronic consignment note by a consignment note issued by different means.
2. The procedures in paragraph 1 must be referred to in the electronic consignment note and shall be readily ascertainable.

Article 6

Documents supplementing the electronic consignment note

1. The carrier shall hand over to the sender, at the latter's request, a receipt for the goods and all information necessary for identifying the shipment and for access to the electronic consignment note to which this Protocol refers.
2. The documents referred to in Article 6, paragraph 2 (g) and Article 11 of the Convention may be furnished by the sender to the carrier in the form of an electronic communication if the documents exist in this form and if the parties have agreed to procedures enabling a link to be established between these documents and the electronic consignment note to which this Protocol refers in a manner that assures their integrity.

Final Provisions

Article 7

Signature, ratification, accession

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to or Parties to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.
2. This Protocol shall be open for signature at Geneva from 27 to 30 May 2008 inclusive and after this date, at United Nations Headquarters in New York until 30 June 2009 inclusive.

3. This Protocol shall be subject to ratification by signatory States and open for accession by non-signatory States, referred to in paragraph 1 of this article, which are Parties to the Convention.

4. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of the Commission's terms of reference and which have acceded to the Convention may become Parties to this Protocol by acceding thereto after its entry into force.

5. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

6. Any instrument of ratification or accession, deposited after the entry into force of an amendment to this Protocol adopted in accordance with the provisions of Article 13 hereafter, shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the amendment.

Article 8 *Entry into force*

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 7, paragraph 3, of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.

2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 9 *Denunciation*

1. Any Party may denounce this Protocol by so notifying the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect 12 months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

3. Any State which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 10 *Termination*

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention ceases to be in force.

Article 11 *Dispute*

Any dispute between two or more Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 12 *Reservations*

1. Any State may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 11 of this Protocol. Other Parties shall not be bound by article 11 of this Protocol in respect of any Party which has entered such a reservation.

2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 13
Amendments

1. Once this Protocol is in force, it may be amended according to the procedure defined in this article.
2. Any proposed amendment to this Protocol presented by a Party to this Protocol shall be submitted to the Working Party on Road Transport of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) for consideration and decision.
3. The Parties to this Protocol shall make all possible efforts to achieve consensus. If, despite these efforts, consensus is not reached on the proposed amendment, it shall require, as a last resort, for adoption a two-thirds majority of Parties present and voting. A proposed amendment adopted either by consensus or by a two-thirds majority of Parties shall be submitted by the secretariat of the United Nations Economic Commission for Europe to the Secretary-General to be circulated for acceptance to all Parties to this Protocol, as well as to signatory States.
4. Within a period of nine months from the date on which the proposed amendment is communicated by the Secretary-General, any Party may inform the Secretary-General that it has an objection to the amendment proposed.
5. The proposed amendment shall be deemed to have been accepted if, by the end of the period of nine months foreseen in the preceding paragraph, no objection has been notified by a Party to this Protocol. If an objection is stated, the proposed amendment shall be of no effect.
6. In the case of a country which becomes a Contracting Party to this Protocol between the moment of notification of a proposal for amendment and the end of the nine-month period foreseen in paragraph 4 of this article, the secretariat of the Working Party on Road Transport of the Economic Commission for Europe shall notify the new State Party about the proposed amendment as soon as possible. The latter may inform the Secretary-General before the end of this period of nine months that it has an objection to the proposed amendment.
7. The Secretary-General shall notify, as soon as possible, all the Parties of objections raised in accordance with paragraphs 4 and 6 of this Article as well as of any amendment accepted according to paragraph 5 above.
8. Any amendment deemed to have been accepted shall enter into force six months after the date of notification of such acceptance by the Secretary-General to Parties.

Article 14
Convening of a diplomatic conference

1. Once this Protocol is in force, any Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General, not less than one fourth of the Parties to this Protocol notify him of their concurrence with the request.
2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Parties the provisional agenda for the Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.
3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

Article 15
Notifications to States

In addition to the notifications provided for in Articles 13 and 14, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in Article 7, paragraph 1, above, and the States which have become Parties to this Protocol in accordance with paragraphs 3 and 4 of Article 7, of:

- (a) Ratifications and accessions under Article 7;
- (b) The dates of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- (c) Denunciations under Article 9;
- (d) The termination of this Protocol in accordance with Article 10;
- (e) Declarations and notifications received in accordance with Article 12, paragraphs 1 and 2.

Article 16

Depositary

The original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified true copies thereof to all the States referred to in Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

DONE at Geneva, this twentieth day of February two thousand and eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

Tilleggsprotokoll om elektroniske fraktbrev til Konvensjon om fraktavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR)

Partane i protokollen her,

som er *tilslutta* konvensjonen om fraktavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR), som blei utferda i Genève 19. mai 1956,

og som *ønskjer* eit tillegg til konvensjonen for å leggje til rette for valfri oppretting av fraktbrev ved å ta i bruk dei prosedyrane som blir brukte ved elektronisk lagring og handtering av data,

er blitt *einige* om følgjande:

Artikkel 1 Definisjonar

I protokollen her

tyder «*konvensjon*» konvensjonen om fraktavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR),

tyder «*elektronisk kommunikasjon*» informasjon som er generert, send, motteken eller lagra på elektroniske, optiske, digitale eller liknande medium, på ein slik måte at denne informasjonen er tilgjengeleg for seinare referanse,

tyder «*elektronisk fraktbrev*» eit fraktbrev som er utferda ved hjelp av elektronisk kommunikasjon, av fraktføraren, sendaren eller ein annan part som er ein del av gjennomføringa av ein fraktavtale under konvensjonen, inkludert informasjon som er logisk knytt til den elektroniske kommunikasjonen gjennom vedlegg eller på andre måtar, samtidig eller i etterkant av at han blir utferda, slik at dei blir ein del av det elektroniske fraktbrevet,

tyder «*elektronisk signatur*» data i elektronisk form som ligg ved eller er logisk knytt til andre elektroniske data, og som fungerer som autentiseringsmetode.

Artikkel 2 Rammer for og effekt av elektronisk fraktbrev

1. Så langt det følgjer av protokollen her, kan fraktbrevet som det blir vist til i konvensjonen, og alle krav, erklæringer, instruksjonar, førespurnader, atterhald eller annan kommunikasjon som gjeld gjennomføringa av ein fraktavtale som er underlagd konvensjonen, opprettast ved hjelp av elektronisk kommunikasjon.

2. Eit elektronisk fraktbrev som oppfyller føresegnene i protokollen her, skal reknast som likeverdig med fraktbrevet som er omtalt i konvensjonen, og skal derfor ha same bevisverdi og føre til same resultat som sistnemnde fraktbrev.

Artikkel 3 Autentisering av det elektroniske fraktbrevet

1. Det elektroniske fraktbrevet skal autentiserast av partane i fraktavtalen ved hjelp av ein påliteleg elektronisk signatur som sikrar at han er knytt til det elektroniske fraktbrevet. Ein skal gå ut frå at ein elektronisk signeringsmetode er påliteleg, med mindre anna er bevist, dersom han

(a) kan knytast eintydig til den som underteiknar

(b) kan identifisere den som underteiknar

(c) er oppretta med middel som den som underteiknar, kan halde fram med å ha einekontroll over

(d) er knytt til dei dataa han gjeld, på ein slik måte at det er mogleg å påvise eventuelle seinare endringar av dataa

2. Det elektroniske fraktbrevet kan også autentiserast ved hjelp av andre elektroniske verifikasjonsmetodar som er tillatne etter lov i landet der det elektroniske fraktbrevet er utferda.

3. Informasjonen i det elektroniske fraktbrevet skal vere tilgjengelege for alle partar som har rett til å sjå dei.

Artikkel 4

Vilkår for oppretting av elektronisk fraktbrev

1. Det elektroniske fraktbrevet skal innehalde den same informasjonen som fraktbrevet som er omtalt i konvensjonen.
2. Prosedyren for utferding av det elektroniske fraktbrevet skal sikre integriteten til informasjonen i fraktbrevet frå då det blei oppretta i endeleg form. Integritet vil seie at informasjonen framleis er fullstendig og uendra, med unntak av eventuelle tillegg eller endringar som kjem til gjennom vanleg kommunikasjon, lagring og vising.
3. Informasjonen i det elektroniske fraktbrevet kan bli supplert eller endra når det er tillate etter konvensjonen.

Prosedyren for supplering eller endring av det elektroniske fraktbrevet skal gjere det mogleg å påvise alle tillegg eller endringar til det elektroniske fraktbrevet og sikre at den opphavlege informasjonen blir teken vare på.

Artikkel 5

Implementering av elektronisk fraktbrev

1. Partane som er ein del av gjennomføringa av fraktavtalen skal bli einige om prosedyrane og implementeringa av dei for å overhalde krava i denne protokollen og konvensjonen, særleg det som gjeld
 - (a) korleis det elektroniske fraktbrevet blir utferda og levert til rettshavaren
 - (b) sikring av at det elektroniske fraktbrevet ikkje mistar integriteten sin
 - (c) korleis parten som har krav på rettar etter det elektroniske fraktbrevet, kan vise at han har dette kravet
 - (d) korleis det blir stadfesta at leveringa til mottakaren er gjennomført
 - (e) korleis det blir utferda suppleringar eller endringar til det elektroniske fraktbrevet
 - (f) korleis det elektroniske fraktbrevet eventuelt kan bli erstatta av eit fraktbrev som er utferda på andre måtar
2. Det elektroniske fraktbrevet må vise til prosedyrane i § 1, og dei må vere enkle å fastslå.

Artikkel 6

Tilleggsdokument til det elektroniske fraktbrevet

1. Fraktføraren skal på førespurnad frå sendaren gje sendaren kvittering for varene og all informasjon som er nødvendig for å identifisere sendinga og for å få tilgang til det elektroniske fraktbrevet som er omtalt i protokollen her.
2. Dokumenta det er vist til i artikkel 6 § 2 (g) og artikkel 11 i konvensjonen, kan leverast av sendaren til fraktføraren ved hjelp av elektronisk kommunikasjon dersom dokumenta eksisterer i denne forma, og dersom partane er einige om prosedyrar for korleis dei skal knyte desse dokumenta til det elektroniske fraktbrevet som er omtalt i protokollen her, på ein måte som sikrar integriteten til dokumenta.

Slutføresegner

Artikkel 7

Underteikning, ratifikasjon og tiltreding

1. Protokollen her er open for underteikning av statar som er signatarar eller parter til konvensjonen, og som anten er medlemmer i Den økonomiske kommisjonen for Europa eller kan ta del i arbeidet til kommisjonen i rådgjevande eigenskap i samsvar med § 8 i referansereglane til kommisjonen.
2. Protokollen her skal vere open for underteikning i Genève frå 27. til og med 30. mai 2008, og deretter er han tilgjengeleg på hovudkvarteret til Dei sameinte nasjonane i New York til og med 30. juni 2009.
3. Protokollen her er gjenstand for ratifikasjon av statar som har underteikna han, og open for tiltreding frå statar som ikkje har underteikna han, som referert til i § 1 i artikkelen her, som er partar i konvensjonen.
4. Statar som i samsvar med § 11 i referansereglane til Den økonomiske kommisjonen for Europa kan delta i visse aktivitetar innanfor kommisjonen, og som har tiltredd konvensjonen, kan tiltre protokollen her etter at han er sett i kraft.
5. Ratifikasjon eller tiltreding skjer ved å deponere eit dokument hos generalsekretæren i Dei sameinte nasjonane.
6. Dokument om ratifikasjon eller tiltreding som blir deponerte etter at ei endring av denne protokollen i samsvar med føresegnene i artikkel 13 er sett i kraft, skal gjelde for protokollen med desse endringane.

Artikkel 8 *Ikkraftsetjing*

1. Protokollen her trer i kraft på den nittiande dagen etter at fem av statane som det er vist til i artikkel 7 § 3 i denne protokollen, har deponert ratifikasjons- eller tiltredingsdokumenta sine.
2. For ein stat som ratifiserer eller tiltrer protokollen etter at fem statar har deponert ratifikasjons- eller tiltredingsdokumenta sine, skal protokollen her tre i kraft på den nittiande dagen etter at denne staten har deponert ratifikasjons- eller tiltredingsdokumentet sitt.

Artikkel 9 *Oppseiing*

1. Ein part kan seie opp protokollen her ved å underrette generalsekretæren i Dei sameinte nasjonane om dette.
2. Oppseiinga trer i kraft 12 månader etter datoen då generalsekretæren blei underretta om oppseiinga.
3. Ein stat som opphøyrer å vere part til konvensjonen, skal på den same dagen opphøyre å vere part til protokollen her.

Artikkel 10 *Opphøyr*

Dersom talet på partar blir redusert til mindre enn fem på grunn av oppseiingar etter at protokollen her er sett i kraft, skal protokollen opphøyre å vere i kraft frå den dagen den siste av desse oppseiingane får verknad. Han skal også opphøyre å vere i kraft frå den dagen konvensjonen opphøyrer å vere i kraft.

Artikkel 11 *Tvist*

Alle tvistar mellom to eller fleire partar som gjeld tolkinga eller bruken av protokollen her, som partane ikkje greier å avgjere ved forhandling eller på annan måte, kan etter kravsmål frå ein av dei aktuelle partane bli sende til Den internasjonale domstolen til avgjerd.

Artikkel 12 *Atterhald*

1. Ein stat kan ved underteikning, ratifikasjon eller tiltreding av protokollen her erklære ved kunngjering til generalsekretæren i Dei sameinte nasjonane at han ikkje reknar seg som bunden av artikkel 11 i protokollen her. Andre partar skal ikkje vere bundne av artikkel 11 i protokollen her overfor ein part som har teke eit slikt atterhald.
2. Kunngjeringa som det er vist til i § 1 i artikkelen her, kan når som helst trekkjast tilbake ved ei erklæring adressert til generalsekretæren i Dei sameinte nasjonane.
3. Ingen andre atterhald til protokollen her skal vere tillatne.

Artikkel 13 *Endringar*

1. Når protokollen her er sett i kraft, kan han endrast i samsvar med prosedyren som er skildra i artikkelen her.
2. Alle føreslåtte endringar til denne protokollen som blir lagde fram av ein av partane, skal sendast inn til arbeidsgruppa for vegtransport i Dei sameinte nasjonanes økonomiske kommisjon for Europa (UNECE) til vurdering og avgjerd.
3. Partane i denne protokollen skal gjere alt dei kan for å oppnå konsensus. Dersom dei likevel ikkje oppnår konsensus om den føreslåtte endringa, krevst det, som ein siste utveg, to tredjedels fleirtal blant partane som er til stades og stemmer, for at endringa skal bli vedteken. Ei føreslått endring som blir vedteken anten ved konsensus eller to tredjedels fleirtal blant partane, skal sendast av sekretariatet for Dei sameinte nasjonanes økonomiske kommisjon for Europa til generalsekretæren, slik at ho kan sendast til godkjenning hos alle partane i protokollen her, og til statane som har underteikna han.
4. I løpet av ni månader frå datoen då den føreslåtte endringa blir send ut av generalsekretæren, kan ein av partane underrette generalsekretæren om at ein har ei innvending mot den føreslåtte endringa.
5. Den føreslåtte endringa skal reknast som godkjend dersom det ved utgangen av dei ni månadene som er skildra i paragrafen ovanfor, ikkje har kome inn innvendingar frå nokon av partane i protokollen her. Dersom det kjem inn innvendingar, vil den føreslåtte endringa ikkje tre i kraft.

6. Dersom ein stat blir kontraherande part i denne protokollen i tida frå det er sendt ut melding om eit endringsforslag, til utgangen av perioden på ni månader som er skildra i § 4 i artikkelen her, skal sekretariatet for arbeidsgruppa for vegtransport i Den økonomiske kommisjonen for Europa underrette den nye statsparten om den føreslåtte endringa så snart som mogleg. Sistnemnde kan underrette generalsekretæren før utgangen av perioden på ni månader om at ein har ei innvending mot den føreslåtte endringa.

7. Generalsekretæren skal, så snart som mogleg, underrette alle partane om innvendingar som er i samsvar med § 4 og 6 i artikkelen her, og om alle endringar som blir godkjende i samsvar med § 5 ovanfor.

8. Alle endringar som blir rekna som godkjende, skal tre i kraft seks månader etter datoen då generalsekretæren kunngjer godkjenninga for partane.

Artikkel 14

Samankalling til ein diplomatisk konferanse

1. Når protokollen her har tredd i kraft, kan ein av partane ved melding til generalsekretæren i Dei sameinte nasjonane be om at det blir kalla saman til ein konferanse for å revidere protokollen her. Generalsekretæren skal underrette alle partane om førespurnaden, og generalsekretæren skal kalle saman til ein revisjonskonferanse dersom, i løpet av ein periode på fire månader etter datoen for underretninga frå generalsekretæren, ikkje mindre enn ein firedel av partane i protokollen her gjev melding om at dei er einige i førespurnaden.

2. Dersom det blir kalla saman til ein konferanse i samsvar med paragrafen ovanfor, skal generalsekretæren underrette alle partane og invitere dei til, i løpet av ein periode på tre månader, å sende inn slike forslag som dei måtte ønskje at konferansen skal behandle. Generalsekretæren skal sende ut forslag til dagsorden for konferansen saman med tekstane til slike forslag til alle partane minst tre månader før dagen då konferansen skal møte.

3. Generalsekretæren skal invitere alle statar som det er vist til i artikkel 7 § 1, 3 og 4 i protokollen her, til alle konferansar som er kalla saman i samsvar med artikkelen her.

Artikkel 15

Underretningar til statar

I tillegg til underretningane som er nemnde i artikkel 13 og 14, skal generalsekretæren i Dei sameinte nasjonane underrette statane det er vist til i artikkel 7 § 1 ovanfor, og statane som er blitt partar i denne protokollen i samsvar med artikkel 7 § 3 og 4 ovanfor, om

- (a) ratifikasjonar og tiltredingar etter artikkel 7
- (b) datoane for ikraftsetjing av protokollen her i samsvar med artikkel 8
- (c) oppseiingar etter artikkel 9
- (d) opphøyr av protokollen her i samsvar med artikkel 10
- (e) erklæringar og kunngjeringar som er mottekne i samsvar med artikkel 12 § 1 og 2

Artikkel 16

Depot

Originalen til protokollen her skal vere deponert hos generalsekretæren i Dei sameinte nasjonane, som skal sende stadfesta kopiar av han til kvar av statane som er nemnde i artikkel 7 § 1, 3 og 4 i protokollen her.

Utferda i Genève tjuande februar to tusen og åtte i eitt einaste eksemplar på engelsk og fransk språk, der dei to tekstane er like gyldige.

18. juni 2009 nr. 11**Europarådets konvensjon om innsyn i offentlige dokumenter – CETS 205**

Konvensjonen ble inngått i henhold til kgl.res. 12. juni 2009 og trådte i kraft 1. desember 2020.

Council of Europe Convention on access to official documents*Preamble*

The member States of the Council of Europe and the other signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage;

Bearing in mind, in particular, Article 19 of the Universal Declaration of Human Rights, Articles 6, 8 and 10 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the United Nations Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (Aarhus, 25 June 1998) and the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data of 28 January 1981 (ETS No. 108);

Bearing in mind also the Declaration of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the freedom of expression and information, adopted on 29 April 1982, as well as recommendations of the Committee of Ministers to member States No. R (81) 19 on the access to information held by public authorities, No. R (91) 10 on the communication to third parties of personal data held by public bodies, No. R (97) 18 concerning the protection of personal data collected and processed for statistical purposes, No. R (2000) 13 on a European policy on access to archives and Rec(2002)2 on access to official documents;

Considering the importance in a pluralistic, democratic society of transparency of public authorities;

Considering that exercise of a right to access to official documents:

- i provides a source of information for the public;
- ii helps the public to form an opinion on the state of society and on public authorities;
- iii fosters the integrity, efficiency, effectiveness and accountability of public authorities, so helping affirm their legitimacy;

Considering, therefore, that all official documents are in principle public and can be withheld subject only to the protection of other rights and legitimate interests,

Have agreed as follows:

*Section I**Article 1. General provisions*

1 The principles set out hereafter should be understood without prejudice to those domestic laws and regulations and to international treaties which recognise a wider right of access to official documents.

2 For the purposes of this Convention:

a

i «public authorities» means:

- 1 government and administration at national, regional and local level;
- 2 legislative bodies and judicial authorities insofar as they perform administrative functions according to national law;
- 3 natural or legal persons insofar as they exercise administrative authority.

ii Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that the definition of «public authorities» also includes one or more of the following:

- 1 legislative bodies as regards their other activities;
- 2 judicial authorities as regards their other activities;
- 3 natural or legal persons insofar as they perform public functions or operate with public funds, according to national law.

b «official documents» means all information recorded in any form, drawn up or received and held by public authorities.

Article 2. Right of access to official documents

- 1 Each Party shall guarantee the right of everyone, without discrimination on any ground, to have access, on request, to official documents held by public authorities.
- 2 Each Party shall take the necessary measures in its domestic law to give effect to the provisions for access to official documents set out in this Convention.
- 3 These measures shall be taken at the latest at the time of entry into force of this Convention in respect of that Party.

Article 3. Possible limitations to access to official documents

- 1 Each Party may limit the right of access to official documents. Limitations shall be set down precisely in law, be necessary in a democratic society and be proportionate to the aim of protecting:
 - a national security, defence and international relations;
 - b public safety;
 - c the prevention, investigation and prosecution of criminal activities;
 - d disciplinary investigations;
 - e inspection, control and supervision by public authorities;
 - f privacy and other legitimate private interests;
 - g commercial and other economic interests;
 - h the economic, monetary and exchange rate policies of the State;
 - i the equality of parties in court proceedings and the effective administration of justice;
 - j environment; or
 - k the deliberations within or between public authorities concerning the examination of a matter.

Concerned States may, at the time of signature or when depositing their instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that communication with the reigning Family and its Household or the Head of State shall also be included among the possible limitations.

- 2 Access to information contained in an official document may be refused if its disclosure would or would be likely to harm any of the interests mentioned in paragraph 1, unless there is an overriding public interest in disclosure.
- 3 The Parties shall consider setting time limits beyond which the limitations mentioned in paragraph 1 would no longer apply.

Article 4. Requests for access to official documents

- 1 An applicant for an official document shall not be obliged to give reasons for having access to the official document.
- 2 Parties may give applicants the right to remain anonymous except when disclosure of identity is essential in order to process the request.
- 3 Formalities for requests shall not exceed what is essential in order to process the request.

Article 5. Processing of requests for access to official documents

- 1 The public authority shall help the applicant, as far as reasonably possible, to identify the requested official document.
- 2 A request for access to an official document shall be dealt with by any public authority holding the document. If the public authority does not hold the requested official document or if it is not authorised to process that request, it shall, wherever possible, refer the application or the applicant to the competent public authority.
- 3 Requests for access to official documents shall be dealt with on an equal basis.
- 4 A request for access to an official document shall be dealt with promptly. The decision shall be reached, communicated and executed as soon as possible or within a reasonable time limit which has been specified beforehand.

5 A request for access to an official document may be refused:

- i if, despite the assistance from the public authority, the request remains too vague to allow the official document to be identified; or
- ii if the request is manifestly unreasonable.

6 A public authority refusing access to an official document wholly or in part shall give the reasons for the refusal. The applicant has the right to receive on request a written justification from this public authority for the refusal.

Article 6. Forms of access to official documents

1 When access to an official document is granted, the applicant has the right to choose whether to inspect the original or a copy, or to receive a copy of it in any available form or format of his or her choice unless the preference expressed is unreasonable.

2 If a limitation applies to some of the information in an official document, the public authority should nevertheless grant access to the remainder of the information it contains. Any omissions should be clearly indicated. However, if the partial version of the document is misleading or meaningless, or if it poses a manifestly unreasonable burden for the authority to release the remainder of the document, such access may be refused.

3 The public authority may give access to an official document by referring the applicant to easily accessible alternative sources.

Article 7. Charges for access to official documents

1 Inspection of official documents on the premises of a public authority shall be free of charge. This does not prevent Parties from laying down charges for services in this respect provided by archives and museums.

2 A fee may be charged to the applicant for a copy of the official document, which should be reasonable and not exceed the actual costs of reproduction and delivery of the document. Tariffs of charges shall be published.

Article 8. Review procedure

1 An applicant whose request for an official document has been denied, expressly or impliedly, whether in part or in full, shall have access to a review procedure before a court or another independent and impartial body established by law.

2 An applicant shall always have access to an expeditious and inexpensive review procedure, involving either reconsideration by a public authority or review in accordance with paragraph 1.

Article 9. Complementary measures

The Parties shall inform the public about its right of access to official documents and how that right may be exercised. They shall also take appropriate measures to:

- a educate public authorities in their duties and obligations with respect to the implementation of this right;
- b provide information on the matters or activities for which they are responsible;
- c manage their documents efficiently so that they are easily accessible; and
- d apply clear and established rules for the preservation and destruction of their documents.

Article 10. Documents made public at the initiative of the public authorities

At its own initiative and where appropriate, a public authority shall take the necessary measures to make public official documents which it holds in the interest of promoting the transparency and efficiency of public administration and to encourage informed participation by the public in matters of general interest.

Section II

Article 11. Group of Specialists on Access to Official Documents

1 A Group of Specialists on Access to Official Documents shall meet at least once a year with a view to monitoring the implementation of this Convention by the Parties, notably:

- a reporting on the adequacy of the measures in law and practice taken by the Parties to give effect to the provisions set out in this Convention;

b

- i expressing opinions on any question concerning the application of this Convention;
- ii making proposals to facilitate or improve the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems;
- iii exchanging information and reporting on significant legal, policy or technological developments;
- iv making proposals to the Consultation of Parties for the amendment of this Convention;
- v formulating its opinion on any proposal for the amendment of this Convention made in accordance with Article 19.

2 The Group of Specialists may request information and opinions from civil society.

3 The Group of Specialists shall consist of a minimum of 10 and a maximum of 15 members. The members are elected by the Consultation of Parties for a period of four years, renewable once, from a list of experts, each Party proposing two experts. They shall be chosen from among persons of the highest integrity recognised for their competence in the field of access to official documents. A maximum of one member may be elected from the list proposed by each Party.

4 The members of the Group of Specialists shall sit in their individual capacity, be independent and impartial in the exercise of their functions and shall not receive any instructions from governments.

5 The election procedure of the members of the Group of Specialists shall be determined by the Committee of Ministers, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties to the Convention, within a period of one year following the entry into force of this Convention. The Group of Specialists shall adopt its own rules of procedure.

Article 12. Consultation of the Parties

1 The Consultation of the Parties shall be composed of one representative per Party.

2 The Consultation of the Parties shall take place with a view to:

- a considering the reports, opinions and proposals of the Group of Specialists;
- b making proposals and recommendations to the Parties;
- c making proposals for the amendment of this Convention in accordance with Article 19;
- d formulating its opinion on any proposal for the amendment of this Convention made in accordance with Article 19.

3 The Consultation of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe within one year after the entry into force of this Convention in order to elect the members of the Group of Specialists. It shall subsequently meet at least once every 4 years and in any case, when the majority of the Parties, the Committee of Ministers or the Secretary General of the Council of Europe requests its convocation. The Consultation of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

4 After each meeting, the Consultation of the Parties shall submit to the Committee of Ministers an activity report.

Article 13. Secretariat

The Consultation of the Parties and the Group of Specialists shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out their functions pursuant to this Section.

Article 14. Reporting

1 Within a period of one year following the entry into force of this Convention in respect of a Contracting Party, the latter shall transmit to the Group of Specialists a report containing full information on the legislative and other measures taken to give effect to the provisions of this Convention.

2 Thereafter, each Party shall transmit to the Group of Specialists before each meeting of the Consultation of the Parties an update of the information mentioned in paragraph 1.

3 Each Party shall also transmit to the Group of Specialists any information that it requests to fulfil its tasks.

Article 15. Publication

The reports submitted by Parties to the Group of Specialists, the reports, proposals and opinions of the Group of Specialists and the activity reports of the Consultation of the Parties shall be made public.

Section III

Article 16. Signature and entry into force of the Convention

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 10 member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.
- 4 In respect of any Signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

Article 17. Accession to the Convention

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consulting the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any State which is not a member of the Council of Europe or any international organisation to accede to this Convention. The decision shall be taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee of Ministers.
- 2 In respect of any State or international organisation acceding to the Convention under paragraph 1 above, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 18. Territorial application

- 1 Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration for whose international relations it is responsible. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 19. Amendments to the Convention

- 1 Amendments to this Convention may be proposed by any Party, the Committee of Ministers of the Council of Europe, the Group of Specialists or the Consultation of the Parties.
- 2 Any proposal for amendment shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Parties.
- 3 Any amendment shall be communicated to the Consultation of the Parties, which, after having consulted the Group of Specialists, shall submit to the Committee of Ministers its opinion on the proposed amendment.
- 4 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and any opinion submitted by the Consultation of the Parties and may approve the amendment.
- 5 The text of any amendment approved by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 4 shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 6 Any amendment approved in accordance with paragraph 4 shall come into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

Article 20. Declarations

Any Party may, at the time of the signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more of the declarations provided for in Articles 1.2, 3.1 and 18. It shall notify any changes to this information to the Secretary General of the Council of Europe.

Article 21. Denunciation

1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 22. Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State and international organisation which has acceded or been invited to accede to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 16 and 17;
- d any declaration made under Articles 1.2, 3.1 and 18;
- e any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Tromsø, this 18th day of June 2009, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State and international organisation invited to accede to this Convention.

Declaration made by Norway upon approval

The following declaration was made by Norway upon its approval of the Convention on 11 September 2009:

«In accordance with Article 3, paragraph 1, of the Convention, the Government of Norway declares that communication with the reigning Family and its Household shall also be included among the possible limitations.»

Europarådets konvensjon om innsyn i offentlige dokumenter – CETS 205

Innledning

Europarådets medlemsstater og andre som har undertegnet denne konvensjon, som tar i betraktning at det er Europarådets mål å oppnå større enhet mellom medlemmene, for det formål å verne om og gjennomføre de idealer og prinsipper som er deres felles arv, som er særlig oppmerksomme på artikkel 19 i Verdenserklæringen om menneskerettigheter, artikkel 6, 8 og 10 i Konvensjonen om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, De forente nasjoners konvensjon om tilgang til miljøinformasjon, allmenn deltakelse i beslutningsprosesser og tilgang til rettsmidler i saker vedrørende miljø (Århus, 25. juni 1998) og Konvensjon om personvern i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger av 28. januar 1981 (ETS nr. 108), som også er oppmerksomme på erklæringen om ytringsfrihet og informasjonsfrihet fra Europarådets ministerkomité som ble vedtatt 29. april 1982, samt Ministerkomiteens anbefalinger til medlemsstatene, nr. R (81) 19 om innsyn i informasjon som offentlige myndigheter sitter med, nr. R (91) 10 om oversendelse til tredjeparter av personopplysninger som offentlige organer sitter med, nr. R (97) 18 om vern av personopplysninger innhentet og behandlet for statistiske formål, nr. R (2000) 13 om en europeisk politikk for innsyn i arkiver og Rec(2002)2 om innsyn i offentlige dokumenter, som tar hensyn til viktigheten av at offentlige myndigheter utviser åpenhet i et pluralistisk og demokratisk samfunn, som anser at utøvelsen av retten til innsyn i offentlige dokumenter

- i utgjør en kilde til informasjon for allmennheten,
- ii hjelper allmennheten til å danne seg en oppfatning om samfunnssituasjonen og om offentlige myndigheter,
- iii fremmer offentlige myndigheters integritet, effektivitet, virkekraft og ansvarlighet, og dermed bidrar til å bekrefte deres legitimitet,

som derfor mener at alle offentlige dokumenter i prinsippet er undergitt offentlighet og utelukkende kan holdes tilbake ut fra et behov for å verne om andre rettigheter og legitime interesser, er enige om følgende:

Avsnitt I

Artikkel 1. Generelle bestemmelser

1 Prinsippene som følger, bør forstås slik at de ikke berører de interne lover og forskrifter og de internasjonale avtaler som anerkjenner en mer omfattende rett til innsyn i offentlige dokumenter.

2 I denne konvensjon

a

i menes med «offentlige myndigheter»:

- 1 offentlig styre og forvaltning på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå,
- 2 lovgivende forsamlinger og dømmende myndigheter, i den grad de utfører forvaltningsoppgaver etter nasjonal lovgivning,
- 3 fysiske eller juridiske personer, i den grad de utfører forvaltningsmyndighet.

ii Hver part kan, på tidspunktet for undertegning eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, ved en erklæring rettet til Europarådets generalsekretær erklære at definisjonen av «offentlige myndigheter» også omfatter ett eller flere av følgende elementer:

- 1 lovgivende forsamlinger, med hensyn til deres øvrige aktiviteter,
- 2 dømmende myndigheter, med hensyn til deres øvrige aktiviteter,
- 3 fysiske eller juridiske personer i den grad de utfører offentlige oppgaver eller driver virksomhet med offentlige midler, i samsvar med nasjonal lovgivning.

b menes med «offentlige dokumenter»: all informasjon, lagret i enhver form, som er utarbeidet eller tatt imot og finnes hos offentlige myndigheter.

Artikkel 2. Rett til innsyn i offentlige dokumenter

- 1 Hver part skal sikre at alle som ber om det, har rett til innsyn i offentlige dokumenter som offentlige myndigheter har i sin besittelse, uten diskriminering på noe grunnlag.
- 2 Hver part skal i sin interne lovgivning treffe de tiltak som er nødvendige for å gjennomføre bestemmelsene om innsyn i offentlige dokumenter fastsatt i denne konvensjon.
- 3 Tiltakene skal treffes senest på det tidspunkt denne konvensjon trer i kraft for vedkommende part.

Artikkel 3. Mulige unntak fra retten til innsyn i offentlige dokumenter

- 1 Hver part kan begrense retten til innsyn i offentlige dokumenter. Unntakene skal være nedfelt og presisert i loven, være nødvendige i et demokratisk samfunn og stå i forhold til målet om å verne om:
 - a nasjonal sikkerhet, nasjonalt forsvar og internasjonale forbindelser,
 - b offentlig trygghet,
 - c forebygging, etterforskning og rettsforfølgning av straffbare handlinger,
 - d etterforskning i disiplinærsaker,
 - e offentlige myndigheters undersøkelse, kontroll og tilsyn,
 - f privatlivets fred og andre rettmessige private interesser,
 - g kommersielle og andre økonomiske interesser,
 - h statens økonomiske politikk og penge- og valutapolitikk,
 - i likhet for partene ved rettergang og en effektiv rettspleie,
 - j miljøet, eller
 - k offentlige myndigheters drøftelser om behandlingen av en sak, internt eller seg imellom.

De berørte stater kan, på tidspunktet for undertegning eller når de deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, ved en erklæring rettet til Europarådets generalsekretær meddele at kommunikasjon med kongefamilien og kongehuset, eller med statssjefen, også skal omfattes av de mulige unntakene.

- 2 Tilgang til informasjon i et offentlig dokument kan avslås dersom offentlighet ville, eller sannsynligvis ville, være til skade for noen av de interesser som er nevnt i nr. 1, med mindre overordnede allmenne hensyn tilsier offentlighet.
- 3 Partene skal vurdere å sette frister for hvor lenge begrensningene nevnt i nr. 1 skal gjelde.

Artikkel 4. Begjæring om innsyn i offentlige dokumenter

- 1 Den som begjærer innsyn i et offentlig dokument, skal ikke ha plikt til å oppgi grunnene til dette.
- 2 Partene kan gi den som begjærer innsyn, rett til å være anonym, unntatt når kjennskap til identiteten er helt nødvendig for å kunne behandle begjæringen.
- 3 Formelle krav til en begjæring skal begrenses til det som er helt nødvendig for å kunne behandle begjæringen.

Artikkel 5. Behandling av en begjæring om innsyn i offentlige dokumenter

- 1 Den offentlige myndigheten skal, så langt det med rimelighet er mulig, gi den som begjærer innsyn, hjelp til å identifisere det ønskede offentlige dokumentet.
- 2 En begjæring om innsyn i et offentlig dokument skal behandles av den offentlige myndighet som sitter med dokumentet. Dersom den offentlige myndigheten ikke sitter med det ønskede offentlige dokumentet, eller dersom den ikke har kompetanse til å behandle begjæringen, skal den om mulig henvise begjæringen, eller den som fremmer begjæringen, til den kompetente offentlige myndighet.
- 3 Begjæringer om innsyn i offentlige dokumenter skal behandles likt.
- 4 En begjæring om innsyn i et offentlig dokument skal behandles raskt. Beslutningen skal treffes, meddeles og iverksettes så snart som mulig, eller innen en rimelig frist som er fastsatt på forhånd.
- 5 En begjæring om innsyn i et offentlig dokument kan avslås dersom
 - i begjæringen er for vag til å kunne identifisere dokumentet, til tross for hjelp fra offentlig myndighet, eller
 - ii begjæringen er åpenbart urimelig.

6 En offentlig myndighet som nekter innsyn i hele eller deler av et offentlig dokument, skal begrunne avslaget. Den som begjærer innsyn, har rett til en skriftlig begrunnelse for avslaget fra den offentlige myndigheten dersom han eller hun ber om det.

Artikkel 6. Ulike former for innsyn i offentlige dokumenter

1 Når innsyn i et offentlig dokument er innvilget, har den som har fremmet begjæringen, rett til å velge å studere originalen eller en kopi, eller å motta en kopi av dokumentet i tilgjengelig form eller format etter eget valg, med mindre ønsket er urimelig.

2 Dersom et unntak knytter seg til enkelte av opplysningene i et offentlig dokument, bør den offentlige myndigheten likevel gi tilgang til de øvrige opplysningene i dokumentet. Det bør framgå klart hvilke utelatelser som er gjort. Innsyn kan likevel avslås dersom den ufullstendige versjonen av dokumentet er misvisende eller ikke gir mening, eller dersom det medfører en åpenbart urimelig byrde for vedkommende myndighet å frigi resten av dokumentet.

3 Den offentlige myndighet kan gi tilgang til et offentlig dokument ved å henvise søkeren til alternative, lett tilgjengelige kilder.

Artikkel 7. Betaling for innsyn i offentlige dokumenter

1 Innsyn i offentlige dokumenter i en offentlig myndighets lokaler skal være vederlagsfritt. Dette er ikke til hinder for at partene kan ta betaling for tjenester som i denne forbindelse ytes av arkiver og museer.

2 Den som begjærer innsyn, kan ilegges et gebyr for en kopi av det offentlige dokumentet, som bør holdes på et fornuftig nivå og ikke overstige kostnadene ved å kopiere og overlevere dokumentet. Satsene skal offentliggjøres.

Artikkel 8. Klageadgang

1 Den som har begjært innsyn i et offentlig dokument, og som helt eller delvis, uttrykkelig eller underforstått, har fått avslag på sin begjæring, skal ha adgang til overprøving ved en domstol eller et annet uavhengig og upartisk organ etablert ved lov.

2 Den som har begjært innsyn, skal alltid ha tilgang til en rask overprøvingsprosedyre uten store kostnader, som innebærer enten fornyet vurdering av en offentlig myndighet, eller overprøving i samsvar med nr. 1.

Artikkel 9. Ytterligere tiltak

Partene skal informere allmennheten om retten til innsyn i offentlige dokumenter, og om hvordan denne retten kan utøves. De skal også treffe hensiktsmessige tiltak for å

- a gi offentlige myndigheter opplæring om deres oppgaver og plikter i forbindelse med gjennomføringen av denne retten,
- b gi informasjon om de saker eller den virksomhet som hører under deres ansvarsområde,
- c sørge for en effektiv dokumenthåndtering, slik at dokumentene er lett tilgjengelige, og
- d anvende klare og fastsatte regler om bevaring og destruering av dokumenter.

Artikkel 10. Dokumenter som offentliggjøres på initiativ fra offentlige myndigheter

En offentlig myndighet skal, på eget initiativ og når det er hensiktsmessig, treffe de tiltak som er nødvendige for å offentliggjøre offentlige dokumenter som den har i sin besittelse, med sikte på å fremme åpenhet og effektivitet i den offentlige forvaltningen og å oppmuntre til velinformert deltakelse fra allmennhetens side i spørsmål av allmenn interesse.

Avsnitt II

Artikkel 11. Gruppe med spesialister på innsyn i offentlige dokumenter

1 En gruppe med spesialister på innsyn i offentlige dokumenter skal møtes minst en gang i året med sikte på å overvåke partenes gjennomføring av denne konvensjon, og blant annet

- a rapportere om hvorvidt de tiltak partene, ved lovgivning og i praksis, har truffet for å gjennomføre bestemmelsene i denne konvensjon, er fyllestgjørende,

b

- i uttale seg om alle spørsmål knyttet til anvendelsen av denne konvensjon,
- ii legge fram forslag med sikte på å legge til rette for eller bedre den effektive bruken og gjennomføringen av denne konvensjon, blant annet ved å identifisere eventuelle problemer,
- iii utveksle informasjon og rapportere om rettslig, politisk eller teknologisk utvikling av betydning,
- iv legge fram forslag for partskonferansen om endring av denne konvensjon,
- v uttale seg om forslag til endring av denne konvensjon fremmet i samsvar med artikkel 19.

2 Spesialistgruppen kan be om opplysninger og uttalelser fra sivilsamfunnet.

3 Spesialistgruppen skal ha minst 10 og høyst 15 medlemmer. Medlemmene velges av partskonferansen for en fireårsperiode, som kan fornyes én gang, fra en liste over eksperter, der hver part har foreslått to eksperter. De skal velges blant personer som har stor integritet, og som nyter anerkjennelse for sin kompetanse på innsyn i offentlige dokumenter. Det kan velges høyst ett medlem fra den ekspertliste som den enkelte part har presentert.

4 Spesialistgruppens medlemmer skal kun opptre på vegne av seg selv, være uavhengige og nøytrale i sitt arbeid, og ikke motta instruksjoner fra noen regjering.

5 Prosedyren for valg av spesialistgruppens medlemmer skal fastsettes av Ministerkomiteen, etter at den har rådført seg med konvensjonspartene og innhentet deres enstemmige samtykke, innen ett år etter at denne konvensjon er trådt i kraft. Spesialistgruppen skal vedta sin forretningsorden.

Artikkel 12. Partskonferansen

1 Partskonferansen skal bestå av en representant for hver part.

2 Partskonferansen skal komme sammen for å

- a behandle spesialistgruppens rapporter, uttalelser og forslag,
- b legge forslag og anbefalinger fram for partene,
- c legge fram forslag til endring av denne konvensjon i samsvar med artikkel 19,
- d uttale seg om forslag til endring av denne konvensjon, fremmet i samsvar med artikkel 19.

3 Partskonferansen skal innen ett år etter at denne konvensjon er trådt i kraft, sammenkalles av Europarådets generalsekretær for å velge spesialistgruppens medlemmer. Den skal deretter komme sammen minst en gang hvert fjerde år, og hver gang et flertall av partene, Ministerkomiteen eller generalsekretæren i Europarådet ber om det. Partskonferansen skal vedta sin forretningsorden.

4 Etter hvert møte skal partskonferansen legge en aktivitetsrapport fram for Ministerkomiteen.

Artikkel 13. Sekretariat

Partskonferansen og spesialistgruppen skal bistås av Europarådets sekretariat i arbeidet med oppgaver i henhold til dette avsnitt.

Artikkel 14. Rapportering

1 Innen ett år etter at denne konvensjon er trådt i kraft for en konvensjonspart, skal vedkommende part oversende en rapport til spesialistgruppen med alle opplysninger om lovgivning og andre tiltak den har innført med sikte på å gjennomføre bestemmelsene i denne konvensjon.

2 Deretter skal hver part før hvert møte i partskonferansen oversende spesialistgruppen ajourførte opplysninger som nevnt i nr. 1.

3 Hver part skal også gi spesialistgruppen alle opplysninger som den ber om for å kunne utføre sine oppgaver.

Artikkel 15. Offentliggjøring

Partenes rapporter til spesialistgruppen, spesialistgruppens rapporter, forslag og uttalelser samt partskonferansens virksomhetsrapporter skal offentliggjøres.

Avsnitt III

Artikkel 16. Undertegning av konvensjonen og dens ikrafttredelse

- 1 Denne konvensjon skal være åpen for undertegning av Europarådets medlemsstater.
- 2 Denne konvensjon skal ratifiseres, godtas eller godkjennes. Ratifikasjons-, godtakelses- eller godkjenningssdokumenter skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.
- 3 Denne konvensjon skal tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder regnet fra den dag ti medlemsstater i Europarådet har gitt sitt samtykke til å være bundet av konvensjonen i samsvar med bestemmelsene i nr. 2.
- 4 For en signatarstat som på et senere tidspunkt gir sitt samtykke til å være bundet av konvensjonen, skal konvensjonen tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder regnet fra den dag den har gitt sitt samtykke til å være bundet av konvensjonen i samsvar med bestemmelsene i nr. 2.

Artikkel 17. Tiltredelse til konvensjonen

- 1 Etter at denne konvensjon er trådt i kraft, kan Europarådets ministerkomité, etter å ha rådført seg med konvensjonspartene og med deres enstemmige samtykke, gi en stat som ikke er medlem av Europarådet, eller en internasjonal organisasjon, anledning til å tiltre denne konvensjon. Beslutningen skal treffes med det flertall som er fastsatt i artikkel 20 bokstav d) i Europarådets vedtekter, og ved enstemmighet blant representantene for de parter som har rett til å delta i Ministerkomiteen.
- 2 For en stat eller en internasjonal organisasjon som tiltrer konvensjonen etter nr. 1 ovenfor, skal konvensjonen tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder regnet fra den dag tiltredelsesdokumentet deponeres hos Europarådets generalsekretær.

Artikkel 18. Territorial anvendelse

- 1 Enhver stat kan på tidspunktet for undertegning eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, angi for hvilket territorium eller hvilke territorier denne konvensjon skal gjelde.
- 2 Enhver stat kan på ethvert senere tidspunkt ved erklæring rettet til Europarådets generalsekretær utvide denne konvensjonens anvendelse til å omfatte andre territorier som er angitt i erklæringen, og for hvis internasjonale forbindelser den er ansvarlig. For et slikt territorium skal konvensjonen tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder regnet fra den dag generalsekretæren mottar erklæringen.
- 3 En erklæring avgitt i samsvar med de to foregående ledd kan med hensyn til et territorium angitt i erklæringen trekkes tilbake ved en underretning rettet til Europarådets generalsekretær. Tilbaketrekningen skal få virkning den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder regnet fra den dag generalsekretæren mottar underretningen.

Artikkel 19. Endringer i konvensjonen

- 1 Endringer i denne konvensjonen kan foreslås av enhver part, av Europarådets ministerkomité, av spesialistgruppen eller av partskonferansen.
- 2 Europarådets generalsekretær skal oversende alle endringsforslag til partene.
- 3 Alle endringer skal oversendes til partskonferansen som, etter å ha rådført seg med spesialistgruppen, skal legge sin uttalelse om endringsforslaget fram for Ministerkomiteen.
- 4 Ministerkomiteen skal vurdere endringsforslaget og eventuelle uttalelser fra partskonferansen, og kan godkjenne endringen.
- 5 Teksten til endringer som er godkjent av Ministerkomiteen i samsvar med artikkel 4, skal oversendes partene til godtakelse.
- 6 En endring som er godkjent i samsvar med nr. 4, skal tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på en måned regnet fra den dag alle parter har underrettet generalsekretæren om at de har godtatt endringen.

Artikkel 20. Erklæringer

Enhver part kan, på tidspunktet for undertegning eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, avgi en eller flere av de erklæringer som er omhandlet i artikkel 1 nr. 2, artikkel 3 nr. 1 og artikkel 18. Den skal gi Europarådets generalsekretær melding om alle endringer i denne forbindelse.

Artikkel 21. Oppsigelse

1 Enhver part kan til enhver tid si opp denne konvensjon ved en underretning rettet til Europarådets generalsekretær.

2 Oppsigelsen skal få virkning den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på seks måneder regnet fra den dag generalsekretæren mottar meldingen.

Artikkel 22. Underretning

Europarådets generalsekretær skal underrette Europarådets medlemsstater og enhver stat og internasjonale organisasjon som har tiltrådt eller fått anledning til å tiltre denne konvensjon, om:

- a enhver undertegning,
- b deponering av ethvert ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument,
- c ethvert tidspunkt for denne konvensjons ikrafttredelse i samsvar med artikkel 16 og 17,
- d enhver erklæring avgitt etter artikkel 1 nr. 2, artikkel 3 nr. 1 og artikkel 18,
- e enhver annen handling, underretning eller meddelelse som gjelder denne konvensjon.

Som en bekreftelse på dette har de undertegnede, som er behørig bemyndiget til det, undertegnet denne konvensjon.

Utferdiget i Tromsø, den 18. juni 2009 på engelsk og fransk, med samme gyldighet for begge tekster, i ett eksemplar som skal deponeres i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær skal oversende bekreftede kopier til hver av Europarådets medlemsstater og til enhver stat og internasjonale organisasjon som har fått anledning til å tiltre denne konvensjon.

Norges erklæring avgitt ved godkjennelse av konvensjonen

Følgende erklæring ble avgitt ved Norges godkjennelse av konvensjonen 11. september 2009:

«I medhold av konvensjonens artikkel 3 nr. 1 annet ledd erklærer Norges regjering at kommunikasjon med kongefamilien og kongehuset skal omfattes av de mulige begrensningene i retten til innsyn i artikkel 3.»

26. november 2009 nr. 89**Avtale mellom Den europeiske union og Island og Norge om anvendelse av visse bestemmelser i Rådsbeslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, og Rådsbeslutning 2008/616/JIS om gjennomføring av Beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, med vedlegg**

I henhold til kgl.res. 4. september 2009 ble avtalen undertegnet 26. november 2009. Beslutning om inngåelse av avtalen ble gitt ved kgl.res. 4. september 2020. Avtalen trådte i kraft 1. desember 2020. Det vises til Prop. 54 S (2015-2016), Innst. 225 S (2015-2016) og til vedtak i Stortinget 12. mai 2016.

Agreement between the European Union and Iceland and Norway on the application of certain provisions of Council Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime and Council Decision 2008/616/JHA on the implementation of Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime, and the Annex thereto

THE EUROPEAN UNION,

on the one hand, and

ICELAND,

and

NORWAY,

on the other hand,

hereinafter referred to as «the Contracting Parties»,

WISHING to improve police and judicial cooperation between the Member States of the European Union and Iceland and Norway, without prejudice to the rules protecting individual freedom,

CONSIDERING that current relationships between the Contracting Parties, in particular the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latter's association with the implementation, application and development of the Schengen acquis, demonstrate close cooperation in the fight against crime,

POINTING OUT the Contracting Parties' common interest in ensuring that police cooperation between the Member States of the European Union and Iceland and Norway is carried out in a fast and efficient manner compatible with the basic principles of their national legal systems, and in compliance with the individual rights and principles of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950,

RECOGNISING that Council Framework Decision 2006/960/JHA of 18 December 2006 on simplifying the exchange of information and intelligence between law enforcement authorities of the Member States of the European Union¹ already lays down rules whereby the law enforcement authorities of the Member States of the European Union and Iceland and Norway may exchange existing information and intelligence expeditiously and effectively for the purpose of carrying out criminal investigations or criminal intelligence operations,

RECOGNISING that, in order to stimulate international cooperation in this area, it is of fundamental importance that precise information can be exchanged swiftly and efficiently. The aim is to introduce procedures for promoting fast, efficient and inexpensive means of data exchange. For the joint use of data these procedures should be subject to accountability and incorporate appropriate guarantees as to the accuracy and security of the data during transmission and storage as well as procedures for recording data exchange and restrictions on the use of information exchanged,

1 OJ L 386, 29.12.2006, p. 89.

CONSIDERING that Iceland and Norway have expressed their wish to enter into an agreement enabling them to apply certain provisions of Council Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime, and Council Decision 2008/616/JHA on the implementation of Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime, and the Annex thereto, in relations with each other and with the Member States of the European Union,

CONSIDERING that the European Union also considers it necessary to enter into such an agreement,

POINTING OUT that this Agreement therefore contains provisions which are based on the main provisions of Decision 2008/615/JHA and Decision 2008/616/JHA, and the Annex thereto, and are designed to improve the exchange of information whereby Member States of the European Union and Iceland and Norway grant one another access rights to their automated DNA analysis files, automated dactyloscopic identification systems and vehicle registration data. In the case of data from national DNA analysis files and automated dactyloscopic identification systems, a hit/no hit system should enable the searching State, in a second step, to request specific related personal data from the State administering the file and, where necessary, to request further information through mutual assistance procedures, including those adopted pursuant to Framework Decision 2006/960/JHA,

CONSIDERING that these provisions would considerably speed up existing procedures enabling Member States, Iceland and Norway to find out whether another State, and if so, which, has the information it needs,

CONSIDERING that cross-border data comparison will open up a new dimension in crime fighting. The information obtained by comparing data will open up new investigative approaches and thus play a crucial role in assisting States' law enforcement and judicial authorities,

CONSIDERING that the rules are based on networking States' national databases,

CONSIDERING that subject to certain conditions, States should be able to supply personal and non-personal data in order to improve the exchange of information with a view to preventing criminal offences and maintaining public order and security in connection with major events with a cross-border dimension,

RECOGNISING that in addition to improving the exchange of information, there is a need to regulate other forms of closer cooperation between police authorities, in particular by means of joint security operations (e.g. joint patrols),

CONSIDERING that closer police and judicial cooperation in criminal matters must go hand in hand with respect for fundamental rights, in particular the right to respect for privacy and to protection of personal data, to be guaranteed by special data protection arrangements, which should be tailored to the specific nature of different forms of data exchange. Such data protection provisions should take particular account of the specific nature of cross-border on-line access to databases. Since, with on-line access, it is not possible for the State administering the file to make any prior checks, a system ensuring post hoc monitoring should be in place,

CONSIDERING that the hit/no hit system provides for a structure of comparing anonymous profiles, where additional personal data is exchanged only after a hit, the supply and receipt of which is governed by national law, including the legal assistance rules. This set-up guarantees an adequate system of data protection, it being understood that the supply of personal data to another State requires an adequate level of data protection on the part of the receiving State,

AWARE OF the comprehensive exchange of information and data resulting from closer police and judicial cooperation, this Agreement seeks to warrant an appropriate level of data protection. It observes the level of protection designed for the processing of personal data in the Council of Europe Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, the Additional Protocol of 8 November 2001 to the Convention and the principles of Recommendation No R (87) 15 of the Council of Europe Regulating the Use of Personal Data in the Police Sector,

TAKING AS A BASIS the mutual confidence of the Member States of the European Union and Iceland and Norway in the structure and operation of their legal systems,

RECOGNISING that the provisions of bilateral and multilateral agreements remain applicable for all matters not covered by this Agreement,

HAVE DECIDED TO CONCLUDE THIS AGREEMENT:

Article 1

Object and purpose

1) Subject to the provisions of this Agreement, the content of Articles 1-24, 25(1), 26-32 and 34 of Council Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime, shall be applicable in bilateral relations between Iceland or Norway and each of the Member States of the European Union and in relations between Iceland and Norway.

2) Subject to the provisions of this Agreement, the content of Articles 1-19 and 21 of Council Decision 2008/616/JHA on the implementation of Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime, and the Annex thereto except its chapter 4, point 1, shall be applicable in the relations referred to in paragraph 1.

3) The declarations made by Member States in accordance with Decisions 2008/616/JHA and 2008/615/JHA shall also be applicable in their relations with Iceland and Norway.

Article 2

Definitions

1) «Contracting Parties» shall mean the European Union and Iceland and Norway.

2) «Member State» shall mean a Member State of the European Union.

3) «State» shall mean a Member State, Iceland or Norway.

Article 3

Uniform application and interpretation

1) The Contracting Parties, in order to achieve the objective of arriving at as uniform an application and interpretation as possible of the provisions referred to in Article 1, shall keep under constant review the development of the case-law of the Court of Justice of the European Communities, as well as the development of the case-law of the competent courts of Iceland and Norway relating to such provisions. To this end a mechanism shall be set up to ensure regular mutual exchange of such case-law.

2) Iceland and Norway shall be entitled to submit statements of case or written observations to the Court of Justice in cases where a question has been referred to it by a court or tribunal of a Member State for a preliminary ruling concerning the interpretation of any provisions referred to in Article 1.

Article 4

Dispute settlement

Any dispute between either Iceland or Norway and a Member State regarding the interpretation or the application of this Agreement or of any of the provisions referred to in Article 1 and amendments thereto may be referred by a Party to the dispute to a meeting of representatives of the governments of the Member States and of Iceland and Norway, with a view to its speedy settlement.

Article 5

Amendments

1) Where it is necessary to amend the provisions of Decision 2008/615/JHA referred to in Article 1(1), and/or the provisions of Decision 2008/616/JHA including the Annex thereto, referred to in Article 1(2), the European Union shall inform Iceland and Norway at the earliest possible occasion and collect any comments they may have.

2) Iceland and Norway shall be notified of any amendment of the provisions of Decision 2008/615/JHA referred to in Article 1(1), and any amendment of the provisions of Decision 2008/616/JHA including the Annex thereto, referred to in Article 1(2) by the depositary as soon as the amendment is adopted.

Iceland and Norway shall decide independently whether to accept the content of the amendment and to implement it into their internal legal order. These decisions shall be notified to the depositary within three months of the date of notification.

3) If the content of the amendment can be binding on Iceland or Norway only after fulfilment of constitutional requirements, Iceland or Norway shall inform the depositary of this at the time of its notification. Iceland or Norway shall promptly, and at the latest six months from the notification by the depositary, inform the depositary in writing upon fulfilment of all constitutional requirements. From the date laid down for the entry into force of the amendment for Iceland or Norway and until the information upon fulfilment of constitutional requirements, Iceland or Norway shall provisionally apply, where possible, the content of such act or measure.

4) If either Iceland or Norway, or both, do not accept the amendment, this Agreement shall be suspended from the date on which the amendment is to be implemented in relation to the State or States which have not accepted the amendment. A meeting of the Contracting Parties shall be convened to examine all further possibilities with a view to continue the good functioning of this Agreement, including the possibility to take notice of equivalence of legislation. Suspension shall be terminated as soon as the State or States concerned notifies its/their acceptance of

the amendment or if the Contracting Parties agree to reinstate the Agreement with respect to the State or States concerned.

5) If, after a period of six months of suspension, the Contracting Parties have not agreed to reinstate the Agreement, it shall cease to apply to the State which has not accepted the amendment.

6) Paragraphs 4 and 5 do not apply to amendments relating to Chapters 3, 4 or 5 of Decision 2008/615/JHA or Article 17 of Decision 2008/616/JHA, in respect of which Iceland or Norway, or both, have notified the depositary that they do not accept the amendment stating the reasons thereof. In that case, and without prejudice to Article 10, the content of the relevant provisions in their version prior to amendment shall continue to be applicable in the relations with the State or States having made the notification.

Article 6

Review

The Contracting Parties agree to carry out a common review of this Agreement no later than five years after its entry into force. The review shall in particular address the practical implementation, interpretation and development of the Agreement and shall also include issues such as the consequences of development of the European Union relating to the subject-matter of this Agreement.

Article 7

Relationship with other instruments

1) Iceland and Norway may continue to apply bilateral or multilateral agreements or arrangements on cross-border cooperation with Member States that are in force on the date this Agreement is adopted in so far as such agreements or arrangements are not incompatible with the objectives of this Agreement. Iceland and Norway shall notify the depositary of any such agreements or arrangements which will continue to apply.

2) Iceland and Norway may conclude or bring into force additional bilateral or multilateral agreements or arrangements on cross-border cooperation with Member States after this Agreement has entered into force insofar as such agreements or arrangements provide for the objectives of this Agreement to be extended or enlarged. Iceland and Norway shall notify the depositary of any such new agreement or arrangement within three months of signing or, in the case of instruments that were signed before the entry into force of the Agreement, within three months of their entry into force.

3) The agreements and arrangements referred to in paragraphs 1 and 2 may not affect relations with States that are not parties thereto.

4) This Agreement shall be without prejudice to existing agreements on legal assistance or mutual recognition of court decisions.

Article 8

Notifications, declarations and entry into force

1) The Contracting Parties shall notify each other of the completion of the procedures required to express their consent to be bound by this Agreement.

2) The European Union may express its consent to be bound by this Agreement even if the decisions referred to in Article 25(2) of Decision 2008/615/JHA have not yet been taken in respect of all the Member States to which that provision applies.

3) Article 5(1) and (2) shall apply provisionally as from the time of signature of this Agreement.

4) With respect to amendments adopted after the signature of this Agreement but before its entry into force, the period of three months referred to in the last sentence of Article 5(2) shall start to run from the day of entry into force of this Agreement.

5) When giving their notification under paragraph 1 or, if so provided, at any time thereafter, Iceland and Norway shall make the declarations provided for in this Agreement.

6) This Agreement shall enter into force between the European Union and Iceland on the first day of the third month following the day on which the Secretary-General of the Council of the European Union establishes that all formal requirements concerning the expression of consent by or on behalf of the European Union and Iceland to be bound by the Agreement have been fulfilled.

7) This Agreement shall enter into force between the European Union and Norway on the first day of the third month following the day on which the Secretary-General of the Council of the European Union establishes that all formal requirements concerning the expression of consent by or on behalf of the European Union and Norway to be bound by the Agreement have been fulfilled.

8) As soon as this Agreement is in force between the European Union and Iceland and the European Union and Norway, it shall also be in force between Iceland and Norway.

9) The supply by Member States of personal data under this Agreement may not take place until the provisions of Chapter 6 of Decision 2008/615/JHA have been implemented in the national law of the States involved in such supply.

10) In order to verify whether this is the case for Iceland and Norway, an evaluation visit and a pilot run shall be carried out in respect of and under conditions and arrangements acceptable to those States, similar to those concluded in respect of Member States pursuant to Chapter 4 of the Annex to Decision 2008/616/JHA.

On the basis of an overall evaluation report the Council, acting unanimously, shall determine the date or dates as from which personal data may be supplied by Member States to Iceland and Norway pursuant to this Agreement.

Article 9

Accession

Accession by new Member States to the European Union shall create rights and obligations under this Agreement between those new Member States and Iceland and Norway.

Article 10

Termination

1) This Agreement may be terminated at any time by one of the Contracting Parties. In the event of termination by either Iceland or Norway, this Agreement shall remain in force between the European Union and the State for which it has not been terminated. In the event of termination by the European Union, the Agreement shall lapse.

2) Termination of this Agreement pursuant to paragraph 1 shall take effect six months after the deposit of the notification of termination.

Article 11

Depositary

1) The Secretary-General of the Council of the European Union shall act as the depositary of this Agreement.

2) The depositary shall make public information on any notification made concerning this Agreement.

Done at Stockholm on 26 November 2009 and at Brussels on 30 November 2009 in a single original in the Bulgarian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish, Swedish, Icelandic and Norwegian languages, each text being equally authentic.

Declaration to be adopted at the occasion of the signature of the Agreement

The European Union and Iceland and Norway, signatories to the Agreement on the application of certain provisions of Council Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and crossborder crime and Council Decision 2008/616/JHA on the implementation of Council Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime, and the Annex thereto, («the Agreement»),

declare:

The implementation of the DNA, dactyloscopic and vehicle registration data exchange pursuant to the Agreement will require that Iceland and Norway set up bilateral connections for each of these data categories with each of the Member States.

To enable and facilitate this work, Iceland and Norway will be provided with all the available documentation, software products and contact lists.

Iceland and Norway will have the opportunity to set up an informal partnership with Member States that have already implemented such data exchange, with a view to sharing experiences and getting practical and technical support. The details of such partnerships are to be arranged in direct contacts with the Member States concerned.

The Icelandic and Norwegian experts can contact at any time the Presidency of the Council, the Commission and/or leading experts in these matters to obtain information, clarification or any other support. Similarly the Commission will, whenever in preparation of proposals or communications it contacts representatives of the Member States, avail itself of the opportunity to contact also representatives of Iceland and Norway.

Icelandic and Norwegian experts may be invited to attend on an ad hoc basis meetings where Member States' experts discuss within the Council technical aspects of the DNA, dactyloscopic or vehicle registration data exchange which are directly relevant to the proper application of the content of the aforementioned Council Decisions by Iceland and/or Norway.

Annex 1

Council Decision 2008/615/JHA of 23 June 2008 on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 30(1)(a) and (b), Article 31(1)(a), Article 32 and Article 34(2)(c) thereof,

Having regard to the initiative of the Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Federal Republic of Germany, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Republic of Slovenia, the Slovak Republic, the Italian Republic, the Republic of Finland, the Portuguese Republic, Romania and the Kingdom of Sweden,

Having regard to the Opinion of the European Parliament²,

Whereas:

- (1) Following the entry into force of the Treaty between the Kingdom of Belgium, the Federal Republic of Germany, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands and the Republic of Austria on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism, cross-border crime and illegal migration hereinafter (Prüm Treaty), this initiative is submitted, in consultation with the European Commission, in compliance with the provisions of the Treaty on European Union, with the aim of incorporating the substance of the provisions of the Prüm Treaty into the legal framework of the European Union.
- (2) The conclusions of the European Council meeting in Tampere in October 1999 confirmed the need for improved exchange of information between the competent authorities of the Member States for the purpose of detecting and investigating offences.
- (3) In the Hague Programme for strengthening freedom, security and justice in the European Union of November 2004, the European Council set forth its conviction that for that purpose an innovative approach to the cross-border exchange of law enforcement information was needed.
- (4) The European Council accordingly stated that the exchange of such information should comply with the conditions applying to the principle of availability. This means that a law enforcement officer in one Member State of the Union who needs information in order to carry out his duties can obtain it from another Member State and that the law enforcement authorities in the Member State that holds this information will make it available for the declared purpose, taking account of the needs of investigations pending in that Member State.
- (5) The European Council set 1 January 2008 as the deadline for achieving this objective in the Hague Programme.
- (6) Council Framework Decision 2006/960/JHA of 18 December 2006 on simplifying the exchange of information and intelligence between law enforcement authorities of the Member States of the European Union³ already lays down rules whereby the Member States' law enforcement authorities may exchange existing information and intelligence expeditiously and effectively for the purpose of carrying out criminal investigations or criminal intelligence operations.
- (7) The Hague Programme for strengthening freedom, security and justice states also that full use should be made of new technology and that there should also be reciprocal access to national databases, while stipulating that new centralised European databases should be created only on the basis of studies that have shown their added value.

² Opinion of 10 June 2007 (not yet published in the Official Journal).

³ OJ L 386, 29.12.2006, p. 89.

- (8) For effective international cooperation it is of fundamental importance that precise information can be exchanged swiftly and efficiently. The aim is to introduce procedures for promoting fast, efficient and inexpensive means of data exchange. For the joint use of data these procedures should be subject to accountability and incorporate appropriate guarantees as to the accuracy and security of the data during transmission and storage as well as procedures for recording data exchange and restrictions on the use of information exchanged.
- (9) These requirements are satisfied by the Prüm Treaty. In order to meet the substantive requirements of the Hague Programme for all Member States within the time-scale set by it, the substance of the essential parts of the Prüm Treaty should become applicable to all Member States.
- (10) This Decision therefore contains provisions which are based on the main provisions of the Prüm Treaty and are designed to improve the exchange of information, whereby Member States grant one another access rights to their automated DNA analysis files, automated dactyloscopic identification systems and vehicle registration data. In the case of data from national DNA analysis files and automated dactyloscopic identification systems, a hit/no hit system should enable the searching Member State, in a second step, to request specific related personal data from the Member State administering the file and, where necessary, to request further information through mutual assistance procedures, including those adopted pursuant to Framework Decision 2006/960/JHA.
- (11) This would considerably speed up existing procedures enabling Member States to find out whether any other Member State, and if so, which, has the information it needs.
- (12) Cross-border data comparison should open up a new dimension in crime fighting. The information obtained by comparing data should open up new investigative approaches for Member States and thus play a crucial role in assisting Member States' law enforcement and judicial authorities.
- (13) The rules are based on networking Member States' national databases.
- (14) Subject to certain conditions, Member States should be able to supply personal and non-personal data in order to improve the exchange of information with a view to preventing criminal offences and maintaining public order and security in connection with major events with a cross-border dimension.
- (15) In the implementation of Article 12, Member States may decide to give priority to combating serious crime bearing in mind the limited technical capacities available for transmitting data.
- (16) In addition to improving the exchange of information, there is a need to regulate other forms of closer cooperation between police authorities, in particular by means of joint security operations (e.g. joint patrols).
- (17) Closer police and judicial cooperation in criminal matters must go hand in hand with respect for fundamental rights, in particular the right to respect for privacy and to protection of personal data, to be guaranteed by special data protection arrangements, which should be tailored to the specific nature of different forms of data exchange. Such data protection provisions should take particular account of the specific nature of cross-border online access to databases. Since, with online access, it is not possible for the Member State administering the file to make any prior checks, a system ensuring post hoc monitoring should be in place.
- (18) The hit/no hit system provides for a structure of comparing anonymous profiles, where additional personal data is exchanged only after a hit, the supply and receipt of which is governed by national law, including the legal assistance rules. This set-up guarantees an adequate system of data protection, it being understood that the supply of personal data to another Member State requires an adequate level of data protection on the part of the receiving Member States.
- (19) Aware of the comprehensive exchange of information and data resulting from closer police and judicial cooperation, this Decision seeks to warrant an appropriate level of data protection. It observes the level of protection designed for the processing of personal data in the Council of Europe Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, the Additional Protocol of 8 November 2001 to the Convention and the principles of Recommendation No R (87) 15 of the Council of Europe Regulating the Use of Personal Data in the Police Sector.
- (20) The data protection provisions contained in this Decision also include data protection principles which were necessary due to the lack of a Framework Decision on data protection in the Third Pillar. This Framework Decision should be applied to the entire area of police and judicial cooperation in criminal matters under the condition that its level of data protection is not lower than the protection laid down in the Council of Europe Convention for the Protection of Individuals with regard to automatic Processing of Personal Data of 28 January 1981 and its additional Protocol of 8 November 2001 and takes account of Recommendation No R (87) 15 of 17 September 1987 of the Committee of Ministers to Member States regulating the use of personal data in the police sector, also where data are not processed automatically.

- (21) Since the objectives of this Decision, in particular the improvement of information exchange in the European Union, cannot be sufficiently achieved by the Member States in isolation owing to the cross-border nature of crime fighting and security issues so that the Member States are obliged to rely on one another in these matters, and can therefore be better achieved at European Union level, the Council may adopt measures in accordance with the principle of subsidiarity as set out in Article 5 of the Treaty establishing the European Community, to which Article 2 of the Treaty on European Union refers. In accordance with the principle of proportionality pursuant to Article 5 of the EC Treaty, this Decision does not go beyond what is necessary to achieve those objectives.
- (22) This Decision respects the fundamental rights and observes the principles set out in particular in the Charter of Fundamental Rights of the European Union,

HAS DECIDED AS FOLLOWS:

Chapter 1

General aspects

Article 1

Aim and scope

By means of this Decision, the Member States intend to step up cross-border cooperation in matters covered by Title VI of the Treaty, particularly the exchange of information between authorities responsible for the prevention and investigation of criminal offences. To this end, this Decision contains rules in the following areas:

- (a) provisions on the conditions and procedure for the automated transfer of DNA profiles, dactyloscopic data and certain national vehicle registration data (Chapter 2);
- (b) provisions on the conditions for the supply of data in connection with major events with a cross-border dimension (Chapter 3);
- (c) provisions on the conditions for the supply of information in order to prevent terrorist offences (Chapter 4);
- (d) provisions on the conditions and procedure for stepping up cross-border police cooperation through various measures (Chapter 5).

Chapter 2

Online Access and Follow-Up Requests

Section 1

DNA profiles

Article 2

Establishment of national DNA analysis files

1. Member States shall open and keep national DNA analysis files for the investigation of criminal offences. Processing of data kept in those files, under this Decision, shall be carried out in accordance with this Decision, in compliance with the national law applicable to the processing.
2. For the purpose of implementing this Decision, the Member States shall ensure the availability of reference data from their national DNA analysis files as referred to in the first sentence of paragraph 1. Reference data shall only include DNA profiles established from the non-coding part of DNA and a reference number. Reference data shall not contain any data from which the data subject can be directly identified. Reference data which is not attributed to any individual (unidentified DNA profiles) shall be recognisable as such.
3. Each Member State shall inform the General Secretariat of the Council of the national DNA analysis files to which Articles 2 to 6 apply and the conditions for automated searching as referred to in Article 3(1) in accordance with Article 36.

Article 3

Automated searching of DNA profiles

1. For the investigation of criminal offences, Member States shall allow other Member States' national contact points as referred to in Article 6, access to the reference data in their DNA analysis files, with the power to conduct automated searches by comparing DNA profiles. Searches may be conducted only in individual cases and in compliance with the requesting Member State's national law.
2. Should an automated search show that a DNA profile supplied matches DNA profiles entered in the receiving Member State's searched file, the national contact point of the searching Member State shall receive in an automated way the reference data with which a match has been found. If no match can be found, automated notification of this shall be given.

Article 4

Automated comparison of DNA profiles

1. For the investigation of criminal offences, the Member States shall, by mutual consent, via their national contact points, compare the DNA profiles of their unidentified DNA profiles with all DNA profiles from other national DNA analysis files' reference data. Profiles shall be supplied and compared in automated form. Unidentified DNA profiles shall be supplied for comparison only where provided for under the requesting Member State's national law.
2. Should a Member State, as a result of the comparison referred to in paragraph 1, find that any DNA profiles supplied match any of those in its DNA analysis files, it shall, without delay, supply the other Member State's national contact point with the reference data with which a match has been found.

Article 5

Supply of further personal data and other information

Should the procedures referred to in Articles 3 and 4 show a match between DNA profiles, the supply of further available personal data and other information relating to the reference data shall be governed by the national law, including the legal assistance rules, of the requested Member State.

Article 6

National contact point and implementing measures

1. For the purposes of the supply of data as referred to in Articles 3 and 4, each Member State shall designate a national contact point. The powers of the national contact points shall be governed by the applicable national law.
2. Details of technical arrangements for the procedures set out in Articles 3 and 4 shall be laid down in the implementing measures as referred to in Article 33.

Article 7

Collection of cellular material and supply of DNA profiles

Where, in ongoing investigations or criminal proceedings, there is no DNA profile available for a particular individual present within a requested Member State's territory, the requested Member State shall provide legal assistance by collecting and examining cellular material from that individual and by supplying the DNA profile obtained, if:

- (a) the requesting Member State specifies the purpose for which this is required;
- (b) the requesting Member State produces an investigation warrant or statement issued by the competent authority, as required under that Member State's law, showing that the requirements for collecting and examining cellular material would be fulfilled if the individual concerned were present within the requesting Member State's territory; and
- (c) under the requested Member State's law, the requirements for collecting and examining cellular material and for supplying the DNA profile obtained are fulfilled.

Section 2

Dactyloscopic data

Article 8

Dactyloscopic data

For the purpose of implementing this Decision, Member States shall ensure the availability of reference data from the file for the national automated fingerprint identification systems established for the prevention and investigation of criminal offences. Reference data shall only include dactyloscopic data and a reference number. Reference data shall not contain any data from which the data subject can be directly identified. Reference data which is not attributed to any individual (unidentified dactyloscopic data) must be recognisable as such.

Article 9

Automated searching of dactyloscopic data

1. For the prevention and investigation of criminal offences, Member States shall allow other Member States' national contact points, as referred to in Article 11, access to the reference data in the automated fingerprint identification systems which they have established for that purpose, with the power to conduct automated searches by comparing dactyloscopic data. Searches may be conducted only in individual cases and in compliance with the requesting Member State's national law.
2. The confirmation of a match of dactyloscopic data with reference data held by the Member State administering the file shall be carried out by the national contact point of the requesting Member State by means of the automated supply of the reference data required for a clear match.

Article 10

Supply of further personal data and other information

Should the procedure referred to in Article 9 show a match between dactyloscopic data, the supply of further available personal data and other information relating to the reference data shall be governed by the national law, including the legal assistance rules, of the requested Member State.

Article 11

National contact point and implementing measures

1. For the purposes of the supply of data as referred to in Article 9, each Member State shall designate a national contact point. The powers of the national contact points shall be governed by the applicable national law.
2. Details of technical arrangements for the procedure set out in Article 9 shall be laid down in the implementing measures as referred to in Article 33.

Section 3

Vehicle registration data

Article 12

Automated searching of vehicle registration data

1. For the prevention and investigation of criminal offences and in dealing with other offences coming within the jurisdiction of the courts or the public prosecution service in the searching Member State, as well as in maintaining public security, Member States shall allow other Member States' national contact points, as referred to in paragraph 2, access to the following national vehicle registration data, with the power to conduct automated searches in individual cases:
 - (a) data relating to owners or operators; and
 - (b) data relating to vehicles.

Searches may be conducted only with a full chassis number or a full registration number. Searches may be conducted only in compliance with the searching Member State's national law.

2. For the purposes of the supply of data as referred to in paragraph 1, each Member State shall designate a national contact point for incoming requests. The powers of the national contact points shall be governed by the applicable national law. Details of technical arrangements for the procedure shall be laid down in the implementing measures as referred to in Article 33.

Chapter 3

Major events

Article 13

Supply of non-personal data

For the prevention of criminal offences and in maintaining public order and security for major events with a cross-border dimension, in particular for sporting events or European Council meetings, Member States shall, both upon request and of their own accord, in compliance with the supplying Member State's national law, supply one another with any non-personal data required for those purposes.

Article 14

Supply of personal data

1. For the prevention of criminal offences and in maintaining public order and security for major events with a cross-border dimension, in particular for sporting events or European Council meetings, Member States shall, both upon request and of their own accord, supply one another with personal data if any final convictions or other circumstances give reason to believe that the data subjects will commit criminal offences at the events or pose a threat to public order and security, in so far as the supply of such data is permitted under the supplying Member State's national law.

2. Personal data may be processed only for the purposes laid down in paragraph 1 and for the specified events for which they were supplied. The data supplied must be deleted without delay once the purposes referred to in paragraph 1 have been achieved or can no longer be achieved. The data supplied must in any event be deleted after not more than a year.

Article 15

National contact point

For the purposes of the supply of data as referred to in Articles 13 and 14, each Member State shall designate a national contact point. The powers of the national contact points shall be governed by the applicable national law.

Chapter 4

Measures to prevent terrorist offences

Article 16

Supply of information in order to prevent terrorist offences

1. For the prevention of terrorist offences, Member States may, in compliance with national law, in individual cases, even without being requested to do so, supply other Member States' national contact points, as referred to in paragraph 3, with the personal data and information specified in paragraph 2, in so far as is necessary because particular circumstances give reason to believe that the data subjects will commit criminal offences as referred to in Articles 1 to 3 of Council Framework Decision 2002/475/JHA of 13 June 2002 on combating terrorism⁴.

2. The data to be supplied shall comprise surname, first names, date and place of birth and a description of the circumstances giving rise to the belief referred to in paragraph 1.

3. Each Member State shall designate a national contact point for exchange of information with other Member States' national contact points. The powers of the national contact points shall be governed by the applicable national law.

4. The supplying Member State may, in compliance with national law, impose conditions on the use made of such data and information by the receiving Member State. The receiving Member State shall be bound by any such conditions.

4 OJ L 164, 22.6.2002, p. 3.

Chapter 5

Other forms of cooperation

Article 17

Joint operations

1. In order to step up police cooperation, the competent authorities designated by the Member States may, in maintaining public order and security and preventing criminal offences, introduce joint patrols and other joint operations in which designated officers or other officials (officers) from other Member States participate in operations within a Member State's territory.
2. Each Member State may, as a host Member State, in compliance with its own national law, and with the seconding Member State's consent, confer executive powers on the seconding Member States' officers involved in joint operations or, in so far as the host Member State's law permits, allow the seconding Member States' officers to exercise their executive powers in accordance with the seconding Member State's law. Such executive powers may be exercised only under the guidance and, as a rule, in the presence of officers from the host Member State. The seconding Member States' officers shall be subject to the host Member State's national law. The host Member State shall assume responsibility for their actions.
3. Seconding Member States' officers involved in joint operations shall be subject to the instructions given by the host Member State's competent authority.
4. Member States shall submit declarations as referred to in Article 36 in which they lay down the practical aspects of cooperation.

Article 18

Assistance in connection with mass gatherings disasters and serious accidents

Member States' competent authorities shall provide one another with mutual assistance, in compliance with national law, in connection with mass gatherings and similar major events, disasters and serious accidents, by seeking to prevent criminal offences and maintain public order and security by:

- (a) notifying one another as promptly as possible of such situations with a cross-border impact and exchanging any relevant information;
- (b) taking and coordinating the necessary policing measures within their territory in situations with a cross-border impact;
- (c) as far as possible, dispatching officers, specialists and advisers and supplying equipment, at the request of the Member State within whose territory the situation has arisen.

Article 19

Use of arms, ammunition and equipment

1. Officers from a seconding Member State who are involved in a joint operation within another Member State's territory pursuant to Article 17 or 18 may wear their own national uniforms there. They may carry such arms, ammunition and equipment as they are allowed to under the seconding Member State's national law. The host Member State may prohibit the carrying of particular arms, ammunition or equipment by a seconding Member State's officers.
2. Member States shall submit declarations as referred to in Article 36 in which they list the arms, ammunition and equipment that may be used only in legitimate self-defence or in the defence of others. The host Member State's officer in actual charge of the operation may in individual cases, in compliance with national law, give permission for arms, ammunition and equipment to be used for purposes going beyond those specified in the first sentence. The use of arms, ammunition and equipment shall be governed by the host Member State's law. The competent authorities shall inform one another of the arms, ammunition and equipment permitted and of the conditions for their use.
3. If officers from a Member State make use of vehicles in action under this Decision within another Member State's territory, they shall be subject to the same road traffic regulations as the host Member State's officers, including as regards right of way and any special privileges.
4. Member States shall submit declarations as referred to in Article 36 in which they lay down the practical aspects of the use of arms, ammunition and equipment.

*Article 20**Protection and assistance*

Member States shall be required to provide other Member States' officers crossing borders with the same protection and assistance in the course of those officers' duties as for their own officers.

*Article 21**General rules on civil liability*

1. Where officials of a Member State are operating in another Member State pursuant to Article 17, their Member State shall be liable for any damage caused by them during their operations, in accordance with the law of the Member State in whose territory they are operating.
2. The Member State in whose territory the damage referred to in paragraph 1 was caused shall make good such damage under the conditions applicable to damage caused by its own officials.
3. In the case provided for in paragraph 1, the Member State whose officials have caused damage to any person in the territory of another Member State shall reimburse the latter in full any sums it has paid to the victims or persons entitled on their behalf.
4. Where officials of a Member State are operating in another Member State pursuant to Article 18, the latter Member State shall be liable in accordance with its national law for any damage caused by them during their operations.
5. Where the damage referred to in paragraph 4 results from gross negligence or wilful misconduct, the host Member State may approach the seconding Member State in order to have any sums it has paid to the victims or persons entitled on their behalf reimbursed by the latter.
6. Without prejudice to the exercise of its rights vis-à-vis third parties and with the exception of paragraph 3, each Member State shall refrain, in the case provided for in paragraph 1, from requesting reimbursement of damages it has sustained from another Member State.

*Article 22**Criminal liability*

Officers operating within another Member State's territory under this Decision, shall be treated in the same way as officers of the host Member State with regard to any criminal offences that might be committed by, or against them, save as otherwise provided in another agreement which is binding on the Member States concerned.

*Article 23**Employment relationship*

Officers operating within another Member State's territory, under this Decision, shall remain subject to the employment law provisions applicable in their own Member State, particularly as regards disciplinary rules.

Chapter 6**General provisions on data protection***Article 24**Definitions and scope*

1. For the purposes of this Decision:

- (a) «processing of personal data» shall mean any operation or set of operations which is performed upon personal data, whether or not by automatic means, such as collection, recording, organisation, storage, adaptation or alteration, sorting, retrieval, consultation, use, disclosure by supply, dissemination or otherwise making available, alignment, combination, blocking, erasure or destruction of data. Processing within the meaning of this Decision shall also include notification of whether or not a hit exists;
- (b) «automated search procedure» shall mean direct access to the automated files of another body where the response to the search procedure is fully automated;
- (c) «referencing» shall mean the marking of stored personal data without the aim of limiting their processing in future;

- (d) «blocking» shall mean the marking of stored personal data with the aim of limiting their processing in future.
2. The following provisions shall apply to data which are or have been supplied pursuant to this Decision, save as otherwise provided in the preceding Chapters.

Article 25
Level of data protection

1. As regards the processing of personal data which are or have been supplied pursuant to this Decision, each Member State shall guarantee a level of protection of personal data in its national law at least equal to that resulting from the Council of Europe Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data of 28 January 1981 and its Additional Protocol of 8 November 2001 and in doing so, shall take account of Recommendation No R (87) 15 of 17 September 1987 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to the Member States regulating the use of personal data in the police sector, also where data are not processed automatically.
2. The supply of personal data provided for under this Decision may not take place until the provisions of this Chapter have been implemented in the national law of the territories of the Member States involved in such supply. The Council shall unanimously decide whether this condition has been met.
3. Paragraph 2 shall not apply to those Member States where the supply of personal data as provided for in this Decision has already started pursuant to the Treaty of 27 May 2005 between the Kingdom of Belgium, the Federal Republic of Germany, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands and the Republic of Austria on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism, cross-border crime and illegal migration (Prüm Treaty).

Article 26
Purpose

1. Processing of personal data by the receiving Member State shall be permitted solely for the purposes for which the data have been supplied in accordance with this Decision. Processing for other purposes shall be permitted solely with the prior authorisation of the Member State administering the file and subject only to the national law of the receiving Member State. Such authorisation may be granted provided that processing for such other purposes is permitted under the national law of the Member State administering the file.
2. Processing of data supplied pursuant to Articles 3, 4 and 9 by the searching or comparing Member State shall be permitted solely in order to:
 - (a) establish whether the compared DNA profiles or dactyloscopic data match;
 - (b) prepare and submit a police or judicial request for legal assistance in compliance with national law if those data match;
 - (c) record within the meaning of Article 30. The Member State administering the file may process the data supplied to it in accordance with Articles 3, 4 and 9 solely where this is necessary for the purposes of comparison, providing automated replies to searches or recording pursuant to Article 30. The supplied data shall be deleted immediately following data comparison or automated replies to searches unless further processing is necessary for the purposes mentioned under points (b) and (c) of the first subparagraph.
3. Data supplied in accordance with Article 12 may be used by the Member State administering the file solely where this is necessary for the purpose of providing automated replies to search procedures or recording as specified in Article 30. The data supplied shall be deleted immediately following automated replies to searches unless further processing is necessary for recording pursuant to Article 30. The searching Member State may use data received in a reply solely for the procedure for which the search was made.

Article 27
Competent authorities

Personal data supplied may be processed only by the authorities, bodies and courts with responsibility for a task in furtherance of the aims mentioned in Article 26. In particular, data may be supplied to other entities only with the prior authorisation of the supplying Member State and in compliance with the law of the receiving Member State.

Article 28

Accuracy, current relevance and storage time of data

1. The Member States shall ensure the accuracy and current relevance of personal data. Should it transpire ex officio or from a notification by the data subject, that incorrect data or data which should not have been supplied have been supplied, this shall be notified without delay to the receiving Member State or Member States. The Member State or Member States concerned shall be obliged to correct or delete the data. Moreover, personal data supplied shall be corrected if they are found to be incorrect. If the receiving body has reason to believe that the supplied data are incorrect or should be deleted the supplying body shall be informed forthwith.
2. Data, the accuracy of which the data subject contests and the accuracy or inaccuracy of which cannot be established shall, in accordance with the national law of the Member States, be marked with a flag at the request of the data subject. If a flag exists, this may be removed subject to the national law of the Member States and only with the permission of the data subject or based on a decision of the competent court or independent data protection authority.
3. Personal data supplied which should not have been supplied or received shall be deleted. Data which are lawfully supplied and received shall be deleted:
 - (a) if they are not or no longer necessary for the purpose for which they were supplied; if personal data have been supplied without request, the receiving body shall immediately check if they are necessary for the purposes for which they were supplied;
 - (b) following the expiry of the maximum period for keeping data laid down in the national law of the supplying Member State where the supplying body informed the receiving body of that maximum period at the time of supplying the data.

Where there is reason to believe that deletion would prejudice the interests of the data subject, the data shall be blocked instead of being deleted in compliance with national law. Blocked data may be supplied or used solely for the purpose which prevented their deletion.

Article 29

Technical and organisational measures to ensure data protection and data security

1. The supplying and receiving bodies shall take steps to ensure that personal data is effectively protected against accidental or unauthorised destruction, accidental loss, unauthorised access, unauthorised or accidental alteration and unauthorised disclosure.
2. The features of the technical specification of the automated search procedure are regulated in the implementing measures as referred to in Article 33 which guarantee that:
 - (a) state-of-the-art technical measures are taken to ensure data protection and data security, in particular data confidentiality and integrity;
 - (b) encryption and authorisation procedures recognised by the competent authorities are used when having recourse to generally accessible networks; and
 - (c) the admissibility of searches in accordance with Article 30(2), (4) and (5) can be checked.

Article 30

Logging and recording: special rules governing automated and non-automated supply

1. Each Member State shall guarantee that every non-automated supply and every non-automated receipt of personal data by the body administering the file and by the searching body is logged in order to verify the admissibility of the supply. Logging shall contain the following information:
 - (a) the reason for the supply;
 - (b) the data supplied;
 - (c) the date of the supply; and
 - (d) the name or reference code of the searching body and of the body administering the file.
2. The following shall apply to automated searches for data based on Articles 3, 9 and 12 and to automated comparison pursuant to Article 4:
 - (a) only specially authorised officers of the national contact points may carry out automated searches or comparisons. The list of officers authorised to carry out automated searches or comparisons shall be made available upon request to the supervisory authorities referred to in paragraph 5 and to the other Member States;

(b) each Member State shall ensure that each supply and receipt of personal data by the body administering the file and the searching body is recorded, including notification of whether or not a hit exists. Recording shall include the following information:

- (i) the data supplied;
- (ii) the date and exact time of the supply; and
- (iii) the name or reference code of the searching body and of the body administering the file.

The searching body shall also record the reason for the search or supply as well as an identifier for the official who carried out the search and the official who ordered the search or supply.

3. The recording body shall immediately communicate the recorded data upon request to the competent data protection authorities of the relevant Member State at the latest within four weeks following receipt of the request. Recorded data may be used solely for the following purposes:

- (a) monitoring data protection;
- (b) ensuring data security.

4. The recorded data shall be protected with suitable measures against inappropriate use and other forms of improper use and shall be kept for two years. After the conservation period the recorded data shall be deleted immediately.

5. Responsibility for legal checks on the supply or receipt of personal data lies with the independent data protection authorities or, as appropriate, the judicial authorities of the respective Member States. Anyone can request these authorities to check the lawfulness of the processing of data in respect of their person in compliance with national law. Independently of such requests, these authorities and the bodies responsible for recording shall carry out random checks on the lawfulness of supply, based on the files involved.

The results of such checks shall be kept for inspection for 18 months by the independent data protection authorities. After this period, they shall be immediately deleted. Each data protection authority may be requested by the independent data protection authority of another Member State to exercise its powers in accordance with national law. The independent data protection authorities of the Member States shall perform the inspection tasks necessary for mutual cooperation, in particular by exchanging relevant information.

Article 31

Data subjects' rights to information and damages

1. At the request of the data subject under national law, information shall be supplied in compliance with national law to the data subject upon production of proof of his identity, without unreasonable expense, in general comprehensible terms and without unacceptable delays, on the data processed in respect of his person, the origin of the data, the recipient or groups of recipients, the intended purpose of the processing and, where required by national law, the legal basis for the processing. Moreover, the data subject shall be entitled to have inaccurate data corrected and unlawfully processed data deleted. The Member States shall also ensure that, in the event of violation of his rights in relation to data protection, the data subject shall be able to lodge an effective complaint to an independent court or a tribunal within the meaning of Article 6(1) of the European Convention on Human Rights or an independent supervisory authority within the meaning of Article 28 of Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data⁵ and that he is given the possibility to claim for damages or to seek another form of legal compensation. The detailed rules for the procedure to assert these rights and the reasons for limiting the right of access shall be governed by the relevant national legal provisions of the Member State where the data subject asserts his rights.

2. Where a body of one Member State has supplied personal data under this Decision, the receiving body of the other Member State cannot use the inaccuracy of the data supplied as grounds to evade its liability vis-à-vis the injured party under national law. If damages are awarded against the receiving body because of its use of inaccurate transfer data, the body which supplied the data shall refund the amount paid in damages to the receiving body in full.

⁵ OJ L 281, 23.11.1995, p. 31. Directive as amended by Regulation (EC) No 1882/2003 (OJ L 284, 31.10.2003, p. 1)

*Article 32**Information requested by the Member States*

The receiving Member State shall inform the supplying Member State on request of the processing of supplied data and the result obtained.

Chapter 7

Implementing and Final Provisions

*Article 33**Implementing measures*

The Council, acting by a qualified majority and after Consulting the European Parliament, shall adopt measures necessary to implement this Decision at the level of the Union.

*Article 34**Costs*

Each Member State shall bear the operational costs incurred by its own authorities in connection with the application of this Decision. In special cases, the Member States concerned may agree on different arrangements.

*Article 35**Relationship with other instruments*

1. For the Member States concerned, the relevant provisions of this Decision shall be applied instead of the corresponding provisions contained in the Prüm Treaty. Any other provision of the Prüm Treaty shall remain applicable between the contracting parties of the Prüm Treaty.
2. Without prejudice to their commitments under other acts adopted pursuant to Title VI of the Treaty:
 - (a) Member States may continue to apply bilateral or multilateral agreements or arrangements on cross-border cooperation which are in force on the date this Decision is adopted in so far as such agreements or arrangements are not incompatible with the objectives of this Decision;
 - (b) Member States may conclude or bring into force bilateral or multilateral agreements or arrangements on cross-border cooperation after this Decision has entered into force in so far as such agreements or arrangements provide for the objectives of this Decision to be extended or enlarged.
3. The agreements and arrangements referred to in paragraphs 1 and 2 may not affect relations with Member States which are not parties thereto.
4. Within four weeks of this Decision taking effect Member States shall inform the Council and the Commission of existing agreements or arrangements within the meaning of paragraph 2(a) which they wish to continue to apply.
5. Member States shall also inform the Council and the Commission of all new agreements or arrangements within the meaning of paragraph 2(b) within three months of their signing or, in the case of instruments which were signed before adoption of this Decision, within three months of their entry into force.
6. Nothing in this Decision shall affect bilateral or multilateral agreements or arrangements between Member States and third States.
7. This Decision shall be without prejudice to existing agreements on legal assistance or mutual recognition of court decisions.

*Article 36**Implementation and declarations*

1. Member States shall take the necessary measures to comply with the provisions of this Decision within one year of this Decision taking effect, with the exception of the provisions of Chapter 2 with respect to which the necessary measures shall be taken within three years of this Decision and the Council Decision on the implementation of this Decision taking effect.
2. Member States shall inform the General Secretariat of the Council and the Commission that they have implemented the obligations imposed on them under this Decision and submit the declarations foreseen by this Decision. When doing so, each Member State may indicate that it will apply immediately this Decision in its relations with those Member States which have given the same notification.
3. Declarations submitted in accordance with paragraph 2 may be amended at any time by means of a declaration submitted to the General Secretariat of the Council. The General Secretariat of the Council shall forward any declarations received to the Member States and the Commission.

4. On the basis of this and other information made available by Member States on request, the Commission shall submit a report to the Council by 28 July 2012 on the implementation of this Decision accompanied by such proposals as it deems appropriate for any further development.

Article 37
Application

This Decision shall take effect 20 days following its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Luxembourg, 23 June 2008.

For the Council

The President

I. JARC

Annex 2

Council Decision 2008/616/JHA of 23 June 2008 on the implementation of Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to Article 33 of Council Decision 2008/615/JHA⁶,

Having regard to the initiative of the Federal Republic of Germany,

Having regard to the opinion of the European Parliament⁷,

Whereas:

- (1) On 23 June 2008 the Council adopted Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime.
- (2) By means of Decision 2008/615/JHA, the basic elements of the Treaty of 27 May 2005 between the Kingdom of Belgium, the Federal Republic of Germany, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands and the Republic of Austria on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism, cross-border crime and illegal migration (hereinafter the Prüm Treaty), were transposed into the legal framework of the European Union.
- (3) Article 33 of Decision 2008/615/JHA provides that the Council is to adopt the measures necessary to implement Decision 2008/615/JHA at the level of the Union in accordance with the procedure laid down in the second sentence of Article 34(2)(c) of the Treaty on European Union. These measures are to be based on the Implementing Agreement of 5 December 2006 concerning the administrative and technical implementation and application of the Prüm Treaty.
- (4) This Decision establishes those common normative provisions which are indispensable for administrative and technical implementation of the forms of cooperation set out in Decision 2008/615/JHA. The Annex to this Decision contains implementing provisions of a technical nature. In addition, a separate Manual, containing exclusively factual information to be provided by the Member States, will be drawn up and kept up to date by the General Secretariat of the Council.
- (5) Having regard to technical capabilities, routine searches of new DNA profiles will in principle be carried out by means of single searches, and appropriate solutions for this will be found at the technical level,

⁶ See page 1 of this Official Journal.

⁷ Opinion of 21 April 2008 (not yet published in the Official Journal).

HAS DECIDED AS FOLLOWS:

Chapter I General

Article 1 Aim

The aim of this Decision is to lay down the necessary administrative and technical provisions for the implementation of Decision 2008/615/JHA, in particular as regards the automated exchange of DNA data, dactyloscopic data and vehicle registration data, as set out in Chapter 2 of that Decision, and other forms of cooperation, as set out in Chapter 5 of that Decision.

Article 2 Definitions

For the purposes of this Decision:

- (a) «search» and «comparison», as referred to in Articles 3, 4 and 9 of Decision 2008/615/JHA, mean the procedures by which it is established whether there is a match between, respectively, DNA data or dactyloscopic data which have been communicated by one Member State and DNA data or dactyloscopic data stored in the databases of one, several, or all of the Member States;
- (b) «automated searching», as referred to in Article 12 of Decision 2008/615/JHA, means an online access procedure for consulting the databases of one, several, or all of the Member States;
- (c) «DNA profile» means a letter or number code which represents a set of identification characteristics of the non-coding part of an analysed human DNA sample, i.e. the particular molecular structure at the various DNA locations (loci);
- (d) «non-coding part of DNA» means chromosome regions not genetically expressed, i.e. not known to provide for any functional properties of an organism;
- (e) «DNA reference data» mean DNA profile and reference number;
- (f) «reference DNA profile» means the DNA profile of an identified person;
- (g) «unidentified DNA profile» means the DNA profile obtained from traces collected during the investigation of criminal offences and belonging to a person not yet identified;
- (h) «note» means a Member State's marking on a DNA profile in its national database indicating that there has already been a match for that DNA profile on another Member State's search or comparison;
- (i) «dactyloscopic data» mean fingerprint images, images of fingerprint latents, palm prints, palm print latents and templates of such images (coded minutiae), when they are stored and dealt with in an automated database;
- (j) «vehicle registration data» mean the data-set as specified in Chapter 3 of the Annex to this Decision;
- (k) «individual case», as referred to in Article 3(1), second sentence, Article 9(1), second sentence and Article 12(1) of Decision 2008/615/JHA, means a single investigation or prosecution file. If such a file contains more than one DNA profile, or one piece of dactyloscopic data or vehicle registration data, they may be transmitted together as one request.

Chapter 2 Common Provisions for Data Exchange

Article 3 Technical specifications

Member States shall observe common technical specifications in connection with all requests and answers related to searches and comparisons of DNA profiles, dactyloscopic data and vehicle registration data. These technical specifications are laid down in the Annex to this Decision.

Article 4

Communications network

The electronic exchange of DNA data, dactyloscopic data and vehicle registration data between Member States shall take place using the Trans European Services for Telematics between Administrations (TESTA II) communications network and further developments thereof.

Article 5

Availability of automated data exchange

Member States shall take all necessary measures to ensure that automated searching or comparison of DNA data, dactyloscopic data and vehicle registration data is possible 24 hours a day and seven days a week. In the event of a technical fault, the Member States' national contact points shall immediately inform each other and shall agree on temporary alternative information exchange arrangements in accordance with the legal provisions applicable. Automated data exchange shall be re-established as quickly as possible.

Article 6

Reference numbers for DNA data and dactyloscopic data

The reference numbers referred to in Article 2 and Article 8 of Decision 2008/615/JHA shall consist of a combination of the following:

- (a) a code allowing the Member States, in the case of a match, to retrieve personal data and other information in their databases in order to supply it to one, several or all of the Member States in accordance with Article 5 or Article 10 of Decision 2008/615/JHA;
- (b) a code to indicate the national origin of the DNA profile or dactyloscopic data; and
- (c) with respect to DNA data, a code to indicate the type of DNA profile.

Chapter 3 **DNA Data**

Article 7

Principles of DNA data exchange

1. Member States shall use existing standards for DNA data exchange, such as the European Standard Set (ESS) or the Interpol Standard Set of Loci (ISSOL).
2. The transmission procedure, in the case of automated searching and comparison of DNA profiles, shall take place within a decentralised structure.
3. Appropriate measures shall be taken to ensure confidentiality and integrity for data being sent to other Member States, including their encryption.
4. Member States shall take the necessary measures to guarantee the integrity of the DNA profiles made available or sent for comparison to the other Member States and to ensure that these measures comply with international standards such as ISO 17025.
5. Member States shall use Member State codes in accordance with the ISO 3166-1 alpha-2 standard.

Article 8

Rules for requests and answers in connection with DNA data

1. A request for an automated search or comparison, as referred to in Articles 3 or 4 of Decision 2008/615/JHA, shall include only the following information:
 - (a) the Member State code of the requesting Member State;
 - (b) the date, time and indication number of the request;
 - (c) DNA profiles and their reference numbers;
 - (d) the types of DNA profiles transmitted (unidentified DNA profiles or reference DNA profiles); and
 - (e) information required for controlling the database systems and quality control for the automatic search processes.

2. The answer (matching report) to the request referred to in paragraph 1 shall contain only the following information:

- (a) an indication as to whether there were one or more matches (hits) or no matches (no hits);
- (b) the date, time and indication number of the request;
- (c) the date, time and indication number of the answer;
- (d) the Member State codes of the requesting and requested Member States;
- (e) the reference numbers of the requesting and requested Member States;
- (f) the type of DNA profiles transmitted (unidentified DNA profiles or reference DNA profiles);
- (g) the requested and matching DNA profiles; and
- (h) information required for controlling the database systems and quality control for the automatic search processes.

3. Automated notification of a match shall only be provided if the automated search or comparison has resulted in a match of a minimum number of loci. This minimum is set out in Chapter 1 of the Annex to this Decision.

4. The Member States shall ensure that requests comply with declarations issued pursuant to Article 2(3) of Decision 2008/615/JHA. These declarations shall be reproduced in the Manual referred to in Article 18(2) of this Decision.

Article 9

Transmission procedure for automated searching of unidentified DNA profiles in accordance with Article 3 of Decision 2008/615/JHA

1. If, in a search with an unidentified DNA profile, no match has been found in the national database or a match has been found with an unidentified DNA profile, the unidentified DNA profile may then be transmitted to all other Member States' databases and if, in a search with this unidentified DNA profile, matches are found with reference DNA profiles and/or unidentified DNA profiles in other Member States' databases, these matches shall be automatically communicated and the DNA reference data transmitted to the requesting Member State; if no matches can be found in other Member States' databases, this shall be automatically communicated to the requesting Member State.

2. If, in a search with an unidentified DNA profile, a match is found in other Member States' databases, each Member State concerned may insert a note to this effect in its national database.

Article 10

Transmission procedure for automated search of reference DNA profiles in accordance with Article 3 of Decision 2008/615/JHA

If, in a search with a reference DNA profile, no match has been found in the national database with a reference DNA profile or a match has been found with an unidentified DNA profile, this reference DNA profile may then be transmitted to all other Member States' databases and if, in a search with this reference DNA profile, matches are found with reference DNA profiles and/or unidentified DNA profiles in other Member States' databases, these matches shall be automatically communicated and the DNA reference data transmitted to the requesting Member State; if no matches can be found in other Member States' databases, it shall be automatically communicated to the requesting Member State.

Article 11

Transmission procedure for automated comparison of unidentified DNA profiles in accordance with Article 4 of Decision 2008/615/JHA

1. If, in a comparison with unidentified DNA profiles, matches are found in other Member States' databases with reference DNA profiles and/or unidentified DNA profiles, these matches shall be automatically communicated and the DNA reference data transmitted to the requesting Member State.

2. If, in a comparison with unidentified DNA profiles, matches are found in other Member States' databases with unidentified DNA profiles or reference DNA profiles, each Member State concerned may insert a note to this effect in its national database.

Chapter 4

Dactyloscopic Data

Article 12

Principles for the exchange of dactyloscopic data

1. The digitalisation of dactyloscopic data and their transmission to the other Member States shall be carried out in accordance with the uniform data format specified in Chapter 2 of the Annex to this Decision.
2. Each Member State shall ensure that the dactyloscopic data it transmits are of sufficient quality for a comparison by the automated fingerprint identification systems (AFIS).
3. The transmission procedure for the exchange of dactyloscopic data shall take place within a decentralised structure.
4. Appropriate measures shall be taken to ensure the confidentiality and integrity of dactyloscopic data being sent to other Member States, including their encryption.
5. The Member States shall use Member State codes in accordance with the ISO 3166-1 alpha-2 standard.

Article 13

Search capacities for dactyloscopic data

1. Each Member State shall ensure that its search requests do not exceed the search capacities specified by the requested Member State. Member States shall submit declarations as referred to in Article 18(2) to the General Secretariat of the Council in which they lay down their maximum search capacities per day for dactyloscopic data of identified persons and for dactyloscopic data of persons not yet identified.
2. The maximum numbers of candidates accepted for verification per transmission are set out in Chapter 2 of the Annex to this Decision.

Article 14

Rules for requests and answers in connection with dactyloscopic data

1. The requested Member State shall check the quality of the transmitted dactyloscopic data without delay by a fully automated procedure. Should the data be unsuitable for an automated comparison, the requested Member State shall inform the requesting Member State without delay.
2. The requested Member State shall conduct searches in the order in which requests are received. Requests shall be processed within 24 hours by a fully automated procedure. The requesting Member State may, if its national law so prescribes, ask for accelerated processing of its requests and the requested Member State shall conduct these searches without delay. If deadlines cannot be met for reasons of force majeure, the comparison shall be carried out without delay as soon as the impediments have been removed.

Chapter 5

Vehicle registration data

Article 15

Principles of automated searching of vehicle registration data

1. For automated searching of vehicle registration data Member States shall use a version of the European Vehicle and Driving Licence Information System (Eucaris) software application especially designed for the purposes of Article 12 of Decision 2008/615/JHA, and amended versions of this software.
2. Automated searching of vehicle registration data shall take place within a decentralised structure.
3. The information exchanged via the Eucaris system shall be transmitted in encrypted form.
4. The data elements of the vehicle registration data to be exchanged are specified in Chapter 3 of the Annex to this Decision.
5. In the implementation of Article 12 of Decision 2008/615/JHA, Member States may give priority to searches related to combating serious crime.

Article 16

Costs

Each Member State shall bear the costs arising from the administration, use and maintenance of the Eucaris software application referred to in Article 15(1).

Chapter 6

Police Cooperation

Article 17

Joint patrols and other joint operations

1. In accordance with Chapter 5 of Decision 2008/615/JHA, and in particular with the declarations submitted pursuant to Articles 17(4), 19(2), and 19(4) of that Decision, each Member State shall designate one or more contact points in order to allow other Member States to address competent authorities and each Member State may specify its procedures for setting up joint patrols and other joint operations, its procedures for initiatives from other Member States with regard to those operations, as well as other practical aspects, and operational modalities in relation to those operations.
2. The General Secretariat of the Council shall compile and keep up to date a list of the contact points and shall inform the competent authorities about any change to that list.
3. The competent authorities of each Member State may take the initiative to set up a joint operation. Before the start of a specific operation, the competent authorities referred to in paragraph 2 shall make written or verbal arrangements that may cover details such as:
 - (a) the competent authorities of the Member States for the operation;
 - (b) the specific purpose of the operation;
 - (c) the host Member State where the operation is to take place;
 - (d) the geographical area of the host Member State where the operation is to take place;
 - (e) the period covered by the operation;
 - (f) the specific assistance to be provided by the seconding Member State(s) to the host Member State, including officers or other officials, material and financial elements;
 - (g) the officers participating in the operation;
 - (h) the officer in charge of the operation;
 - (i) the powers that the officers and other officials of the seconding Member State(s) may exercise in the host Member State during the operation;
 - (j) the particular arms, ammunition and equipment that the seconding officers may use during the operation in accordance with Decision 2008/615/JHA;
 - (k) the logistic modalities as regards transport, accommodation and security;
 - (l) the allocation of the costs of the joint operation if it differs from that provided in the first sentence of Article 34 of Decision 2008/615/JHA;
 - (m) any other possible elements required.
4. The declarations, procedures and designations provided for in this Article shall be reproduced in the Manual referred to in Article 18(2).

Chapter 7

Final Provisions

Article 18

Annex and Manual

1. Further details concerning the technical and administrative implementation of Decision 2008/615/JHA are set out in the Annex to this Decision.
2. A Manual shall be prepared and kept up to date by the General Secretariat of the Council, comprising exclusively factual information provided by the Member States through declarations made pursuant to Decision 2008/615/JHA or this Decision or through notifications made to the General Secretariat of the Council. The Manual shall be in the form of a Council Document.

Article 19

Independent data protection authorities

Member States shall, in accordance with Article 18(2) of this Decision, inform the General Secretariat of the Council of the independent data protection authorities or the judicial authorities as referred to in Article 30(5) of Decision 2008/615/JHA.

Article 20

Preparation of decisions as referred to in Article 25(2) of Decision 2008/615/JHA

1. The Council shall take a decision as referred to in Article 25(2) of Decision 2008/615/JHA on the basis of an evaluation report which shall be based on a questionnaire.
2. With respect to the automated data exchange in accordance with Chapter 2 of Decision 2008/615/JHA, the evaluation report shall also be based on an evaluation visit and a pilot run that shall be carried out when the Member State concerned has informed the General Secretariat in accordance with the first sentence of Article 36(2) of Decision 2008/615/JHA.
3. Further details of the procedure are set out in Chapter 4 of the Annex to this Decision.

Article 21

Evaluation of the data exchange

1. An evaluation of the administrative, technical and financial application of the data exchange pursuant to Chapter 2 of Decision 2008/615/JHA, and in particular the use of the mechanism of Article 15(5), shall be carried out on a regular basis. The evaluation shall relate to those Member States already applying Decision 2008/615/JHA at the time of the evaluation and shall be carried out with respect to the data categories for which data exchange has started among the Member States concerned. The evaluation shall be based on reports of the respective Member States.
2. Further details of the procedure are set out in Chapter 4 of the Annex to this Decision.

Article 22

Relationship with the Implementing Agreement of the Prüm Treaty

For the Member States bound by the Prüm Treaty, the relevant provisions of this Decision and the Annex hereto once fully implemented shall apply instead of the corresponding provisions contained in the Implementing Agreement of the Prüm Treaty. Any other provisions of the Implementing Agreement shall remain applicable between the contracting parties of the Prüm Treaty.

Article 23

Implementation

Member States shall take the necessary measures to comply with the provisions of this Decision within the periods referred to in Article 36(1) of Decision 2008/615/JHA.

Article 24

Application

This Decision shall take effect 20 days following its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Luxembourg, 23 June 2008.

For the Council

The President

I. JARC

Avtale mellom Den europeiske union og Island og Norge om anvendelse av visse bestemmelser i Rådsbeslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, og Rådsbeslutning 2008/616/JIS om gjennomføring av Beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, med vedlegg

DEN EUROPEISKE UNION

på den ene side og

ISLAND

og

NORGE

på den annen side,

heretter kalt «avtalepartene»,

SOM ØNSKER å styrke politi- og justissamarbeidet mellom medlemsstatene i Den europeiske union og Island og Norge, uten at bestemmelsene om vern av den enkeltes frihet derved berøres,

SOM TAR I BETRAKTNING at de forbindelser som eksisterer mellom avtalepartene, særlig avtalen inngått mellom Rådet for Den europeiske union og Republikken Island og Kongeriket Norge om de sistnevnte statenes tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og videreutviklingen av Schengen-regelverket, viser at det eksisterer et tett samarbeid i kampen mot kriminalitet,

SOM UNDERSTREKER at det er i avtalepartenes felles interesse å sikre at politisamarbeidet mellom medlemsstatene i Den europeiske union og Island og Norge foregår på en rask og effektiv måte som er forenlig med de grunnleggende prinsipper i deres nasjonale rettsorden og i samsvar med den enkeltes rettigheter og prinsippene i den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, som ble undertegnet i Roma 4. november 1950,

SOM ER OPPMERKSOM PÅ at Rådets rammebeslutning 2006/960/JIS av 18. desember 2006 om forenklet utveksling av opplysninger og etterretninger mellom rettsåndhevende myndigheter i medlemsstatene i Den europeiske union¹ allerede fastsetter regler for hvordan rettsåndhevende myndigheter i medlemsstatene og i Island og Norge raskt og effektivt kan utveksle eksisterende opplysninger og etterretninger med henblikk på å etterforske straffesaker eller gjennomføre etterretningsoperasjoner i forbindelse med slike saker,

SOM ERKJENNER at det er av avgjørende betydning for å stimulere til internasjonalt samarbeid på dette feltet at det raskt og effektivt kan utveksles nøyaktig informasjon. Målet er å innføre prosedyrer for å fremme raske, effektive og rimelige metoder for utveksling av data. Med henblikk på felles utnyttelse av slike data bør det gjelde klare ansvarsforhold for disse prosedyrene, og de bør omfatte behørlige garantier om nøyaktigheten ved og sikkerheten rundt slike data ved overføring og lagring samt prosedyrer for registrering av utveksling av data og begrensninger i bruken av de oversendte opplysningene,

SOM TAR I BETRAKTNING at Island og Norge har uttrykt ønske om å inngå en avtale som setter dem i stand til å anvende overfor hverandre og medlemsstatene i Den europeiske union visse bestemmelser i rådsbeslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, og rådsbeslutning 2008/616/JIS om gjennomføring av beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, med vedlegg,

SOM TAR I BETRAKTNING at også Den europeiske union mener det er nødvendig å inngå en slik avtale,

SOM UNDERSTREKER at denne avtale derfor inneholder bestemmelser som bygger på de sentrale bestemmelsene i beslutning 2008/615/JIS og beslutning 2008/616/JIS med vedlegg, og som har som formål å bedre utvekslingen av informasjon hvorved medlemsstatene i Den europeiske union og Island og Norge gir hverandre tilgangsst rett til elektroniske DNA databaser, elektroniske fingeravtrykkidentifikasjonssystemer og kjøretøyregistre. Ved utveksling av data fra nasjonale DNA databaser og elektroniske fingeravtrykkidentifikasjonssystemer bør et

1 EUT L 386 av 29.12.2006, s. 89.

treff/ikke treff («hit/no hit») system i neste omgang gjøre det mulig for staten som utfører søket, å be om bestemte relevante personopplysninger fra staten som administrerer databasen, og om nødvendig å be om ytterligere opplysninger gjennom prosedyrer for gjensidig bistand, herunder de prosedyrer som er vedtatt i henhold til rammebeslutning 2006/960/JIS,

SOM TAR I BETRAKTNING at disse bestemmelser i betydelig grad vil kunne fremskynde eksisterende prosedyrer og dermed sette medlemsstatene, Island og Norge i stand til å finne ut om en annen stat har den informasjonen den trenger, og i så fall hvilken,

SOM TAR I BETRAKTNING at det åpner seg nye muligheter innenfor kriminalitetsbekjempelse gjennom å sammenlikne data på tvers av landegrensene. Informasjonen som derved gjøres tilgjengelig, vil muliggjøre nye etterforskningsmetoder og dermed spille en avgjørende rolle ved å bistå statenes rettshåndhevende og judisielle myndigheter,

SOM TAR I BETRAKTNING at reglene forutsetter at det etableres nettverk mellom statenes nasjonale databaser,

SOM TAR I BETRAKTNING at statene på visse vilkår bør kunne avgi personopplysninger og andre opplysninger enn personopplysninger for å bedre utvekslingen av informasjon med sikte på å forebygge straffbare handlinger og opprettholde den offentlige orden og sikkerheten i forbindelse med store arrangementer med en grenseoverskridende dimensjon,

SOM ER OPPMERKSOM PÅ at det, ut over å bedre informasjonsutvekslingen, er behov for å regulere andre former for tettere samarbeid mellom politimyndighetene, særlig gjennom felles sikkerhetsoperasjoner (f.eks. felles politipatruljer),

SOM TAR I BETRAKTNING at et tettere politi og justissamarbeid i straffesaker må ledsages av respekt for grunnleggende rettigheter, særlig retten til privatlivets fred og til vern av personopplysninger, som skal sikres gjennom egne ordninger for personopplysningsvern, som bør tilpasses de ulike formene for utveksling av personopplysninger og deres særlige karakter. Slike bestemmelser bør ta særlig hensyn til at direktekoplet tilgang til databaser over landegrensene er av spesiell art. Ettersom det med direktekoplet tilgang ikke er mulig for staten som administrerer databasen, å foreta kontroll på forhånd, bør det innføres et system som sikrer at kontroll finner sted i etterkant,

SOM TAR I BETRAKTNING at treff/ikke treff systemet gjør det mulig å sammenlikne anonyme profiler gjennom en funksjon der supplerende personopplysninger utveksles først etter et treff, og overføring og mottak av opplysningene er underlagt nasjonal lovgivning, herunder bestemmelsene om rettslig bistand. Et slikt oppsett vil sikre et tilfredsstillende system for personopplysningsvern, idet oversending av personopplysninger til en annen stat forutsetter et personopplysningsvern på tilstrekkelig nivå hos den mottakende stat,

SOM ER KLAR OVER at et tettere politi og justissamarbeid vil innebære en omfattende utveksling av informasjon og data; denne avtale søker derfor å sikre et forsvarlig personopplysningsvern. Avtalen fastsetter et vern på det nivå som gjelder ved behandling av personopplysninger i Europarådets konvensjon av 28. januar 1981 om personvern i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger, tilleggsprotokollen til konvensjonen av 8. november 2001 og prinsippene i Europarådets anbefaling nr. R (87) 15 om politiets bruk av personopplysninger,

SOM TAR UTGANGSPUNKT I den gjensidige tilliten medlemsstatene i Den europeiske union og Island og Norge har til hverandres rettssystemers oppbygning og funksjon,

SOM ERKJENNER at bestemmelsene i bilaterale og multilaterale avtaler fortsatt får anvendelse i alle spørsmål som ikke omfattes av denne avtale,

HAR BESLUTTET Å INNGÅ DENNE AVTALE:

Artikkel 1

Gjenstand og formål

1. Bestemmelsene i artikkel 1–24, artikkel 25 nr. 1, artikkel 26–32 og artikkel 34 i rådsbeslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, skal, med de tilpasninger som følger av bestemmelsene i denne avtale, få anvendelse på de bilaterale forbindelsene mellom Island eller Norge og de enkelte medlemsstatene i Den europeiske union og på forbindelsene mellom Island og Norge.

2. Bestemmelsene i artikkel 1–19 og artikkel 21 i rådsbeslutning 2008/616/JIS om gjennomføring av beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, med vedlegg, skal, med unntak av kapittel 4 pkt. 1 i vedlegget og med de tilpasninger som følger av bestemmelsene i denne avtale, få anvendelse på de forbindelser som er omhandlet i nr. 1.

3. Erklæringene som medlemsstatene har avgitt i samsvar med beslutning 2008/616/JIS og 2008/615/JIS, skal få anvendelse også på deres forbindelser med Island og Norge.

Artikkel 2 *Definisjoner*

1. Med «avtaleparter» menes Den europeiske union og Island og Norge.
2. Med «medlemsstat» menes en medlemsstat i Den europeiske union.
3. Med «stat» menes en medlemsstat, Island eller Norge.

Artikkel 3 *Ensartet anvendelse og fortolkning*

1. For å oppfylle målsettingen om å komme fram til en mest mulig ensartet anvendelse og fortolkning av bestemmelsene nevnt i artikkel 1, skal avtalepartene holde seg løpende orientert om utviklingen av rettspraksis ved De europeiske fellesskaps domstol, samt utviklingen av rettspraksis ved de kompetente domstoler i Island og i Norge som gjelder slike bestemmelser. For dette formål skal det opprettes en mekanisme for å sikre regelmessig gjensidig utveksling av slik rettspraksis.
2. Island og Norge skal ha rett til å avgi innlegg eller skriftlig uttalelse til De europeiske fellesskaps domstol i tilfeller der et spørsmål er blitt henvist til denne domstolen av en høyere eller lavere domstol i en medlemsstat for å få en prejudisiell avgjørelse om fortolkningen av en bestemmelse nevnt i artikkel 1.

Artikkel 4 *Tvisteløsning*

Enhver tvist mellom enten Island eller Norge og en medlemsstat som gjelder fortolkningen eller anvendelsen av denne avtale eller noen av bestemmelsene nevnt i artikkel 1 og eventuelle endringer av dem, kan av en part i tvisten henvises til et møte mellom representanter for regjeringene i medlemsstatene og i Island og Norge med sikte på en snarlig løsning av tvisten.

Artikkel 5 *Endringer*

1. Dersom det blir nødvendig å endre bestemmelsene i beslutning 2008/615/JIS, nevnt i artikkel 1 nr. 1, og/eller bestemmelsene i beslutning 2008/616/JIS med vedlegg, nevnt i artikkel 1 nr. 2, skal Den europeiske union underrette Island og Norge så snart som mulig og innhente eventuelle kommentarer fra dem.
2. Island og Norge skal underrettes av depositaren om enhver endring av bestemmelsene i beslutning 2008/615/JIS, nevnt i artikkel 1 nr. 1, og om enhver endring av bestemmelsene i beslutning 2008/616/JIS med vedlegg, nevnt i artikkel 1 nr. 2, straks endringen er vedtatt.

Island og Norge skal på selvstendig grunnlag avgjøre om de skal godta innholdet i endringen og innarbeide den i sin interne rett. Det skal gis underretning om disse avgjørelsene til depositaren senest tre måneder fra datoen for underretningen.

3. Dersom innholdet i endringen kan bli bindende for Island eller Norge først etter at forfatningsrettslige krav er oppfylt, skal Island eller Norge meddele dette til depositaren samtidig med at underretningen gis. Island eller Norge skal straks de forfatningsrettslige krav er oppfylt, og senest innen seks måneder etter underretning fra depositaren, meddele dette skriftlig til depositaren. Fra den dato som er fastsatt for endringens ikrafttredelse for Island eller Norge og inntil meddelelsen om at de forfatningsrettslige krav er oppfylt, skal Island eller Norge, dersom det er mulig, anvende innholdet i en slik rettsakt eller et slikt tiltak midlertidig.

4. Dersom enten Island eller Norge, eller begge, ikke godtar endringen, skal denne avtale anses som midlertidig opphørt fra den dag endringen skulle vært gjennomført for den stat eller de stater som ikke har godtatt endringen. Det skal kalles sammen et partsmøte for å undersøke alle øvrige muligheter som foreligger for at denne avtale fortsatt skal kunne virke tilfredsstillende, herunder muligheten for å konstatere at lovgivningen skal anses som likeverdig. Den midlertidige opphevingen skal opphøre så snart vedkommende stat eller stater har gitt underretning om at den/de godtar endringen, eller dersom avtalepartene blir enige om at avtalen skal settes i kraft igjen for vedkommende stat eller stater.

5. Dersom det seks måneder etter at avtalen er opphørt, ikke er oppnådd enighet mellom avtalepartene om at avtalen skal settes i kraft igjen, skal den opphøre å gjelde for den stat som ikke har godtatt endringen.

6. Nr. 4 og 5 får ikke anvendelse på endringer i kapittel 3, 4 eller 5 i beslutning 2008/615/JIS eller artikkel 17 i beslutning 2008/616/JIS dersom Island eller Norge, eller begge, har underrettet depositaren om at de ikke godtar

endringen og oppgitt grunnene for det. I dette tilfellet, og uten at artikkel 10 berøres, skal innholdet i vedkommende bestemmelser i den versjon som forelå forut for endringen, fortsatt få anvendelse på forbindelsene med den stat eller de stater som har gitt underretningen.

Artikkel 6 *Gjennomgang*

Avtalepartene er enige om å foreta en felles gjennomgang av denne avtale senest fem år etter at den er trådt i kraft. Gjennomgangen skal særlig ta for seg den praktiske gjennomføringen, fortolkningen og utviklingen av avtalen, og skal også omfatte spørsmål som hvilke konsekvenser en videre utvikling av Den europeiske union vil få for saksområdet som reguleres av denne avtale.

Artikkel 7 *Forholdet til andre instrumenter*

1. Island og Norge kan fortsatt anvende bilaterale eller multilaterale avtaler eller ordninger om grenseoverskridende samarbeid med medlemsstatene som er i kraft den dag denne avtale vedtas, såfremt disse avtalene eller ordningene ikke er i strid med denne avtales målsettinger. Island og Norge skal underrette depositaren om alle slike avtaler eller ordninger som fortsatt får anvendelse.
2. Island og Norge kan inngå eller sette i kraft andre bilaterale eller multilaterale avtaler eller ordninger om grenseoverskridende samarbeid med medlemsstatene etter at denne avtale er trådt i kraft, såfremt disse avtalene eller ordningene inneholder bestemmelser om at denne avtales målsettinger kan utvides. Island og Norge skal underrette depositaren om alle slike nye avtaler eller ordninger senest tre måneder etter at de er undertegnet, eller, dersom instrumentene ble undertegnet før denne avtale trådte i kraft, senest tre måneder etter at de er trådt i kraft.
3. Avtalene og ordningene nevnt i nr. 1 og 2 kan ikke berøre forbindelsene med stater som ikke er part i slike avtaler eller ordninger.
4. Denne avtale får ikke innvirkning på gjeldende avtaler om rettslig bistand eller gjensidig godkjennelse av rettsavgjørelser.

Artikkel 8 *Underretninger, erklæringer og ikrafttredelse*

1. Avtalepartene skal underrette hverandre når de har fullført de prosedyrer som kreves for å samtykke i å være bundet av denne avtale.
2. Den europeiske union kan gi sitt samtykke til å være bundet av denne avtale også dersom beslutningene nevnt i artikkel 25 nr. 2 i beslutning 2008/615/JIS ennå ikke er truffet av alle medlemsstater som vedkommende bestemmelse får anvendelse for.
3. Artikkel 5 nr. 1 og 2 skal anvendes midlertidig fra tidspunktet for undertegning av denne avtale.
4. For endringer som vedtas etter at denne avtale er undertegnet, men før den trer i kraft, løper fristen på tre måneder som nevnt i artikkel 5 nr. 2 siste punktum fra den dag denne avtale trer i kraft.
5. Når Island og Norge gir underretning i henhold til nr. 1 eller, dersom det er gitt bestemmelser om det, på et senere tidspunkt, skal de avgi de erklæringer som er fastsatt i denne avtale.
6. Denne avtale skal tre i kraft mellom Den europeiske union og Island den første dagen i den tredje måneden etter at generalsekretæren i Rådet for Den europeiske union har fastslått at alle formelle krav til samtykke fra eller på vegne av Den europeiske union og Island til å være bundet av avtalen er oppfylt.
7. Denne avtale skal tre i kraft mellom Den europeiske union og Norge den første dagen i den tredje måneden etter at generalsekretæren i Rådet for Den europeiske union har fastslått at alle formelle krav til samtykke fra eller på vegne av Den europeiske union og Norge til å være bundet av avtalen er oppfylt.
8. Så snart denne avtale er i kraft mellom Den europeiske union og Island og Den europeiske union og Norge, skal den være i kraft også mellom Island og Norge.
9. Overføring av personopplysninger fra medlemsstatene etter denne avtale kan ikke finne sted før bestemmelsene i kapittel 6 i beslutning 2008/615/JIS er gjennomført i den nasjonale lovgivning i de stater som deltar i slik overføring.
10. For å bringe på det rene om dette er tilfellet for Island og Norge, skal det gjennomføres et evalueringsbesøk og en prøvekjøring i vedkommende stater, på vilkår og etter avtale som de kan godta, tilsvarende de avtaler som er inngått med medlemsstatene i henhold til kapittel 4 i vedlegget til beslutning 2008/616/JIS.

Rådet skal, på grunnlag av en samlet evalueringsrapport, enstemmig fastsette fra hvilken dato eller hvilke datoer medlemsstatene kan oversende personopplysninger til Island og Norge i henhold til denne avtale.

*Artikkel 9**Tiltredelse*

Tiltredelse av nye medlemsstater til Den europeiske union innebærer at det skapes rettigheter og forpliktelser etter denne avtale mellom slike nye medlemmer og Island og Norge.

*Artikkel 10**Oppsigelse*

1. Denne avtale kan når som helst sies opp av en avtalepart. Dersom avtalen sies opp av enten Island eller Norge, skal den fortsatt stå ved lag mellom Den europeiske union og den stat som ikke har sagt den opp. Dersom avtalen sies opp av Den europeiske union, skal den bortfalle.
2. Oppsigelse av denne avtale i henhold til nr. 1 får virkning seks måneder etter at underretning om oppsigelse er deponert.

*Artikkel 11**Depositat*

1. Generalsekretæren i Rådet for Den europeiske union skal være depositar for denne avtale.
2. Depositaren skal offentliggjøre opplysninger om enhver underretning som inngis vedrørende denne avtale.

Utferdiget i Stockholm 26. november 2009 og i Brussel 30. november 2009 i ett originaleksemplar på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, gresk, italiensk, latvisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumensk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tsjekkisk, tysk, ungarsk, islandsk og norsk, med samme gyldighet for hver av tekstene.

Erklæring som skal vedtas ved undertegningen av avtalen

Den europeiske union og Island og Norge, som har undertegnet avtalen om anvendelse av visse bestemmelser i rådsbeslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, og rådsbeslutning 2008/616/JIS om gjennomføring av beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet, med vedlegg («avtalen»),

erklærer:

Utteksling i henhold til avtalen av data fra DNA databaser, fingeravtrykkidentifikasjonssystemer og kjøretøyregistre forutsetter at Island og Norge oppretter bilaterale forbindelser med hver medlemsstat for hver enkelt av disse datakategoriene.

For å kunne gjennomføre og lette dette arbeidet skal Island og Norge gis all den dokumentasjon og alle de programvareprodukter og kontaktlister som er tilgjengelige.

Island og Norge vil ha anledning til å opprette et uformelt partnerskap med medlemsstater som allerede har iverksatt slik utveksling av data, med sikte på å utveksle erfaringer og få praktisk og teknisk hjelp. Enkelthetene rundt slike partnerskap avtales direkte med vedkommende medlemsstater.

Islandske og norske eksperter kan når som helst kontakte formannskapet i Rådet, Kommisjonen og/eller ledende eksperter på disse sakene for å få informasjon, avklaring eller annen hjelp. Kommisjonen vil på tilsvarende vis benytte anledningen til å kontakte også islandske og norske representanter når den under utarbeiding av forslag eller meddelelser tar kontakt med representanter for medlemsstatene.

Islandske og norske eksperter kan inviteres til ad hoc å delta på møter der eksperter fra medlemsstatene, innenfor rammen av Rådet, drøfter tekniske forhold rundt utvekslingen av data fra DNA databaser, fingeravtrykkidentifikasjonssystemer eller kjøretøyregistre som har direkte betydning for at Island og/eller Norge skal kunne anvende innholdet i rådsbeslutningene nevnt ovenfor på korrekt vis.

Undervedlegg 1

Rådsbeslutning 2008/615/JIS av 23. juni 2008 om en intensivering av samarbeidet over landegrensene, særlig ved bekjempelse av terrorisme og kriminalitet over landegrensene

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske union, særlig artikkel 30 nr. 1 bokstav a) og b), artikkel 31 nr. 1 bokstav a), artikkel 32 og artikkel 34 nr. 2 bokstav c),

under henvisning til initiativet fra Kongeriket Belgia, Republikken Bulgaria, Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriket Spania, Republikken Frankrike, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriket Nederland, Republikken Østerrike, Republikken Slovenia, Den slovakiske republikk, Republikken Italia, Republikken Finland, Republikken Portugal, Romania og Kongeriket Sverige,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet² og ut fra følgende betraktninger:

- (1) Som følge av ikrafttreddelsen av traktaten mellom Kongeriket Belgia, Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriket Spania, Republikken Frankrike, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriket Nederland og Republikken Østerrike om en intensivering av samarbeidet over landegrensene, særlig ved bekjempelse av terrorisme, kriminalitet over landegrensene og ulovlig migrasjon (Prüm-traktaten), framlegges dette initiativet i samråd med Europakommisjonen i samsvar med bestemmelsene i traktaten om Den europeiske union med sikte på å innlemme hovedinnholdet i Prüm-traktatens bestemmelser i Den europeiske unions rettslige ramme.
- (2) Konklusjonene fra Det europeiske råds møte i Tammerfors i oktober 1999 bekreftet behovet for forbedret utveksling av opplysninger mellom medlemsstatenes vedkommende myndigheter med sikte på å oppdage og etterforske straffbare forhold.
- (3) Det europeiske råd har i Haag-programmet for styrket frihet, sikkerhet og rettferdighet i Den europeiske union fra november 2004 gitt uttrykk for sin overbevisning om at dette krever en nyskapende holdning til utveksling over landegrensene av opplysninger om rettshåndhevelse.
- (4) Det europeiske råd slo derfor fast at utvekslingen av slike opplysninger bør være i samsvar med vilkårene som gjelder for tilgjengelighetsprinsippet. Det betyr at en tjenestemann med ansvar for håndheving av loven i en av Unionens medlemsstater som trenger opplysninger for å kunne utføre arbeidsoppgavene sine, kan få disse fra en annen medlemsstat, og rettshåndhevende myndigheter i medlemsstaten som har disse opplysningene, vil stille dem til rådighet for det angitte formålet, idet det tas hensyn til behovene i forbindelse med pågående etterforskning i nevnte medlemsstat.
- (5) Det europeiske råd fastsatte 1. januar 2008 som frist for å nå dette målet i Haag-programmet.
- (6) I Rådets rammebeslutning 2006/960/JIS av 18. desember 2006 om forenkling av utvekslingen av opplysninger og etterretning mellom rettshåndhevende myndigheter i Den europeiske unions medlemsstater³ er det allerede fastsatt regler for hvordan medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter raskt og effektivt kan utveksle eksisterende opplysninger med sikte på å etterforske straffesaker eller gjennomføre kriminaletterrettingsoperasjoner i forbindelse med slike saker.
- (7) Det framgår også av Haag-programmet for styrket frihet, sikkerhet og rettferdighet at ny teknologi bør tas i bruk fullt ut, og at det også bør være gjensidig tilgang til nasjonale databaser samtidig som nye sentraliserte europeiske databaser bør opprettes bare på grunnlag av undersøkelser som har vist at de har tilleggsverdi.
- (8) For at det internasjonale samarbeidet skal være effektivt, er det av avgjørende betydning at nøyaktige opplysninger kan utveksles raskt og effektivt. Målet er å innføre framgangsmåter for å fremme raske, effektive og rimelige metoder for utveksling av opplysninger. Av hensyn til den felles bruken av opplysninger, bør klare ansvarsforhold gjelde for disse framgangsmåtene, og de bør inneholde egnede garantier når det gjelder opplysningenes nøyaktighet og sikkerhet under overføring og lagring samt framgangsmåter for å registrere utveksling av opplysninger og restriksjoner på bruken av opplysninger som er utvekslet.
- (9) Disse kravene oppfylles ved Prüm-traktaten. For at de vesentlige kravene i Haag-programmet kan oppfylles for alle medlemsstatene innen fristen som er fastsatt i programmet, bør innholdet i de sentrale delene av Prüm-traktaten få anvendelse for alle medlemsstatene.

² Uttalelse av 10. juni 2007 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

³ EUT L 386 av 29.12.2006, s. 89.

- (10) Beslutningen inneholder derfor bestemmelser som bygger på hovedbestemmelsene i Prüm-traktaten, og som har som formål å bedre utvekslingen av opplysninger, der medlemsstatene gir hverandre rett til tilgang til sine elektroniske DNA-registre, elektroniske identifikasjonssystemer for fingeravtrykk og opplysninger i motorvognregistre. Når det gjelder opplysninger fra nasjonale DNA-registre og elektroniske identifikasjonssystemer for fingeravtrykk bør et system med treff/ikke-treff i neste omgang gjøre det mulig for staten som foretar søket, å be om bestemte relevante personopplysninger fra medlemsstaten som administrerer registeret, og om nødvendig, be om ytterligere opplysninger ved hjelp av framgangsmåter for gjensidig bistand, herunder framgangsmåtene som er vedtatt i henhold til rammebeslutning 2006/960/JIS.
- (11) Dette vil i betydelig grad fremskynde eksisterende framgangsmåter og dermed sette medlemsstatene i stand til å finne ut om en annen medlemsstat har de opplysningene den trenger, og i så fall hvilke.
- (12) Gjennom sammenligning av data på tvers av landegrensene vil det åpne seg nye muligheter innen bekjempelse av kriminalitet. Opplysningene som innhentes ved å sammenligne data, bør gi mulighet for nye etterforskningsmetoder for medlemsstatene og dermed spille en avgjørende rolle ved å bistå medlemsstatenes politi- og rettsmyndigheter.
- (13) Reglene forutsetter at det etableres nettverk mellom medlemsstatenes nasjonale databaser.
- (14) Medlemsstatene bør på visse vilkår kunne utlevere personopplysninger og andre opplysninger for å bedre utvekslingen av opplysninger med sikte på å forebygge straffbare forhold og opprettholde offentlig orden og sikkerhet i forbindelse med store arrangementer med en grenseoverskridende dimensjon.
- (15) Ved gjennomføringen av artikkel 12 kan medlemsstatene vedta å prioritere bekjempelse av grov kriminalitet, idet det tas hensyn til den begrensede tekniske kapasiteten som er tilgjengelig for overføring av data.
- (16) I tillegg til å bedre utvekslingen av opplysninger, er det behov for å regulere andre former for nærmere samarbeid mellom politimyndighetene, særlig gjennom felles sikkerhetsoperasjoner (f.eks. felles patruljer).
- (17) Nærmere politisamarbeid og rettslig samarbeid i straffesaker skal ledsages av respekt for grunnleggende rettigheter, særlig retten til personvern og til vern av personopplysninger, som skal sikres gjennom egne ordninger for vern av personopplysninger som bør tilpasses egenarten til de ulike formene for utveksling av opplysninger. Slike bestemmelser om vern av personopplysninger bør ta særlig hensyn til egenarten ved direktekoplet tilgang til registre over landegrensene. Ettersom det med direktekoplet tilgang ikke er mulig for medlemsstaten som administrerer registeret å foreta kontroll på forhånd, bør det innføres et system som sikrer at det foretas kontroll i etterkant.
- (18) Systemet med treff/ikke-treff gjør det mulig å sammenligne anonyme profiler gjennom en funksjon der ytterligere personopplysninger utveksles først etter et treff, og utlevering og mottak av opplysningene er underlagt nasjonal lovgivning, herunder bestemmelsene om rettslig bistand. Denne oppbygningen sikrer et tilfredsstillende system for personvern, idet utlevering av personopplysninger til en annen medlemsstat forutsetter et tilstrekkelig vern av personopplysninger i den mottakende medlemsstaten.
- (19) Med tanke på den omfattende utvekslingen av opplysninger og data som følge av et nærmere politisamarbeid og rettslig samarbeid, er formålet med denne beslutning å sikre et passende vern av personopplysninger. Den overholder det vernet som er utformet for behandling av personopplysninger i Europarådets konvensjon av 28. januar 1981 om personvern i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger, tilleggsprotokollen til konvensjonen av 8. november 2001 og prinsippene i Europarådets rekommandasjon nr. R (87) 15 om politiets bruk av personopplysninger.
- (20) Bestemmelsene om vern av personopplysninger i denne beslutning omfatter også de prinsippene for vern av personopplysninger som var nødvendige i mangel av en rammebeslutning om vern av personopplysninger i den tredje søylen. Denne rammebeslutningen bør få anvendelse på alt politisamarbeid og rettslig samarbeid i straffesaker, forutsatt at vernet av personopplysninger i rammebeslutningen ikke er dårligere enn vernet som er fastsatt i Europarådets konvensjon av 28. januar 1981 om personvern i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger og tilleggsprotokollen til konvensjonen av 8. november 2001, og tar hensyn til Ministerkomiteens rekommandasjon nr. R (87) 15 til medlemsstatene om politiets bruk av personopplysninger, også når opplysninger ikke behandles elektronisk.
- (21) Ettersom målene for denne beslutning, særlig forbedringen av utvekslingen av opplysninger i Den europeiske union, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av de enkelte medlemsstatene på egen hånd på grunn av at kriminalitetsbekjempelsen og sikkerhetsproblemene strekker seg over landegrensene, slik at medlemsstatene må stole på hverandre i disse sakene, og de derfor bedre kan nås på EU-plan, kan Rådet vedta tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som angitt i artikkel 5 i traktaten om opprettelse av Den europeiske fellesskap, som artikkel 2 i traktaten om Den europeiske union viser til. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet i henhold til artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union går denne beslutning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.

- (22) Denne beslutning respekterer de grunnleggende rettighetene og følger prinsippene som er angitt, særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter

VEDTATT DENNE BESLUTNING:

Kapittel 1 Allmenne forhold

Artikkel 1 Formål og virkeområde

Medlemsstatenes formål med denne beslutning er å intensivere samarbeidet over landegrensene i saker som er omfattet av avdeling VI i traktaten, særlig utveksling av opplysninger mellom myndigheter som har ansvar for å forebygge og etterforske straffbare forhold. Denne beslutning inneholder derfor regler på følgende områder:

- a. bestemmelser om vilkårene og framgangsmåten for elektronisk overføring av DNA-profiler, opplysninger om fingeravtrykk og visse opplysninger fra nasjonale motorvognregistre (kapittel 2),
- b. bestemmelser om vilkårene for utlevering av opplysninger i forbindelse med store arrangementer med en grensekryssende dimensjon (kapittel 3),
- c. bestemmelser om vilkårene for utlevering av opplysninger med sikte på å forebygge terrorhandlinger (kapittel 4),
- d. bestemmelser om vilkårene og framgangsmåten for intensivering av politisamarbeidet over landegrensene gjennom ulike tiltak (kapittel 5).

Kapittel 2 Direktekoplet tilgang og oppfølgingsanmodninger

Avsnitt 1 DNA-profiler

Artikkel 2 Opprettelse av nasjonale DNA-registre

1. Medlemsstatene skal opprette og vedlikeholde nasjonale DNA-registre til etterforskning av straffbare forhold. Behandling i henhold til denne beslutning av opplysninger som er lagret i disse registrene, skal foretas i samsvar med denne beslutning og med nasjonal lovgivning som gjelder for behandlingen.
2. Med sikte på å gjennomføre denne beslutning skal medlemsstatene sikre at referansedata fra det nasjonale registeret for DNA-analyse er tilgjengelige som nevnt i nr. 1 første punktum. Referansedata skal bare omfatte DNA-profiler som er opprettet på grunnlag av den ikke-kodende delen av DNA og et referansenummer. Referansedata skal ikke inneholde opplysninger som gjør det mulig å identifisere den registrerte direkte. Referansedata som ikke er knyttet til en bestemt person (uidentifiserte DNA-profiler), skal kunne gjenkjennes som slike.
3. Hver medlemsstat skal underrette Rådssekretariatet om de nasjonale registrene for DNA-analyse som artikkel 2–6 får anvendelse på, og vilkårene for elektroniske søk som nevnt i artikkel 3 nr. 1, i samsvar med artikkel 36.

Artikkel 3 Elektroniske søk i DNA-profiler

1. I forbindelse med etterforskning av straffbare forhold skal medlemsstatene gi andre medlemsstaters nasjonale kontaktpunkter som nevnt i artikkel 6, tilgang til referansedataene i sine registre for DNA-analyse med myndighet til å foreta elektroniske søk ved å sammenligne DNA-profiler. Søkene kan bare foretas i enkelttilfeller og i samsvar med den anmodende medlemsstatens nasjonale lovgivning.
2. Dersom det ved et elektronisk søk fastslås at en utlevert DNA-profil tilsvarer en DNA-profil som er lagret i mottakermedlemsstatens register skal det nasjonale kontaktpunktet i medlemsstaten som foretar søket, motta elektronisk referansedataene som det er fastslått samsvar med. Dersom det ikke er samsvar, skal det gis underretning elektronisk om dette.

Artikkel 4

Elektronisk sammenligning av DNA-profiler

1. I forbindelse med etterforskning av straffbare forhold skal medlemsstatene med gjensidig samtykke og via de nasjonale kontaktpunktene sammenligne DNA-profilene for de uidentifiserte DNA-profilene sine med alle DNA-profiler fra referansedataene i de andre nasjonale registrene for DNA-analyse. Profilene skal utleveres og sammenlignes elektronisk. Uidentifiserte DNA-profiler skal utleveres for sammenligning bare dersom det skjer i henhold til den anmodende medlemsstatens nasjonale lovgivning.

2. Dersom en medlemsstat som følge av sammenligningen som er nevnt i nr. 1, fastslår at en utlevert DNA-profil tilsvarer en profil i medlemsstatens databaser for DNA-analyse, skal den umiddelbart utlevere referansedataene som det er fastslått samsvar med, til den andre medlemsstatens nasjonale kontaktpunkt.

Artikkel 5

Utlevering av ytterligere personopplysninger og andre opplysninger

Dersom det ved framgangsmåtene som er nevnt i artikkel 3 og artikkel 4, fastslås at DNA-profiler samsvarer, får den anmodende medlemsstatens nasjonale lovgivning, herunder bestemmelsene om rettslig bistand, anvendelse på utlevering av ytterligere personopplysninger og andre opplysninger som gjelder referansedataene.

Artikkel 6

Nasjonalt kontaktpunkt og gjennomføringstiltak

1. Hver medlemsstat skal utpeke et nasjonalt kontaktpunkt for utlevering av opplysninger som er nevnt i artikkel 3 og 4. Gjeldende nasjonal lovgivning får anvendelse på de nasjonale kontaktpunktens myndighet.

2. De tekniske detaljene for framgangsmåtene som er angitt i artikkel 3 og 4, skal fastsettes i gjennomføringstiltakene som er nevnt i artikkel 33.

Artikkel 7

Innsamling av cellemateriale og utlevering av DNA-profiler

Dersom det i en pågående etterforskning eller straffesak mangler DNA-profil for en bestemt person som befinner seg på en anmodet medlemsstats territorium, skal den anmodede medlemsstaten gi rettslig bistand ved å samle inn og undersøke cellemateriale fra nevnte person og ved å utlevere DNA-profilen som er innhentet, dersom:

- a. den anmodende medlemsstaten angir hvilket formål dette er nødvendig for,
- b. den anmodende medlemsstaten i samsvar med nasjonal lovgivning framlegger en kjennelse eller erklæring om undersøkelse fra vedkommende myndighet der det framgår at vilkårene for innsamling og undersøkelse av cellemateriale ville vært oppfylt dersom vedkommende befant seg på den anmodende medlemsstatens territorium, og
- c. vilkårene for innsamling og undersøkelse av cellemateriale og for utlevering av DNA-profilen som er innhentet, er oppfylt i henhold til den anmodede medlemsstatens lovgivning.

Avsnitt 2

Opplysninger om fingeravtrykk

Artikkel 8

Opplysninger om fingeravtrykk

Med sikte på å gjennomføre denne beslutning skal medlemsstatene sikre at referansedata stilles til rådighet fra de nasjonale fingeravtrykksregistre som er opprettet for å forebygge og etterforske straffbare forhold. Referansedata skal bare omfatte opplysninger om fingeravtrykk og et referansenummer. Referansedata skal ikke inneholde opplysninger som gjør det mulig å identifisere den registrerte direkte. Referansedata som ikke er knyttet til en bestemt person (uidentifiserte opplysninger om fingeravtrykk), skal kunne gjenkjennes som slike.

Artikkel 9

Elektroniske søk i opplysninger om fingeravtrykk

1. I forbindelse med forebygging og etterforskning av straffbare forhold skal medlemsstatene gi andre medlemsstaters nasjonale kontaktpunkter som nevnt i artikkel 11, tilgang til referansedataene i de elektroniske

fingeravtrykksregistre som de har opprettet for dette formål, med myndighet til å foreta elektroniske søk ved å sammenligne opplysninger om fingeravtrykk. Søkene kan bare foretas i enkelttilfeller og i samsvar med den anmodende medlemsstatens nasjonale lovgivning.

2. Bekreftelse av samsvar mellom opplysninger om fingeravtrykk og referansedata i medlemsstaten som administrerer databasen, skal foretas av det nasjonale kontaktpunktet i den anmodende medlemsstaten ved at referansedataene som er nødvendige for å oppnå entydig samsvar, oversendes elektronisk.

Artikkel 10

Utlevering av ytterligere personopplysninger og andre opplysninger

Dersom det ved framgangsmåten som er nevnt i artikkel 9, fastslås at opplysninger om fingeravtrykk samsvarer, får den anmodende medlemsstatens nasjonale lovgivning, herunder bestemmelsene om rettslig bistand, anvendelse på utlevering av ytterligere personopplysninger og andre opplysninger som gjelder referansedataene.

Artikkel 11

Nasjonalt kontaktpunkt og gjennomføringstiltak

1. Hver medlemsstat skal utpeke et nasjonalt kontaktpunkt for utleveringen av opplysninger som er nevnt i artikkel 9. Gjeldende nasjonal lovgivning får anvendelse på de nasjonale kontaktpunktenes myndighet.
2. De tekniske detaljene for framgangsmåten som er angitt i artikkel 9, skal fastsettes i gjennomføringstiltakene som er nevnt i artikkel 33.

Avsnitt 3

Opplysninger i motorvognregistre

Artikkel 12

Elektroniske søk i opplysninger i motorvognregistre

1. I forbindelse med forebygging og etterforskning av straffbare forhold og behandling av andre overtredelser som er omfattet av domstolenes eller påtalemyndighetens jurisdiksjon i medlemsstaten som foretar søket, samt i forbindelse med opprettholdelse av den offentlige sikkerhet skal medlemsstatene gi andre medlemsstaters nasjonale kontaktpunkter som nevnt i nr. 2, tilgang til følgende opplysninger i de nasjonale motorvognregistrene, med myndighet til å foreta elektroniske søk i enkelttilfeller:

- a. opplysninger om eiere eller innehavere og
- b. opplysninger om kjøretøyer.

Søk kan bare foretas med fullstendig understellsnummer eller fullstendig registreringsnummer. Søkene kan bare foretas i samsvar med den anmodende medlemsstatens nasjonale lovgivning.

2. Hver medlemsstat skal utpeke et nasjonalt kontaktpunkt for utlevering av opplysninger som er nevnt i nr. 1. Gjeldende nasjonal lovgivning får anvendelse på de nasjonale kontaktpunktenes myndighet. De tekniske detaljene for framgangsmåten skal fastsettes i gjennomføringstiltakene som er nevnt i artikkel 33.

Kapittel 3

Store arrangementer

Artikkel 13

Utlevering av andre opplysninger enn personopplysninger

For å forebygge straffbare handlinger og opprettholde offentlig orden og sikkerhet ved store arrangementer med grensekryssende dimensjon, særlig idrettsarrangementer eller møter i Det europeiske råd, skal medlemsstatene både på anmodning og på eget initiativ utlevere til hverandre andre opplysninger enn personopplysninger som er nødvendige for dette formål, i samsvar med avsenderstatens nasjonale lovgivning.

Artikkel 14

Utlevering av personopplysninger

1. For å forebygge straffbare handlinger og opprettholde offentlig orden og sikkerhet ved store arrangementer med grensekryssende dimensjon, særlig idrettsarrangementer eller møter i Det europeiske råd, skal medlemsstatene både på anmodning og på eget initiativ utlevere til hverandre personopplysninger dersom rettskraftig domfellelse

eller andre omstendigheter gir grunn til å tro at de registrerte vil begå straffbare handlinger ved arrangementene, eller de utgjør en trussel mot offentlig orden og sikkerhet, forutsatt at utleveringen av slike opplysninger er tillatt i henhold til avsenderstatens nasjonale lovgivning.

2. Personopplysninger kan bare behandles for formålene som er fastsatt i nr. 1, og i forbindelse med de angitte arrangementene som de ble utlevert for. Opplysningene som er utlevert, skal slettes uten opphold når formålet som er nevnt i nr. 1, er oppnådd eller ikke lenger kan oppnås. Opplysningene som er utlevert, skal i alle tilfeller slettes senest innen ett år.

Artikkel 15

Nasjonalt kontaktpunkt

Hver medlemsstat skal utpeke et nasjonalt kontaktpunkt for utleveringen av opplysninger som er nevnt i artikkel 13 og 14. Gjeldende nasjonal lovgivning får anvendelse på de nasjonale kontaktpunktenes myndighet.

Kapittel 4

Tiltak for å forebygge terrorhandlinger

Artikkel 16

Utlevering av opplysninger for å forebygge terrorhandlinger

1. For å forebygge terrorhandlinger kan medlemsstatene i enkelttilfeller, også på eget initiativ, i samsvar med nasjonal lovgivning utlevere personopplysninger og andre opplysninger som nevnt i nr. 2, til de andre medlemsstatenes nasjonale kontaktpunkter, som nevnt i nr. 3, dersom dette er nødvendig fordi særlige omstendigheter gir grunn til å tro at de registrerte vil begå straffbare handlinger som nevnt i artikkel 1–3 i Rådets rammebeslutning 2002/475/JIS av 13. juni 2002 om bekjempelse av terrorisme⁴.

2. Opplysningene som skal utleveres, skal omfatte etternavn, fornavn, fødselsdato og fødested samt en beskrivelse av omstendighetene som gir grunn til antakelsen som er nevnt i nr. 1.

3. Hver medlemsstat skal utpeke et nasjonalt kontaktpunkt for utveksling av opplysninger med de andre medlemsstatenes nasjonale kontaktpunkter. Gjeldende nasjonal lovgivning får anvendelse på de nasjonale kontaktpunktenes myndighet.

4. Medlemsstaten som utleverer opplysninger, kan i samsvar med nasjonal lovgivning fastsette vilkår for hvordan mottakermedlemsstaten skal bruke disse dataene og opplysningene. Disse vilkårene skal være bindende for mottakermedlemsstaten.

Kapittel 5

Andre former for samarbeid

Artikkel 17

Felles operasjoner

1. For å intensivere politisamarbeidet kan vedkommende myndigheter som medlemsstatene har utpekt, innføre felles patruljer og gjennomføre andre felles operasjoner med sikte på å opprettholde offentlig orden og sikkerhet og forebygge straffbare forhold, der de utpekte tjenestemennene eller andre representanter for offentlige myndigheter (tjenestemenn) fra andre medlemsstater deltar i operasjoner på en medlemsstats territorium.

2. Hver medlemsstat kan som vertsstat i samsvar med nasjonal lovgivning og med avsenderstatens samtykke, gi tjenestemenn fra avsenderstaten myndighet i forbindelse med felles operasjoner, eller i den grad det er mulig i henhold til vertsstatens lovgivning, la avsenderstatens tjenestemenn utøve myndighet i samsvar med avsenderstatens lovgivning. Denne myndigheten kan bare utøves under veiledning, og som regel i nærvær av, tjenestemenn fra vertsstaten. Avsenderstatens tjenestemenn skal være underlagt vertsstatens nasjonale lovgivning. Vertsstaten skal ha ansvar for handlingene deres.

3. Avsenderstatens tjenestemenn som deltar i felles operasjoner, skal være underlagt instruksene gitt av vertsstatens vedkommende myndigheter.

4. Medlemsstatene skal framlegge erklæringer som nevnt i artikkel 36, der de fastsetter de praktiske sidene ved samarbeidet.

⁴ EFT L 164 av 22.6.2002, s. 3.

Artikkel 18

Bistand i forbindelse med store menneskeansamlinger, katastrofer og alvorlige ulykker

Medlemsstatenes vedkommende myndigheter skal gi hverandre gjensidig bistand i samsvar med nasjonal lovgivning i forbindelse med store menneskeansamlinger og lignende store arrangementer, katastrofer og alvorlige ulykker for å forebygge straffbare forhold og opprettholde offentlig orden og sikkerhet gjennom å:

- a. underrette hverandre så raskt som mulig om slike situasjoner med virkning over landegrensene og utveksle alle relevante opplysninger,
- b. treffe og samordne de nødvendige polisiære tiltakene på sitt territorium i situasjoner med virkning over landegrensene,
- c. sende tjenestemenn, spesialister og rådgivere og levere utstyr så langt det er mulig, og på anmodning fra medlemsstaten på hvis territorium situasjonen har oppstått.

Artikkel 19

Bruk av våpen, ammunisjon og utstyr

1. Tjenestemenn fra en avsenderstat som deltar i en felles operasjon på en annen medlemsstats territorium i henhold til artikkel 17 og 18, kan bære sine egne nasjonale uniformer der. De kan bære våpen, ammunisjon og utstyr som er tillatt i henhold til avsenderstatens nasjonale lovgivning. Vertsstaten kan forby avsenderstatens tjenestemenn å bære spesielle typer våpen, ammunisjon eller utstyr.
2. Medlemsstatene skal framlegge erklæringer som nevnt i artikkel 36, der de fører opp våpen, ammunisjon og utstyr som bare kan brukes til lovlig selvforsvar eller forsvar av andre. Vertsstatens tjenestemann som leder operasjonen, kan i enkelttilfeller i samsvar med nasjonal lovgivning, gi tillatelse til bruk av våpen, ammunisjon og utstyr for andre formål enn de som er angitt i første punktum. Vertsstatens lovgivning får anvendelse på bruken av våpen, ammunisjon og utstyr. Vedkommende myndigheter skal underrette hverandre om tillatte våpen, ammunisjon og utstyr samt om vilkårene for bruk av disse.
3. Dersom en medlemsstats tjenestemann bruker kjøretøy på en annen medlemsstats territorium i forbindelse med tiltak i henhold til denne beslutning, er de omfattet av de samme veitrafikkbestemmelsene som vertsstatens tjenestemenn, herunder når det gjelder forkjørsrett og særlige rettigheter.
4. Medlemsstatene skal framlegge erklæringer som nevnt i artikkel 36, der de fastsetter de praktiske sidene ved bruk av våpen, ammunisjon og utstyr.

Artikkel 20

Beskyttelse og bistand

Medlemsstatene er forpliktet til å gi andre medlemsstaters tjenestemenn som krysser grensen, samme beskyttelse og bistand når de utfører sine oppgaver, som de gir til sine egne tjenestemenn.

Artikkel 21

Allmenne regler om erstatningsansvar

1. Dersom en medlemsstats tjenestemann arbeider i en annen medlemsstat i henhold til artikkel 17, har medlemsstaten deres ansvar for enhver skade som de forårsaker i arbeidet sitt, i samsvar med lovgivningen i medlemsstaten på hvis territorium de arbeider.
2. Medlemsstaten på hvis territorium skaden nevnt i nr. 1 ble forårsaket, skal erstatte denne skaden på samme vilkår som gjelder for skade som forårsakes av dens egne tjenestemenn.
3. I tilfellet som er nevnt i nr. 1, skal medlemsstaten som har tjenestemenn som har forårsaket skade på en person på en annen medlemsstats territorium, refundere alle beløp som sistnevnte har utbetalt til skadelidte eller personer som har rett til erstatning på deres vegne.
4. Dersom en medlemsstats tjenestemann arbeider i en annen medlemsstat i henhold til artikkel 18, skal sistnevnte medlemsstat være ansvarlig i samsvar med nasjonal lovgivning for enhver skade som disse forårsaker i arbeidet sitt.
5. Dersom skaden som er nevnt i nr. 4, skyldes grov uaktsomhet eller bevisst forsømmelse, kan vertsstaten søke om at avsendermedlemsstaten refunderer alle beløp som den har utbetalt til skadelidte eller personer som har rett til erstatning på deres vegne.
6. Uten at det berører eventuelle rettigheter overfor tredjemann og med unntak av tilfellet i nr. 3 skal hver medlemsstat i tilfellet angitt i nr. 1 avstå fra å kreve refusjon av skade påført av en annen medlemsstat.

Artikkel 22
Strafferettslig ansvar

Tjenestemenn som arbeider på en annen medlemsstats territorium i henhold til denne beslutning, skal behandles på samme måte som vertsstatens tjenestemenn når det gjelder straffbare handlinger som kan bli begått av eller mot dem, med mindre annet er fastsatt i en annen avtale som er bindende for de berørte medlemsstatene.

Artikkel 23
Arbeidsforhold

Tjenestemenn som arbeider på en annen medlemsstats territorium i henhold til denne beslutning, skal fortsatt være underlagt de arbeidsrettslige bestemmelsene som gjelder i deres egen medlemsstat, særlig når det gjelder disiplinære regler.

Kapittel 6
Allmenne bestemmelser om personvern

Artikkel 24
Definisjoner og virkeområde

1. I denne beslutning menes med:

- a. «behandling av personopplysninger» all behandling eller en rekke behandlinger av personopplysninger, med eller uten bruk av elektroniske midler, f.eks. innsamling, registrering, systematisering, lagring, tilpasning eller endring, sortering, søking, rådspørring, bruk, utlevering ved overføring, formidling eller tilgjengeliggjøring på andre måter, sammenstilling, kombinasjon, sperring, sletting eller tilintetgjøring av data. Behandling i henhold til denne beslutning skal også omfatte underretning av om det er fastslått samsvar eller ikke,
- b. «elektroniske søk» direkte tilgang til et annet organs elektroniske register der resultatet av søket framkommer helt elektronisk,
- c. «referanseangivelse» merking av lagrede personopplysninger uten et mål om å begrense den framtidige behandlingen av opplysningene,
- d. «sperring» merking av lagrede personopplysninger med et mål om å begrense den framtidige behandlingen av opplysningene.

2. Følgende bestemmelser får anvendelse på opplysninger som utleveres eller er utlevert i henhold til denne beslutning, med mindre annet er fastsatt i de foregående kapitlene.

Artikkel 25
Grad av personvern

1. Hver medlemsstat skal i sin nasjonale lovgivning når det gjelder behandling av personopplysninger som utleveres eller er utlevert i henhold til denne beslutning, garantere et vern av personopplysninger som minst tilsvare vernet som følger av Det europeiske råds konvensjon av 28. januar 1981 om personvern i forbindelse med elektronisk behandling av personopplysninger og tilleggsprotokollen av 8. november 2001, og skal i den forbindelse ta hensyn til rekommandasjon nr. R (87) 15 av 17. september 1987 fra Det europeiske råds ministerkomité til medlemsstatene om bruk av personopplysninger i politisektoren, også når opplysningene ikke behandles elektronisk.

2. Utleveringen av personopplysninger i henhold til denne beslutning kan ikke finne sted før bestemmelsene i dette kapittel er gjennomført i den nasjonale lovgivningen i medlemsstatene som deltar i denne utleveringen. Rådet skal enstemmig avgjøre om dette vilkåret er oppfylt.

3. Nr. 2 får ikke anvendelse for medlemsstatene der utlevering av personopplysninger som fastsatt i denne beslutning allerede er påbegynt i henhold til traktaten av 27. mai 2005 mellom Kongeriket Belgia, Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriket Spania, Republikken Frankrike, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriket Nederland og Republikken Østerrike om en intensivering av samarbeidet over landegrensene, særlig ved bekjempelse av terrorisme og kriminalitet over landegrensene og ulovlig migrasjon (Prüm- traktaten).

Artikkel 26

Formål

1. Mottakermedlemsstaten har kun tillatelse til å behandle personopplysninger for det formålet som opplysningene er utlevert for i samsvar med denne beslutning. Behandling for andre formål skal bare være tillatt med forhåndsgodkjenning fra medlemsstaten som administrerer registeret, og bare i henhold til mottakermedlemsstatens nasjonale lovgivning. En slik godkjenning kan gis dersom behandling for slike andre formål er tillatt i henhold til den nasjonale lovgivningen i medlemsstaten som administrerer registeret.
2. Medlemsstaten som foretar søket eller sammenligningen, har bare tillatelse til å behandle opplysninger som er utlevert i henhold til artikkel 3, 4 og 9, for å:
 - a. fastslå om det er samsvar mellom DNA-profiler eller opplysninger om fingeravtrykk som sammenlignes,
 - b. utarbeide og framlegge en politi- eller rettsanmodning om rettslig bistand i samsvar med nasjonal lovgivning dersom disse opplysningene samsvarer,
 - c. foreta registrering i henhold til artikkel 30. Medlemsstaten som administrerer registeret, kan bare behandle opplysningene som er utlevert til den i samsvar med artikkel 3, 4 og 9, dersom det er nødvendig for å foreta en sammenligning, svare elektronisk på et søk eller foreta en registrering i henhold til artikkel 30. Når opplysningene er sammenlignet eller søket er besvart elektronisk, skal de utleverte opplysningene slettes umiddelbart, med mindre ytterligere behandling er nødvendig for formålene som er nevnt i første ledd bokstav b) og c).
3. Medlemsstaten som administrerer registeret, kan bare bruke opplysninger som er utlevert i samsvar med artikkel 12, dersom dette er nødvendig for å svare elektronisk på søk eller foreta registrering som angitt i artikkel 30. Når søket er besvart elektronisk, skal de utleverte opplysningene slettes umiddelbart, med mindre ytterligere behandling er nødvendig for å foreta registrering i henhold til artikkel 30. Medlemsstaten som foretar søket, kan bare bruke opplysningene som framgår av søket, til framgangsmåten som søket er foretatt på grunnlag av.

Artikkel 27

Vedkommende myndigheter

Utleverte personopplysninger kan bare behandles av myndigheter, organer og domstoler som har ansvar for en oppgave som fremmer målene nevnt i artikkel 26. Særlig kan opplysninger bare videresendes til andre organer med forhåndsgodkjenning fra medlemsstaten som utleverer dem, og i samsvar med mottakermedlemsstatens lovgivning.

Artikkel 28

Nøyaktighet, aktualitet og lagringstid for opplysninger

1. Medlemsstatene skal sikre at personopplysningene er nøyaktige og aktuelle. Dersom det uten videre, eller etter underretning fra den registrerte, viser seg at det er utlevert uriktige opplysninger eller opplysninger som ikke skulle ha vært utlevert, skal mottakermedlemsstaten eller -statene umiddelbart underrettes om dette. Den eller de berørte medlemsstaten(e) skal være forpliktet til å rette eller slette opplysningene. Dessuten skal utleverte personopplysninger rettes dersom det viser seg at de er uriktige. Dersom mottakerorganet har grunn til å tro at de utleverte opplysningene er uriktige eller bør slettes, skal organet som utleverer opplysningene, omgående underrettes om dette.
2. Dersom den registrerte bestrider at opplysninger er riktige og det ikke er mulig å fastslå om de er nøyaktige eller unøyaktige, skal disse opplysningene i samsvar med medlemsstatenes nasjonale lovgivning merkes på anmodning fra den registrerte. Dersom opplysningene er merket, kan markeringen fjernes i henhold til medlemsstatenes nasjonale lovgivning og bare med tillatelse fra den registrerte eller på grunnlag av en beslutning truffet av vedkommende domstol eller en uavhengig datatilsynsmyndighet.
3. Utleverte personopplysninger skal slettes dersom de ikke skulle vært utlevert eller mottatt. Opplysninger som er utlevert og mottatt lovlig, skal slettes:
 - a. dersom de ikke er eller ikke lenger er nødvendige for formålet som de ble utlevert for. Dersom personopplysninger er utlevert uten anmodning, skal mottakerorganet umiddelbart kontrollere om de er nødvendige for formålet som de ble utlevert for,
 - b. etter utløpet av fristen for lagring av opplysninger som er fastsatt i den nasjonale lovgivningen i medlemsstaten som utleverer opplysningene, dersom organet som utleverer opplysningene, har underrettet mottakerorganet om fristen da opplysningene ble utlevert.

Dersom det er grunn til å tro at den registrertes interesser vil skades dersom opplysningene blir slettet, skal opplysningene sperres i stedet for å slettes i samsvar med nasjonal lovgivning. Sperrede opplysninger kan utleveres eller brukes bare for formålet som forhindret at de ble slettet.

Artikkel 29

Tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre personvern og informasjonssikkerhet

1. Organene som utleverer og mottar personopplysninger skal treffe tiltak for å sikre at opplysningene blir effektivt beskyttet mot utilsiktet eller ulovlig tilintetgjøring, utilsiktet tap, ulovlig tilgang, ulovlig eller utilsiktet endring og ulovlig videreformidling.
2. Elementene i den tekniske spesifikasjonen av framgangsmåten for elektroniske søk fastsettes i gjennomføringstiltakene som er nevnt i artikkel 33, som sikrer:
 - a. at det treffes tiltak som ved hjelp av den mest avanserte teknikken skal sikre personvern og informasjonssikkerhet, særlig opplysningenes fortrolighet og integritet,
 - b. at framgangsmåter for kryptering og autentisering som er godkjent av vedkommende myndigheter, brukes når det benyttes allment tilgjengelige nett, og
 - c. at det kan kontrolleres at søkene er tillatt i samsvar med artikkel 30 nr. 2, 4 og 5.

Artikkel 30

Loggføring og registrering: særlige regler for elektronisk og ikke-elektronisk utlevering

1. Hver medlemsstat skal sikre at all ikke-elektronisk utlevering og alle ikke-elektroniske mottak av personopplysninger ved organet som administrerer registeret, og ved organet som foretar søket, loggføres for å kontrollere at utleveringen er tillatt. Loggføringen skal omfatte følgende opplysninger:
 - a. årsaken til utleveringen,
 - b. de utleverte opplysningene,
 - c. datoen for utleveringen og
 - d. navnet eller referansekoden på organet som foretar søket, og på organet som administrerer registeret.
2. Følgende får anvendelse på elektroniske søk etter opplysninger i henhold til artikkel 3, 9 og 12 og på elektronisk sammenligning i henhold til artikkel 4:
 - a. Elektroniske søk eller sammenligninger kan bare foretas av særlig autoriserte tjenestemenn fra de nasjonale kontaktpunktene. Listen over tjenestemenn som er godkjent til å foreta elektroniske søk eller sammenligninger, skal på anmodning stilles til rådighet for tilsynsmyndighetene som er nevnt i nr. 5, og for de andre medlemsstatene.
 - b. Hver medlemsstat skal sikre at hver utlevering og hvert mottak av personopplysninger ved organet som administrerer registeret, og ved organet som foretar søket, skal registreres, herunder opplysninger om eventuelle treff. Registreringen skal omfatte følgende opplysninger:
 - i. de utleverte opplysningene,
 - ii. datoen og det nøyaktige tidspunktet for utleveringen og
 - iii. navnet eller referansekoden på organet som foretar søket, og på organet som administrerer registeret.

Organet som foretar søket, skal også registrere årsaken til søket eller utleveringen samt en referanse for tjenestemannen som foretok søket, og tjenestemannen som besluttet søket eller utleveringen.

3. Registreringsorganet skal på anmodning umiddelbart oversende de registrerte opplysningene til den berørte medlemsstatens vedkommende datatilsynsmyndigheter senest fire uker etter at anmodningen er mottatt. Registrerte opplysninger kan bare brukes for følgende formål:

- a. overvåking av personvern,
- b. sikring av informasjonssikkerhet.

4. De registrerte opplysningene skal ved hjelp av egnede tiltak vernes mot urettmessig bruk og andre former for utilbørlig bruk og skal lagres i to år. Når lagringstiden er utløpt, skal de registrerte opplysningene slettes umiddelbart.

5. Ansvar for rettslig kontroll av utleveringen eller mottaket av personopplysninger ligger hos de uavhengige datatilsynsmyndighetene eller, der det er relevant, rettsmyndighetene i de respektive medlemsstatene. I samsvar med nasjonal lovgivning kan enhver person be disse myndighetene om å kontrollere om behandlingen av opplysninger om vedkommende er lovlig. Uavhengig av slike anmodninger skal disse myndighetene og organene

som er ansvarlige for registrering, også foreta stikkprøvekontroll av om utleveringen er lovlig, på grunnlag av de berørte dokumentene.

Resultatene av denne kontrollen skal oppbevares for kontroll i 18 måneder av de uavhengige datatilsynsmyndighetene. Etter dette tidsrommet skal de umiddelbart slettes. Den uavhengige datatilsynsmyndigheten i en annen medlemsstat kan be hver datatilsynsmyndighet om å utøve sin myndighet i samsvar med nasjonal lovgivning. De uavhengige datatilsynsmyndighetene i medlemsstatene skal utføre de kontrolloppgavene som er nødvendige for felles samarbeid, særlig ved å utveksle relevante opplysninger.

Artikkel 31

Registrertes rett til opplysninger og skadeserstatning

1. På anmodning fra den registrerte og i henhold til nasjonal lovgivning skal den registrerte etter å ha framlagt identitetsbevis, uten urimelige kostnader, i alminnelig forståelig form og uten uakseptable forsinkelser, i samsvar med nasjonal lovgivning underrettes om opplysningene om vedkommende som er behandlet, og om opplysningenes opprinnelse, mottakeren eller mottakerkategoriene, formålet med behandlingen og dersom det kreves ifølge nasjonal lovgivning, det rettslige grunnlaget for behandlingen. Videre har den registrerte rett til å få rettet uriktige opplysninger og til å få slettet ulovlig behandlede opplysninger. Medlemsstatene skal også sikre at den registrerte dersom vedkommendes rett til personvern krenkes, skal kunne inngi en effektiv klage til en uavhengig domstol i henhold til artikkel 6 nr. 1 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon eller til en uavhengig tilsynsmyndighet i henhold til artikkel 28 i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁵, og at vedkommende får mulighet til å søke om skadeserstatning eller annen erstatning. Detaljerte regler for framgangsmåten for å hevde disse rettighetene og årsakene til begrensningen av innsynsretten skal være underlagt de relevante nasjonale lovbestemmelsene i medlemsstaten der den registrerte hevder sine rettigheter.

2. Når et organ i en medlemsstat har utlevert personopplysninger i henhold til denne beslutning, kan mottakerorganet i en annen medlemsstat ikke unndra seg sitt ansvar overfor skadelidte i henhold til nasjonal lovgivning med den begrunnelse at de utleverte opplysningene var unøyaktige. Dersom mottakerorganet dømmes til å betale skadeserstatning som følge av bruk av utleverte unøyaktige opplysninger, skal organet som utleverte opplysningene, tilbakebetale hele det utbetalte erstatningsbeløpet til mottakerorganet.

Artikkel 32

Opplysninger på anmodning fra medlemsstatene

Mottakermedlemsstaten skal på anmodning underrette medlemsstaten som utleverer opplysningene, om behandlingen av de utleverte opplysningene og resultatet som er oppnådd.

Kapittel 7

Gjennomføring og sluttbestemmelser

Artikkel 33

Gjennomføringstiltak

Etter å ha konsultert med Europarlamentet skal Rådet med kvalifisert flertall vedta de tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne beslutning på unionsplan.

Artikkel 34

Kostnader

Hver medlemsstat skal dekke driftskostnadene som deres egne myndigheter pådrar seg i forbindelse med anvendelsen av denne beslutning. I særlige tilfeller kan de berørte medlemsstatene avtale andre ordninger.

⁵ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Direktiv som endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

Artikkel 35

Forholdet til andre ordninger

1. For de berørte medlemsstatene får de relevante bestemmelsene i denne beslutning anvendelse i stedet for de tilsvarende bestemmelsene i Prüm-traktaten. Enhver annen bestemmelse i Prüm-traktaten får fortsatt anvendelse mellom avtalepartene i Prüm-traktaten.
2. Uten at det berører forpliktelsene i henhold til andre rettsakter som er vedtatt i henhold til avdeling VI i traktaten:
 - a. kan medlemsstatene fortsatt anvende bilaterale og multilaterale avtaler eller ordninger for samarbeid over landegrensene som er i kraft på datoen da denne beslutning vedtas, så fremt disse avtalene eller ordningene ikke er i strid med denne beslutningens målsetninger,
 - b. kan medlemsstatene inngå bilaterale eller multilaterale avtaler eller ordninger for samarbeid over landegrensene etter at denne beslutning er trådt i kraft, så fremt avtalene eller ordningene inneholder bestemmelser om at denne beslutningens målsetninger kan utvides.
3. Avtalene og ordningene nevnt i nr. 1 og 2, kan ikke berøre forbindelsene til medlemsstater som ikke er parter i disse.
4. Medlemsstatene skal innen fire uker etter at denne beslutning er trådt i kraft underrette Rådet og Kommisjonen om hvilke eksisterende avtaler eller ordninger i henhold til nr. 2 bokstav a) de fortsatt ønsker å anvende.
5. Medlemsstatene skal også underrette Rådet og Kommisjonen om alle nye avtaler eller ordninger i henhold til nr. 2 bokstav b) innen tre måneder etter at de er undertegnet, eller når det gjelder ordninger som ble undertegnet før denne beslutning ble vedtatt, innen tre måneder etter at de trådte i kraft.
6. Ingenting i denne beslutning skal påvirke bilaterale eller multilaterale avtaler eller ordninger mellom medlemsstater og tredjestater.
7. Denne beslutning får ikke innvirkning på gjeldende avtaler om rettslig bistand eller gjensidig godkjenning av rettsavgjørelser.

Artikkel 36

Gjennomføring og erklæringer

1. Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å oppfylle bestemmelsene i denne beslutning, innen ett år etter at denne beslutning er trådt i kraft, med unntak av bestemmelsene i kapittel 2 der de nødvendige tiltakene skal treffes innen tre år etter at denne beslutning og rådsbeslutningen om gjennomføringen av denne beslutning er trådt i kraft.
2. Medlemsstatene skal underrette Rådssekretariatet og Kommisjonen om at de har gjennomført forpliktelsene som de er pålagt i henhold til denne beslutning, og framlegge erklæringene som er fastsatt ved denne beslutning. I denne forbindelse kan hver medlemsstat opplyse om at den umiddelbart vil anvende denne beslutning i sine forbindelser med de medlemsstatene som har gitt samme underretning.
3. Erklæringene som er framlagt i samsvar med nr. 2, kan når som helst endres ved hjelp av en erklæring som framlegges for Rådssekretariatet. Rådssekretariatet skal videresende alle mottatte erklæringer til medlemsstatene og Kommisjonen.
4. På grunnlag av disse og andre opplysninger som medlemsstatene har stilt til rådighet på anmodning, skal Kommisjonen innen 28. juli 2012 framlegge en rapport for Rådet om gjennomføringen av denne beslutning, vedlagt forslag som den anser som hensiktsmessige for videreutvikling.

Artikkel 37

Ikrafttredelse

Denne beslutning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Luxembourg, 23. juni 2008.

For Rådet

Formann

I. JARC

Undervedlegg 2

Rådsbeslutning 2008/616/JIS av 23. juni 2008 om gjennomføring av beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av samarbeidet over landegrensene, særlig ved bekjempelse av terrorisme og kriminalitet over landegrensene

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til artikkel 33 i rådsbeslutning 2008/615/JIS⁶,
under henvisning til initiativ fra Forbundsrepublikken Tyskland,
under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁷ og
ut fra følgende betraktninger:

- (1) 23. juni 2008 vedtok Rådet beslutning 2008/615/JIS om en intensivering av samarbeidet over landegrensene, særlig ved bekjempelse av terrorisme og kriminalitet over landegrensene.
- (2) Ved hjelp av beslutning 2008/615/JIS ble hovedelementene i traktaten av 27. mai 2005 mellom Kongeriket Belgia, Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriket Spania, Republikken Frankrike, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriket Nederland og Republikken Østerrike om en intensivering av samarbeidet over landegrensene, særlig ved bekjempelse av terrorisme, kriminalitet over landegrensene og ulovlig migrasjon (heretter kalt Prüm-traktaten) innarbeidet i Den europeiske unions rettslige rammeverk.
- (3) Ved artikkel 33 i beslutning 2008/615/JIS er det fastsatt at Rådet skal vedta de tiltak som er nødvendige for å gjennomføre beslutning 2008/615/JIS på EU-plan etter framgangsmåten i artikkel 34 nr. 2 bokstav c) annet punktum i traktaten om Den europeiske union. Disse tiltakene skal baseres på gjennomføringsavtalen av 5. desember 2006 om den administrative og tekniske gjennomføringen og anvendelsen av Prüm-traktaten.
- (4) Ved denne beslutning fastsettes de felles normative bestemmelsene som er absolutt nødvendige for den administrative og tekniske gjennomføringen av formene for samarbeid som er fastsatt i beslutning 2008/615/JIS. Vedlegget til denne beslutning inneholder gjennomføringsbestemmelser av teknisk art. Dessuten vil en særskilt håndbok som utelukkende inneholder faktaopplysninger som medlemsstatene skal framlegge, bli utarbeidet og ajourført av Rådssekretariatet.
- (5) Med hensyn til den tekniske kapasiteten vil rutinemessige søk i nye DNA-profiler i prinsippet bli gjennomført ved hjelp av enkeltsøk, og det vil bli funnet egnede løsninger for dette på teknisk plan –

⁶ EUT L 210 av 6.8.2008, s. 1.

⁷ Uttalelse av 21. april 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

VEDTATT DENNE BESLUTNING:

Kapittel i

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

Formål

Formålet med denne beslutning er å fastsette de administrative og tekniske bestemmelsene som er nødvendige for å gjennomføre beslutning 2008/615/JIS, særlig når det gjelder elektronisk utveksling av DNA-opplysninger, opplysninger om fingeravtrykk og opplysninger i motorvognregistre, som fastsatt i kapittel 2 i nevnte beslutning, samt andre former for samarbeid, som fastsatt i kapittel 5 i nevnte beslutning.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne beslutning menes med:

- a. «søk» og «sammenligning» som nevnt i artikkel 3, 4 og 9 i beslutning 2008/615/JIS, framgangsmåtene for å fastslå om det er samsvar mellom henholdsvis DNA-opplysninger eller opplysninger om fingeravtrykk som en medlemsstat har framlagt, og DNA- opplysninger eller opplysninger om fingeravtrykk som er lagret i registrene i én, flere eller alle medlemsstat(er),

- b. «elektronisk søk» som nevnt i artikkel 12 i beslutning 2008/615/JIS, en framgangsmåte for direktekoplet tilgang for å søke i registrene i én, flere eller alle medlemsstat(er),
- c. «DNA-profil» en bokstav- eller nummerkode som representerer en rekke identifikasjonskjennetegn i den ikke-kodende delen av en DNA-prøve fra et menneske, dvs. den særlige molekylstrukturen ved de ulike DNA-loci,
- d. «ikke-kodende DNA» kromosomområder som ikke har et genetisk uttrykk, dvs. ingen opplysninger om en organismes funksjonelle egenskaper,
- e. «DNA-referansedata» en DNA-profil og et referansenummer,
- f. «DNA-personprofil» DNA-profilen til en identifisert person,
- g. «uidentifisert DNA-profil» DNA-profilen som oppnås fra spor som er samlet inn under etterforskningen av straffbare forhold, og som tilhører en person som ennå ikke er identifisert,
- h. «merknad» en medlemsstats merking ved en DNA-profil i det nasjonale registeret som angir at det allerede er fastslått samsvar for denne DNA-profilen ved en annen medlemsstats søk eller sammenligning,
- i. «opplysninger om fingeravtrykk» fingeravtrykksbilder, bilder av latente fingeravtrykk, håndflateavtrykk, latente håndflateavtrykk og mønster for slike bilder (kodete minutiae), når de lagres og håndteres i et elektronisk register,
- j. «opplysninger i motorvognregistre» opplysninger som er angitt i kapittel 3 i vedlegget til denne beslutning,
- k. «enkelttilfelle» som nevnt i artikkel 3 nr. 1 annet punktum, artikkel 9 nr. 1 annet punktum og artikkel 12 nr. 1 i beslutning 2008/615/JIS, en enkelt etterforsknings- eller straffesak. Dersom en slik sak inneholder mer enn én DNA-profil eller ett sett opplysninger om fingeravtrykk eller ett sett opplysninger fra motorvognregistre, kan disse overføres sammen som én søkeanmodning.

Kapittel 2

Felles bestemmelser om utveksling av opplysninger

Artikkel 3 *Tekniske spesifikasjoner*

Medlemsstatene skal overholde de felles tekniske spesifikasjonene i forbindelse med alle anmodninger og svar som gjelder søk i og sammenligninger av DNA-profiler, opplysninger om fingeravtrykk og opplysninger i motorvognregistre. Disse tekniske spesifikasjonene er fastsatt i vedlegget til denne beslutning.

Artikkel 4 *Kommunikasjonsnett*

Elektronisk utveksling mellom medlemsstatene av DNA-opplysninger, opplysninger om fingeravtrykk og opplysninger i motorvognregistre skal finne sted ved hjelp av kommunikasjonsnettverket TESTA II (Trans European Services for Telematics between Administrations) og nye versjoner av dette.

Artikkel 5 *Tilgang til elektronisk utveksling av opplysninger*

Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at elektronisk søk i eller sammenligning av DNA-opplysninger, opplysninger om fingeravtrykk og opplysninger i motorvognregistre er mulig døgnet rundt, sju dager i uken. Ved teknisk feil skal medlemsstatenes nasjonale kontaktpunkter umiddelbart underrette hverandre og bli enige om midlertidige alternative ordninger for utveksling av opplysninger i samsvar med gjeldende lovbestemmelser. Den elektroniske utvekslingen av opplysninger skal gjenopprettes snarest mulig.

Artikkel 6 *Referansenumre for DNA-opplysninger og opplysninger om fingeravtrykk*

Referansenumrene som er nevnt i artikkel 2 og artikkel 8 i beslutning 2008/615/JIS, skal bestå av en kombinasjon av følgende:

- a. en kode som ved samsvar gjør det mulig for medlemsstatene å finne personopplysninger og andre opplysninger i registrene sine som de kan utlevere til én, flere eller alle medlemsstat(er) i samsvar med artikkel 5 eller artikkel 10 i beslutning 2008/615/JIS,

- b. en kode som angir den nasjonale opprinnelsen til DNA-profilen eller opplysningene om fingeravtrykk, og
- c. når det gjelder DNA-opplysninger, en kode som angir DNA-profilens type.

Kapittel 3

DNA-opplysninger

Artikkel 7

Prinsipper for elektronisk utveksling av DNA-opplysninger

1. Medlemsstatene skal bruke eksisterende standarder for utveksling av DNA-opplysninger, som for eksempel det europeiske standardsettet (ESS) eller Interpols standardsett av loci (ISSOL).
2. Prosedyren for utveksling av DNA-opplysninger ved elektroniske søk i og sammenligning av DNA-profiler skal finne sted i en desentralisert struktur.
3. Det skal treffes egnede tiltak for å sikre opplysningenes fortrolighet og integritet når de overføres til andre medlemsstater, herunder kryptering av opplysningene.
4. Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre integriteten til DNA-profilene som stilles til rådighet for eller overføres til de andre medlemsstatene for sammenligning, og for å sikre at disse tiltakene er i samsvar med internasjonale standarder som ISO 17025.
5. Medlemsstatene skal bruke medlemsstatskoder i samsvar med ISO 3166-1 alfa-2-standard.

Artikkel 8

Regler for anmodninger og svar i forbindelse med DNA-opplysninger

1. En anmodning om elektronisk søk eller sammenligning som nevnt i artikkel 3 eller 4 i beslutning 2008/615/JIS, skal bare inneholde følgende opplysninger:
 - a. den anmodende medlemsstatens medlemsstatskode,
 - b. anmodningens dato, tidspunkt og referansenummer,
 - c. DNA-profilene og referansenumrene deres,
 - d. type DNA-profiler som er overført (uidentifiserte DNA-profiler eller DNA-personprofiler), og
 - e. opplysninger som er nødvendige for å styre registrene og kvalitetskontrollere den elektroniske søkeprosessen.
2. Svaret (samsvarsrapport) på anmodningen nevnt i nr. 1 skal bare inneholde følgende opplysninger:
 - a. en angivelse av om det ble fastslått samsvar én eller flere ganger (treff) eller ikke (ingen treff),
 - b. anmodningens dato, tidspunkt og referansenummer,
 - c. svarets dato, tidspunkt og referansenummer,
 - d. den anmodende og den anmodede medlemsstatens medlemsstatskode,
 - e. den anmodende og den anmodede medlemsstatens referansenummer,
 - f. type DNA-profiler som er overført (uidentifiserte DNA-profiler eller DNA-personprofiler)
 - g. DNA-profilene i anmodningen og DNA-profilene som samsvarer, og
 - h. opplysninger som er nødvendige for å styre registrene og kvalitetskontrollere den elektroniske søkeprosessen.
3. Det underrettes elektronisk om samsvar bare dersom resultatet av det elektroniske søket eller sammenligningen har gitt samsvar mellom et minste antall loci. Dette minsteantallet er angitt i kapittel 1 i vedlegget til denne beslutning.
4. Medlemsstatene skal sikre at anmodninger er i samsvar med erklæringene som er avgitt i henhold til artikkel 2 nr. 3 i beslutning 2008/615/JIS. Disse erklæringene skal gjengis i håndboken som er nevnt i artikkel 18 nr. 2 i denne beslutning.

Artikkel 9

Prosedyren for utveksling av opplysninger ved elektroniske søk med uidentifiserte DNA-profiler i samsvar med artikkel 3 i beslutning 2008/615/JIS

1. Dersom det ved et søk med en uidentifisert DNA-profil ikke fastslås samsvar i det nasjonale registeret, eller det fastslås samsvar med en uidentifisert DNA-profil, kan denne uidentifiserte DNA-profilen overføres til alle andre medlemsstaters registre, og dersom det ved et søk med denne uidentifiserte DNA-profilen, fastslås samsvar med DNA-personprofiler og/eller uidentifiserte DNA-profiler i andre medlemsstaters registre, skal disse tilfellene

automatisk oversendes og DNA-referansedataene overføres til den anmodende medlemsstaten. Dersom det ikke fastslås samsvar i andre medlemsstaters registre, skal den anmodende medlemsstaten automatisk underrettes om dette.

2. Dersom det ved et søk med en uidentifisert DNA-profil fastslås samsvar i andre medlemsstaters registre, kan de berørte medlemsstatene sette inn en merknad om dette i sine nasjonale registre.

Artikkel 10

Proseduren for utveksling av opplysninger ved elektroniske søk med DNA-personprofiler i samsvar med artikkel 3 i beslutning 2008/615/JIS

Dersom det ved et søk med en DNA-personprofil ikke fastslås samsvar i det nasjonale registeret med en DNA-personprofil, eller det fastslås samsvar med en uidentifisert DNA-profil, kan denne DNA-personprofilen overføres til alle andre medlemsstaters registre og dersom det ved et søk med denne DNA-personprofilen, fastslås samsvar med DNA-personprofiler og/eller uidentifiserte DNA-profiler i andre medlemsstaters registre, skal disse tilfellene automatisk oversendes og DNA-referansedataene overføres til den anmodende medlemsstaten. Dersom det ikke fastslås samsvar i andre medlemsstaters registre skal den anmodende medlemsstaten automatisk underrettes om dette.

Artikkel 11

Proseduren for utveksling av opplysninger ved elektronisk sammenligning av uidentifiserte DNA-profiler i samsvar med artikkel 4 i beslutning 2008/615/JIS

1. Dersom det ved en sammenligning med uidentifiserte DNA-profiler fastslås samsvar i andre medlemsstaters registre med DNA-personprofiler og/eller uidentifiserte DNA-profiler, skal disse tilfellene automatisk oversendes og DNA-referansedataene overføres til den anmodende medlemsstaten.

2. Dersom det ved en sammenligning med uidentifiserte DNA-profiler fastslås samsvar i andre medlemsstaters registre med uidentifiserte DNA-profiler eller DNA-personprofiler, kan de berørte medlemsstatene sette inn en merknad om dette i sine nasjonale registre.

Kapittel 4 Opplysninger om fingeravtrykk

Artikkel 12

Prinsipper for utveksling av opplysninger om fingeravtrykk

1. Digitaliseringen av opplysninger om fingeravtrykk og overføring av disse til de andre medlemsstatene skal gjennomføres i samsvar med det ensartede dataformatet som er angitt i kapittel 2 i vedlegget til denne beslutning.
2. Hver medlemsstat skal sikre at opplysningene om fingeravtrykk som den overfører, er av tilstrekkelig kvalitet til å kunne sammenlignes ved hjelp av de elektroniske identifikasjonssystemene for fingeravtrykk (AFIS).
3. Prosedyren for utveksling av opplysninger om fingeravtrykk skal finne sted i en desentralisert struktur.
4. Det skal treffes egnede tiltak for å sikre fortroligheten og integriteten til opplysningene om fingeravtrykk når de overføres til andre medlemsstater, herunder kryptering av opplysningene.
5. Medlemsstatene skal bruke medlemsstatskoder i samsvar med ISO 3166-1 alfa-2-standard.

Artikkel 13

Søkekapasitet for opplysninger om fingeravtrykk

1. Hver medlemsstat skal sikre at søkeanmodningene ikke overstiger søkekapasiteten som den anmodede medlemsstaten har angitt. Medlemsstatene skal framlegge erklæringer som nevnt i artikkel 18 nr. 2 for Rådssekretariatet der de angir den høyeste søkekapasiteten per dag for opplysninger om fingeravtrykk fra identifiserte personer og for opplysninger om fingeravtrykk fra personer som ennå ikke er identifisert.
2. Det høyeste antallet personer som godtas for kontroll per overføring, er fastsatt i kapittel 2 i vedlegget til denne beslutning.

Artikkel 14

Regler for anmodninger og svar i forbindelse med opplysninger om fingeravtrykk

1. Den anmodede medlemsstaten skal umiddelbart kontrollere kvaliteten på de overførte opplysningene om fingeravtrykk ved hjelp av en helautomatisk framgangsmåte. Dersom opplysningene er uegnet for elektronisk sammenligning, skal den anmodede medlemsstaten uten opphold underrette den anmodende medlemsstaten om dette.
2. Den anmodede medlemsstaten skal foreta søkene i den rekkefølgen den mottar anmodningene. Anmodningene skal behandles innen 24 timer ved hjelp av en helautomatisk framgangsmåte. Den anmodende medlemsstaten kan be om framskyndet behandling av anmodningene sine dersom den nasjonale lovgivningen foreskriver det, og den anmodede medlemsstaten skal foreta disse søkene uten opphold. Dersom fristene ikke kan holdes på grunn av force majeure, skal sammenligningen foretas uten opphold så snart hindringene er fjernet.

Kapittel 5 **Opplysninger i motorvognregistre**

Artikkel 15

Prinsipper for elektroniske søk i opplysninger i motorvognregistre

1. Ved elektroniske søk i opplysninger i motorvognregistre skal medlemsstatene bruke en versjon av programvaren for det europeiske systemet for motorvogn- og førerkortinformasjon (EUCARIS) som er særlig utformet for formålene i artikkel 12 i beslutning 2008/615/JIS, og endrede versjoner av denne programvaren.
2. Elektroniske søk i opplysninger i motorvognregistre skal finne sted i en desentralisert struktur.
3. Opplysningene som utveksles via EUCARIS-systemet, skal overføres i kryptert form.
4. De delene av opplysningene i motorvognregistrene som skal utveksles, er angitt i kapittel 3 i vedlegget til denne beslutning.
5. Ved gjennomføringen av artikkel 12 i beslutning 2008/615/JIS kan medlemsstatene prioritere søk som gjelder bekjempelse av alvorlig kriminalitet.

Artikkel 16

Kostnader

Hver medlemsstat skal dekke kostnadene i forbindelse med administrasjon, bruk og vedlikehold av EUCARIS-programvaren som er nevnt i artikkel 15 nr. 1.

Kapittel 6 **Politisamarbeid**

Artikkel 17

Felles patruljer og andre felles operasjoner

1. I samsvar med kapittel 5 i beslutning 2008/615/JIS, og særlig med erklæringene som er avgitt i henhold til artikkel 17 nr. 4, artikkel 19 nr. 2 og artikkel 19 nr. 4 i nevnte beslutning, skal hver medlemsstat utpeke ett eller flere kontaktpunkter slik at andre medlemsstater kan henvende seg til vedkommende myndigheter, og hver medlemsstat kan angi framgangsmåtene for å etablere felles patruljer og iverksette andre felles operasjoner, framgangsmåtene for initiativer fra andre medlemsstater i forbindelse med disse operasjonene samt andre praktiske sider og operative regler for disse operasjonene.
2. Rådssekretariatet skal sammenstille og ajourføre en liste over kontaktpunktene og skal underrette vedkommende myndigheter om eventuelle endringer av listen.
3. Vedkommende myndigheter i hver medlemsstat kan ta initiativ til å iverksette en felles operasjon. Før en bestemt operasjon settes i gang skal vedkommende myndigheter som er nevnt i nr. 2, inngå skriftlige eller muntlige avtaler som kan omfatte opplysninger om:
 - a. vedkommende myndigheter i medlemsstatene som har ansvar for operasjonen,
 - b. det særlige formålet med operasjonen,
 - c. vertsstaten der operasjonen skal finne sted,
 - d. det geografiske området i vertsstaten der operasjonen skal finne sted,
 - e. tidsrommet som operasjonen omfatter,

- f. den særskilte bistanden som avsenderstaten(e) skal gi til vertsstaten, herunder tjenestemenn eller andre representanter for offentlige myndigheter samt materielle og finansielle elementer,
 - g. tjenestemennene som deltar i operasjonen,
 - h. tjenestemannen som skal lede operasjonen,
 - i. myndigheten som tjenestemennene og andre representanter for offentlige myndigheter i avsenderstaten(e) kan utøve i vertsstaten under operasjonen,
 - j. de særlige våpnene, den særlige ammunisjonen og det særlige utstyret som tjenestemennene fra avsenderstaten(e) kan bruke under operasjonen i samsvar med beslutning 2008/615/JIS,
 - k. regler for logistikken som gjelder transport, innkvartering og sikkerhet,
 - l. fordelingen av kostnadene i forbindelse med den felles operasjonen dersom den avviker fra det som er fastsatt i artikkel 34 første punktum i beslutning 2008/615/JIS,
 - m. eventuelle andre påkrevde elementer.
4. Erklæringene, framgangsmåtene og utpekingene som er fastsatt i denne artikkel, skal gjengis i håndboken som er nevnt i artikkel 18 nr. 2.

Kapittel 7

Sluttbestemmelser

Artikkel 18

Vedlegg og håndbok

1. Ytterligere opplysninger om den tekniske og administrative gjennomføringen av beslutning 2008/615/JIS er angitt i vedlegget til denne beslutning.
2. Rådssekretariatet skal utarbeide og ajourføre en håndbok som utelukkende skal inneholde faktaopplysninger som medlemsstatene framlegger gjennom erklæringene som avgis i henhold til beslutning 2008/615/JIS eller denne beslutning eller i form av underretning til Rådssekretariatet. Håndboken skal ha form av et rådsdokument.

Artikkel 19

Uavhengige datatilsynsmyndigheter

Medlemsstatene skal i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i denne beslutning underrette Rådssekretariatet om de uavhengige datatilsynsmyndighetene eller rettsmyndighetene som er nevnt i artikkel 30 nr. 5 i beslutning 2008/615/JIS.

Artikkel 20

Utarbeiding av beslutninger som nevnt i artikkel 25 nr. 2 i beslutning 2008/615/JIS

1. Rådet skal treffe en beslutning som nevnt i artikkel 25 nr. 2 i beslutning 2008/615/JIS, på grunnlag av en evalueringsrapport som skal baseres på et spørreskjema.
2. Når det gjelder den elektroniske utvekslingen av opplysninger i samsvar med kapittel 2 i beslutning 2008/615/JIS, skal evalueringsrapporten også baseres på et evalueringsbesøk og en forsøksfase som skal gjennomføres når den berørte medlemsstaten har underrettet Rådssekretariatet i samsvar med artikkel 36 nr. 2 første punktum i beslutning 2008/615/JIS.
3. Ytterligere opplysninger om framgangsmåten er angitt i kapittel 4 i vedlegget til denne beslutning.

Artikkel 21

Evaluering av den elektroniske utvekslingen av opplysninger

1. Det skal regelmessig foretas en evaluering av den administrative, tekniske og finansielle anvendelsen av utvekslingen av opplysninger i henhold til kapittel 2 i beslutning 2008/615/JIS, og særlig bruken av ordningen i artikkel 15 nr. 5. Evalueringen skal omfatte de medlemsstatene som allerede anvender beslutning 2008/615/JIS på evalueringstidspunktet, og skal gjennomføres for opplysningskategoriene der det er igangsatt utveksling av opplysninger blant de berørte medlemsstatene. Evalueringen skal baseres på rapporter fra de respektive medlemsstatene.
2. Ytterligere opplysninger om framgangsmåten er angitt i kapittel 4 i vedlegget til denne beslutning.

*Artikkel 22**Forholdet til gjennomføringsavtalen til Prüm-traktaten*

For medlemsstatene som er bundet av Prüm-traktaten, skal de relevante bestemmelsene i denne beslutningen og vedlegget til denne, så snart de er gjennomført fullt ut, få anvendelse i stedet for de tilsvarende bestemmelsene i gjennomføringsavtalen til Prüm-traktaten. Enhver annen bestemmelse i gjennomføringsavtalen får fortsatt anvendelse mellom avtalepartene i Prüm-traktaten.

*Artikkel 23**Gjennomføring*

Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å oppfylle bestemmelsene i denne beslutning innen fristene som er nevnt i artikkel 36 nr. 1 i beslutning 2008/615/JIS.

*Artikkel 24**Ikrafttredelse*

Denne beslutning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Luxembourg, 23. juni 2008.

For Rådet

Formann

I. JARC

4. mai 2012 nr. 42**Endring til Protokoll av 1999 om reduksjon av forsurening, overgjødning og bakkenært ozon til ECE-konvensjonen av 1979 om langtransportert grensekryssende luftforurensning**

Endringa av 4. mai 2012 til Göteborg-protokollen blei godkjend i medhald av kgl.res. 15. november 2019 og tok til å gjelde for Noreg frå 24. februar 2020. Noreg ga fråsegn om ikkje å akseptere prosedyren som går fram av protokollens artikkel 13bis punkt 7, som gjeld endringar i vedlegga IV–XI.

Amendment of the text and annexes II to IX to the Protocol to the 1979 Convention on long-range transboundary air pollution to abate acidification, eutrophication and ground-level ozone and the addition of new annexes X and XI**Decision 2012/2 adopted on 4 May 2012 by the Executive Committee for the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution****Amendment of the text of and annexes II to IX to the 1999 Protocol to Abate Acidification, Eutrophication and Ground-level Ozone and the addition of new annexes X and XI***Article 1**Amendment*

The Parties to the 1999 Protocol to Abate Acidification, Eutrophication and Ground-level Ozone, meeting within the thirtieth session of the Executive Body,

Decide to amend the 1999 Protocol to Abate Acidification, Eutrophication and Ground-level Ozone (Gothenburg Protocol) to the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution as set out in the annex to this decision.

*Article 2**Relationship to the Gothenburg Protocol*

No State or regional economic integration organization may deposit an instrument of acceptance of this Amendment unless it has previously, or simultaneously, deposited an instrument of ratification, acceptance, approval or accession to the Gothenburg Protocol.

*Article 3**Entry into force*

In accordance with article 13, paragraph 3, of the Gothenburg Protocol, this Amendment shall enter into force on the ninetieth day after the date on which two thirds of the Parties to the Gothenburg Protocol have deposited with the Depositary their instruments of acceptance thereof.

Annex*A. Preamble*

1. In the second preambular paragraph, the words «volatile organic compounds and reduced nitrogen compounds» are replaced by the words «volatile organic compounds, reduced nitrogen compounds and particulate matter».
2. In the third preambular paragraph, the words «and particulate matter» are inserted after the word «ozone».
3. In the fourth preambular paragraph, the words «sulphur and volatile organic compounds, as well as secondary pollutants such as ozone» are replaced by the words «sulphur, volatile organic compounds, ammonia and directly emitted particulate matter, as well as secondarily formed pollutants such as ozone, particulate matter».
4. The following preambular paragraph is added between the fourth and fifth preambular paragraphs:
«*Recognizing the assessments of scientific knowledge by international organizations, such as the United Nations Environment Programme, and by the Arctic Council, about the human health and climate co-benefits of reducing black carbon and ground-level ozone, particularly in the Arctic and in the Alpine regions,*».
5. For the sixth preambular paragraph there is substituted:

Recognizing also that Canada and the United States of America are bilaterally addressing cross-border air pollution under the Canada – United States Air Quality Agreement, which includes commitments by both countries to reduce emissions of sulphur dioxide, nitrogen oxides and volatile organic compounds, and that the two countries are considering the inclusion of commitments to reduce emissions of particulate matter,

6. For the seventh preambular paragraph there is substituted:

Recognizing furthermore that Canada is committed to achieving reductions of sulphur dioxide, nitrogen oxides, volatile organic compounds and particulate matter to meet the Canadian Ambient Air Quality Standards for ozone and particulate matter and the national objective to reduce acidification, and that the United States is committed to the implementation of programmes to reduce emissions of nitrogen oxides, sulphur dioxide, volatile organic compounds and particulate matter necessary to meet national ambient air quality standards for ozone and particulate matter, to make continued progress in reducing acidification and eutrophication effects and to improve visibility in national parks and urban areas alike,

7. The ninth and tenth preambular paragraphs are replaced by the following preambular paragraphs:

«*Taking into account* the scientific knowledge about the hemispheric transport of air pollution, the influence of the nitrogen cycle and the potential synergies with and trade-offs between air pollution and climate change,

Aware that emissions from shipping and aviation contribute significantly to adverse effects on human health and the environment and are important issues under consideration by the International Maritime Organization and the International Civil Aviation Organization,».

8. In the fifteenth preambular paragraph, the words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and particulate matter».

9. In the nineteenth preambular paragraph, the words «and particulate matter, including black carbon,» are inserted after the words «nitrogen compounds».

10. The twentieth and twenty-first preambular paragraphs are deleted.

11. In the twenty-second preambular paragraph:

(a) The words «and ammonia» are replaced by the words «and reduced nitrogen compounds»; and

(b) The words «including nitrous oxide» are replaced by the words «, including nitrous oxide and nitrate levels in ecosystems,».

12. In the twenty-third preambular paragraph, the word «tropospheric» is replaced by the words «ground-level».

B. Article 1

1. The following paragraph is added after paragraph 1:

1 bis. The terms «this Protocol», «the Protocol» and «the present Protocol» mean the 1999 Protocol to Abate Acidification, Eutrophication and Ground-Level Ozone, as amended from time to time;

2. The words «, expressed as ammonia (NH₃)» are added at the end of paragraph 9.

3. The following paragraphs are added after paragraph 11:

11 bis. «Particulate matter» or «PM» is an air pollutant consisting of a mixture of particles suspended in the air. These particles differ in their physical properties (such as size and shape) and chemical composition. Unless otherwise stated, all references to particulate matter in the present Protocol refer to particles with an aerodynamic diameter equal to or less than 10 microns (µm) (PM₁₀), including those with an aerodynamic diameter equal to or less than 2.5 µm (PM_{2.5});

11 ter. «Black carbon» means carbonaceous particulate matter that absorbs light;

11 quater. «Ozone precursors» means nitrogen oxides, volatile organic compounds, methane and Carbon monoxide;

4. In paragraph 13, the words «or fluxes to receptors» are inserted after the word «atmosphere».

5. In paragraph 15, the words «volatile organic compounds or ammonia» are replaced by the words «volatile organic compounds, ammonia or particulate matter».

6. For paragraph 16 there is substituted:

«New stationary source» means any stationary source of which the construction or substantial modification is commenced after the expiry of one year from the date of entry into force for a Party of the present Protocol. A Party may decide not to treat as a new stationary source any stationary source for which approval has already been given by the appropriate competent national authorities at the time of entry into force of the Protocol for that Party and provided that the construction or substantial modification is commenced within 5 years of that date. It shall be a matter for the competent national authorities to decide whether a modification is substantial or not, taking account of such factors as the environmental benefits of the modification.

C. Article 2

1. In the chapeau:
 - (a) Before the words «The objective of the present Protocol» is inserted «1.»;
 - (b) The words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and particulate matter»;
 - (c) The words «and the environment» are inserted after «human health»;
 - (d) The words «materials and crops» are replaced by the words «materials, crops and the climate in the short and long term»; and
 - (e) The words «, particulate matter» are inserted after the word «eutrophication».
2. The words «, that allow ecosystem recovery» are inserted at the end of subparagraph (a).
3. In subparagraph (b), the words «, that allow ecosystem recovery» are added at the end of the subparagraph and the word «and» is deleted after the semicolon.
4. In subparagraph (c) (ii), the words «Canada-wide Standard» are replaced by the words «Canadian Ambient Air Quality Standard».
5. New subparagraphs (d), (e) and (f) are added after subparagraph (c) as follows:
 - (d) For particulate matter:
 - (i) For Parties within the geographical scope of EMEP, the critical levels of particulate matter, as given in annex I;
 - (ii) For Canada, the Canadian Ambient Air Quality Standards for particulate matter; and
 - (iii) For the United States of America, the National Ambient Air Quality Standards for particulate matter;
 - (e) For Parties within the geographical scope of EMEP, the critical levels of ammonia, as given in annex I; and
 - (f) For Parties within the geographical scope of EMEP, the acceptable levels of air pollutants to protect materials, as given in annex I.
6. A new paragraph 2 is added at the end of article 2 as follows:
 2. A further objective is that Parties should, in implementing measures to achieve their national targets for particulate matter, give priority, to the extent they consider appropriate, to emission reduction measures which also significantly reduce black carbon in order to provide benefits for human health and the environment and to help mitigation of near-term climate change.

D. Article 3

1. In paragraph 1:
 - (a) The word «ceiling» in the first line is replaced by the words «reduction commitment»;
 - (b) The word «ceiling» in the second line is replaced by the word «commitment»; and
 - (c) The words «In taking steps to reduce emissions of particulate matter, each Party should seek reductions from those source categories known to emit high amounts of black carbon, to the extent it considers appropriate.» are added at the end of the paragraph.
2. In paragraphs 2 and 3, the words «V and VI» are replaced by the words «V, VI and X».
3. The words «Subject to paragraphs 2 bis and 2 ter,» are inserted at the beginning of paragraph 2.
4. New paragraphs 2 bis and 2 ter are inserted as follows:
 - 2 bis. A Party that was already a Party to the present Protocol prior to entry into force of an amendment that introduces new source categories may apply the limit values applicable to an «existing stationary source» to any source in such a new category the construction or substantial modification of which is commenced before the expiry of one year from the date of entry into force of that amendment for that Party, unless and until that source later undergoes substantial modification.

2 ter. A Party that was already a Party to the present Protocol prior to entry into force of an amendment that introduces new limit values applicable to a «new stationary source» may continue to apply the previously applicable limit values to any source the construction or substantial modification of which is commenced before the expiry of one year from the date of entry into force of that amendment for that Party, unless and until that source later undergoes substantial modification.

5. Paragraph 4 is deleted.

6. For paragraph 6 there is substituted:

Each Party should apply best available techniques to mobile sources covered by annex VIII and to each stationary source covered by annexes IV, V, VI and X, and, as it considers appropriate, measures to control black carbon as a component of particulate matter, taking into account guidance adopted by the Executive Body.

7. For paragraph 7 there is substituted:

Each Party shall, insofar as it is technically and economically feasible, and taking into consideration the costs and advantages, apply the limit values for VOC contents of products as identified in annex XI in accordance with the timescales specified in annex VII.

8. In paragraph 8 (b):

(a) The words «document V» and «at its seventeenth session (decision 1999/1) and any amendments thereto» are deleted; and

(b) The following sentence is added at the end of the paragraph:

Special attention should be given to reductions of ammonia emissions from significant sources of ammonia for that Party.

9. In paragraph 9 (b), the words «ammonia and/or volatile organic compounds contributing to acidification, eutrophication or ozone formation» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and/or particulate matter contributing to acidification, eutrophication, ozone formation or increased levels of particulate matter».

10. In paragraph 10 (b), the words «sulphur and/or volatile organic compounds» are replaced by the words «sulphur, volatile organic compounds and/or particulate matter».

11. For paragraph 11 there is substituted the following:

Canada and the United States of America shall, upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the present Protocol or the amendment contained in decision 2012/2 submit to the Executive Body their respective emission reduction commitments with respect to sulphur, nitrogen oxides, volatile organic compounds and particulate matter for automatic incorporation into annex II.

12. New paragraphs are added after paragraph 11 as follows:

11 bis. Canada shall also upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the present Protocol, submit to the Executive Body relevant limit values for automatic incorporation into annexes IV, V, VI, VIII, X and XI.

11 ter. Each Party shall develop and maintain inventories and projections for the emissions of sulphur dioxide, nitrogen oxides, ammonia, volatile organic compounds, and particulate matter. Parties within the geographic scope of EMEP shall use the methodologies specified in guidelines prepared by the Steering Body of EMEP and adopted by the Parties at a session of the Executive Body. Parties in areas outside the geographic scope of EMEP shall use as guidance the methodologies developed through the workplan of the Executive Body.

11 quater. Each Party should actively participate in programmes under the Convention on the effects of air pollution on human health and the environment.

11 quinquies. For the purposes of comparing national emission totals with emission reduction commitments as set out in paragraph 1, a Party may use a procedure specified in a decision of the Executive Body. Such a procedure shall include provisions on the submission of supporting documentation and on review of the use of the procedure.

E. Article 3 bis

1. A new article 3 bis is added as follows:

Article 3 bis

Flexible Transitional Arrangements

1. Notwithstanding article 3, paragraphs 2, 3, 5 and 6, a Party to the Convention that becomes a Party to the present Protocol between January 1, 2013, and December 31, 2019, may apply flexible transitional

arrangements for the implementation of limit values specified in annexes VI and/or VIII under the conditions specified in this article.

2. Any Party electing to apply the flexible transitional arrangements under this article shall indicate in its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to the present Protocol the following:
 - (a) the specific provisions of annex VI and/or VIII for which the Party is electing to apply flexible transitional arrangements; and
 - (b) an implementation plan identifying a timetable for full implementation of the specified provisions.
3. An implementation plan under paragraph 2 (b) shall, at a minimum, provide for implementation of the limit values for new and existing stationary sources specified in Tables 1 and 5 of annex VI and Tables 1, 2, 3, 13 and 14 of annex VIII no later than eight years after entry into force of the present Protocol for the Party, or December 31, 2022, whichever is sooner.
4. In no case may a Party's implementation of any limit values for new and existing stationary sources specified in annex VI or annex VIII be postponed past December 31, 2030.
5. A Party electing to apply the flexible transitional arrangements under this article shall provide the Executive Secretary of the Commission with a triennial report of its progress towards implementation of annex VI and/or annex VIII. The Executive Secretary of the Commission will make such triennial reports available to the Executive Body.

F. Article 4

1. In paragraph 1, the words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and particulate matter, including black carbon».
2. In paragraph 1 (a), the words «low emission burners and good environmental practice in agriculture» are replaced by the words «low emission burners, good environmental practice in agriculture and measures that are known to mitigate emissions of black carbon as a component of particulate matter».

G. Article 5

1. In paragraph 1 (a):
 - (a) The words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and particulate matter, including black carbon»; and
 - (b) The words «national emission ceilings or» are replaced by the words «emission reduction commitments and».
2. For paragraph 1 (c) is substituted:
 - (c) Levels of ground-level ozone and particulate matter;
3. In paragraph 1 (d), «6.» is replaced by «6; and».
4. A new paragraph 1 (e) is added as follows:
 - (e) The environmental and human health improvements associated with attaining emission reduction commitments for 2020 and beyond as listed in annex II. For countries within the geographical scope of EMEP, information on such improvements will be presented in guidance adopted by the Executive Body.
5. In paragraph 2 (e):
 - (a) The words «Health and environmental» are replaced by the words «Human health, environmental and climate»; and
 - (b) The words «reduction of» are inserted after the words «associated with».

H. Article 6

1. In paragraph 1 (b), the words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and particulate matter».
2. In paragraph 1 (f), the words «documents 1 to V» and «at its seventeenth session (decision 1999/1) and any amendments thereto» are deleted.
3. In paragraph 1 (g), the words «document VI» and «at its seventeenth session (decision 1999/1) and any amendments thereto» are deleted.
4. In paragraph 1 (h), the words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and particulate matter».

5. For paragraph 2 is substituted:

Each Party shall collect and maintain information on:

- (a) Ambient concentrations and depositions of sulphur and nitrogen compounds;
- (b) Ambient concentrations of ozone, volatile organic compounds and particulate matter; and
- (c) If practicable, estimates of exposure to ground-level ozone and particulate matter.

Each Party shall, if practicable, also collect and maintain information on the effects of all of these pollutants on human health, terrestrial and aquatic ecosystems, materials and the climate. Parties within the geographic scope of EMEP should use guidelines adopted by the Executive Body. Parties outside the geographic scope of EMEP should use as guidance the methodologies developed through the workplan of the Executive Body.

6. A new paragraph 2 bis is inserted as follows:

2 bis. Each Party should, to the extent it considers appropriate, also develop and maintain inventories and projections for emissions of black carbon, using guidelines adopted by the Executive Body.

I. Article 7

1. In paragraph 1 (a) (ii), for the words «paragraph 3» are substituted the words «paragraphs 3 and 7».

2. For the chapeau of paragraph 1 (b) is substituted:

- (b) Each Party within the geographical scope of EMEP shall report to EMEP through the Executive Secretary of the Commission the following information for the emissions of sulphur dioxide, nitrogen oxides, ammonia, volatile organic compounds and particulate matter, on the basis of guidelines prepared by the Steering Body of EMEP and adopted by the Executive Body:

3. In paragraph 1 (b) (i), the words «of sulphur, nitrogen oxides, ammonia and volatile organic compounds» are deleted.

4. In paragraph 1 (b) (ii):

- (a) The words «of each substance» are deleted; and
- (b) For the number «(1990)» is substituted the words «specified in annex II».

5. In paragraph 1 (b) (iii), the words «and current reduction plans» are deleted.

6. For paragraph 1 (b) (iv) is substituted:

- (iv) An Informative Inventory Report containing detailed information on reported emission inventories and emission projections;

7. A new paragraph 1 (b bis) is added as follows:

(b bis) Each Party within the geographical scope of EMEP should report available information to the Executive Body, through the Executive Secretary of the Commission, on its air pollution effects programmes on human health and the environment and atmospheric monitoring and modelling programmes under the Convention, using guidelines adopted by the Executive Body;

8. For paragraph 1 (c), there is substituted:

- (c) Parties in areas outside the geographical scope of EMEP shall report available information on levels of emissions, including for the reference year specified in annex II and appropriate to the geographic area covered by its emission reduction commitments. Parties in areas outside the geographic scope of EMEP should make available information similar to that specified in subparagraph (b bis), if requested to do so by the Executive Body.

9. A new subparagraph (d) is added after subparagraph 1 (c) as follows:

- (d) Each Party should also report, where available, its emissions inventories and projections for emissions of black carbon, using guidelines adopted by the Executive Body.

10. For the chapeau to paragraph 3, there is substituted:

Upon the request of and in accordance with the timescales decided by the Executive Body, EMEP and other subsidiary bodies shall provide the Executive Body with relevant information on:

11. In paragraph 3 (a), the words «particulate matter including black carbon,» are inserted after the words «concentrations of».

12. In paragraph 3 (b), the words «ozone and its precursors.» are replaced by the words «particulate matter, ground-level ozone and their precursors;».

13. New subparagraphs (c) and (d) are inserted after subparagraph 3 (b) as follows:

- (c) Adverse effects on human health, natural ecosystems, materials and crops, including interactions with climate change and the environment related to the substances covered by the present Protocol, and progress in achieving human health and environmental improvements as described in guidance adopted by the Executive Body; and
- (d) The calculation of nitrogen budgets, nitrogen use efficiency and nitrogen surpluses and their improvements within the geographical area of EMEP, using guidance adopted by the Executive Body.

14. The final sentence of paragraph 3 is deleted.

15. In paragraph 4, the words «and particulate matter» are added at the end of the paragraph.

16. In paragraph 5, the words «actual ozone concentrations and the critical levels of ozone» are replaced by the words «actual ozone and particulate matter concentrations and the critical levels of ozone and particulate matter».

17. A new paragraph 6 is added as follows:

- 6. Notwithstanding article 7.1 (b), a Party may request the Executive Body for permission to report a limited inventory for a particular pollutant or pollutants if:
 - (a) The Party did not previously have reporting obligations under the present Protocol or any other protocol for that pollutant; and
 - (b) The limited inventory of the Party includes, at a minimum, all large point sources of the pollutant or pollutants within the Party or a relevant PEMA.

The Executive Body shall grant such a request annually for up to five years after entry into force of the present Protocol for a Party, but in no case for reporting of emissions for any year after 2019. Such a request will be accompanied by information on progress toward developing a more complete inventory as part of the Party's annual reporting.

J. Article 8

1. In paragraph (b), the words «particulate matter, including black carbon,» are inserted after the words «those on».

2. In paragraph (c), the words «nitrogen compounds and volatile organic compounds» are replaced by the words «nitrogen compounds, volatile organic compounds and particulate matter, including black carbon».

3. After paragraph (d), a new paragraph (d bis) is added as follows:

The improvement of the scientific understanding of the potential co-benefits for climate change mitigation associated with potential reduction scenarios for air pollutants (such as methane, Carbon monoxide and black carbon) which have near-term radiative forcing and other climate effects;

4. In paragraph (e), the words «eutrophication and photochemical pollution» are replaced by the words «eutrophication, photochemical pollution and particulate matter».

5. In paragraph (f), the words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and other ozone precursors, and particulate matter».

6. In paragraph (g):

- (a) The words «nitrogen and volatile organic compounds» are replaced by the words «nitrogen, volatile organic compounds and particulate matter»;
- (b) The words «including their contribution to concentrations of particulate matter,» are deleted; and
- (c) The words «volatile organic compounds and tropospheric ozone» are replaced by the words «volatile organic compounds, particulate matter and ground-level ozone».

7. In paragraph (k):

- (a) The words «environment and human health» are replaced by the words «environment, human health and the impacts on climate»; and
- (b) The words «ammonia and volatile organic compounds» are replaced by the words «ammonia, volatile organic compounds and particulate matter».

K. Article 10

1. In paragraph 1, the words «sulphur and nitrogen compounds» are replaced by the words «sulphur, nitrogen compounds and particulate matter».
2. In paragraph 2 (b):
 - (a) The words «health effects» are replaced by the words «human health effects, climate co-benefits»; and
 - (b) The words «particulate matter,» are inserted after the words «related to».
3. New paragraphs 3 and 4 are added as follows:
 3. The Executive Body shall include in its reviews under this article an evaluation of mitigation measures for black carbon emissions, no later than at the second session of the Executive Body after entry into force of the amendment contained in decision 2012/2.
 4. The Parties shall, no later than at the second session of the Executive Body after entry into force of the amendment contained in decision 2012/2, evaluate ammonia control measures and consider the need to revise annex IX.

L. Article 13

For article 13 there shall be substituted:

Article 13

Adjustments

1. Any Party to the Convention may propose an adjustment to annex II to the present Protocol to add to it its name, together with emission levels, emission ceilings and percentage emission reductions.
2. Any Party may propose an adjustment of its emission reduction commitments already listed in annex II. Such a proposal must include supporting documentation, and shall be reviewed, as specified in a decision of the Executive Body. This review shall take place prior to the proposal being discussed by the Parties in accordance with paragraph 4.
3. Any Party eligible under article 3, paragraph 9, may propose an adjustment to annex III to add one or more PEMAs or make changes to a PEMA under its jurisdiction that is listed in that annex.
4. Proposed adjustments shall be submitted in writing to the Executive Secretary of the Commission, who shall communicate them to all Parties. The Parties shall discuss the proposed adjustments at the next session of the Executive Body, provided that those proposals have been circulated by the Executive Secretary to the Parties at least ninety days in advance.
5. Adjustments shall be adopted by consensus of the Parties present at a session of the Executive Body and shall become effective for all Parties to the present Protocol on the ninetieth day following the date on which the Executive Secretary of the Commission notifies those Parties in writing of the adoption of the adjustment.

Article 13 bis

Amendments

1. Any Party may propose amendments to the present Protocol.
2. Proposed amendments shall be submitted in writing to the Executive Secretary of the Commission, who shall communicate them to all Parties. The Parties shall discuss the proposed amendments at the next session of the Executive Body, provided that those proposals have been circulated by the Executive Secretary to the Parties at least ninety days in advance.
3. Amendments to the present Protocol other than to annexes I and III shall be adopted by consensus of the Parties present at a session of the Executive Body, and shall enter into force for the Parties which have accepted them on the ninetieth day after the date on which two thirds of those that were Parties at the time of their adoption have deposited with the Depositary their instruments of acceptance thereof. Amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party has deposited its instrument of acceptance thereof.
4. Amendments to annexes I and III to the present Protocol shall be adopted by consensus of the Parties present at a session of the Executive Body. On the expiry of one hundred and eighty days from the date of its communication to all Parties by the Executive Secretary of the Commission, an amendment to any such annex shall become effective for those Parties which have not submitted to the Depositary a notification in accordance with the provisions of paragraph 5, provided that at least sixteen Parties have not submitted such a notification.

5. Any Party that is unable to approve an amendment to annexes I and/or III, shall so notify the Depositary in writing within ninety days from the date of the communication of its adoption. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for its previous notification and, upon deposit of an instrument of acceptance with the Depositary, the amendment to such an annex shall become effective for that Party.
6. For those Parties having accepted it, the procedure set out in paragraph 7 supersedes the procedure set out in paragraph 3 in respect of amendments to annexes IV to XI.
7. Amendments to annexes IV to XI shall be adopted by consensus of the Parties present at a session of the Executive Body. On the expiry of one year from the date of its communication to all Parties by the Executive Secretary of the Commission, an amendment to any such annex shall become effective for those Parties which have not submitted to the Depositary a notification in accordance with the provisions of subparagraph (a):
 - (a) Any Party that is unable to approve an amendment to annexes IV to XI shall so notify the Depositary in writing within one year from the date of the communication of its adoption. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for its previous notification and, upon deposit of an instrument of acceptance with the Depositary, the amendment to such an annex shall become effective for that Party;
 - (b) Any amendment to annexes IV to XI shall not enter into force if an aggregate number of sixteen or more Parties have either:
 - (i) Submitted a notification in accordance with the provisions of subparagraph (a); or
 - (ii) Not accepted the procedure set out in this paragraph and not yet deposited an instrument of acceptance in accordance with the provisions of paragraph 3.

M. Article 15

A new paragraph 4 is added as follows:

4. A State or Regional Economic Integration Organisation shall declare in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession if it does not intend to be bound by the procedures set out in article 13bis, paragraph 7, as regards the amendment of annexes IV–XI.

N. New Article 18 bis

A new Article 18 bis is added after Article 18 as follows:

Article 18 bis

Termination of Protocols

When all of the Parties to any of the following Protocols have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession to the present Protocol with the Depositary in accordance with article 15, that Protocol shall be considered as terminated:

- (a) The 1985 Helsinki Protocol on the Reduction of Sulphur Emissions or their Transboundary Fluxes by at least 30 per cent;
- (b) The 1988 Sofia Protocol concerning the Control of Emissions of Nitrogen Oxides or their Transboundary Fluxes;
- (c) The 1991 Geneva Protocol concerning the Control of Emissions of Volatile Organic Compounds or their Transboundary Fluxes;
- (d) The 1994 Oslo Protocol on Further Reduction of Sulphur Emissions.

O. Annex II

For annex II the following text is substituted:

Emission reduction commitments

1. The emission reduction commitments listed in the tables below relate to the provisions of article 3, paragraphs 1 and 10, of the present Protocol.
2. Table 1 includes the emission ceilings for sulphur dioxide (SO₂), nitrogen oxides (NO_x), ammonia (NH₃) and volatile organic compounds (VOCs) for 2010 up to 2020 expressed in thousands of metric tons (tonnes) for those Parties that ratified the present Protocol prior to 2010.
3. Tables 2–6 include emission reduction commitments for SO₂, NO_x, NH₃, VOCs and PM_{2.5} for 2020 and beyond. These commitments are expressed as a percentage reduction from the 2005 emission level.
4. The 2005 emission estimates listed in tables 2–6 are in thousands of tonnes and represent the latest best available data reported by the Parties in 2012. These estimates are given for information purposes only, and may be updated by the Parties in the course of their reporting of emission data under the present Protocol if better information becomes available. The Secretariat will maintain and regularly update on the Convention's website a table of the most up-to-date estimates reported by Parties, for information. The percentage emission reduction commitments listed in tables 2–6 are applicable to the most up-to-date 2005 estimates as reported by the Parties to the Executive Secretary of the Commission.
5. If in a given year a Party finds that, due to a particularly cold winter, a particularly dry summer or unforeseen variations in economic activities, such as a loss of capacity in the power supply system domestically or in a neighbouring country, it cannot comply with its emission reduction commitments, it may fulfil those commitments by averaging its national annual emissions for the year in question, the year preceding that year and the year following it, provided that this average does not exceed its commitment.

Table 1

Emission ceilings for 2010 up to 2020 for Parties that ratified the present Protocol prior to 2010 (expressed in thousands of tonnes per year)

	<i>Party</i>	<i>Ratification</i>	<i>SO₂</i>	<i>NO_x</i>	<i>NH₃</i>	<i>VOCs</i>
1	Belgium	2007	106	181	74	144
2	Bulgaria	2005	856	266	108	185
3	Croatia	2008	70	87	30	90
4	Cyprus	2007	39	23	9	14
5	Czech Republic	2004	283	286	101	220
6	Denmark	2002	55	127	69	85
7	Finland	2003	116	170	31	130
8	France	2007	400	860	780	1 100
9	Germany	2004	550	1 081	550	995
10	Hungary	2006	550	198	90	137
11	Latvia	2004	107	84	44	136
12	Lithuania	2004	145	110	84	92
13	Luxembourg	2001	4	11	7	9
14	Netherlands	2004	50	266	128	191
15	Norway	2002	22	156	23	195
16	Portugal	2005	170	260	108	202

	Party	Ratification	SO₂	NO_x	NH₃	VOCs
17	Romania	2003	918	437	210	523
18	Slovakia	2005	110	130	39	140
19	Slovenia	2004	27	45	20	40
20	Spain ^a	2005	774	847	353	669
21	Sweden	2002	67	148	57	241
22	Switzerland	2005	26	79	63	144
23	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	2005	625	1 181	297	1 200
24	United States of America	2004	^b	^c		^d
25	European Union	2003	7 832	8 180	4 294	7 585

a Figures apply to the European part of the country.

b Upon acceptance of the present Protocol in 2004, the United States of America provided an indicative target for 2010 of 16,013,000 tons for total sulphur emissions from the PEMA identified for sulphur, the 48 contiguous United States and the District of Columbia. This figure converts to 14,527,000 tonnes.

c Upon acceptance of the present Protocol in 2004, the United States of America provided an indicative target for 2010 of 6,897,000 tons for total NO_x emissions from the PEMA identified for NO_x, Connecticut, Delaware, the District of Columbia, Illinois, Indiana, Kentucky, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont, West Virginia, and Wisconsin. This figure converts to 6,257,000 tonnes.

d Upon acceptance of the present Protocol in 2004, the United States of America provided an indicative target for 2010 of 4,972,000 tons for total VOC emissions from the PEMA identified for VOCs, Connecticut, Delaware, the District of Columbia, Illinois, Indiana, Kentucky, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont, West Virginia, and Wisconsin. This figure converts to 4,511,000 tonnes.

Table 2

Emission reduction commitments for sulphur dioxide for 2020 and beyond

	Convention Party	Emission levels 2005 in thousands of tonnes of SO₂	Reduction from 2005 level (%)
1	Austria	27	26
2	Belarus	79	20
3	Belgium	145	43
4	Bulgaria	777	78
5	Canada ^a		
6	Croatia	63	55
7	Cyprus	38	83
8	Czech Republic	219	45
9	Denmark	23	35
10	Estonia	76	32
11	Finland	69	30

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of SO₂</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
12	France	467	55
13	Germany	517	21
14	Greece	542	74
15	Hungary	129	46
16	Ireland	71	65
17	Italy	403	35
18	Latvia	6.7	8
19	Lithuania	44	55
20	Luxembourg	2.5	34
21	Malta	11	77
22	Netherlands ^b	65	28
23	Norway	24	10
24	Poland	1 224	59
25	Portugal	177	63
26	Romania	643	77
27	Slovakia	89	57
28	Slovenia	40	63
29	Spain ^b	1 282	67
30	Sweden	36	22
31	Switzerland	17	21
32	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	706	59
33	United States of America ^c		
34	European Union	7 828	59

a Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the present Protocol, Canada shall provide: (a) a value for total estimated sulphur emission levels for 2005, either national or for its PEMA, if it has submitted one; and (b) an indicative value for a reduction of total sulphur emission levels for 2020 from 2005 levels, either at the national level or for its PEMA. Item (a) will be included in the table, and item (b) will be included in a footnote to the table. The PEMA, if submitted, will be offered as an adjustment to annex III to the Protocol.

b Figures apply to the European part of the country.

c Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the amendment adding this table to the present Protocol, the United States of America shall provide: (a) a value for total estimated sulphur emission levels for 2005, either national or for a PEMA; (b) an indicative value for a reduction of total sulphur emission levels for 2020 from identified 2005 levels; and (c) any changes to the PEMA identified when the United States became a Party to the Protocol. Item (a) will be included in the table, item (b) will be included in a footnote to the table, and item (c) will be offered as an adjustment to annex III.

Table 3

Emission reduction commitments for nitrogen oxides for 2020 and beyond^a

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of NO₂</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
1	Austria	231	37
2	Belarus	171	25
3	Belgium	291	41
4	Bulgaria	154	41
5	Canada ^b		
6	Croatia	81	31
7	Cyprus	21	44
8	Czech Republic	286	35
9	Denmark	181	56
10	Estonia	36	18
11	Finland	177	35
12	France	1 430	50
13	Germany	1 464	39
14	Greece	419	31
15	Hungary	203	34
16	Ireland	127	49
17	Italy	1 212	40
18	Latvia	37	32
19	Lithuania	58	48
20	Luxembourg	19	43
21	Malta	9.3	42
22	Netherlands ^c	370	45
23	Norway	200	23
24	Poland	866	30
25	Portugal	256	36
26	Romania	309	45
27	Slovakia	102	36
28	Slovenia	47	39
29	Spain ^c	1 292	41
30	Sweden	174	36
31	Switzerland ^d	94	41

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of NO₂</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
32	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	1 580	55
33	United States of America ^e		
34	European Union	11 354	42

- a Emissions from soils are not included in the 2005 estimates for EU member States.
- b Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the present Protocol, Canada shall provide: (a) a value for total estimated nitrogen oxide emission levels for 2005, either national or for its PEMA, if it has submitted one; and (b) an indicative value for a reduction of total nitrogen oxide emission levels for 2020 from 2005 levels, either at the national level or for its PEMA. Item (a) will be included in the table, and item (b) will be included in a footnote to the table. The PEMA, if submitted, will be offered as an adjustment to annex III to the Protocol.
- c Figures apply to the European part of the country.
- d Including emissions from crop production and agricultural soils (NFR 4D).
- e Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the amendment adding this table to the present Protocol, the United States of America shall provide: (a) a value for total estimated nitrogen oxides emission levels for 2005, either national or for a PEMA; (b) an indicative value for a reduction of total nitrogen oxides emission levels for 2020 from identified 2005 levels; and (c) any changes to the PEMA identified when the United States became a Party to the Protocol. Item (a) will be included in the table, item (b) will be included in a footnote to the table, and item (c) will be offered as an adjustment to annex III.

Table 4

Emission reduction commitments for ammonia for 2020 and beyond

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of NH₃</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
1	Austria	63	1
2	Belarus	136	7
3	Belgium	71	2
4	Bulgaria	60	3
5	Croatia	40	1
6	Cyprus	5.8	10
7	Czech Republic	82	7
8	Denmark	83	24
9	Estonia	9.8	1
10	Finland	39	20
11	France	661	4
12	Germany	573	5
13	Greece	68	7
14	Hungary	80	10
15	Ireland	109	1
16	Italy	416	5
17	Latvia	16	1

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of NH₃</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
18	Lithuania	39	10
19	Luxembourg	5.0	1
20	Malta	1.6	4
21	Netherlands ^a	141	13
22	Norway	23	8
23	Poland	270	1
24	Portugal	50	7
25	Romania	199	13
26	Slovakia	29	15
27	Slovenia	18	1
28	Spain ^a	365	3
29	Sweden	55	15
30	Switzerland	64	8
31	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	307	8
32	European Union	3 813	6

a Figures apply to the European part of the country.

Table 5

Emission reduction commitments for Volatile Organic Compounds for 2020 and beyond

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of VOC</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
1	Austria	162	21
2	Belarus	349	15
3	Belgium	143	21
4	Bulgaria	158	21
5	Canada ^a		
6	Croatia	101	34
7	Cyprus	14	45
8	Czech Republic	182	18
9	Denmark	110	35
10	Estonia	41	10

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of VOC</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
11	Finland	131	35
12	France	1 232	43
13	Germany	1 143	13
14	Greece	222	54
15	Hungary	177	30
16	Ireland	57	25
17	Italy	1 286	35
18	Latvia	73	27
19	Lithuania	84	32
20	Luxembourg	9.8	29
21	Malta	3.3	23
22	Netherlands ^b	182	8
23	Norway	218	40
24	Poland	593	25
25	Portugal	207	18
26	Romania	425	25
27	Slovakia	73	18
28	Slovenia	37	23
29	Spain ^b	809	22
30	Sweden	197	25
31	Switzerland ^c	103	30
32	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	1 088	32
33	United States of America ^d		
34	European Union	8 842	28

a Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the present Protocol, Canada shall provide: (a) a value for total estimated VOC emission levels for 2005, either national or for its PEMA, if it has submitted one; and (b) an indicative value for a reduction of total VOC emission levels for 2020 from 2005 levels, either at the national level or for its PEMA. Item (a) will be included in the table, and item (b) will be included in a footnote to the table. The PEMA, if submitted, will be offered as an adjustment to annex III to the Protocol.

b Figures apply to the European part of the country.

c Including emissions from crop production and agricultural soils (NFR 4D).

d Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the amendment adding this table to the present Protocol, the United States of America shall provide: (a) a value for total estimated VOC emission levels for 2005, either national or for a PEMA; (b) an indicative value for a reduction of total VOC emission levels for 2020 from identified 2005 levels; and (c) any changes to the PEMA identified when the United States became a Party to the Protocol. Item (a) will be included in the table, item (b) will be included in a footnote to the table, and item (c) will be offered as an adjustment to annex III.

Table 6

Emission reduction commitments for PM_{2.5} for 2020 and beyond

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of PM_{2.5}</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
1	Austria	22	20
2	Belarus	46	10
3	Belgium	24	20
4	Bulgaria	44	20
5	Canada ^a		
6	Croatia	13	18
7	Cyprus	2.9	46
8	Czech Republic	22	17
9	Denmark	25	33
10	Estonia	20	15
11	Finland	36	30
12	France	304	27
13	Germany	121	26
14	Greece	56	35
15	Hungary	31	13
16	Ireland	11	18
17	Italy	166	10
18	Latvia	27	16
19	Lithuania	8.7	20
20	Luxembourg	3.1	15
21	Malta	1.3	25
22	Netherlands ^b	21	37
23	Norway	52	30
24	Poland	133	16
25	Portugal	65	15
26	Romania	106	28
27	Slovakia	37	36
28	Slovenia	14	25
29	Spain ^b	93	15
30	Sweden	29	19
31	Switzerland	11	26

	<i>Convention Party</i>	<i>Emission levels 2005 in thousands of tonnes of PM_{2.5}</i>	<i>Reduction from 2005 level (%)</i>
32	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	81	30
33	United States of America ^c		
34	European Union	1 504	22

- a Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the present Protocol, Canada shall provide: (a) a value for total estimated PM emission levels for 2005, either national or for its PEMA, if it has submitted one; and (b) an indicative value for a reduction of total emission levels of PM for 2020 from 2005 levels, either at the national level or for its PEMA. Item (a) will be included in the table, and item (b) will be included in a footnote to the table. The PEMA, if submitted, will be offered as an adjustment to annex III to the Protocol.
- b Figures apply to the European part of the country.
- c Upon ratification, acceptance or approval of, or accession to the amendment adding this table to the present Protocol, the United States of America shall provide: (a) a value for total estimated PM_{2.5} emission levels for 2005, either national or for a PEMA; and (b) an indicative value for a reduction of total PM_{2.5} emission levels for 2020 from identified 2005 levels. Item (a) will be included in the table and item (b) will be included in a footnote to the table.

P. Annex III

1. In the sentence underneath the heading, the words «PEMA is» are replaced by the words «PEMAs are».
2. A new subheading and paragraph are added before the entry for the Russian Federation PEMA as follows:

Canada PEMA

The PEMA for sulphur for Canada is an area of 1 million square kilometres which includes all the territory of the Provinces of Prince Edward Island, Nova Scotia and New Brunswick, all the territory of the Province of Québec south of a straight line between Havre-St. Pierre on the north coast of the Gulf of Saint Lawrence and the point where Québec-Ontario boundary intersects with the James Bay coastline, and all the territory of the Province of Ontario south of a straight line between the point where the Ontario-Québec boundary intersects the James Bay coastline and the Nipigon River near the north shore of Lake Superior.

3. For the paragraph underneath the subheading «Russian Federation PEMA» there is substituted:

The Russian Federation PEMA corresponds to the European territory of the Russian Federation. The European territory of the Russian Federation is a part of the territory of Russia within the administrative and geographical boundaries of the entities of the Russian Federation located in Eastern Europe bordering the Asian continent in accordance with the conventional borderline that passes from north to south along the Ural Mountains, the border with Kazakhstan to the Caspian Sea, then along the State borders with Azerbaijan and Georgia in the North Caucasus to the Black Sea.

Q. Annex IV

1. For annex IV the following text is substituted:

Limit values for emissions of sulphur from stationary sources

1. Section A applies to Parties other than Canada and the United States of America, section B applies to Canada and section C applies to the United States of America.

A. Parties other than Canada and the United States of America

2. For the purpose of this section «emission limit value» (ELV) means the quantity of SO₂ (or SO_x where mentioned as such) contained in the waste gases from an installation that is not to be exceeded. Unless otherwise specified, it shall be calculated in terms of mass of SO₂ (SO_x, expressed as SO₂) per volume of the waste gases (expressed as mg/m³), assuming standard conditions for temperature and pressure for dry gas (volume at 273.15 K, 101.3 kPa). With regard to the oxygen content of the waste gas, the values given in the tables below for each source category shall apply. Dilution for the purpose of lowering concentrations of pollutants in waste gases is not permitted. Start-up, shutdown and maintenance of equipment are excluded.

3. Compliance with ELVs, minimum desulphurization rates, sulphur recovery rates and sulphur content limit values shall be verified:
 - (a) Emissions shall be monitored through measurements or through calculations achieving at least the same accuracy. Compliance with ELVs shall be verified through continuous or discontinuous measurements, type approval, or any other technically sound method including verified calculation methods. In case of continuous measurements, compliance with the ELV is achieved if the validated monthly emission average does not exceed the limit value, unless otherwise specified for the individual source category. In case of discontinuous measurements or other appropriate determination or calculation procedures, compliance with the ELV is achieved if the mean value based on an appropriate number of measurements under representative conditions does not exceed the ELV. The inaccuracy of the measurement methods may be taken into account for verification purposes;
 - (b) In case of combustion plants applying the minimum rates of desulphurization set out in paragraph 5 (a) (ii), the sulphur content of the fuel shall also be regularly monitored and the competent authorities shall be informed of substantial changes in the type of fuel used. The desulphurization rates shall apply as monthly average values;
 - (c) Compliance with the minimum sulphur recovery rate shall be verified through regular measurements or any other technically sound method;
 - (d) Compliance with the sulphur limit values for gas oil shall be verified through regular targeted measurements.
4. Monitoring of relevant polluting substances and measurements of process parameters, as well as the quality assurance of automated measuring systems and the reference measurements to calibrate those systems, shall be carried out in accordance with European Committee for Standardization (CEN) standards. If CEN standards are not available, International Organization for Standardization (ISO) standards, national or international standards which will ensure the provision of data of an equivalent scientific quality shall apply.
5. The following subparagraphs set out special provisions for combustion plants referred to in paragraph 7:
 - (a) A Party may derogate from the obligation to comply with the emission limit values provided for in paragraph 7 in the following cases:
 - (i) For a combustion plant which to this end normally uses low-sulphur fuel, in cases where the operator is unable to comply with those limit values because of an interruption in the supply of low-sulphur fuel resulting from a serious shortage;
 - (ii) For a combustion plant firing indigenous solid fuel, which cannot comply with the emission limit values provided for in paragraph 7, instead at least the following limit values for the rates of desulphurization have to be met:
 - (aa) Existing plants: 50–100 MWth: 80%;
 - (bb) Existing plants: 100–300 MWth: 90%;
 - (cc) Existing plants: > 300 MWth: 95%;
 - (dd) New plants: 50–300 MWth: 93%;
 - (ee) New plants: > 300 MWth: 97%;
 - (iii) For combustion plants normally using gaseous fuel which have to resort exceptionally to the use of other fuels because of a sudden interruption in the supply of gas and for this reason would need to be equipped with a waste gas purification facility;
 - (iv) For existing combustion plants not operated more than 17,500 operating hours, starting from 1 January 2016 and ending no later than 31 December 2023;
 - (v) For existing combustion plants using solid or liquid fuels not operated more than 1,500 operating hours per year as a rolling average over a period of five years, instead the following ELVs apply:
 - (aa) For solid fuels: 800 mg/m³;
 - (bb) For liquid fuels: 850 mg/m³ for plants with a rated thermal input not exceeding 300 MWth and 400 mg/m³ for plants with a rated thermal input greater than 300 MWth;

- (b) Where a combustion plant is extended by at least 50 MWth, the ELV specified in paragraph 7 for new installations shall apply to the extensional part affected by the change. The ELV is calculated as an average weighted by the *actual* thermal input for both the existing and the new part of the plant;
 - (c) Parties shall ensure that provisions are made for procedures relating to malfunction or breakdown of the abatement equipment;
 - (d) In the case of a multi-fuel firing combustion plant involving the simultaneous use of two or more fuels, the ELV shall be determined as the weighted average of the ELVs for the individual fuels, on the basis of the thermal input delivered by each fuel.
6. Parties may apply rules by which combustion plants and process plants within a mineral oil refinery may be exempted from compliance with the individual SO₂ limit values set out in this annex, provided that they are complying with a bubble SO₂ limit value determined on the basis of the best available techniques.
7. Combustion plants with a rated thermal input exceeding 50 MWth:¹

Table 1

Limit values for SO₂ emissions from combustion plants^a

Fuel type	Thermal input (MWth)	ELV for SO₂ mg/m³ ^b
Solid fuels	50–100	New plants: 400 (coal, lignite and other solid fuels) 300 (peat) 200 (biomass) Existing plants: 400 (coal, lignite and other solid fuels) 300 (peat) 200 (biomass)
	100–300	New plants: 200 (coal, lignite and other solid fuels) 300 (peat) 200 (biomass) Existing plants: 250 (coal, lignite and other solid fuels) 300 (peat) 200 (biomass)
	> 300	New plants: 150 (coal, lignite and other solid fuels) (FBC: 200) 150 (peat) (FBC: 200) 150 (biomass) Existing plants: 200 (coal, lignite and other solid fuels) 200 (peat) 200 (biomass)

¹ The rated thermal input of the combustion plant is calculated as the sum of the input of all units connected to a common stack. Individual units below 15 MWth shall not be considered when calculating the total rated thermal input.

Fuel type	Thermal input (MWth)	ELV for SO₂ mg/m³ ^b
Liquid fuels	50–100	New plants: 350 Existing plants: 350
	100–300	New plants: 200 Existing plants: 250
	> 300	New plants: 150 Existing plants: 200
Gaseous fuels in general	> 50	New plants: 35 Existing plants: 35
Liquefied gas	> 50	New plants: 5 Existing plants: 5
Coke oven gas or blast furnace gas	> 50	New plants: 200 for blast furnace gas 400 for coke oven gas Existing plants: 200 for blast furnace gas 400 for coke oven gas
Gasified refinery residues	> 50	New plants: 35 Existing plants: 800

Note: FBC = fluidized bed combustion (circulating, pressurized, bubbling).

- a In particular, the ELVs shall not apply to:
- Plants in which the products of combustion are used for direct heating, drying, or any other treatment of objects or materials;
 - Post-combustion plants designed to purify the waste gases by combustion which are not operated as independent combustion plants;
 - Facilities for the regeneration of catalytic cracking catalysts;
 - Facilities for the conversion of hydrogen sulphide into sulphur;
 - Reactors used in the chemical industry;
 - Coke battery furnaces;
 - Cowpers;
 - Recovery boilers within installations for the production of pulp;
 - Waste incinerators; and
 - Plants powered by diesel, petrol or gas engines or by combustion turbines, irrespective of the fuel used.
- b The O₂ reference content is 6% for solid fuels and 3% for liquid and gaseous fuels.

8. Gas oil:

Table 2

Limit values for the sulphur content of gas oil^a

	<i>Sulphur content (per cent by weight)</i>
Gas oil	< 0.10

- a «Gas oil» means any petroleum-derived liquid fuel, excluding marine fuel, falling within CN code 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 45 or 2710 19 49, or any petroleum-derived liquid fuel, excluding marine fuel, of which less than 65% by volume (including losses) distils at 250° C and of which at least 85% by volume (including losses) distils at 350° C by the ASTM D86 method. Diesel fuels, i.e., gas oils falling within CN code 2710 19 41 and used for self-propelling vehicles, are excluded from this definition. Fuels used in non-road mobile machinery and agricultural tractors are also excluded from this definition.

9. Mineral oil and gas refineries:

Sulphur recovery units: for plants that produce more than 50 Mg of sulphur a day:

Table 3

Limit value expressed as a minimum sulphur recovery rate of sulphur recovery units

<i>Plant type</i>	<i>Minimum sulphur recovery rate^a (%)</i>
New plant	99.5
Existing plant	98.5

a The sulphur recovery rate is the percentage of the imported H₂S converted to elemental sulphur as a yearly average.

10. Titanium dioxide production:

Table 4

Limit values for SO_x emissions released from titanium dioxide production (annual average)

<i>Plant type</i>	<i>ELV for SO_x (expressed as SO₂) (kg/t of TiO₂)</i>
Sulphate process, total emission	6
Chloride process, total emission	1.7

B. Canada

11. Limit values for controlling emissions of sulphur oxides will be determined for stationary sources, as appropriate, taking into account information on available control technologies, limit values applied in other jurisdictions, and the documents below:

- (a) Order Adding Toxic Substances to Schedule 1 to the Canadian Environmental Act, 1999. SOR/2011-34;
- (b) Proposed Regulation, Order Adding Toxic Substances to Schedule 1 to the Canadian Environmental Protection Act, 1999;
- (c) New Source Emission Guidelines for Thermal Electricity Generation;
- (d) National Emission Guidelines for Stationary Combustion Turbines. PN1072; and
- (e) Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN1085.

C. United States of America

12. Limit values for controlling emissions of sulphur dioxide from stationary sources in the following stationary source categories, and the sources to which they apply, are specified in the following documents:

- (a) Electric Utility Steam Generating Units – 40 Code of Federal Regulations (C.F.R.) Part 60, Subpart D, and Subpart Da;
- (b) Industrial-Commercial-Institutional Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Db, and Subpart Dc;
- (c) Sulphuric Acid Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart H;
- (d) Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J and Subpart Ja;
- (e) Primary Copper Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart P;
- (f) Primary Zinc Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Q;
- (g) Primary Lead Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart R;

- (h) Stationary Gas Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart GG;
- (i) Onshore Natural Gas Processing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart LLL;
- (j) Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ea, and Subpart Eb;
- (k) Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ec;
- (l) Stationary Combustion Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KKKK;
- (m) Small Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
- (n) Commercial and Industrial Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart CCCC; and
- (o) Other Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EEEE.

R. Annex V

For annex V the following text is substituted:

Limit values for emissions of nitrogen oxides from stationary sources

1. Section A applies to Parties other than Canada and the United States of America, section B applies to Canada and section C applies to the United States of America.

A. Parties other than Canada and the United States of America

2. For the purpose of this section «emission limit value» (ELV) means the quantity of NO_x (sum of NO and NO₂, expressed as NO₂) contained in the waste gases from an installation that is not to be exceeded. Unless otherwise specified, it shall be calculated in terms of mass of NO_x per volume of the waste gases (expressed as mg/m³), assuming standard conditions for temperature and pressure for dry gas (volume at 273.15 K, 101.3 kPa). With regard to the oxygen content of the waste gas, the values given in the tables below for each source category shall apply. Dilution for the purpose of lowering concentrations of pollutants in waste gases is not permitted. Start-up, shutdown and maintenance of equipment are excluded.
3. Emissions shall be monitored in all cases via measurements of NO_x or through calculations or a combination of both achieving at least the same accuracy. Compliance with ELVs shall be verified through continuous or discontinuous measurements, type approval, or any other technically sound method including verified calculation methods. In case of continuous measurements, compliance with the ELVs is achieved if the validated monthly emission average does not exceed the limit values. In case of discontinuous measurements or other appropriate determination or calculation procedures, compliance with the ELVs is achieved if the mean value based on an appropriate number of measurements under representative conditions does not exceed the ELV. The inaccuracy of the measurement methods may be taken into account for verification purposes.
4. Monitoring of relevant polluting substances and measurements of process parameters, as well as the quality assurance of automated measuring systems and the reference measurements to calibrate those systems, shall be carried out in accordance with CEN standards. If CEN standards are not available, ISO standards or national or international standards which will ensure the provision of data of an equivalent scientific quality shall apply.
5. Special provisions for combustion plants referred to in paragraph 6:
 - (a) A Party may derogate from the obligation to comply with the ELVs provided for in paragraph 6 in the following cases:
 - (i) For combustion plants normally using gaseous fuel which have to resort exceptionally to the use of other fuels because of a sudden interruption in the supply of gas and for this reason would need to be equipped with a waste gas purification facility;
 - (ii) For existing combustion plants not operated more than 17,500 operating hours, starting from 1 January 2016 and ending no later than 31 December 2023; or
 - (iii) For existing combustion plants other than onshore gas turbines (covered by paragraph 7) using solid or liquid fuels not operated more than 1,500 operating hours per year as a rolling average over a period of five years, instead the following ELVs apply:
 - (aa) For solid fuels: 450 mg/m³;
 - (bb) For liquid fuels: 450 mg/m³.

- (b) Where a combustion plant is extended by at least 50 MWth, the ELV specified in paragraph 6 for new installations shall apply to the extensional part affected by the change. The ELV is calculated as an average weighted by the *actual* thermal input for both the existing and the new part of the plant;
 - (c) Parties shall ensure that provisions are made for procedures relating to malfunction or breakdown of the abatement equipment;
 - (d) In the case of a multi-fuel firing combustion plant involving the simultaneous use of two or more fuels, the ELV shall be determined as the weighted average of the ELVs for the individual fuels, on the basis of the thermal input delivered by each fuel. Parties may apply rules by which combustion plants and process plants within a mineral oil refinery may be exempted from compliance with the individual NO_x limit values set out in this annex, provided that they are complying with a bubble NO_x limit value determined on the basis of the best available techniques.
6. Combustion plants with a rated thermal input exceeding 50 MWth:²

Table 1

Limit values for NO_x emissions released from combustion plants^a

Fuel type	Thermal input (MWth)	ELV for NO_x (mg/m³)^b
Solid fuels	50–100	New plants: 300 (coal, lignite and other solid fuels) 450 (pulverized lignite) 250 (biomass, peat)
		Existing plants: 300 (coal, lignite and other solid fuels) 450 (pulverized lignite) 300 (biomass, peat)
	100–300	New plants: 200 (coal, lignite and other solid fuels) 200 (biomass, peat)
		Existing plants: 200 (coal, lignite and other solid fuels) 250 (biomass, peat)
	> 300	New plants: 150 (coal, lignite and other solid fuels) (general) 150 (biomass, peat) 200 (pulverized lignite)
		Existing plants: 200 (coal, lignite and other solid fuels) 200 (biomass, peat)

² The rated thermal input of the combustion plant is calculated as the sum of the input of all units connected to a common stack. Individual units below 15 MWth shall not be considered when calculating the total rated input.

Fuel type	Thermal input (MWth)	ELV for NO_x (mg/m³)^b
Liquid fuels	50–100	New plants: 300 Existing plants: 450
	100–300	New plants: 150 Existing plants: 200 (general) Existing plants within refineries and chemical installations: 450 (for firing of distillation and conversion residues from crude oil refining for own consumption in combustion plants and for firing liquid production residue as non-commercial fuel)
	> 300	New plants: 100 Existing plants: 150 (general) Existing plants within refineries and chemical installations: 450 (for firing of distillation and conversion residues from crude oil refining for own consumption in combustion plants and for firing liquid production residue as non-commercial fuel (< 500 MWth))
Natural gas	50–300	New plants: 100 Existing plants: 100
	> 300	New plants: 100 Existing plants: 100
Other gaseous fuels	> 50	New plants: 200 Existing plants: 300

a In particular, the ELVs shall not apply to:

- Plants in which the products of combustion are used for direct heating, drying, or any other treatment of objects or materials;
- Post-combustion plants designed to purify the waste gases by combustion which are not operated as independent combustion plants;
- Facilities for the regeneration of catalytic cracking catalysts;
- Facilities for the conversion of hydrogen sulphide into sulphur;
- Reactors used in the chemical industry;
- Coke battery furnaces;
- Cowpers;
- Recovery boilers within installations for the production of pulp;
- Waste incinerators; and
- Plants powered by diesel, petrol or gas engines or by combustion turbines, irrespective of the fuel used.

b The O₂ reference content is 6% for solid fuels and 3% for liquid and gaseous fuels.

7. Onshore combustion turbines with a rated thermal input exceeding 50 MWth: the NO_x ELVs expressed in mg/m³ (at a reference O₂ content of 15%) are to be applied to a single turbine. The ELVs in table 2 apply only above 70% load.

Table 2

Limit values for NO_x emissions released from onshore combustion turbines (including Combined Cycle Gas turbines (CCGT))

Fuel type	Thermal input (MWth)	ELV for NO_x (mg/m³)^a
Liquid fuels (light and medium distillates)	> 50	New plants: 50 Existing plants: 90 (general) 200 (plants operating less than 1 500 hours a year)
Natural gas ^b	> 50	New plants: 50 (general) ^d Existing plants: 50 (general) ^{c, d} 150 (plants operating less than 1 500 hours per year)
Other gases	> 50	New plants: 50 Existing plants: 120 (general) 200 (plants operating less than 1 500 hours a year)

a Gas turbines for emergency use that operate less than 500 hours per year are not covered.

b Natural gas is naturally occurring methane with not more than 20% (by volume) of inert gases and other constituents.

c 75 mg/m³ in the following cases, where the efficiency of the gas turbine is determined at ISO base load conditions:

- Gas turbines, used in combined heat and power systems having an overall efficiency greater than 75%;
- Gas turbines used in combined cycle plants having an annual average overall electrical efficiency greater than 55%;
- Gas turbines for mechanical drives.

d For single gas turbines not falling into any of the categories mentioned under footnote c/, but having an efficiency greater than 35% – determined at ISO base load conditions – the ELV for NO_x shall be $50 \times \eta / 35$ where η is the gas-turbine efficiency at ISO base load conditions expressed as a percentage.

8. Cement production:

Table 3

Limit values for NO_x emissions released from cement clinker production^a

Plant type	ELV for NO_x (mg/m³)
General (existing and new installations)	500
Existing lepol and long rotary kilns in which no waste is co-incinerated	800

a Installations for the production of cement clinker in rotary kilns with a capacity > 500 Mg/day or in other furnaces with a capacity > 50 Mg/day. The O₂ reference content is 10%.

9. Stationary engines:

Table 4

Limit values for NO_x emissions released from new stationary engines

Engine type, power, fuel specification	ELV^{a, b, c} (mg/m³)
Gas engines > 1 MWth	
Spark ignited (=Otto) engines all gaseous fuels	95 (enhanced lean burn) 190 (Standard lean burn or rich burn with catalyst)
Dual fuel engines > 1 MWth	
In gas mode (all gaseous fuels)	190
In liquid mode (all liquid fuels) ^d	
1–20 MWth	225
> 20 MWth	225
Diesel engines > 5 MWth (compression ignition)	
<i>Slow (< 300 rpm) /</i>	
<i>Medium (300–1 200 rpm)/ speed</i>	
5–20 MWth	
Heavy Fuel Oil (HFO) and bio-oils	225
Light Fuel Oil (LFO) and Natural Gas (NG)	190
> 20 MWth	
HFO and bio-oils	190
LFO and NG	190
<i>High speed (> 1 200 rpm)</i>	190

Note: The reference oxygen content is 15%³

- a These ELVs do not apply to engines running less than 500 hours a year.
- b Where Selective Catalytic Reduction (SCR) cannot currently be applied for technical and logistical reasons like on remote islands or where the availability of sufficient amounts of high quality fuel cannot be guaranteed, a transition period of 10 years after the entry into force of the present Protocol for a Party may be applied for diesel engines and dual fuel engines during which the following ELVs apply:
- Dual fuel engines: 1,850 mg/m³ in liquid mode; 380 mg/m³ in gas mode;
 - Diesel engines – Slow (< 300 rpm) and Medium (300–1,200 rpm)/speed: 1,300 mg/m³ for engines between 5 and 20 MWth and 1,850 mg/m³ for engines > 20 MWth;
 - Diesel engines – High speed (> 1200 rpm): 750 mg/m³.
- c Engines running between 500 and 1,500 operational hours per year may be exempted from compliance with these ELVs in case they are applying primary measures to limit NO_x emissions and meet the ELVs set out in footnote b;
- d A Party may derogate from the obligation to comply with the emission limit values for combustion plants using gaseous fuel which have to resort exceptionally to the use of other fuels because of a sudden interruption in the supply of gas and for this reason would need to be equipped with a waste gas purification facility. The exception time period shall not exceed 10 days except where there is an overriding need to maintain energy supplies.
- 3 The conversion factor from the limit values in the current Protocol (at 5% oxygen content) is 2,66 (16/6).
Thus, the limit value of:
- 190 mg/m³ at 15 % O₂ corresponds to 500 mg/m³ at 5 % O₂;
 - 95 mg/m³ at 15 % O₂ corresponds to 250 mg/m³ at 5 % O₂;
 - 225 mg/m³ at 15 % O₂ corresponds to 600 mg/m³ at 5 % O₂.

10. Iron ore sinter plants^a:

Table 5

Limit values for NO_x emissions released from iron ore sinter plants

Plant type	ELV^b for NO_x (mg/m³)
Sinter plants: New installation	400
Sinter plants: Existing installation	400

a Production and processing of metals: metal ore roasting or sintering installations, installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting with a capacity exceeding 2.5 Mg/hour, installations for the processing of ferrous metals (hot rolling mills > 20 Mg/hour of crude steel).

b As an exemption to paragraph 3, these ELVs should be considered as averaged over a substantial period of time.

11. Nitric acid production:

Table 6

Limit values for NO_x emissions from nitric acid production excluding acid concentration units

Type of installations	ELV for NO_x (mg/m³)
New installations	160
Existing installations	190

B. Canada

12. Limit values for controlling emissions of NO_x will be determined for stationary sources, as appropriate, taking into account information on available control technologies, limit values applied in other jurisdictions, and the documents below:

- (a) New Source Emission Guidelines for Thermal Electricity Generation;
- (b) National Emission Guidelines for Stationary Combustion Turbines. PN1072;
- (c) National Emission Guidelines for Cement Kilns. PN1284;
- (d) National Emission Guidelines for Industrial/Commercial Boilers and Heaters. PN1286;
- (e) Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN1085;
- (f) Management Plan for Nitrogen Oxides (NO_x) and Volatile Organic Compounds (VOCs) – Phase I. PN1066; and
- (g) Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN1085.

C. United States of America

13. Limit values for controlling emissions of NO_x from stationary sources in the following stationary source categories, and the sources to which they apply, are specified in the following documents:

- (a) Coal-fired Utility Units – 40 Code of Federal Regulations (C.F.R.) Part 76;
- (b) Electric Utility Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart D, and Subpart Da;
- (c) Industrial-Commercial-Institutional Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Db;
- (d) Nitric Acid Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart G;
- (e) Stationary Gas Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart GG;
- (f) Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ea, and Subpart Eb;
- (g) Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ec;
- (h) Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J, and Subpart Ja;
- (i) Stationary Internal Combustion Engines – Spark Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart JJJJ;

- (j) Stationary Internal Combustion Engines – Compression Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart IIII;
- (k) Stationary Combustion Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KKKK;
- (l) Small Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
- (m) Portland Cement – 40 C.F.R. Part 60, Subpart F;
- (n) Commercial and Industrial Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart CCCC; and
- (o) Other Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EEEE.

S. Annex VI

For annex VI, the following text is substituted:

Limit values for emissions of volatile organic compounds from stationary sources

1. Section A applies to Parties other than Canada and the United States of America, section B applies to Canada and section C applies to the United States of America.

A. Parties other than Canada and the United States of America

2. This section of the present annex covers the stationary sources of VOC emissions listed in paragraphs 8 to 22 below. Installations or parts of installations for research, development and testing of new products and processes are not covered. Threshold values are given in the sector-specific tables below. They generally refer to solvent consumption or emission mass flow. Where one operator carries out several activities falling under the same subheading at the same installation on the same site, the solvent consumption or emission mass flow of such activities are added together. If no threshold value is indicated, the given limit value applies to all the installations concerned.
3. For the purpose of section A of the present annex:
 - (a) «Storage and distribution of petrol» means the loading of trucks, railway wagons, barges and seagoing ships at depots and mineral oil refinery dispatch stations, including vehicle refuelling at service stations;
 - (b) «Adhesive coating» means any activity in which an adhesive is applied to a surface, with the exception of adhesive coating and laminating associated with printing activity and wood and plastic lamination;
 - (c) «Wood and plastic lamination» means any activity to adhere together wood and/or plastic to produce laminated products;
 - (d) «Coating activity» means any activity in which a single or multiple application of a continuous film of coating is laid onto:
 - (i) New vehicles defined as vehicles of category M1 and of category N1 insofar as they are coated at the same installation as M1 vehicles;
 - (ii) Truck cabins, defined as the housing for the driver, and all integrated housing for the technical equipment of category N2 and N3 vehicles;
 - (iii) Vans and trucks defined as category N1, N2 and N3 vehicles, but excluding truck cabins;
 - (iv) Buses defined as category M2 and M3 vehicles;
 - (v) Other metallic and plastic surfaces including those of aeroplanes, ships, trains, etc.;
 - (vi) Wooden surfaces;
 - (vii) Textile, fabric, film and paper surfaces; and
 - (viii) Leather;

This source category does not include the coating of substrates with metals by electrophoretic or chemical spraying techniques. If the coating activity includes a step in which the same article is printed, that printing step is considered part of the coating activity. However, printing activities operated as a separate activity are not covered by this definition. In this definition:

- M1 vehicles are those used for the carriage of passengers and comprising not more than eight seats in addition to the driver's seat;
- M2 vehicles are those used for the carriage of passengers and comprising more than eight seats in addition to the driver's seat, and having a maximum mass not exceeding 5 Mg;

- M3 vehicles are those used for the carriage of passengers and comprising more than eight seats in addition to the driver's seat, and having a maximum mass exceeding 5 Mg;
- N1 vehicles are those used for the carriage of goods and having a maximum mass not exceeding 3.5 Mg;
- N2 vehicles are those used for the carriage of goods and having a maximum mass exceeding 3.5 Mg but not exceeding 12 Mg;
- N3 vehicles are those used for the carriage of goods and having a maximum mass exceeding 12 Mg;
- (e) «Coil coating» means any activity where coiled steel, stainless steel, coated steel, copper alloys or aluminium strip is coated with either a film-forming or laminate coating in a continuous process;
- (f) «Dry cleaning» means any industrial or commercial activity using VOCs in an installation to clean garments, furnishings and similar consumer goods with the exception of the manual removal of stains and spots in the textile and clothing industry;
- (g) «Manufacturing of coatings, varnishes, inks and adhesives» means the manufacture of coating preparations, varnishes, inks and adhesives, and of intermediates as far as they are produced in the same installation by mixing pigments, resins and adhesive materials with organic solvents or other carriers. This category also includes dispersion, predispersion, realization of a certain viscosity or colour and packing the final products in containers;
- (h) «Printing» means any activity of reproduction of text and/or images in which, with the use of an image carrier, ink is transferred onto a surface and applies to the following subactivities:
 - (i) Flexography: a printing activity using an image carrier of rubber or elastic photopolymers on which the printing inks are above the non-printing areas, using liquid inks that dry through evaporation;
 - (ii) Heat-set web offset: a web-fed printing activity using an image carrier in which the printing and non-printing areas are in the same plane, where web-fed means that the material to be printed is fed to the machine from a reel as distinct from separate sheets. The non-printing area is treated to attract water and thus reject ink. The printing area is treated to receive and transmit ink to the surface to be printed. Evaporation takes place in an oven where hot air is used to heat the printed material;
 - (iii) Publication rotogravure: rotogravure used for printing paper for magazines, brochures, catalogues or similar products, using toluene-based inks;
 - (iv) Rotogravure: a printing activity using a cylindrical image carrier in which the printing area is below the non-printing area, using liquid inks that dry through evaporation. The recesses are filled with ink and the surplus is cleaned off the non-printing area before the surface to be printed contacts the cylinder and lifts the ink from the recesses;
 - (v) Rotary screen printing: a web-fed printing process in which the ink is passed onto the surface to be printed by forcing it through a porous image carrier, in which the printing area is open and the non-printing area is sealed off, using liquid inks that dry only through evaporation. Web-fed means that the material to be printed is fed to the machine from a reel as distinct from separate sheets;
 - (vi) Laminating associated to a printing activity: the adhering of two or more flexible materials to produce laminates; and
 - (vii) Varnishing: an activity by which a varnish or an adhesive coating is applied to a flexible material for the purpose of later sealing the packaging material;
- (i) «Manufacturing of pharmaceutical products» means chemical synthesis, fermentation, extraction, formulation and finishing of pharmaceutical products and, where carried out at the same site, the manufacture of intermediate products;
- (j) «Conversion of natural or synthetic rubber» means any activity of mixing, crushing, blending, calendering, extruding and vulcanization of natural or synthetic rubber and additionally activities for the processing of natural or synthetic rubber to derive an end product;
- (k) «Surface cleaning» means any activity except dry cleaning using organic solvents to remove contamination from the surface of material, including degreasing; a cleaning activity consisting of more than one step before or after any other processing step is considered as one surface-cleaning activity. The activity refers to the cleaning of the surface of products and not to the cleaning of process equipment;

- (l) «Standard conditions» means a temperature of 273.15 K and a pressure of 101.3 kPa;
- (m) «Organic compound» means any compound containing at least the element carbon and one or more of hydrogen, halogens, oxygen, sulphur, phosphorus, silicon or nitrogen, with the exception of carbon oxides and inorganic carbonates and bicarbonates;
- (n) «Volatile organic compound» (VOC) means any organic compound as well as the fraction of creosote, having at 293.15 K a vapour pressure of 0.01 kPa or more, or having a corresponding volatility under the particular conditions of use;
- (o) «Organic solvent» means any VOC which is used alone or in combination with other agents, and without undergoing a chemical change, to dissolve raw material, products or waste materials, or is used as a cleaning agent to dissolve contaminants, or as a dissolver, or as a dispersion medium, or as a viscosity adjuster, or as a surface tension adjuster, or a plasticizer, or as a preservative;
- (p) «Waste gases» means the final gaseous discharge containing VOCs or other pollutants from a stack or from emission abatement equipment into air. The volumetric flow rates shall be expressed in m³/h at standard conditions;
- (q) «Extraction of vegetable oil and animal fat and refining of vegetable oil» means the extraction of vegetable oil from seeds and other vegetable matter, the processing of dry residues to produce animal feed, and the purification of fats and vegetable oils derived from seeds, vegetable matter and/or animal matter;
- (r) «Vehicle refinishing» means any industrial or commercial coating activity and associated degreasing activities performing:
 - (i) The original coating of road vehicles, or part of them, with refinishing-type materials, where this is carried out away from the original manufacturing line, or the coating of trailers (including semi-trailers);
 - (ii) Vehicle refinishing, defined as the coating of road vehicles, or part of them, carried out as part of vehicle repair, conservation or decoration outside manufacturing installations, is not covered by this annex. The products used as part of this activity are considered in annex XI;
- (s) «Wood impregnation» means any activity giving a loading of preservative in timber;
- (t) «Winding wire coating» means any coating activity of metallic conductors used for winding the coils in transformers and motors, etc.;
- (u) «Fugitive emission» means any emission, not in waste gases, of VOCs into air, soil and water as well as, unless otherwise stated, solvents contained in any product; this includes uncaptured emissions of VOCs released to the outside environment via windows, doors, vents and similar openings. Fugitive emissions may be calculated on the basis of a solvent management plan (see appendix I to the present annex);
- (v) «Total emission of VOCs» means the sum of fugitive emission of VOCs and emission of VOCs in waste gases;
- (w) «Input» means the quantity of organic solvents and their quantity in preparations used when carrying out a process, including the solvents recycled inside and outside the installation, and which are counted every time they are used to carry out the activity;
- (x) «Emission limit value» (ELV) means the maximum quantity of VOC (except methane) emitted from an installation which is not to be exceeded during normal operation. For waste gases, it is expressed in terms of mass of VOC per volume of waste gases (expressed as mg C/m³ unless specified otherwise), assuming standard conditions for temperature and pressure for dry gas. Gas volumes that are added to the waste gas for cooling or dilution purposes shall not be considered when determining the mass concentration of the pollutant in the waste gases. Emission limit values for waste gases are indicated as ELV_C; emission limit values for fugitive emissions are indicated as ELV_f;
- (y) «Normal operation» means all periods of operation except start-up and shutdown operations and maintenance of equipment;
- (z) «Substances harmful to human health» are subdivided into two categories:
 - (i) Halogenated VOCs that have possible risk of irreversible effects; or
 - (ii) Hazardous substances that are carcinogens, mutagens or toxic to reproduction or that may cause cancer, may cause heritable genetic damage, may cause cancer by inhalation, may impair fertility or may cause harm to the unborn child;
- (aa) «Footwear manufacture» means any activity of producing complete footwear or part of it;

- (bb) «Solvent consumption» means the total input of organic solvents into an installation per calendar year, or any other 12-month period, less any VOCs that are recovered for reuse.
4. The following requirements shall be satisfied:
- (a) Emissions shall be monitored in all cases via measurements or through calculations⁴ achieving at least the same accuracy. Compliance with ELVs shall be verified through continuous or discontinuous measurements, type approval, or any other technically sound method. For the emissions in waste gases, in case of continuous measurements, compliance with the ELVs is achieved if the validated daily emission average does not exceed the ELVs. In case of discontinuous measurements or other appropriate determination procedures, compliance with the ELVs is achieved if the average of all the readings or other procedures within one monitoring exercise does not exceed the limit values. The inaccuracy of the measurement methods may be taken into account for verification purposes. The fugitive and total ELVs apply as annual averages;
 - (b) The concentrations of air pollutants in gas-carrying ducts shall be measured in a representative way. Monitoring of relevant polluting substances and measurements of process parameters, as well as the quality assurance of automated systems and the reference measurements to calibrate those systems, shall be carried out in accordance with CEN standards. If CEN standards are not available, ISO standards, national or international standards which will ensure the provision of data of an equivalent scientific quality shall apply.
5. The following ELVs apply for waste gases containing substances harmful to human health:
- (a) 20 mg/m³ (expressed as the mass sum of individual compounds) for discharges of halogenated VOCs, which are assigned the following risk phrases: «suspected of causing cancer» and/or «suspected of causing genetic defects», where the mass flow of the sum of the considered compounds is greater than or equal to 100 g/h; and
 - (b) 2 mg/m³ (expressed as the mass sum of individual compounds) for discharges of VOCs, which are assigned the following risk phrases: «may cause cancer», «may cause genetic defects», «may cause cancer by inhalation», «may damage fertility», «may damage the unborn child», where the mass flow of the sum of the considered compounds is greater than or equal to 10 g/h.
6. For the source categories listed in paragraphs 9 to 22 where it is demonstrated that for an individual installation compliance with the fugitive emission limit value (ELV_f) is not technically and economically feasible, a Party may exempt that installation provided that significant risks to human health or the environment are not expected and that the best available techniques are used.
7. The limit values for VOC emissions for the source categories defined in paragraph 3 shall be as specified in paragraphs 8 to 22 below.
8. Storage and distribution of petrol:
- (a) Petrol storage installations at terminals, when above the threshold values mentioned in table 1, must be either:
 - (i) Fixed-roof tanks, which are connected to a vapour recovery unit meeting the ELVs set out in table 1; or
 - (ii) Designed with a floating roof, either external or internal, equipped with primary and secondary seals meeting the reduction efficiency set out in table 1;
 - (b) As a derogation from the above-mentioned requirements, fixed-roof tanks, which were in operation prior to 1 January 1996 and which are not connected to a vapour recovery unit, must be equipped with a primary seal which is achieving a reduction efficiency of 90%.

4 Methods of calculation will be reflected in guidance adopted by the Executive Body.

Table 1

Limit values for VOC emissions from the storage and distribution of petrol, excluding the loading of seagoing ships (stage I)

Activity	Threshold value	ELV or reduction efficiency
Loading and unloading of mobile container at terminals	5 000 m ³ petrol throughput annually	10g VOC/m ³ including methane ^a
Storage installations at terminals	Existing terminals or tank farms with a petrol throughput of 10 000 Mg/year or more New terminals (without thresholds except for terminals located in small remote islands with a throughput less than 5 000 Mg/year)	95 wt-% ^b
Service stations	Petrol throughput larger than 100 m ³ /year	0.01wt-% of the throughput ^c

a The vapour displaced by the filling of petrol storage tanks shall be displaced either into other storage tanks or into abatement equipment meeting the limit values in the table above.

b Reduction efficiency expressed in % compared to a comparable fixed-roof tank with no vapour-containment controls, i.e., with only a vacuum/pressure relief valve.

c Vapours displaced by the delivery of petrol into storage installations at service stations and in fixed-roof tanks used for the intermediate storage of vapours must be returned through a vapour-tight connection line to the mobile container delivering the petrol. Loading operations may not take place unless the arrangements are in place and properly functioning. Under these conditions, no additional monitoring of the compliance with the limit value is required.

Table 2

Limit values for VOC emissions for car refuelling at service station (stage II)

Threshold values	Minimum vapour capture efficiency wt- %^a
New service station if its actual or intended throughput is greater than 500 m ³ per annum	Equal to or greater than 85% wt-% with a vapour / petrol ration equal to or greater than 0.95 but less than or equal to 1.05 (v/v).
Existing service station if its actual or intended throughput is greater than 3 000 m ³ per annum as of 2019	
Existing service station if its actual or intended throughput is greater than 500 m ³ per annum and which undergoes a major refurbishment	

a The capture efficiency of the systems has to be certified by the manufacturer in accordance with relevant technical standards or type approval procedures.

9. Adhesive coating:

Table 3

Limit values for adhesive coating

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)
Footwear manufacture (solvent consumption > 5 Mg/year)	25 ^a g VOC / pair of shoes
Other adhesive coating (solvent consumption 5–15 Mg/year)	ELVc = 50 mg ^b C/m ³ ELVf = 25 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1.2 kg or less of VOC/kg of solid input
Other adhesive coating (solvent consumption 15–200 Mg/year)	ELVc = 50 mg ^b C/m ³ ELVf = 20 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1 kg or less of VOC/kg of solid input
Other adhesive coating (solvent consumption > 200 Mg/year)	ELVc = 50 mg ^c C/m ³ ELVf = 15 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.8 kg or less of VOC/kg of solid input

a Total ELVs are expressed in grams of solvent emitted per pair of complete footwear produced.

b If techniques are used which allow reuse of recovered solvent, the limit value shall be 150 mg C/m³.

c If techniques are used which allow reuse of recovered solvent, the limit value shall be 100 mg C/m³.

10. Wood and plastic lamination:

Table 4

Limit values for wood and plastic lamination

Activity and threshold	ELV for VOC (yearly)
Wood and plastic laminating (solvent consumption > 5 Mg/year)	Total ELV of 30 g VOC/m ² of final product

11. Coating activities (vehicle coating industry):

Table 5

Limit values for coating activities in the vehicle industry

Activity and threshold	ELV for VOC^a (yearly for total ELV)
Manufacture of cars (M1, M2) (solvent consumption > 15 Mg/year and ≤ 5 000 coated items a year or > 3 500 chassis built)	90 g VOC/m ² or 1.5 kg/ body + 70 g/m ²
Manufacture of cars (M1, M2) (solvent consumption 15–200 Mg/year and > 5 000 coated items a year)	Existing installations: 60g VOC/m ² or 1.9 kg/ body + 41 g/m ² New installations: 45 g VOC/m ² or 1.3 kg/body + 33 g/m ²

Activity and threshold	ELV for VOC^a (yearly for total ELV)
Manufacture of cars (M1, M2) (solvent consumption > 200 Mg/year and > 5 000 coated items a year)	35 g VOC/m ² or 1 kg/body + 26 g/m ² ^b
Manufacture of truck cabins (N1, N2, N3) (solvent consumption > 15 Mg/year and ≤ 5 000 coated items/year)	Existing installations: 85 g VOC/m ² New installations: 65 g VOC/m ²
Manufacture of truck cabins (N1, N2, N3) (solvent consumption 15–200 Mg/year and > 5 000 coated items a year)	Existing installations: 75 g VOC/m ² New installations: 55 g VOC/m ²
Manufacture of truck cabins (N1, N2, N3) (solvent consumption > 200 Mg/year and > 5 000 coated items a year)	55 g VOC/m ²
Manufacture of trucks and vans (solvent consumption > 15 Mg/year and ≤ 2 500 coated items a year)	Existing installations: 120 g VOC/m ² New installations: 90 g VOC/m ²
Manufacture of trucks and vans (solvent consumption 15–200 Mg/year and > 2 500 coated items a year)	Existing installations: 90 g VOC/m ² New installations: 70 g VOC/m ²
Manufacture of trucks and vans (solvent consumption > 200 Mg/year and > 2 500 coated items a year)	50 g VOC/m ²
Manufacture of buses (solvent consumption > 15 Mg/year and ≤ 2 000 coated items a year)	Existing installations: 290 g VOC/m ² New installations: 210 g VOC/m ²
Manufacture of buses (solvent consumption 15–200 Mg/year and > 2 000 coated items a year)	Existing installations: 225 g VOC/m ² New installations: 150 g VOC/m ²
Manufacture of buses (solvent consumption > 200 Mg/year and > 2 000 coated items a year)	150 g VOC/m ²

- a The total limit values are expressed in terms of mass of organic solvent (g) emitted in relation to the surface area of product (m²). The surface area of the product is defined as the surface area calculated from the total electrophoretic coating area and the surface area of any parts that might be added in successive phases of the coating process which are coated with the same coatings. The surface of the electrophoretic coating area is calculated using the formula: $(2 \times \text{total weight of product shell}) / (\text{average thickness of metal sheet} \times \text{density of metal sheet})$. The total ELVs defined in the table above refer to all process stages carried out at the same installation from electrophoretic coating, or any other kind of coating process through the final wax and polish of top-coating inclusive, as well as solvent used in cleaning of process equipment, including spray booths and other fixed equipment, both during and outside of production time.
- b For existing plants achieving these levels may entail cross-media effects, high capital costs and long payback periods. Major step decreases in VOC emissions necessitate changing the type of paint system and/or the paint application system and/or the drying system and this usually involves either a new installation or a complete refurbishment of a paint shop and requires significant capital investment.

12. Coating activities (metal, textile, fabric, film, plastic, paper and wooden surfaces coating):

Table 6

Limit values for coating activities in various industrial sectors

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)
Wood coating (solvent consumption 15–25 Mg/year)	ELVc = 100 ^a mg C/m ³ ELVf = 25 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1.6 kg or less of VOC/kg of solid input
Wood coating (solvent consumption 25–200 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ for drying and 75 mg C/m ³ for coating ELVf = 20 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1 kg or less of VOC/kg of solid input
Wood coating (solvent consumption > 200 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ for drying and 75 mg C/m ³ for coating ELVf = 15 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.75 kg or less of VOC/kg of solid input
Coating of metal and plastics (solvent consumption 5–15 Mg/year)	ELVc = 100 ^{a, b} mg C/m ³ ELVf = 25 ^b wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.6 kg or less of VOC/kg of solid input
Other coating, including textile, fabric film and paper (excluding web screen printing for textiles, see printing) (solvent consumption 5–15 Mg/year)	ELVc = 100 ^{a, b} mg C/m ³ ELVf = 25 ^b wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1.6 kg or less of VOC/kg of solid input
Textile, fabric, film and paper coating (excluding web screen printing for textiles, see printing) (solvent consumption > 15 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ for drying and 75 mg C/m ³ for coating ^{b, c} ELVf = 20 ^b wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1 kg or less of VOC/kg of solid input
Coating of plastic workpieces (solvent consumption 15–200 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ for drying and 75 mg C/m ³ for coating ^b ELVf = 20 ^b wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.375 kg or less of VOC/kg of solid input
Coating of plastic workpieces (solvent consumption > 200 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ for drying and 75 mg C/m ³ for coating ^b ELVf = 20 ^b wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.35 kg or less of VOC/kg of solid input
Coating of metal surfaces (solvent consumption 15–200 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ for drying and 75 mg C/m ³ for coating ^b ELVf = 20 ^b wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.375 kg or less of VOC/kg of solid input Exception for coatings in contact with food: Total ELV of 0.5825 kg or less of VOC/kg of solid input

a Limit value applies to coating applications and drying processes operated under contained conditions.

b If contained coating conditions are not possible (boat construction, aircraft coating, etc.), installations may be granted exemption from these values. The reduction scheme is then to be used, unless this option is not technically and economically feasible. In this case, the best available technique is used.

c If, for textile coating, techniques are used which allow reuse of recovered solvents, the limit value shall be 150 mg C/m³ for drying and coating together.

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)
Coating of metal surfaces (solvent consumption > 200 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ for drying and 75 mg C/m ³ for coating ^b ELVf = 20 ^b wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.33 kg or less of VOC/kg of solid input Exception for coatings in contact with food: Total ELV of 0.5825 kg or less of VOC/kg of solid input

13. Coating activities (leather and winding wire coating):

Table 7

Limit values for leather and winding wire coating

Activity and threshold	ELV for VOC(yearly for total ELV)
Leather coating in furnishing and particular leather goods used as small consumer goods like bags, belts, wallets, etc. (solvent consumption > 10 Mg/year)	Total ELV of 150 g/m ²
Other leather coating (solvent consumption 10–25 Mg/year)	Total ELV of 85 g/m ²
Other leather coating (solvent consumption > 25 Mg/year)	Total ELV of 75 g/m ²
Winding wire coating (solvent consumption > 5 Mg/year)	Total ELV of 10 g/kg applies for installations where average diameter of wire ≤ 0,1 mm Total ELV of 5 g/kg applies for all other installations

14. Coating activities (coil coating):

Table 8

Limit values for coil coating

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)
Existing installation (solvent consumption 25–200 Mg/year)	ELVc = 50 mg ^a C/m ³ ELVf = 10 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.45 kg or less of VOC/kg of solid input
Existing installation (solvent consumption > 200 Mg/year)	ELVc = 50 mg ^a C/m ³ ELVf = 10 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.45 kg or less of VOC/kg of solid input
New installation (solvent consumption 25–200 Mg/year)	ELVc = 50 mg C/m ³ ^a ELVf = 5 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.3 kg or less of VOC/kg of solid input
New installation (solvent consumption > 200 Mg/year)	ELVc = 50 mg ^a C/m ³ ELVf = 5 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.3 kg or less of VOC/kg of solid input

a If techniques are used which allow reuse of recovered solvent, the limit value shall be 150 mg C/m³.

15. Dry cleaning:

Table 9

Limit values for dry cleaning

Activity	ELV for VOC^{a, b} (yearly for total ELV)
New and existing installations	Total ELV of 20 g VOC/kg

a Limit value for total emissions of VOCs calculated as mass of emitted VOC per mass of cleaned and dried product.

b This emission level can be achieved by using at least type IV machines or more efficient ones.

16. Manufacturing of coatings, varnishes, inks and adhesives:

Table 10

Limit values form manufacturing of coatings, varnishes, inks and adhesives

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELV_c and yearly for ELV_f and total ELV)
New and existing installations with solvent consumption between 100 and 1 000 Mg/year	ELV _c = 150 mg C/m ³ ELV _f ^a = 5 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 5 wt-% or less of the solvent input
New and existing installations with solvent consumption > 1 000 Mg/year	ELV _c = 150 mg C/m ³ ELV _f ^a = 3 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 3 wt-% or less of the solvent input

a The fugitive limit value does not include solvents sold as part of a preparation in a sealed container.

17. Printing activities (flexography, heat-set web offset, publication rotogravure, etc.):

Table 11

Limit values for printing activities

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELV_c and yearly for ELV_f and total ELV)
Heat-set offset (solvent consumption 15–25 Mg/year)	ELV _c = 100 mg C/m ³ ELV _f = 30 wt-% or less of the solvent input ^a
Heat-set offset (solvent consumption 25–200 Mg/year)	New and existing installations ELV _c = 20 mg C/m ³ ELV _f = 30 wt-% or less of the solvent input ^a
Heat-set offset (solvent consumption > 200 Mg/year)	For new and upgraded presses Total ELV = 10 wt-% or less of the ink consumption ^a For existing presses Total ELV = 15 wt-% or less of the ink consumption ^a

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)
Publication gravure (solvent consumption 25–200 Mg/year)	For new installations ELVc = 75 mg C/m ³ ELVf = 10 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.6 kg or less of VOC/kg of solid input For existing installations ELVc = 75 mg C/m ³ ELVf = 15 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 0.8 kg or less of VOC/kg of solid input
Publication gravure (solvent onsumption > 200 Mg/year)	For new installations Total ELV = 5 wt-% or less of the solvent input For existing installations Total ELV = 7 wt-% or less of the solvent input
Packaging rotogravure and flexography (solvent consumption 15–25 Mg/year)	ELVc = 100 mg C/m ³ ELVf = 25 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1.2 kg or less of VOC/kg of solid input
Packaging rotogravure and flexography (solvent consumption 25–200 Mg/year) and rotary screen printing (solvent consumption > 30 Mg/year)	ELVc = 100 mg C/m ³ ELVf = 20 wt-% or less of the solvent input Or total ELV of 1.0 kg or less of VOC/kg of solid input
Packaging rotogravure and flexography (solvent consumption > 200 Mg/year)	<i>For plants with all machines connected to oxidation:</i> Total ELV = 0.5 kg VOC/kg of solid input <i>For plants with all machines connected to carbon adsorption:</i> Total ELV = 0.6 kg VOC/kg of solid input <i>For existing mixed plants where some existing machines may not be attached to an incinerator or solvent recovery:</i> Emissions from the machines connected to oxidizers or carbon adsorption are below the emission limits of 0.5 or 0.6 kg VOC/kg of solid input respectively. <i>For machines not connected to gas treatment:</i> use of low solvent or solvent free products, connection to waste gas treatment when there is spare capacity and preferentially run high solvent content work on machines connected to waste gas treatment. Total emissions below 1.0 kg VOC/kg of solid input

a Residual solvent in the finished product is not taken into account in the calculation of the fugitive emission.

18. Manufacturing of pharmaceutical products:

Table 12

Limit values for manufacturing of pharmaceutical products

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)
New installations (solvent consumption > 50 Mg/year)	ELVc = 20 mg C/m ³ ^{a, b} ELVf = 5 wt-% or less of the solvent input ^b
Existing installations (solvent consumption > 50 Mg/year)	ELVc = 20 mg C/m ³ ^{a, c} ELVf = 15 wt-% or less of the solvent input ^c

a If techniques are used which allow reuse of recovered solvents, the limit value shall be 150 mg C/m³.

b A total limit value of 5% of solvent input may be applied instead of applying ELVc and ELVf.

c A total limit value of 15% of solvent input may be applied instead of applying ELVc and ELVf.

19. Conversion of natural or synthetic rubber:

Table 13

Limit values for conversion of natural or synthetic rubber

Activity and threshold	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)
New and existing installations: conversion of natural or synthetic rubber (solvent consumption > 15 Mg/year)	ELVc = 20 mg C/m ^{3a} ELVf = 25 wt-% of solvent input ^b Or total ELV = 25 wt-% of solvent input

a If techniques are used which allow reuse of recovered solvent, the limit value shall be 150 mg C/m³.

b The fugitive limit does not include solvents sold as part of a preparation in a sealed container.

20. Surface cleaning:

Table 14

Limit values for surface cleaning

Activity and threshold	Threshold value for solvent consumption (Mg/year)	ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)	
Surface cleaning using substances mentioned in paragraph 3 (z) (i) of this annex	1–5	ELVc = 20 mg expressed as the mass sum of individual compounds/m ³	ELVf = 15 wt-% of solvent input
	> 5	ELVc = 20 mg expressed as the mass sum of individual compounds/m ³	ELVf = 10 wt-% of solvent input
Other surface cleaning	2–10	ELVc = 75 mg C/m ^{3 a}	ELVf = 20 wt-% ^a of solvent input
	> 10	ELVc = 75 mg C/m ^{3 a}	ELVf = 15 wt-% ^a of solvent input

a Installations for which the average organic solvent content of all cleaning material used does not exceed 30 wt-% are exempt from applying these values.

21. Vegetable oil and animal fat extraction and vegetable oil refining processes:

Table 15

Limit values for extraction of vegetable and animal fat and refining of vegetable oil

Activity and threshold	ELV for VOC (yearly for total ELV)	
New and existing installations (solvent consumption > 10 Mg/year)	Total ELV (kg VOC/Mg product)	
	Animal fat:	1.5
	Castor:	3.0

<i>Activity and threshold</i>	<i>ELV for VOC (yearly for total ELV)</i>	
	Rape seed:	1.0
	Sunflower seed:	1.0
	Soya beans (normal crush):	0.8
	Soya beans (white flakes):	1.2
	Other seeds and vegetable material:	3.0 ^a
	All fractionation processes, excluding degumming: ^b	1.5
	Degumming:	4.0

a Limit values for total emissions of VOCs from installations treating single batches of seeds or other vegetable material shall be set case by case by a Party on the basis of the best available techniques.

b The removal of gum from the oil.

22. Impregnation of wood:

Table 16

Limit values for impregnation of wood

<i>Activity and threshold</i>	<i>ELV for VOC (daily for ELVc and yearly for ELVf and total ELV)</i>
Wood impregnation (solvent consumption 25–200 Mg/year)	ELVc = 100 ^a mg C/m ³ ELVf = 45 wt-% or less of the solvent input Or 11 kg or less of VOC/m ³
Wood impregnation (solvent consumption > 200 Mg/year)	ELVc = 100 ^a mg C/m ³ ELVf = 35 wt-% or less of the solvent input Or 9 kg or less of VOC/m ³

a Does not apply to impregnation with creosote.

B. Canada

23. Limit values for controlling emissions of VOCs will be determined for stationary sources, as appropriate, taking into account information on available control technologies, limit values applied in other jurisdictions, and the documents below:

- (a) VOC Concentration Limits for Architectural Coatings Regulations – SOR/2009-264;
- (b) VOC Concentration Limits for Automotive Refinishing Products. SOR/2009-197;
- (c) Proposed regulations for VOC Concentrations Limits for Certain Products;
- (d) Guidelines for the Reduction of Ethylene Oxide Releases from Sterilization Applications;
- (e) Environmental Guideline for the Control of Volatile Organic Compounds Process Emissions from New Organic Chemical Operations. PN1108;
- (f) Environmental Code of Practice for the Measurement and Control of Fugitive VOC Emissions from Equipment Leaks. PN1106;
- (g) A Program to Reduce Volatile Organic Compound Emissions by 40 Percent from Adhesives and Sealants. PN1116;
- (h) A Plan to Reduce VOC Emissions by 20 Percent from Consumer Surface Coatings. PN1114;
- (i) Environmental Guidelines for Controlling Emissions of Volatile Organic Compounds from Aboveground Storage Tanks. PN1180;
- (j) Environmental Code of Practice for Vapour Recovery during Vehicle Refueling at Service Stations and Other Gasoline Dispensing Facilities. PN1184;

- (k) Environmental Code of Practice for the Reduction of Solvent Emissions from Commercial and Industrial Degreasing Facilities. PN1182;
- (l) New Source Performance Standards and Guidelines for the Reduction of Volatile Organic Compound Emissions from Canadian Automotive Original Equipment Manufacturer (OEM) Coating Facilities. PN1234;
- (m) Environmental Guideline for the Reduction of Volatile Organic Compound Emissions from the Plastics Processing Industry. PN1276;
- (n) National Action Plan for the Environmental Control of Ozone-Depleting Substances (ODS) and Their Halocarbon Alternatives. PN1291;
- (o) Management Plan for Nitrogen Oxides (NO_x) and Volatile Organic Compounds (VOCs) – Phase I. PN1066;
- (p) Environmental Code of Practice for the Reduction of Volatile Organic Compound Emissions from the Commercial/Industrial Printing Industry. PN1301;
- (q) Recommended CCME⁵ Standards and Guidelines for the Reduction of VOC Emissions from Canadian Industrial Maintenance Coatings. PN1320; and
- (r) Guidelines for the Reduction of VOC Emissions in the Wood Furniture Manufacturing Sector. PN1338.

C. United States of America

24. Limit values for controlling emissions of VOCs from stationary sources in the following stationary source categories, and the sources to which they apply, are specified in the following documents:

- (a) Storage Vessels for Petroleum Liquids – 40 Code of Federal Regulations (C.F.R.) Part 60, Subpart K, and Subpart Ka;
- (b) Storage Vessels for Volatile Organic Liquids – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Kb;
- (c) Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J;
- (d) Surface Coating of Metal Furniture – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EE;
- (e) Surface Coating for Automobile and Light Duty Trucks – 40 C.F.R. Part 60, Subpart MM;
- (f) Publication Rotogravure Printing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart QQ;
- (g) Pressure Sensitive Tape and Label Surface Coating Operations – 40 C.F.R. Part 60, Subpart RR;
- (h) Large Appliance, Metal Coil and Beverage Can Surface Coating – 40 C.F.R. Part 60, Subpart SS, Subpart TT and Subpart WW;
- (i) Bulk Gasoline Terminals – 40 C.F.R. Part 60, Subpart XX;
- (j) Rubber Tire Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart BBB;
- (k) Polymer Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart DDD;
- (l) Flexible Vinyl and Urethane Coating and Printing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart FFF;
- (m) Petroleum Refinery Equipment Leaks and Wastewater Systems – 40 C.F.R. Part 60, Subpart GGG and Subpart QQQ;
- (n) Synthetic Fiber Production – 40 C.F.R. Part 60, Subpart HHH;
- (o) Petroleum Dry Cleaners – 40 C.F.R. Part 60, Subpart JJJ;
- (p) Onshore Natural Gas Processing Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KKK;
- (q) SOCFI Equipment Leaks, Air Oxidation Units, Distillation Operations and Reactor Processes – 40 C.F.R. Part 60, Subpart VV, Subpart III, Subpart NNN and Subpart RRR;
- (r) Magnetic Tape Coating – 40 C.F.R. Part 60, Subpart SSS;
- (s) Industrial Surface Coatings – 40 C.F.R. Part 60, Subpart TTT;
- (t) Polymeric Coatings of Supporting Substrates Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart VVV;
- (u) Stationary Internal Combustion Engines – Spark Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart JJJ;

- (v) Stationary Internal Combustion Engines – Compression Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart IIII and
 - (w) New and in-use portable fuel containers – 40 C.F.R. Part 59, Subpart F.
25. Limit values for controlling emissions of VOC from sources subject to National Emission Standards for Hazardous Air Pollutants (HAPs) are specified in the following documents:
- (a) Organic HAPs from the Synthetic Organic Chemical Manufacturing Industry – 40 C.F.R. Part 63, Subpart F;
 - (b) Organic HAPs from the Synthetic Organic Chemical Manufacturing Industry: Process Vents, Storage Vessels, Transfer Operations, and Wastewater – 40 C.F.R. Part 63, Subpart G;
 - (c) Organic HAPs: Equipment Leaks – 40 C.F.R. Part 63, Subpart H;
 - (d) Commercial ethylene oxide sterilizers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart O;
 - (e) Bulk gasoline terminals and pipeline breakout stations – 40 C.F.R. Part 63, Subpart R;
 - (f) Halogenated solvent degreasers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart T;
 - (g) Polymers and resins (Group I) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart U;
 - (h) Polymers and resins (Group II) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart W;
 - (i) Secondary lead smelters – 40 C.F.R. Part 63, Subpart X;
 - (j) Marine tank vessel loading – 40 C.F.R. Part 63, Subpart Y;
 - (k) Petroleum refineries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CC;
 - (l) Offsite waste and recovery operations – 40 C.F.R. Part 63, Subpart DD;
 - (m) Magnetic tape manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EE;
 - (n) Aerospace manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GG;
 - (o) Oil and natural gas production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HH;
 - (p) Ship building and ship repair – 40 C.F.R. Part 63, Subpart II;
 - (q) Wood furniture – 40 C.F.R. Part 63, Subpart JJ;
 - (r) Printing and publishing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart KK;
 - (s) Pulp and paper II (combustion) – C.F.R. Part 63, Subpart MM;
 - (t) Storage tanks – 40 C.F.R. Part 63, Subpart OO;
 - (u) Containers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PP;
 - (v) Surface impoundments – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQ;
 - (w) Individual drain systems – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RR;
 - (x) Closed vent systems – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SS;
 - (y) Equipment leaks: control level 1 – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TT;
 - (z) Equipment leaks: control level 2 – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UU;
 - (aa) Oil-Water Separators and Organic-Water Separators – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VV;
 - (bb) Storage Vessels (Tanks): Control Level 2 – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WW;
 - (cc) Ethylene Manufacturing Process Units – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XX;
 - (dd) Generic Maximum Achievable Control Technology Standards for several categories – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YY;
 - (ee) Hazardous waste combustors – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEE;
 - (ff) Pharmaceutical manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGG;
 - (gg) Natural Gas Transmission and Storage – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HHH;
 - (hh) Flexible Polyurethane Foam Production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart III;
 - (ii) Polymers and Resins: group IV – 40 C.F.R. Part 63, Subpart JJJ;
 - (jj) Portland cement manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLL;
 - (kk) Pesticide active ingredient production -- 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMM;
 - (ll) Polymers and resins: group III – 40 C.F.R. Part 63, Subpart OOO;
 - (mm) Polyether polyols – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPP;

- (nn) Secondary aluminum production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRR;
- (oo) Petroleum refineries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UUU;
- (pp) Publicly owned treatment works – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVV;
- (qq) Nutritional Yeast Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCC;
- (rr) Organic liquids distribution (non-gasoline) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEE;
- (ss) Miscellaneous organic chemical manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFF;
- (tt) Solvent Extraction for Vegetable Oil Production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGGG;
- (uu) Auto and Light Duty Truck Coatings – 40 C.F.R. Part 63, Subpart IIII;
- (vv) Paper and Other Web Coating – 40 C.F.R. Part 63, Subpart JJJJ;
- (ww) Surface Coatings for Metal Cans – 40 C.F.R. Part 63, Subpart KKKK;
- (xx) Miscellaneous Metal Parts and Products Coatings – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMMM;
- (yy) Surface Coatings for Large Appliances – 40 C.F.R. Part 63, Subpart NNNN;
- (zz) Printing, Coating and Dyeing of Fabric – 40 C.F.R. Part 63, Subpart OOOO;
- (aaa) Surface Coating of Plastic Parts and Products – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPPP;
- (bbb) Surface Coating of Wood Building Products – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQQQ;
- (ccc) Metal Furniture Surface Coating – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRRR;
- (ddd) Surface coating for metal coil – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSS;
- (eee) Leather finishing operations – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTTT;
- (fff) Cellulose products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UUUU;
- (ggg) Boat manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVVV;
- (hhh) Reinforced Plastics and Composites Production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WWWW;
- (iii) Rubber tire manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XXXX;
- (jjj) Stationary Combustion Engines – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYY;
- (kkk) Stationary Reciprocating Internal Combustion Engines: Compression Ignition – 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZ;
- (lll) Semiconductor manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BBBBB;
- (mmm) Iron and steel foundries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEE;
- (nnn) Integrated iron and steel manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFFF;
- (ooo) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLLLL;
- (ppp) Flexible Polyurethane Foam Fabrication – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMMMM;
- (qqq) Engine test cells/stands – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPPPP;
- (rrr) Friction products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQQQQ;
- (sss) Refractory products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSSS;
- (ttt) Hospital ethylene oxide sterilizers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WWWW;
- (uuu) Gasoline Distribution Bulk Terminals, Bulk Plants, and Pipeline Facilities – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BBBBBB;
- (vvv) Gasoline Dispensing Facilities – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCC;
- (www) Paint Stripping and Miscellaneous Surface Coating Operations at Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HHHHHH;
- (xxx) Acrylic Fibers/Modacrylic Fibers Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLLLLL;
- (yyy) Carbon Black Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMMMMM;
- (zzz) Chemical Manufacturing Area Sources: Chromium Compounds – 40 C.F.R. Part 63, Subpart NNNNNN;
- (aaaa) Chemical Manufacturing for Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVVVVV;
- (bbbb) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AAAAAA; and
- (cccc) Paints and Allied Products Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCCC.

Appendix

Solvent management plan

Introduction

1. This appendix to the annex on limit values for emissions of VOCs from stationary sources provides guidance on carrying out a solvent management plan. It identifies the principles to be applied (paragraph 2), provides a framework for the mass balance (paragraph 3) and provides an indication of the requirements for verification of compliance (paragraph 4).

Principles

2. The solvent management plan serves the following purposes:
 - (a) Verification of compliance, as specified in the annex; and
 - (b) Identification of future reduction options.

Definitions

3. The following definitions provide a framework for the mass balance exercise:
 - (a) Inputs of organic solvents:
 - I1 The quantity of organic solvents or their quantity in preparations purchased that are used as input into the process in the time frame over which the mass balance is being calculated;
 - I2 The quantity of organic solvents or their quantity in preparations recovered and reused as solvent input into the process. (The recycled solvent is counted every time it is used to carry out the activity.).
 - (b) Outputs of organic solvents:
 - O1. Emission of VOCs in waste gases;
 - O2. Organic solvents lost in water, if appropriate taking into account wastewater treatment when calculating O5;
 - O3. The quantity of organic solvents that remains as contamination or residue in output of products from the process;
 - O4. Uncaptured emissions of organic solvents to air. This includes the general ventilation of rooms, where air is released to the outside environment via windows, doors, vents and similar openings;
 - O5. Organic solvents and/or organic compounds lost due to chemical or physical reactions (including, for example, those that are destroyed, e.g., by incineration or other waste-gas or wastewater, or captured, e.g., by adsorption, as long as they are not counted under O6, O7 or O8);
 - O6. Organic solvents contained in collected waste;
 - O7. Organic solvents, or organic solvents contained in preparations, that are sold or are intended to be sold as a commercially valuable product;
 - O8. Organic solvents contained in preparations recovered for reuse but not as input into the process, as long as they are not counted under O7;
 - O9. Organic solvents released in other ways.

Guidance on use of the solvent management plan for verification of compliance

4. The use of the solvent management plan will be determined by the particular requirement which is to be verified, as follows:
 - (a) Verification of compliance with the reduction option mentioned in paragraph 6 (a) of the annex, with a total limit value expressed in solvent emissions per unit product, or as otherwise stated in the annex:
 - (i) For all activities using the reduction option mentioned in paragraph 6 (a) of the annex, the solvent management plan should be put into effect annually to determine consumption. Consumption can be calculated by means of the following equation:

$$C = I1 - O8$$

A parallel exercise should also be undertaken to determine solids used in coating in order to derive the annual reference emission and the target emission each year;

- (ii) For assessing compliance with a total limit value expressed in solvent emissions per unit product or as otherwise stated in the annex, the solvent management plan should be put into

effect annually to determine emission of VOCs. Emission of VOCs can be calculated by means of the following equation:

$$E = F + O1$$

Where F is the fugitive emission of VOC as defined in subparagraph (b) (i) below. The emission figure should be divided by the relevant product parameter;

- (b) Determination of fugitive emission of VOCs for comparison with fugitive emission values in the annex:

- (i) Methodology: The fugitive emission of VOC can be calculated by means of the following equation:

$$F = I1 - O1 - O5 - O6 - O7 - O8$$

or

$$F = O2 + O3 + O4 + O9$$

This quantity can be determined by direct measurement of the quantities. Alternatively, an equivalent calculation can be made by other means, for instance by using the capture efficiency of the process. The fugitive emission value is expressed as a proportion of the input, which can be calculated by means of the following equation:

$$I = I1 + I2;$$

- (ii) Frequency: Fugitive emission of VOCs can be determined by a short but comprehensive set of measurements. This need not to be done again until the equipment is modified.

T. Annex VII

For annex VII there is substituted the following:

Timescales under article 3

1. The timescales for the application of the limit values referred to in article 3, paragraphs 2 and 3, shall be:
 - (a) For new stationary sources, one year after the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question; and
 - (b) For existing stationary sources, one year after the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question or 31 December 2020, whichever is the later.
2. The timescales for the application of the limit values for fuels and new mobile sources referred to in article 3, paragraph 5, shall be the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question or the dates associated with the measures specified in annex VIII, whichever is the later.
3. The timescales for the application of the limit values for VOCs in products referred to in article 3, paragraph 7, shall be one year after the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question.
4. Notwithstanding paragraphs 1, 2 and 3, but subject to paragraph 5, a Party to the Convention that becomes a Party to the present Protocol between January 1, 2013, and December 31, 2019, may declare upon ratification, acceptance, approval of, or accession to, the present Protocol that it will extend any or all of the timescales for application of the limit values referred to in article 3, paragraphs 2, 3, 5 and 7, as follows:
 - (a) For existing stationary sources, up to fifteen years after the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question;
 - (b) For fuels and new mobile sources, up to five years after the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question; and
 - (c) For VOCs in products, up to five years after the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question.
5. A Party that has made an election pursuant to article 3bis of the present Protocol with respect to annex VI and/or VIII may not also make a declaration pursuant to paragraph 4 applicable to the same annex.

U. Annex VIII

For annex VIII the following text is substituted:

Limit values for fuels and new mobile sources

Introduction

1. Section A applies to Parties other than Canada and the United States of America, section B applies to Canada and section C applies to the United States of America.
2. This annex specifies emission limit values for NO_x, expressed as nitrogen dioxide (NO₂) equivalents, for hydrocarbons, most of which are volatile organic compounds, for Carbon monoxide (CO) and for particulate matter as well as environmental specifications for marketed fuels for vehicles.
3. The timescales for applying the limit values in this annex are laid down in annex VII.

A. Parties other than Canada and the United States of America

Passenger cars and light-duty vehicles

4. Limit values for power-driven vehicles with at least four wheels and used for the carriage of passengers (category M) and goods (category N) are given in table 1.

Heavy-duty vehicles

5. Limit values for engines for heavy-duty vehicles are given in tables 2 and 3 on the applicable test procedures.

Compression-ignition (CI) and spark-ignition (SI) non-road vehicles and machines

6. Limit values for agricultural and forestry tractors and other non-road vehicle/ machine engines are listed in tables 4 to 6.
7. Limit values for locomotives and railcars are listed in tables 7 and 8.
8. Limit values for inland waterway vessels are listed in table 9.
9. Limit values for recreational crafts are listed in table 10.

Motorcycles and mopeds

10. Limit values for motorcycles and mopeds are given in tables 11 and 12.

Fuel quality

11. Environmental quality specifications for petrol and diesel are given in tables 13 and 14.

Table 1
Limit values for passenger cars and light-duty vehicles

			Limit values ^a													
		Reference mass (RW)	Carbon monoxide		Total hydrocarbons (HC)		NMVOC		Nitrogen oxides		Hydrocarbons and nitrogen oxides combined		Particulate matter		Number of particles ^a (P)	
		(kg)	L1 (g/km)		L2 (g/km)		L3 (g/km)		L4 (g/km)		L2 + L4 (g/km)		L5 (g/km)		L6 (#/km)	
Category	Class, application date ^e		Petrol	Diesel	Petrol	Diesel	Petrol	Diesel	Petrol	Diesel	Petrol	Diesel	Petrol	Diesel	Petrol	Diesel
Euro 5																
M ^b	1.1.2014	All	1.0	0.50	0.10	–	0.068	–	0.06	0.18	–	0.23	0.0050	0.0050	–	6.0x10 ¹¹
N ₁ ^c	I, 1.1.2014	RW ≤ 1 305	1.0	0.50	0.10	–	0.068	–	0.06	0.18	–	0.23	0.0050	0.0050	–	6.0x10 ¹¹
	II, 1.1.2014	1 305 < RW ≤ 1 760	1.81	0.63	0.13	–	0.090	–	0.075	0.235	–	0.295	0.0050	0.0050	–	–
	III, 1.1.2014	1 760 < RW	2.27	0.74	0.16	–	0.108	–	0.082	0.28	–	0.35	0.0050	0.0050	–	6.0x10 ¹¹
N ₂	1.1.2014		2.27	0.74	0.16	–	0.108	–	0.082	0.28	–	0.35	0.0050	0.0050	–	6.0x10 ¹¹
Euro 6																
M ^b	1.9.2015	All	1.0	0.50	0.10	–	0.068	–	0.06	0.08	–	0.17	0.0045	0.0045	6.0x10 ¹¹	6.0x10 ¹¹
N ₁ ^c	I, 1.9.2015	RW ≤ 1 305	1.0	0.50	0.10	–	0.068	–	0.06	0.08	–	0.17	0.0045	0.0045	6.0x10 ¹¹	6.0x10 ¹¹
	II, 1.9.2016	1 305 < RW ≤ 1 760	1.81	0.63	0.13	–	0.090	–	0.075	0.105	–	0.195	0.0045	0.0045	6.0x10 ¹¹	6.0x10 ¹¹
	III, 1.9.2016	1 760 < RW	2.27	0.74	0.16	–	0.108	–	0.082	0.125	–	0.215	0.0045	0.0045	6.0x10 ¹¹	6.0x10 ¹¹
N ₂	1.9.2016		2.27	0.74	0.16	–	0.108	–	0.082	0.125	–	0.215	0.0045	0.0045	6.0x10 ¹¹	6.0x10 ¹¹

* The registration, sale and entry into service of new vehicles that fail to comply with the respective limit values shall be refused as from the dates given in the column.

a Test cycle specified by NEDC.

b Except vehicles whose maximum mass exceeds 2,500 kg.

c And those category M vehicles specified in note b.

Table 2
Limit values for heavy-duty vehicles steady-state cycle load-response tests

	Application date	Carbon monoxide (g/kWh)	Hydro- carbons (g/kWh)	Total hydro- carbons (g/kWh)	Nitrogen oxides (g/kWh)	Particulate matter (g/kWh)	Smoke (m ⁻¹)
B2 («EURO V») ^a	1.10.2009	1.5	0.46	–	2.0	0.02	0.5
«EURO VI» ^b	31.12.2013	1.5	–	0.13	0.40	0.010	–

a Test cycle specified by the European steady-state cycle (ESC) and the European load-response (ELR) tests.

b Test cycle specified by the world heavy duty steady state cycle (WHSC).

Table 3
Limit values for heavy-duty vehicles – transient cycle tests

	<i>Application date*</i>	<i>Carbon monoxide (g/kWh)</i>	<i>Total hydrocarbons (g/kWh)</i>	<i>Non-methane hydrocarbons (g/kWh)</i>	<i>Methane^a (g/kWh)</i>	<i>Nitrogen oxides (g/kWh)</i>	<i>Particulates (g/kWh)^b</i>
B2 «EURO V» ^c	1.10.2009	4.0	–	0.55	1.1	2.0	0.030
«EURO VI» (CI) ^d	31.12.2013	4.0	0.160	–	–	0.46	0.010
«EURO VI» (PI) ^d	31.12.2013	4.0	–	0.160	0.50	0.46	0.010

Note: PI = Positive ignition. CI = Compression ignition.

* The registration, sale and entry into service of new vehicles that fail to comply with the respective limit values shall be refused as from the dates given in the column.

a For natural gas engines only.

b Not applicable to gas-fuelled engines at stage B2.

c Test cycle specified by the European transient cycle (ETC) test

d Test cycle specified by the world heavy duty transient cycle (WHTC).

Table 4
Limit values for diesel engines for non-road mobile machines, agricultural and forestry tractors (stage IIIB)

<i>Net power (P) (kW)</i>	<i>Application date*</i>	<i>Carbon monoxide (g/kWh)</i>	<i>Hydrocarbons (g/kWh)</i>	<i>Nitrogen oxides (g/kWh)</i>	<i>Particulate matter (g/kWh)</i>
$130 \leq P \leq 560$	31.12.2010	3.5	0.19	2.0	0.025
$75 \leq P < 130$	31.12.2011	5.0	0.19	3.3	0.025
$56 \leq P < 75$	31.12.2011	5.0	0.19	3.3	0.025
$37 \leq P < 56$	31.12.2012	5.0	4.7 ^a	4.7 ^a	0.025

* With effect from the given date and with the exception of machinery and engines intended for export to countries that are not parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable and the placing on the market of new engines, whether or not installed in machinery, only if they meet the respective limit values set out in the table.

a *Editor's note:* This figure represents the sum of hydrocarbons and nitrogen oxides and was reflected in the final approved text by a single figure in a merged cell in the table. As this text does not include tables with dividing lines, the figure is repeated in each column for clarity.

Table 5
Limit values for diesel engines for non-road mobile machines, agricultural and forestry tractors (stage IV)

<i>Net power (P) (kW)</i>	<i>Application date*</i>	<i>Carbon monoxide (g/kWh)</i>	<i>Hydrocarbons (g/kWh)</i>	<i>Nitrogen oxides (g/kWh)</i>	<i>Particulate matter (g/kWh)</i>
$130 \leq P \leq 560$	31.12.2013	3.5	0.19	0.4	0.025
$56 \leq P < 130$	31.12.2014	5.0	0.19	0.4	0.025

* With effect from the given date and with the exception of machinery and engines intended for export to countries that are not parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable and the placing on the market of new engines, whether or not installed in machinery, only if they meet the respective limit values set out in the table.

Table 6

Limit values for spark-ignition engines for non-road mobile machines

<i>Hand-held engines</i>		
<i>Displacement (cm³)</i>	<i>Carbon monoxide (g/kWh)</i>	<i>Sum of hydrocarbons and oxides of nitrogen (g/kWh)^a</i>
Disp < 20	805	50
20 ≤ disp. < 50	805	50
Disp ≥ 50	603	72

<i>Non-hand-held engines</i>		
<i>Displacement (cm³)</i>	<i>Carbon monoxide (g/kWh)</i>	<i>Sum of hydrocarbons and oxides of nitrogen (g/kWh)</i>
Disp < 66	610	50
66 ≤ disp. < 100	610	40
100 ≤ disp. < 225	610	16.1
Disp ≥ 225	610	12.1

Note: With the exception of machinery and engines intended for export to countries that are not Parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable, and the placing on the market of new engines, whether or not installed in machinery, only if they meet the respective limit values set out in the table.

a The NO_x emissions for all engine classes must not exceed 10 g/kWh.

Table 7

Limit values for engines used for propulsion of locomotives

<i>Net power (P) (kW)</i>	<i>Carbon monoxide (g/kWh)</i>	<i>Hydrocarbons (g/kWh)</i>	<i>Nitrogen oxides (g/kWh)</i>	<i>Particulate matter (g/kWh)</i>
130 < P	3.5	0.19	2.0	0.025

Note: With the exception of machinery and engines intended for export to countries that are not Parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable, and the placing on the market of new engines, whether or not installed in machinery, only if they meet the respective limit values set out in the table.

Table 8

Limit values for engines used for propulsion of railcars

<i>Net power (P) (kW)</i>	<i>Carbon monoxide (g/kWh)</i>	<i>Sum of hydrocarbons and oxides of nitrogen (g/kWh)</i>	<i>Particulate matter (g/kWh)</i>
130 < P	3.5	4.0	0.025

Table 9

Limit values for engines for propulsion of inland waterways vessels

Displacement (liters per cylinder/kW)	Carbon monoxide (g/kWh)	Sum of hydrocarbons and oxides of nitrogen (g/kWh)	Particulate matter (g/kWh)
Disp. < 0.9 Power ≥ 37 kW	5.0	7.5	0.4
0.9 ≤ disp. < 1.2	5.0	7.2	0.3
1.2 ≤ disp. < 2.5	5.0	7.2	0.2
2.5 ≤ disp. < 5.0	5.0	7.2	0.2
5.0 ≤ disp. < 15	5.0	7.8	0.27
15 ≤ disp. < 20 Power < 3 300 kW	5.0	8.7	0.5
15 ≤ disp. < 20 Power > 3 300 kW	5.0	9.8	0.5
20 ≤ disp. < 25	5.0	9.8	0.5
25 ≤ disp. < 30	5.0	11.0	0.5

Note: With the exception of machinery and engines intended for export to countries that are not Parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable, and the placing on the market of new engines, whether or not installed in machinery, only if they meet the respective limit values set out in the table.

Table 10

Limit values for engines in recreational crafts

Engine type	CO (g/kWh) $CO = A + B/PnN$			Hydrocarbons (HC) (g/kWh) $HC = A + B/PnN^a$				
	A	B	n	A	B	n	NO_x g/kWh	PM g/kWh
2-stroke	150	600	1	30	100	0.75	10	Not Appl.
4-stroke	150	600	1	6	50	0.75	15	Not Appl.
CI	5	0	0	1.5	2	0.5	9.8	1

Abbreviation: Not Appl. = Not Applicable.

Note: With the exception of machinery and engines intended for export to countries that are not Parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable, and the placing on the market of new engines, whether or not installed in machinery, only if they meet the respective limit values set out in the table.

^a Where A, B and n are constants and PN is the rate engine power in kW and the emissions are measured in accordance with the harmonised standards.

Table 11

Limit values for motorcycles (> 50 cm³; > 45 km/h)

Engine size	Limit values
Motorcycle < 150cc	HC = 0.8 g/km NO _x = 0.15 g/km
Motorcycle > 150cc	HC = 0.3 g/km NO _x = 0.15 g/km

Note: With the exception of vehicles intended for export to countries that are not Parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable, and the placing on the market only if they meet the respective limit values set out in the table.

Table 12

Limit values for mopeds (< 50 cm³; < 45 km/h)

	Limit values	
	CO (g/km)	HC + NO_x (g/km)
II	1.0 ^a	1.2

Note: With the exception of vehicles intended for export to countries that are not Parties to the present Protocol, Parties shall permit the registration, where applicable, and the placing on the market only if they meet the respective limit values set out in the table.

a For 3- and 4-wheelers, 3.5 g/km.

Table 13

Environmental specifications for marketed fuels to be used for vehicles equipped with positive-ignition engines – Type: Petrol

Parameter	Unit	Limits	
		Minimum	Maximum
Research octane number		95	—
Motor octane number		85	—
Reid vapour pressure, summer period ^a	kPa	—	60
Distillation:			
Evaporated at 100°C	% v/v	46	—
Evaporated at 150°C	% v/v	75	—
Hydrocarbon analysis:			
– olefins	% v/v	—	18.0 ^b
– aromatics		—	35
– benzene		—	1
Oxygen content	% m/m	—	3.7

<i>Parameter</i>	<i>Unit</i>	<i>Limits</i>	
		<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Oxygenates:			
– Methanol, stabilizing agents must be added	% v/v	—	3
– Ethanol, stabilizing agents may be necessary	% v/v	—	10
– Iso-propyl alcohol	% v/v	—	12
– Tert-butyl alcohol	% v/v	—	15
– Iso-butyl alcohol	% v/v	—	15
– Ethers containing 5 or more carbon atoms per molecule	% v/v	—	22
Other oxygenates ^c	% v/v	—	15
Sulphur content	mg/kg	—	10

- a The summer period shall begin no later than 1 May and shall not end before 30 September. For Parties with arctic conditions the summer period shall begin no later than 1 June and not end before 31 August and the Reid Vapour Pressure (RVP) is limited to 70 kPa.
- b Except for regular unleaded petrol (minimum motor octane number (MON) of 81 and minimum research octane number (RON) of 91), for which the maximum olefin content shall be 21% v/v. These limits shall not preclude the introduction on the market of a Party of another unleaded petrol with lower octane numbers than set out here.
- c Other mono-alcohols with a final distillation point no higher than the final distillation point laid down in national specifications or, where these do not exist, in industrial specifications for motor fuels.

Table 14

Environmental specifications for marketed fuels to be used for vehicles equipped with compression-ignition engines – Type: Diesel fuel

<i>Parameter</i>	<i>Unit</i>	<i>Limits</i>	
		<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Cetane number		51	—
Density at 15° C	kg/m ³	—	845
Distillation point: 95%	°C	—	360
Polycyclic aromatic hydrocarbons	% m/m	—	8
Sulphur content	mg/kg	—	10

B. Canada

12. Limit values for controlling emissions from fuels and mobile sources will be determined, as appropriate, taking into account information on available control technologies, limit values applied in other jurisdictions, and the documents below:
- (a) Passenger Automobile and Light Truck Greenhouse Gas Emission Regulations, SOR/2010-201;
 - (b) Marine Spark-Ignition Engine, Vessel and Off-Road Recreational Vehicle Emission Regulations, SOR/2011-10;
 - (c) Renewable Fuels Regulations, SOR/2010-189;
 - (d) Regulations for the Prevention of Pollution from Ships and for Dangerous Chemicals, SOR/2007-86;

- (e) Off-Road Compression-Ignition Engine Emission Regulations, SOR/2005-32;
- (f) On-Road Vehicle and Engine Emission Regulations, SOR/2003-2;
- (g) Off-Road Small Spark-Ignition Engine Emission Regulations, SOR/2003-355;
- (h) Sulphur in Diesel Fuel Regulations, SOR/2002-254;
- (i) Gasoline and Gasoline Blend Dispensing Flow Rate Regulations SOR/2000-43;
- (j) Sulphur in Gasoline Regulations, SOR/99-236;
- (k) Benzene in Gasoline Regulations, SOR/97-493;
- (l) Gasoline Regulations, SOR/90-247;
- (m) Federal Mobile PCB Treatment and Destruction Regulations, SOR/90-5;
- (n) Environmental Code of Practice for Aboveground and Underground Storage Tank Systems Containing Petroleum and Allied Petroleum Products;
- (o) Canada-Wide Standards for Benzene, Phase 2;
- (p) Environmental Guidelines for Controlling Emissions of Volatile Organic Compounds from Aboveground Storage Tanks. PN 1180;
- (q) Environmental Code of Practice for Vapour Recovery in Gasoline Distribution Networks. PN 1057;
- (r) Environmental Code of Practice for Light Duty Motor Vehicle Emission Inspection and Maintenance Programs – 2nd Edition. PN 1293;
- (s) Joint Initial Actions to Reduce Pollutant Emissions that Contribute to Particulate Matter and Ground-level Ozone; and
- (t) Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN 1085.

C. United States of America

13. Implementation of a mobile source emission control programme for light-duty vehicles, light-duty trucks, heavy-duty trucks and fuels to the extent required by sections 202 (a), 202 (g) and 202 (h) of the Clean Air Act, as implemented through:
 - (a) Registration of fuels and fuel additives – 40 C.F.R Part 79;
 - (b) Regulation of fuels and fuel additives – 40 C.F.R Part 80, including: Subpart A – general provisions; Subpart B – controls and prohibitions; Subpart D – reformulated gasoline; Subpart H – gasoline sulphur standards; Subpart I – motor vehicle diesel fuel; non-road, locomotive, and marine diesel fuel; and ECA marine fuel; Subpart L – gasoline benzene; and
 - (c) Control of emissions from new and in-use highway vehicles and engines – 40 C.F.R Part 85 and Part 86.
14. Standards for non-road engines and vehicles are specified in the following documents:
 - (a) Fuel sulphur standards for non-road diesel engines – 40 C.F.R Part 80, Subpart I;
 - (b) Aircraft engines – 40 C.F.R Part 87;
 - (c) Exhaust emission standards for non-road diesel engines – Tier 2 and 3; 40 C.F.R Part 89;
 - (d) Non-road compression-ignition engines – 40 C.F.R Part 89 and Part 1039;
 - (e) Non-road and marine spark-ignition engines – 40 C.F.R Part 90, Part 91, Part 1045, and Part 1054;
 - (f) Locomotives – 40 C.F.R Part 92 and Part 1033;
 - (g) Marine compression-ignition engines – 40 C.F.R Part 94 and Part 1042;
 - (h) New large non-road spark-ignition engines – 40 C.F.R Part 1048;
 - (i) Recreational engines and vehicles – 40 C.F.R Part 1051;
 - (j) Control of evaporative emissions from new and in-use non-road and stationary equipment – 40 C.F.R. Part 1060;
 - (k) Engine testing procedures – 40 C.F.R Part 1065; and
 - (l) General compliance provisions for non-road programs – 40 C.F.R Part 1068.

V. Annex IX

1. The final sentence of paragraph 6 is deleted.
2. The final sentence of paragraph 9 is deleted.
3. Note 1 is deleted.

W. Annex X

1. A new annex X is added as follows:

Annex X

Limit values for emissions of particulate matter from stationary sources

1. Section A applies to Parties other than Canada and the United States of America, section B applies to Canada and section C applies to the United States of America.

A. Parties other than Canada and the United States of America

2. In this section only, «dust» and «total suspended particulate matter» (TSP) means the mass of particles, of any shape, structure or density, dispersed in the gas phase at the sampling point conditions which may be collected by filtration under specified conditions after representative sampling of the gas to be analysed, and which remain upstream of the filter and on the filter after drying under specified conditions.
3. For the purpose of this section, «emission limit value» (ELV) means the quantity of dust and/or TSP contained in the waste gases from an installation that is not to be exceeded. Unless otherwise specified, it shall be calculated in terms of mass of pollutant per volume of the waste gases (expressed as mg/m³), assuming standard conditions for temperature and pressure for dry gas (volume at 273.15 K, 101.3 kPa). With regard to the oxygen content of waste gas, the values given in the tables below for each source category shall apply. Dilution for the purpose of lowering concentrations of pollutants in waste gases is not permitted. Start-up, shutdown and maintenance of equipment are excluded.
4. Emissions shall be monitored in all cases via measurements or through calculations achieving at least the same accuracy. Compliance with limit values shall be verified through continuous or discontinuous measurements, type approval, or any other technically sound method including verified calculation methods. In case of continuous measurements, compliance with the limit value is achieved if the validated monthly emission average does not exceed the ELV. In case of discontinuous measurements or other appropriate determination or calculation procedures, compliance with the ELVs is achieved if the mean value based on an appropriate number of measurements under representative conditions does not exceed the value of the emission standard. The inaccuracy of measurement methods may be taken into account for verification purposes.
5. Monitoring of relevant polluting substances and measurements of process parameters, as well as the quality assurance of automated measuring systems and the reference measurements to calibrate those systems, shall be carried out in accordance with CEN standards. If CEN standards are not available, ISO standards, national or international standards which will ensure the provision of data of an equivalent scientific quality shall apply.
6. Special provisions for combustion plants referred to in paragraph 7:
 - (a) A Party may derogate from the obligation to comply with the ELVs provided for in paragraph 7 in the following cases:
 - (i) For combustion plants normally using gaseous fuel which have to resort exceptionally to the use of other fuels because of a sudden interruption in the supply of gas and for this reason would need to be equipped with a waste gas purification facility;
 - (ii) For existing combustion plants not operated more than 17,500 operating hours, starting from 1 January 2016 and ending no later than 31 December 2023.
 - (b) Where a combustion plant is extended by at least 50 MWth, the ELV specified in paragraph 7 for new installations shall apply to the extensional part affected by the change. The ELV is calculated as an average weighted by the *actual* thermal input for both the existing and the new part of the plant;
 - (c) Parties shall ensure that provisions are made for procedures relating to malfunction or breakdown of the abatement equipment;

- (d) In the case of a multi-fuel firing combustion plant involving the simultaneous use of two or more fuels, the ELV shall be determined as the weighted average of the ELVs for the individual fuels, on the basis of the thermal input delivered by each fuel.

7. Combustion plants with a rated thermal input exceeding 50 MWth:⁶

Table 1

Limit values for dust emissions from combustion plants^a

<i>Fuel type</i>	<i>Thermal input (MWth)</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)^b</i>
Solid fuels	50–100	New plants: 20 (coal, lignite and other solid fuels) 20 (biomass, peat)
	100–300	Existing plants: 30 (coal, lignite and other solid fuels) 30 (biomass, peat)
	> 300	New plants: 20 (coal, lignite and other solid fuels) 20 (biomass, peat)
Liquid fuels	50–100	Existing plants: 25 (coal, lignite and other solid fuels) 20 (biomass, peat)
	> 300	New plants: 10 (coal, lignite and other solid fuels) 20 (biomass, peat)
Liquid fuels	50–100	New plants: 10 (coal, lignite and other solid fuels) 20 (biomass, peat)
	100–300	Existing plants: 20 (coal, lignite and other solid fuels) 20 (biomass, peat)
Liquid fuels	50–100	New plants: 20
	100–300	Existing plants: 30 (in general) 50 (for the firing of distillation and conversion residues within refineries from the refining of crude oil for own consumption in combustion plants)
Liquid fuels	50–100	New plants: 20
	100–300	Existing plants: 25 (in general) 50 (for the firing of distillation and conversion residues within refineries from the refining of crude oil for own consumption in combustion plants)

⁶ The rated thermal input of the combustion plant is calculated as the sum of the input of all units connected to a common stack. Individual units below 15 MWth shall not be considered when calculating the total rated thermal input.

	> 300	New plants: 10 Existing plants: 20 (in general) 50 (for the firing of distillation and conversion residues within refineries from the refining of crude oil for own consumption in combustion plants)
Natural gas	> 50	5
Other gases	> 50	10 30 (for gases produced by the steel industry which can be used elsewhere)

- a In particular, the ELVs shall not apply to:
- Plants in which the products of combustion are used for direct heating, drying, or any other treatment of objects or materials;
 - Post-combustion plants designed to purify the waste gases by combustion which are not operated as independent combustion plants;
 - Facilities for the regeneration of catalytic cracking catalysts;
 - Facilities for the conversion of hydrogen sulphide into sulphur;
 - Reactors used in the chemical industry;
 - Coke battery furnaces;
 - Cowpers;
 - Recovery boilers within installations for the production of pulp;
 - Waste incinerators; and
 - Plants powered by diesel, petrol or gas engines or by combustion turbines, irrespective of the fuel used.
- b The O₂ reference content is 6% for solid fuels and 3% for liquid and gaseous fuels.

8. Mineral oil and gas refineries:

Table 2

Limit values for dust emissions released from mineral oil and gas refineries

<i>Emission source</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
FCC regenerators	50

9. Cement clinker production:

Table 3

Limit values for dust emissions released from cement production^a

	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Cement installations, kilns, mills and clinker coolers	20

- a Installations for the production of cement clinker in rotary kilns with a capacity > 500 Mg/day or in other furnaces with a capacity > 50 Mg/day. The reference oxygen content is 10%.

10. Lime production:

Table 4

Limit values for dust emissions released from lime production^a

	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Lime kiln firing	20 ^b

a Installations for the production of lime with a capacity of 50 Mg/day or more. This includes lime kilns integrated in other industrial processes, with the exception of the pulp industry (see table 9). The reference oxygen content is 11%.

b Where the resistivity of the dust is high, the ELV may be higher, up to 30 mg/m³.

11. Production and processing of metals:

Table 5

Limit values for dust emissions released from primary iron and steel production

<i>Activity and capacity threshold</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Sinter plant	50
Pelletization plant	20 for crushing, grinding and drying 15 for all other process steps
Blast furnace: Hot stoves (> 2.5 t/hour)	10
Basic oxygen steelmaking and casting (> 2.5 t/hour)	30
Electric steelmaking and casting (> 2.5 t/hour)	15 (existing) 5 (new)

Table 6

Limit values for dust emissions released from iron foundries

<i>Activity and capacity threshold</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Iron foundries (> 20 t/day): – all furnaces (cupola, induction, rotary) – all mouldings (lost, permanent)	20
Hot and cold rolling	20 50 where a bag filter cannot be applied due to the presence of wet fumes

Table 7

Limit values for dust emissions released from non-ferrous metals production and processing

	<i>ELV for dust (mg/m³) (daily)</i>
Non-ferrous metal processing	20

12. Glass production:

Table 8

Limit values for dust emissions released from glass production^a

	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
New installations	20
Existing installations	30

a Installations for the production of glass or glass fibres with a capacity of 20 Mg/day or more. Concentrations refer to dry waste gases at 8% oxygen by volume (continuous melting), 13% oxygen by volume (discontinuous melting).

13. Pulp production:

Table 9

Limit values for dust emissions released from pulp production

	<i>ELV for dust (mg/m³) (annual averages)</i>
Auxiliary boiler	40 when firing liquid fuels (at 3% oxygen content) 30 when firing solid fuels (at 6% oxygen content)
Recovery boiler and lime kiln	50

14. Waste incineration:

Table 10

Limit values for dust emissions released from waste incineration

	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Municipal waste incineration plants (> 3 Mg/hour)	10
Hazardous and medical waste incineration (> 1 Mg/hour)	10

Note: Oxygen reference: dry basis, 11%.

15. Titanium dioxide production:

Table 11

Limit values for dust emissions released from titanium dioxide production

	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Sulphate process, total emission	50
Chloride process, total emission	50

Note: For minor emission sources within an installation, an ELV of 150 mg/m³ may be applied.

16. Combustion installations with a rated thermal input < 50 MWth:

This paragraph is recommendatory in character and describes the measures that can be taken insofar as a Party considers them to be technically and economically feasible for the control of particulate matter:

(a) Residential combustion installations with a rated thermal input < 500 kWth:

- (i) Emissions from new residential combustion stoves and boilers with a rated thermal input < 500 kWth can be reduced by the application of:
 - (aa) Product standards as described in CEN standards (e.g., EN 303-5) and equivalent product standards in the United States and Canada. Countries applying such product standards may define additional national requirements taking into account, in particular, the contribution of emissions of condensable organic compounds to the formation of ambient PM; or
 - (bb) Ecolabels specifying performance criteria that are typically stricter than the minimum efficiency requirements of the EN product standards or national regulations.

Table 12

Recommended limit values for dust emissions released from new solid fuel combustion installations with a rated thermal input < 500 kWth to be used with product standards

	<i>Dust (mg/m³)</i>
Open/closed fireplaces and stoves using wood	75
Log wood boilers (with heat storage tank)	40
Pellet stoves and boilers	50
Stoves and boilers using other solid fuels than wood	50
Automatic combustion installations	50

Note: O₂ reference content: 13%.

- (ii) Emissions from existing residential combustion stoves and boilers can be reduced by the following primary measures:
 - (aa) public information and awareness-raising programmes regarding:
 - The proper operation of stoves and boilers;
 - The use of untreated wood only;
 - The correct seasoning of wood for moisture content.
 - (bb) establishing a programme to promote the replacement of the oldest existing boilers and stoves by modern appliances; or
 - (cc) establishing an obligation to exchange or retrofit old appliances.
- (b) Non-residential combustion installations with a rated thermal input 100 kWth–1 MWth:

Table 13

Recommended limit values for dust emissions released from boilers and process heaters with a rated thermal input of 100 kWth–1 MWth.

	<i>Dust (mg/m³)</i>	
Solid fuels 100–500 kWth	New installations	50
	Existing installations	150
Solid fuels 500 kWth–1 MWth	New installations	50
	Existing installations	150

Note: O₂ reference content: wood, other solid biomass and peat: 13%; coal, lignite and other fossil solid fuels: 6%.

(c) Combustion installations with a rated thermal input > 1–50 MWth:

Table 14

Recommended limit values for dust emissions released from boilers and process heaters with a rated thermal input of 1 MWth–50 MWth

	<i>Dust (mg/m³)</i>	
Solid fuels > 1–5 MWth	New installations	20
	Existing installations	50
Solid fuels > 5–50 MWth	New installations	20
	Existing installations	30
Liquid fuels > 1–5 MWth	New installations	20
	Existing installations	50
Liquid fuels > 5–50 MWth	New installations	20
	Existing installations	30

Note: O₂ reference content: Wood, other solid biomass and peat: 11%; Coal, lignite and other fossil solid fuels: 6%; Liquid fuels, including liquid biofuels: 3%.

B. Canada

17. Limit values for controlling emissions of PM will be determined for stationary sources, as appropriate, taking into account information on available control technologies, limit values applied in other jurisdictions and the documents listed in subparagraphs (a) to (h) below. Limit values may be expressed in terms of PM or TPM. TPM in this context means any PM with an aerodynamic diameter of less than 100 µm:

- (a) Secondary Lead Smelter Release Regulations, SOR/91-155;
- (b) Environmental Code of Practice for Base Metals Smelters and Refineries;
- (c) New Source Emission Guidelines for Thermal Electricity Generation;
- (d) Environmental Code of Practice for Integrated Steel Mills (EPS 1/MM/7);
- (e) Environmental Code of Practice for Non-Integrated Steel Mills (EPS 1/MM/8);
- (f) Emission Guidelines for Cement Kilns. PN 1284;

- (g) Joint Initial Actions to Reduce Pollutant Emissions that Contribute to Particulate Matter and Ground-level Ozone; and
- (h) Performance testing of solid-fuel-burning heating appliances, Canadian Standards Association, B415. 1-10.

C. United States of America

18. Limit values for controlling emissions of PM from stationary sources in the following stationary source categories, and the sources to which they apply, are specified in the following documents:

- (a) Steel Plants: Electric Arc Furnaces – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AA and Subpart AAa;
- (b) Small Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
- (c) Kraft Pulp Mills – 40 C.F.R. Part 60, Subpart BB;
- (d) Glass Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart CC;
- (e) Electric Utility Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart D and Subpart Da;
- (f) Industrial-Commercial-Institutional Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Db and Subpart Dc;
- (g) Grain Elevators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart DD;
- (h) Municipal Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart E, Subpart Ea and Subpart Eb;
- (i) Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ec;
- (j) Portland Cement – 40 C.F.R. Part 60, Subpart F;
- (k) Lime Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart HH;
- (l) Hot Mix Asphalt Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart I;
- (m) Stationary Internal Combustion Engines: Compression Ignition – 40 C.F.R. Part 60, Subpart IIII;
- (n) Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J and Subpart Ja;
- (o) Secondary Lead Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart L;
- (p) Metallic Minerals Processing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart LL;
- (q) Secondary Brass and Bronze – 40 C.F.R. Part 60, Subpart M;
- (r) Basic Oxygen Process Furnaces – 40 C.F.R. Part 60, Subpart N;
- (s) Basic Process Steelmaking Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Na;
- (t) Phosphate Rock Processing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart NN;
- (u) Sewage Treatment Plant Incineration – 40 C.F.R. Part 60, Subpart O;
- (v) Nonmetallic Minerals Processing Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart OOO;
- (w) Primary Copper Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart P;
- (x) Ammonium Sulfate Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart PP;
- (y) Wool Fiberglass Insulation – 40 C.F.R. Part 60, Subpart PPP;
- (z) Primary Zinc Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Q;
- (aa) Primary Lead Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart R;
- (bb) Primary Aluminum reduction plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart S;
- (cc) Phosphate Fertilizer Production – 40 C.F.R. Part 60, Subparts T, U, V, W, X;
- (dd) Asphalt Processing and Asphalt Roofing Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart UU;
- (ee) Calciners and Dryers in Mineral Industries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart UUU;
- (ff) Coal Preparation Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Y;
- (gg) Ferroalloy Production Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Z;
- (hh) Residential Wood Heaters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAA;
- (ii) Small Municipal Waste Combustors (after 11/30/1999) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
- (jj) Small Municipal Waste Combustors (before 11/30/1999) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart BBBB;
- (kk) Other Solid Waste Incineration Units (after 12/9/2004) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EEEE;
- (ll) Other Solid Waste Incineration Units (before 12/9/2004) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart FFFF;

- (mm) Stationary Compression Ignition Internal Combustion Engines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart III; and
 - (nn) Lead Acid Battery Manufacturing Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KK.
19. Limit values for controlling emissions of PM from sources subject to National Emission Standards for Hazardous Air Pollutants:
- (a) Coke oven batteries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart L;
 - (b) Chrome Electroplating (major and Area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart N;
 - (c) Secondary lead smelters – 40 C.F.R. Part 63, Subpart X;
 - (d) Phosphoric Acid Manufacturing Plants – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AA;
 - (e) Phosphate Fertilizers Production Plants – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BB;
 - (f) Magnetic Tape Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EE;
 - (g) Primary Aluminum- 40 C.F.R. Part 63, Subpart L;
 - (h) Pulp and paper II (combustion) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MM;
 - (i) Mineral wool manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart DDD;
 - (j) Hazardous waste combustors – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEE;
 - (k) Portland cement manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLL;
 - (l) Wool fiberglass manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart NNN;
 - (m) Primary copper – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQQ;
 - (n) Secondary aluminum – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRR;
 - (o) Primary lead smelting – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTT;
 - (p) Petroleum refineries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UUU;
 - (q) Ferroalloys production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XXX;
 - (r) Lime manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AAAAA;
 - (s) Coke Ovens: Pushing, Quenching, and Battery Stacks – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCC;
 - (t) Iron and steel foundries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEE;
 - (u) Integrated iron and steel manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFFF;
 - (v) Site remediation – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGGGG;
 - (w) Miscellaneous coating manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HHHHH;
 - (x) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLLLL;
 - (y) Taconite Iron Ore Processing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRRRR;
 - (z) Refractory products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSSS;
 - (aa) Primary magnesium refining – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTTTT;
 - (bb) Electric Arc Furnace Steelmaking Facilities – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYYY;
 - (cc) Iron and steel foundries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZZ;
 - (dd) Primary Copper Smelting Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEE;
 - (ee) Secondary Copper Smelting Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFFF;
 - (ff) Primary Nonferrous Metals Area Sources: Zinc, Cadmium, and Beryllium – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGGGG;
 - (gg) Lead Acid Battery Manufacturing (Area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPPPP;
 - (hh) Glass manufacturing (area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSSS;
 - (ii) Secondary Nonferrous Metal Smelter (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTTTT;
 - (jj) Chemical Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVVVV;
 - (kk) Plating and Polishing Operations (Area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WWWWW;
 - (ll) Area Source Standards for Nine Metal Fabrication and Finishing Source Categories – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XXXXX;
 - (mm) Ferroalloys Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYYY;

- (nn) Aluminum, Copper, and Nonferrous Foundries (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZZZ;
- (oo) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AAAAAAA;
- (pp) Chemical Preparation (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BBBBbbb;
- (qq) Paints and Allied Products Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCCC;
- (rr) Prepared animal feeds manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart DDDDDDD; and
- (ss) Gold Mine Ore Processing and Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEEEE.

X. Annex XI

A new annex XI is added as follows:

Annex XI

Limit values for volatile organic compounds content of products

1. Section A applies to Parties other than Canada and the United States of America, section B applies to Canada and section C applies to the United States of America.

A. Parties other than Canada and the United States of America

2. This section concerns the limitation of emissions of volatile organic compounds (VOCs) due to the use of organic solvents in certain paints and varnishes and vehicle refinishing products.
3. For the purpose of section A of the present annex, the following general definitions shall apply:
 - (a) «Substances» means any chemical element and its compounds, as they occur in the natural state or as produced by industry, whether in solid or liquid or gaseous form;
 - (b) «Mixture» means mixtures or solutions composed of two or more substances;
 - (c) «Organic compound» means any compound containing at least the element carbon and one or more of hydrogen, oxygen, sulphur, phosphorus, silicon, nitrogen, or a halogen, with the exception of carbon oxides and inorganic carbonates and bicarbonates;
 - (d) «Volatile organic compound (VOC)» means any organic compound having an initial boiling point less than or equal to 250° C measured at a standard pressure of 101.3 kPa;
 - (e) «VOC content» means the mass of VOCs, expressed in grams/litre (g/l), in the formulation of the product in its ready to use condition. The mass of VOCs in a given product which react chemically during drying to form part of the coating shall not be considered part of the VOC content;
 - (f) «Organic solvent» means any VOC which is used alone or in combination with other agents to dissolve or dilute raw materials, products, or waste materials, or is used as a cleaning agent to dissolve contaminants, or as a dispersion medium, or as a viscosity adjuster, or as a surface tension adjuster, or as a plasticiser, or as a preservative;
 - (g) «Coating» means any mixture, including all the organic solvents or mixtures containing organic solvents necessary for its proper application, which is used to provide a film with decorative, protective or other functional effect on a surface;
 - (h) «Film» means a continuous layer resulting from the application of one or more coats to a substrate;
 - (i) «Water-borne coatings (WB)» means coatings the viscosity of which is adjusted by the use of water;
 - (j) «Solvent-borne coatings (SB)» means coatings the viscosity of which is adjusted by the use of organic solvent;
 - (k) «Placing on the market» means making available to third parties, whether in exchange for payment or not. Importation into the Parties customs territory shall be deemed to be placing on the market for the purposes of this annex.
4. «Paints and varnishes» means products listed in the subcategories below, excluding aerosols. They are coatings applied to buildings, their trim and fitting, and associated structures for decorative, functional and protective purpose:
 - (a) «Matt coatings for interior walls and ceilings» means coatings designed for application to indoor walls and ceilings with a gloss < 25 @ 60 degrees;

- (b) «Glossy coatings for interior walls and ceilings» means coatings designed for application to indoor walls and ceilings with a gloss > 25 @ 60 degrees;
 - (c) «Coatings for exterior walls of mineral substrate» means coatings designed for application to outdoor walls of masonry, brick or stucco;
 - (d) «Interior/exterior trim and cladding paints for wood, metal or plastic» means coatings designed for application to trim and cladding which produce an opaque film. These coatings are designed for either a wood, metal or a plastic substrate. This subcategory includes undercoats and intermediate coatings;
 - (e) «Interior/exterior trim varnishes and wood stains» means coatings designed for application to trim which produce a transparent or semi-transparent film for decoration and protection of wood, metal and plastics. This subcategory includes opaque wood stains. Opaque wood stains means coatings producing an opaque film for the decoration and protection of wood, against weathering, as defined in EN 927-1, within the semi-stable category;
 - (f) «Minimal build wood stains» means wood stains which, in accordance with EN 927-1:1996, have a mean thickness of less than 5µm when tested according to ISO 2808: 1997, method 5A;
 - (g) «Primers» means coatings with sealing and/or blocking properties designed for use on wood or walls and ceilings;
 - (h) «Binding primers» means coatings designed to stabilize loose substrate particles or impart hydrophobic properties and/or to protect wood against blue stain;
 - (i) «One-pack performance coatings» means performance coatings based on film-forming material. They are designed for applications requiring a special performance, such as primer and topcoats for plastics, primer coat for ferrous substrates, primer coat for reactive metals such as zinc and aluminium, anticorrosion finishes, floor coatings, including for wood and cement floors, graffiti resistance, flame retardant, and hygiene standards in the food or drink industry or health services;
 - (j) «Two-pack performance coatings» means coatings with the same use as one-performance coatings, but with a second component (e.g., tertiary amines) added prior to application;
 - (k) «Multicoloured coatings» means coatings designed to give a two-tone or multiple-colour effect, directly from the primary application;
 - (l) «Decorative effect coatings» means coatings designed to give special aesthetic effects over specially prepared pre-painted substrates or base coats and subsequently treated with various tools during the drying period.
5. «Vehicle refinishing products» means products listed in the subcategories below. They are used for the coating of road vehicles, or part of them, carried out as part of vehicle repair, conservation or decoration outside of manufacturing installations. In this respect, «road vehicle» means any motor vehicle intended for use on the road, being complete or incomplete, having at least four wheels and a maximum design speed exceeding 25 km/h, and its trailers, with the exception of vehicles which run on rails and of agricultural and forestry tractors and all mobile machinery:
- (a) «Preparatory and cleaning» means products designed to remove old coatings and rust, either mechanically or chemically, or to provide a key for new coatings:
 - (i) Preparatory products include gunwash (a product designed for cleaning spray-guns and other equipment), paint strippers, degreasers (including anti-static types for plastic) and silicone removers;
 - (ii) «Pre-cleaner» means a cleaning product designed for the removal of surface contamination during preparation for and prior to the application of coating materials.
 - (b) «Bodyfiller/stopper» means heavy-bodied compounds designed to be applied to fill deep surface imperfections prior to the application of the surfacer/filler;
 - (c) «Primer» means any coating that is designed for application to bare metal or existing finishes to provide corrosion protection prior to application of a primer surfacer:
 - (i) «Surfacer/filler» means a coating designed for application immediately prior to the application of topcoat for the purpose of corrosion resistance, to ensure adhesion of the topcoat, and to promote the formation of a uniform surface finish by filling in minor surface imperfections;

- (ii) «General metal primer» means a coating designed for application as primers, such as adhesion promoters, sealers, surfacers, undercoats, plastic primers, wet-on-wet, non-sand fillers and spray fillers;
 - (iii) «Wash primer» means coatings containing at least 0.5% by weight of phosphoric acid designed to be applied directly to bare metal surfaces to provide corrosion resistance and adhesion; coatings used as weldable primers; and mordant solutions for galvanized and zinc surfaces.
 - (d) «Topcoat» means any pigmented coating that is designed to be applied either as a single-layer or as a multiple-layer base to provide gloss and durability. It includes all products involved such as base coatings and clear coatings:
 - (i) «Base coatings» means pigmented coatings designed to provide colour and any desired optical effects, but not the gloss or surface resistance of the coating system;
 - (ii) «Clear coating» means a transparent coating designed to provide the final gloss and resistance properties of the coating system.
 - (e) «Special finishes» means coatings designed for application as topcoats requiring special properties, such as metallic or pearl effect, in a single layer, high-performance solid-colour and clear coats, (e.g., anti-scratch and fluorinated clear coat), reflective base coat, texture finishes (e.g., hammer), anti-slip, under-body sealers, anti-chip coatings, interior finishes; and aerosols.
6. Parties shall ensure that the products covered by this annex which are placed on the market within their territory comply with the maximum VOC content as specified in tables 1 and 2. For the purposes of restoration and maintenance of buildings and vintage vehicles designated by competent authorities as being of particular historical and cultural value, Parties may grant individual licences for the sale and purchase in strictly limited quantities of products which do not meet the VOC limit values laid down in this annex. Parties may also exempt from compliance with the above requirements products sold for exclusive use in an activity covered by annex VI and carried out in a registered or authorized installation complying with that annex.

Table 1
Maximum VOC content for paints and varnishes

<i>Product subcategory</i>	<i>Type</i>	<i>(g/l)*</i>
Interior matt wall and ceilings (Gloss $\leq$ 25@60°)	WB	30
	SB	30
Interior glossy walls and ceilings (Gloss > 25@60°)	WB	100
	SB	100
Exterior walls of mineral substrate	WB	40
	SB	430
Interior/exterior trim and cladding paints for wood and metal	WB	130
	SB	300
Interior/exterior trim varnishes and wood stains, including opaque wood stains	WB	130
	SB	400
Interior and exterior minimal build wood stains	WB	130
	SB	700
Primers	WB	30
	SB	350

Product subcategory	Type	(g/l)*
Binding primers	WB	30
	SB	750
One pack performance coatings	WB	140
	SB	500
Two-pack reactive performance coatings for specific end-use	WB	140
	SB	500
Multi-coloured coatings	WB	100
	SB	100
Decorative effects coatings	WB	200
	SB	200

* g/l ready to use.

Table 2
Maximum VOC content for vehicle refinishing products

Product Subcategory	Coatings	VOC (g/l)*
Preparatory and cleaning	Preparatory	850
	Pre-cleaner	200
Bodyfiller/stopper	All types	250
Primer	Surfacer/filler and general (metal) primer	540
	Wash primer	780
Topcoat	All types	420
Special finishes	All types	840

* g/l of ready-for-use product. Except for «preparatory and cleaning», any water content of the product ready for use should be discounted.

B. Canada

7. Limit values for controlling emissions of VOCs from the use of consumer and commercial products will be determined, as appropriate, taking into account information on available control technologies, techniques and measures, limit values applied in other jurisdictions, and the documents below:
 - (a) VOC Concentration Limits for Architectural Coatings Regulations, SOR/2009-264;
 - (b) VOC Concentration Limits for Automotive Refinishing Products, SOR/2009-197;
 - (c) Regulations Amending the Prohibition of Certain Toxic Substances Regulations, 2005 (2-Methoxyethanol, Pentachlorobenzene and Tetrachlorobenzenes), SOR/2006-279;
 - (d) Federal Halocarbon Regulations, SOR/2003-289;
 - (e) Prohibition of Certain Toxic Substances Regulations, SOR/2003-99;
 - (f) Solvent Degreasing Regulations, SOR/2003-283;
 - (g) Tetrachloroethylene (Use in Dry Cleaning and Reporting Requirements) Regulations, SOR/2003-79;

- (h) Order Adding Toxic Substances to Schedule 1 to the Canadian Environmental Protection Act, 1999;
- (i) Notice with Respect to Certain Substances on the Domestic Substances List (DSL);
- (j) Order Amending Schedule 1 to the Canadian Environmental Protection Act, 1999 (Miscellaneous Program);
- (k) Ozone-depleting Substances Regulations, SOR/99-7;
- (l) Proposed regulations for VOC Concentrations Limits for Certain Products;
- (m) Proposed notice requiring the preparation and implementation of pollution prevention plans in respect of specified substances on Schedule 1 of the Canadian Environmental Protection Act, 1999, related to the resin and synthetic rubber manufacturing sector;
- (n) Proposed notice requiring the preparation and implementation of pollution prevention plans in respect of specified substances on Schedule 1 of the Canadian Environmental Protection Act, 1999, implicated in the polyurethane and other foam sector (except polystyrene);
- (o) Notice with Respect to Certain Hydrochlorofluorocarbons;
- (p) Notice with Respect to Certain Substances on the Domestic Substances List (DSL); and
- (q) Environmental Code of Practice for the Reduction of Solvent Emissions from Dry Cleaning Facilities. PN 1053.

C. United States of America

8. Limit values for controlling emissions of VOCs from sources subject to National Volatile Organic Compound Emission Standards for Consumer and Commercial Products are specified in the following documents:
 - (a) Automobile refinish coatings – 40 C.F.R. Part 59, Subpart B;
 - (b) Consumer products – 40 C.F.R. Part 59, Subpart C;
 - (c) Architectural coatings – 40 C.F.R. Part 59, Subpart D; and
 - (d) Aerosol coatings – 40 C.F.R. Part 59, Subpart E.

Declaration made by Norway upon approval on 26 November 2019

In accordance with Article 15 paragraph 4 of the Amendment, the Government of the Kingdom of Norway declares that it does not intend to be bound by the procedures set out in article 13bis, paragraph 7, as regards the amendment of annexes IV–XI.

Endring av teksten og vedlegg II til IX til protokollen til konvensjonen av 1979 om langtransportert grensekryssande luftureining (Göteborg-protokollen) om reduksjon av forsurening, overgjødning og bakkenært ozon, med dei nye vedlegga X og XI lagde til

Styringsorganet for Konvensjonen om langtransportert grensekryssande luftforureining vedtok endringa 4. mai 2012 (vedtak 2012/2)

Endring av teksten og vedlegg II til IX til protokollen frå 1999 om reduksjon av forsurening, overgjødning og bakkenært ozon, med dei nye vedlegga X og XI lagde til

Artikkel 1

Endring

Partane i protokollen frå 1999 om reduksjon av forsurening, overgjødning og bakkenært ozon, som var samla til det trettiande møtet i Styringsorganet,

vedtek å endre protokollen frå 1999 om reduksjon av forsurening, overgjødning og bakkenært ozon (Göteborg-protokollen) til konvensjonen om langtransportert grensekryssande luftureining slik det går fram av vedlegget til dette vedtaket.

Artikkel 2

Forhold til Göteborg-protokollen

Ingen stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon kan deponere eit godtakingsdokument for denne endringa utan at han tidlegare eller samtidig har deponert eit ratifikasjons-, godtakings-, godkjenningss- eller tiltredingsdokument for Göteborg-protokollen.

Artikkel 3

Iverksetjing

I samsvar med artikkel 13 nr. 3 i Göteborg-protokollen tek denne endringa til å gjelde den nittiande dagen etter datoen då to tredelar av partane i Göteborg-protokollen har deponert sine godtakingsdokument for henne hos depositaren.

Vedlegg

A. Fortale

1. I det andre avsnittet i fortalen skal orda «flyktige organiske sambindingar og reduserte nitrogensambindingar» skiftast ut med orda «flyktige organiske sambindingar, reduserte nitrogensambindingar og partikkelmasse».
2. I det tredje avsnittet i fortalen skal orda «og partikkelmasse» setjast inn etter ordet «ozon».
3. I det fjerde avsnittet i fortalen skal orda «svovel og flyktige organiske sambindingar, og likeins sekundære ureiningsstoff som ozon» skiftast ut med orda «svovel, flyktige organiske sambindingar, ammoniakk og direkteutsleppt partikkelmasse, og likeins sekundære ureiningsstoff som ozon, partikkelmasse».
4. Dette avsnittet skal leggjast til mellom det fjerde og det femte avsnittet i fortalen:
«som er klar over at internasjonale organisasjonar, til dømes FN's miljøprogram og Arktisk råd, har evaluert den vitenskaplege kunnskapen om fellesfordelane for menneskehelse og klimaet av å redusere svart karbon og bakkenært ozon, særleg i Arktis og dei alpine regionane.»
5. Det sjette avsnittet i fortalen skal skiftast ut med:
som òg er klar over at Canada og USA gjer ein bilateral innsats mot grensekryssande luftureining gjennom luftkvalitetsavtalen mellom Canada og USA, der dei to landa forpliktar seg til å redusere utsleppa av svoveldioksid, nitrogenoksid og flyktige organiske sambindingar, og at begge landa vurderer å ta inn tilsegner om å redusere utsleppa av partikkelmasse,

6. Det sjuande avsnittet i fortalen skal skiftast ut med:

som *vidare er klar over* at Canada har forplikta seg til å gjennomføre reduksjonar i svoveldioksid, nitrogenoksid, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse for å oppfylle dei canadiske kvalitetsstandardane for omgivnadsluft med omsyn til ozon og partikkelmasse og det nasjonale målet om redusert forsuring, og at USA har forplikta seg til å setje i verk slike program for reduserte utslepp av nitrogenoksid, svoveldioksid, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse som er nødvendige for å oppfylle nasjonale kvalitetsstandardar for omgivnadsluft med omsyn til ozon og partikkelmasse, til å gjere ny framgang i arbeidet med å redusere verknadene av forsuring og overgjødsling og til å betre sikta både i nasjonalparker og byområde,

7. Det niande og tiande avsnittet i fortalen skal skiftast ut med desse avsnitta:

«som *tek omsyn* til den vitskaplege kunnskapen om hemisfærisk transport av luftureining, innverknaden av nitrogensyklusen og dei potensielle synergiane med og vekselverknadene mellom luftureining og klimaendring,

som *er klar over* at utslepp frå skipsfart og luftfart medverkar vesentleg til skadeverknader på menneskehelsa og miljøet, og at Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen og Den internasjonale sivile luftfartsorganisasjonen drøftar desse viktige spørsmåla,».

8. I det femtande avsnittet i fortalen skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse».

9. I det nittande avsnittet i fortalen skal orda «og partikkelmasse, medrekna svart karbon,» setjast inn etter orda «nitrogensambindingar».

10. Det tjuande og tjueførste avsnittet i fortalen skal strykast.

11. I det tjuandere avsnittet i fortalen skal:

- a) orda «og ammoniakk» skiftast ut med orda «og reduserte nitrogensambindingar»; og
- b) orda «, mellom anna lystgass» skiftast ut med orda «, mellom anna nivåa av nitrogenoksid og nitrat i økosystem,».

12. I det tjuetredje avsnittet i fortalen skal ordet «troposfærisk» skiftast ut med «bakkenært».

B. Artikkell 1

1. Dette avsnittet skal leggjast til etter nr. 1:

- 1 bis. uttrykka «denne protokollen» og «protokollen» tyder protokollen frå 1999 om reduksjon av forsuring, overgjødsling og bakkenært ozon, med endringar;

2. Orda «, uttrykt som ammoniakk (NH₃)» skal leggjast til på slutten av nr. 9.

3. Desse avsnitta skal leggjast til etter nr. 11:

11 bis. «partikkelmasse» eller «PM» er eit luftureiningsstoff som er ei blanding av partiklar som blir spreidde i lufta. Desse partiklane er ulike i fysiske eigenskapar (mellom anna storleik og form) og kjemisk samansetning. Når ikkje anna er sagt, er det med partikkelmasse i denne protokollen alltid meint partiklar med ein aerodynamisk diameter som er lik eller mindre enn 10 mikrometer (µm) (PM₁₀), medrekna dei med ein aerodynamisk diameter som er lik eller mindre enn 2,5 µm (PM_{2,5});

11 ter. «svart karbon» tyder kolhaldig partikkelmasse som absorberer lys;

11 quater. «ozonforløparar» tyder nitrogenoksid, flyktige organiske sambindingar, metan og karbonmonoksid;

4. I nr. 13 skal orda «eller fluksar til resipientar» setjast inn etter ordet «atmosfæren».

5. I nr. 15 skal orda «flyktige organiske sambindingar eller ammoniakk» skiftast ut med orda «flyktige organiske sambindingar, ammoniakk eller partikkelmasse».

6. Nr. 16 skal skiftast ut med:

«ny stasjonær kjelde» tyder stasjonær kjelde som det vert sett i gang bygging eller vesentleg ombygging av meir enn eitt år etter at denne protokollen har teke til å gjelde for ein part. Ei stasjonær kjelde som dei kompetente nasjonale myndigheitene alt har gitt godkjenning til idet denne protokollen tek til å gjelde for ein part, kan parten velje å ikkje behandle som ei ny stasjonær kjelde dersom bygging eller vesentleg ombygging er påbegynt innan fem år etter den dato. Det er opp til dei ansvarlege nasjonale myndigheitene å avgjere om ei ombygging er vesentleg eller ikkje, og det skal her takast omsyn til faktorar som miljøvinstar ved ombygginga.

C. Artikkel 2

1. I innleiinga:

- a) skal «1.» setjast inn før orda «Formålet med denne protokollen»;
- b) skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse»;
- c) skal orda «og miljøet» setjast inn etter «menneskehelsa»;
- d) skal orda «materiale og på avlingar» skiftast ut med orda «materiale og avlingar og på klimaet på kort og lang sikt»;
- e) skal ordet «, partikkelmasse» setjast inn etter ordet «overgjødsling».

2. Orda «som gjer at økosystem kan restituere seg» skal setjast inn på slutten av bokstav a).

3. I bokstav b) skal orda «som gjer at økosystem kan restituere seg» setjast inn på slutten av avsnittet.

4. I bokstav c) ii) skal orda «landsdekkjande standard for ozon» skiftast ut med orda «canadiske kvalitetskrav til omgivnadsluft som gjeld for ozon».

5. Nye bokstavar d), e) og f) skal leggjast til etter bokstav c) slik:

d) for partikkelmasse:

- i) for partar innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP – tolegrensene for konsentrasjon av partikkelmasse i luft, som fastsett i vedlegg I;
- ii) for Canada – canadiske kvalitetskrav til omgivnadsluft som gjeld for partikkelmasse; og
- iii) for USA – nasjonale kvalitetskrav til omgivnadsluft som gjeld for partikkelmasse.

e) for partar innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP – tolegrensene for konsentrasjon av ammoniakk i luft, som fastsett i vedlegg I; og

f) for partar innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP – dei akseptable nivåa av luftureining for å verne materiale, som fastsett i vedlegg I.

6. Eit nytt nr. 2 skal leggjast til på slutten av artikkel 2 slik:

2. Eit anna formål er at partane, når dei skal gjennomføre tiltak for å nå sine nasjonale mål for partikkelmasse, bør prioritere – slik dei finn passande – utsleppsreducerande tiltak som òg reduserer svart karbon vesentleg, til gagn for menneskehelsa og miljøet og for å medverke til å redusere klimaendring på kort sikt.

D. Artikkel 3

1. I nr. 1:

- a) skal ordet «utsleppstak» i første linja skiftast ut med orda «forplikting om utsleppsreduksjon»;
- b) skal orda «dette taket» i den andre linja skiftast ut med orda «denne forpliktinga»;
- c) skal orda «For å redusere utsleppa av partikkelmasse bør kvar part sikte mot reduksjonar frå dei kjeldekategoriene som er kjende for å sleppe ut store mengder svart karbon, i det omfanget parten finn passande.» leggjast til på slutten.

2. I nr. 2 og 3 skal orda «V og VI» skiftast ut med orda «V, VI og X».

3. Orda «Med atterhald om nr. 2 bis og 2 ter» skal setjast inn aller først i nr. 2.

4. Nye nr. 2 bis og 2 ter skal setjast inn slik:

2 bis. Ein part som var part i denne protokollen før ei endring som innfører nye kjeldekategori, tredje i kraft, kan bruke dei gjeldande grenseverdiane for ei «eksisterande stasjonær kjelde» på ei kjelde i ein slik ny kategori når bygging eller vesentleg ombygging av ei slik kjelde er påbegynt før det har gått eitt år frå datoen då denne endringa tredje i kraft for denne parten, med mindre og til dess denne kjelda seinare gjennomgår ei vesentleg ombygging.

2 ter. Ein part som var part i denne protokollen før ei endring som innfører nye grenseverdiane som gjeld for ei «ny stasjonær kjelde», tredje i kraft, kan halde fram med å bruke dei tidlegare brukte grenseverdiane på ei kjelde når bygging eller vesentleg ombygging av ei slik kjelde er påbegynt før det har gått eitt år frå datoen då denne endringa tredje i kraft for denne parten, med mindre og til dess denne kjelda seinare gjennomgår ei vesentleg ombygging.

5. Nr. 4 skal slettast.

6. Nr. 6 skal skiftast ut med:

Kvar part bør bruke dei beste tilgjengelege teknikkar på mobile kjelder som fell inn under vedlegg VIII, og for kvar stasjonær kjelde som fell inn under vedlegg IV, V, VI og X, og, slik han finn passende, tiltak for å regulere svart karbon som komponent i partikkelmasse, og bør her ta omsyn til rettleiing vedteken av Styringsorganet.

7. Nr. 7 skal skiftast ut med:

Så sant det er teknisk og økonomisk gjennomførleg, og idet ein tek omsyn til utgifter og fordelar, skal kvar part ta i bruk grenseverdiane for VOC-innhald i produkt som fastsett i vedlegg XI i samsvar med tidsfristane som er fastsette i vedlegg VII.

8. I nr. 8 b):

- a) skal orda «lista i rettleiingsdokument V» skiftast ut med ordet «rettleiing», og orda «vedtok i sitt syttande møte (vedtak 1999/1), med eventuelle endringar» skal skiftast ut med «har vedteke»;
- b) skal følgjande setning leggjast til på slutten:

Det bør særleg leggjast vekt på reduksjonar i ammoniakkutslepp frå vesentlege kjelder til ammoniakk for denne parten.

9. I nr. 9 b) skal orda «ammoniakk og/eller flyktige organiske sambindingar som medverkar til forsuring, overgjødsling eller ozondanning» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og/eller partikkelmasse som medverkar til forsuring, overgjødsling, ozondanning eller auka nivå av partikkelmasse».

10. I nr. 10 b) skal orda «svovel og/eller flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «svovel, flyktige organiske sambindingar og/eller partikkelmasse».

11. Nr. 11 skal skiftast ut med:

Canada og USA skal, når dei ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer denne protokollen eller endringa som går fram av vedtak 2012/2, leggje fram for Styringsorganet dei utsleppsreduksjonane dei kvar for seg forpliktar seg til når det gjeld svovel, nitrogenoksid, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse, og desse skal automatisk førast opp i vedlegg II.

12. Nye nummer skal leggjast til etter nr. 11 slik:

11 bis. Canada skal òg, når det ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer denne protokollen, leggje fram for Styringsorganet relevante grenseverdiar for automatisk innarbeiding i vedlegg IV, V, VI, VIII, X og XI.

11 ter. Kvar part skal utarbeide og ajourføre oversikter og framskrivingar over utsleppa av svoveldioksid, nitrogenoksid, ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse. Partar innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP skal bruke metodane som er fastsette i retningslinjer utarbeidde av Styringsgruppa for EMEP og vedtekne av partane på eit møte i Styringsorganet. Partar i område utanfor det geografiske verkeområdet for EMEP skal som ei rettesnor bruke metodane som er utvikla gjennom arbeidsplanen til Styringsorganet.

11 quater. Kvar part bør delta aktivt i program under konvensjonen om verknadene av luftureining på menneskehelsa og miljøet.

11 quinquies. For å kunne samanlikne nasjonale totalverdiar for utslepp med forpliktingar om utsleppsreduksjon som fastsett i nr. 1 kan ein part bruke ein prosedyre fastsett i eit vedtak i Styringsorganet. Ein slik prosedyre skal omfatte føresegnar om framlegging av støttedokumentasjon og om gjennomgang av bruken av prosedyren.

E. Artikkel 3 bis

1. Ein ny artikkel 3 bis skal leggjast til slik:

Artikkel 3 bis**Fleksible overgangsordningar**

1. Trass i artikkel 3 nr. 2, 3, 5 og 6 kan ein part i konvensjonen som blir part i denne protokollen mellom 1. januar 2013 og 31. desember 2019, bruke fleksible overgangsordningar for å gjennomføre grenseverdiar i vedlegg VI og/eller VIII på dei vilkåra som går fram av denne artikkelen.
2. Ein part som vel å bruke dei fleksible overgangsordningane etter denne artikkelen, skal i sitt ratifikasjons-, godtakings-, godkjennings- eller tiltredingsdokument til denne protokollen gjere greie for
 - a) kva konkrete føresegnar i vedlegg VI og/eller VIII parten vel å bruke fleksible overgangsordningar for, og
 - b) ein gjennomføringsplan som viser når dei aktuelle føresegnene skal vere oppfylte.

3. Ein gjennomføringsplan etter nr. 2 b) skal som eit minstemål fastsetje at grenseverdiane for nye og eksisterande kjelder oppførte i tabell 1 og 5 i vedlegg VI og tabell 1, 2, 3, 13 og 14 i vedlegg VIII skal vere gjennomførte seinast åtte år etter at denne protokollen tek til å gjelde for parten, eller seinast 31. desember 2022 dersom den datoen kjem først.
4. Ein part kan ikkje i noko tilfelle vente med å gjennomføre nokon av grenseverdiane for nye og eksisterande stasjonære kjelder oppførte i vedlegg VI eller VIII til etter 31. desember 2030.
5. Ein part som vel å bruke dei fleksible overgangsordningane etter denne artikkelen, skal tredjekvart år rapportere til eksekutivsekretæren i kommisjonen om kor langt parten er kommen i gjennomføringa av vedlegg VI og/eller vedlegg VIII. Eksekutivsekretæren i kommisjonen skal gjere slike treårsrapportar tilgjengelege for Styringsorganet.

F. Artikkel 4

1. I nr. 1 skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse, medrekna svart karbon».
2. I nr. 1 a) skal orda «lågutslepps-brennarar og god miljøpraksis i landbruket» skiftast ut med orda «lågutslepps-brennarar, god miljøpraksis i landbruket og tiltak som ein veit reduserer utsleppa av svart karbon som komponent i partikkelmasse».

G. Artikkel 5

1. I nr. 1 a):
 - a) skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse, medrekna svart karbon», og
 - b) skal orda «dei nasjonale utsleppstaka eller» skiftast ut med orda «forpliktingane om utsleppsreduksjon og».
2. Nr. 1 c) skal skiftast ut med:
 - c) nivå av bakkenært ozon og partikkelmasse;
3. I nr. 1 d) skal «protokollen.» skiftast ut med «protokollen; og».
4. Eit nytt nr. 1 e) skal leggjast til slik:
 - e) kva forbetringar for miljøet og menneskehelsa som knyter seg til det å oppfylle forpliktingar om utsleppsreduksjon for 2020 og seinare som er oppførte i vedlegg II. For land innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP skal informasjon om slike forbetringar gå fram av rettleiing vedteken av Styringsorganet.
5. I nr. 2 e):
 - a) skal orda «helse- og miljøeffektar» skiftast ut med orda «menneskehelse-, miljø- og klimaeffektar»;
 - b) skal orda «reduksjon av» setjast inn etter orda «som knyter seg til».

H. Artikkel 6

1. I nr. 1 b) skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse».
2. I nr. 1 f) skal orda «rettleiingsdokument I til V som Styringsorganet vedtok i sitt syttande møte (vedtak 1999/1), med eventuelle endringar» skiftast ut med orda «rettleiingar vedtekne av Styringsorganet»;
3. I nr. 1 g) skal orda «rettleiingsdokument VI som Styringsorganet vedtok i sitt syttande møte (vedtak 1999/1), med eventuelle endringar» skiftast ut med «rettleiingar vedtekne av Styringsorganet»;
4. I nr. 1 h) skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse»;
5. Nr. 2 skal skiftast ut med:

Kvar part skal samle inn og halde oppdatert informasjon om

 - a) avsetningar og luftkonsentrasjonar av svovel og nitrogensambindingar i omgivnadene;
 - b) luftkonsentrasjonar av ozon, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse i omgivnadene; og
 - c) anslag over eksponeringar mot bakkenært ozon og partikkelmasse, viss mogleg.

Kvar part skal om praktisk mogleg også samle inn og halde oppdatert informasjon om verknadene av alle desse ureiningsstoffa på menneskehelsa, økosystem på land og i vatn, materiale og klima. Partar innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP bør bruke retningslinjer vedtekne av Styringsorganet. Partar utanfor det geografiske verkeområdet for EMEP bør som ei rettesnor bruke metodikken som er utvikla gjennom arbeidsplanen til Styringsorganet.

6. Eit nytt nr. 2 bis skal setjast inn slik:

2 bis. Kvar part bør, så langt han finn at det passar, også utarbeide og ajourføre oversikter og framskrivingar over utslepp av svart karbon, etter retningslinjer vedtekne av Styringsorganet.

I. Artikkel 7

1. I nr. 1 a) ii) skal det i staden for orda «nr. 3» stå «nr. 3 og 7».

2. Innleiinga i nr. 1 b) skal skiftast ut med:

- b) skal kvar part innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP rapportere til EMEP via eksekutivsekretæren for kommisjonen følgjande informasjon om utsleppa av svoveldioksid, nitrogenoksid, ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse på grunnlag av retningslinjer utarbeidde av Styringsgruppa for EMEP og vedtekne av Styringsorganet:

3. I nr. 1 b) i) skal orda «for svovel, nitrogenoksid, ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» slettast.

4. I nr. 1 b) ii):

- a) skal orda «for kvart stoff» slettast, og
b) skal talet «(1990)» skiftast ut med orda «som er oppgitt i vedlegg II».

5. I nr. 1 b) iii) skal orda «og noverande reduksjonsplanar» slettast.

6. Nr. 1 b) iv) skal skiftast ut med:

- iv) ein informativ rapport med detaljerte opplysningar om utsleppsrekneskapar og utsleppsframskrivingar;

7. Nytt nr. 1 (b bis) skal leggjast til slik:

(b bis) bør kvar part innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP rapportere tilgjengeleg informasjon til Styringsorganet via eksekutivsekretæren for kommisjonen om sine program i tilknytning til verknader av luftureining på menneskehelsa og miljøet og sine atmosfæriske overvakings- og modelleringsprogram under konvensjonen, ved bruk av retningslinjer vedtekne av Styringsorganet;

8. Nr. 1 c) skal skiftast ut med:

- c) skal partar i område utanfor det geografiske verkeområdet for EMEP rapportere tilgjengeleg informasjon om utslepps nivå, også for referanseåret som er fastsett i vedlegg II, og tilknytt det geografiske området som dei utsleppsreduksjonane parten har forplikta seg til, gjeld for. Partar i område utanfor det geografiske verkeområdet for EMEP bør gi tilgang til informasjon tilsvarande det som nemnt i bokstav (b bis) dersom Styringsorganet ber om det.

9. Eit nytt nr. 1 d) skal leggjast til etter nr. 1 c) slik:

- d) bør kvar part òg rapportere sine utsleppsrekneskapar og framskrivingar over utslepp av svart karbon, dersom dei finst, etter retningslinjer vedtekne av Styringsorganet.

10. Innleiinga til nr. 3 skal skiftast ut med:

På oppmoding frå og i samsvar med fristar vedtekne av Styringsorganet skal EMEP og andre underlagde organ forsyne Styringsorganet med relevant informasjon om:

11. I nr. 3 a) skal orda «partikkelmasse, medrekna svart karbon» setjast inn etter orda «omgivnadskonsentrasjonar av».

12. I nr. 3 b) skal orda «ozon og forløparane til ozon» skiftast ut med orda «partikkelmasse, bakkenært ozon og forløparane deira»;

13. Nye bokstavar c) og d) skal setjast inn etter nr. 3 b) slik:

- c) skadeverknader på menneskehelsa, naturlege økosystem, materiale og avlingar, medrekna interaksjonar med klimaendringar og miljøet knytte til stoffa som fell inn under denne protokollen, og framgang i arbeidet med å oppnå forbetringar for menneskehelsa og miljøet slik det er beskrive i rettleiingar vedtekne av Styringsorganet; og
d) utrekning av nitrogenbudsjett, nitrogenbrukseffektivitet og nitrogenoverskot og forbetringar av desse innanfor det geografiske verkeområdet for EMEP, etter rettleiingar vedtekne av Styringsorganet.

14. Siste setninga i nr. 3 skal slettast.

15. I nr. 4 skal orda «og partikkelmasse» leggjast til på slutten.

16. I nr. 5 skal orda «faktiske ozonkonsentrasjonar og tolegrenseverdiane for luftkonsentrasjon av ozon» skiftast ut med orda «faktiske konsentrasjonar av ozon og partikkelmasse og tolegrenseverdiane for konsentrasjon av ozon og partikkelmasse i luft».

17. Eit nytt nr. 6 skal leggjast til slik:

6. Trass i artikkel 7 nr. 1 b) kan ein part oppmode Styringsorganet om å få rapportere ein avgrensa utsleppsrekneskap for eitt eller fleire konkrete ureiningsstoff dersom:

- a) parten tidlegare ikkje har hatt rapporteringsplikter etter denne protokollen eller nokon annan protokoll for det aktuelle ureiningsstoffet; og
- b) den avgrensa rekneskapen for parten minst omfattar alle store punktkjelder for ureiningsstoffet eller -stoffa innanfor parten eller noko relevant PEMA.

Styringsorganet skal akseptere slik oppmoding årleg i opptil fem år etter at denne protokollen har teke til å gjelde for ein part, men ikkje i noko tilfelle for rapportering av utslepp for noko år etter 2019. Saman med ei slik oppmoding skal det følgje opplysningar om kor langt parten er kommen i utarbeidinga av ein meir komplett rekneskap som ein del av årsrapporteringa.

J. Artikkel 8

1. I bokstav b) skal orda «partikkelmasse, medrekna svart karbon,» setjast inn etter ordet «over».

2. I bokstav c) skal orda «nitrogensambindingar og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «nitrogensambindingar, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse, medrekna svart karbon».

3. Etter bokstav d) skal ein ny bokstav (d bis) setjast inn slik:

Forbetring av kunnskapen om dei potensielle tilleggfordelane for reduserte utslepp av klimagassar som knyter seg til potensielle reduksjonsscenario for luftureiningsstoff (til dømes metan, karbonmonoksid og svart karbon) som på kort sikt har innverknad på strålingspådriv og andre klimafaktorar;

4. I bokstav e) skal orda «overgjødsling og fotokjemisk ureining» skiftast ut med orda «overgjødsling, fotokjemisk ureining og partikkelmasse».

5. I bokstav f) skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og andre ozonforløparar, og partikkelmasse».

6. I bokstav g):

- a) skal orda «nitrogen og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «nitrogen, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse»;
- b) skal orda «– mellom anna korleis dei medverkar til konsentrasjonar av partikkelstoff» slettast;
- c) skal orda «flyktige organiske sambindingar og troposfærisk ozon» skiftast ut med orda «flyktige organiske sambindingar, partikkelmasse og bakkenært ozon».

7. I bokstav k):

- a) skal orda «miljøet og menneskehelsa» skiftast ut med orda «miljøet og menneskehelsa og for klimainnverknadene»;
- b) skal orda «ammoniakk og flyktige organiske sambindingar» skiftast ut med orda «ammoniakk, flyktige organiske sambindingar og partikkelmasse».

K. Artikkel 10

1. I nr. 1 skal orda «svovel og nitrogensambindingar» skiftast ut med orda «svovel, nitrogensambindingar og partikkelmasse».

2. I nr. 2 b)

- a) skal ordet «helseeffektar» skiftast ut med orda «helseeffektar, tilleggfordelar for klimaet», og
- b) skal ordet «partikkelmasse,» setjast inn etter orda «i samband med».

3. Nye nummer 3 og 4 skal leggjast til slik:

3. Styringsorganet skal i sine gjennomgangar etter denne artikkelen ta med ei evaluering av reduksjonstiltak for utslepp av svart karbon, seinast i det andre møtet i Styringsorganet etter at endringa som går fram av vedtak 2012/2, har teke til å gjelde.

4. Seinast i det andre møtet i Styringsorganet etter at endringa som går fram av vedtak 2012/2, har teke til å gjelde, skal partane evaluere kontrolltiltak for ammoniakk og vurdere behovet for å revidere vedlegg IX.

L. Artikkel 13

Artikkel 13 skal skiftast ut med:

Artikkel 13

Justeringar

1. Alle partar i konvensjonen kan føreslå ei justering i vedlegg II til denne protokollen for å leggje til namnet sitt der saman med utsleppsnivå, utsleppstak og prosentvise utsleppsreduksjonar.
2. Ein part kan føreslå ei justering i dei utsleppsreduksjonane han har teke på seg og står oppført med i vedlegg II. Eit slikt forslag må innehalde støttedokumentasjon og skal gjennomgåast slik det er fastsett i eit vedtak i Styringsorganet. Gjennomgangen skal finne stad før forslaget blir drøfta av partane i samsvar med nr. 4.
3. Ein part som er aktuell i samsvar med artikkel 3 nr. 9, kan føreslå ei justering i vedlegg III for å leggje til eitt eller fleire PEMA eller endre eit PEMA som han har jurisdiksjon over, og som er ført opp i det vedlegget.
4. Føreslåtte justeringar skal sendast skriftleg til eksekutivsekretæren i kommisjonen, som skal oversende dei til alle partane. Partane skal diskutere dei føreslåtte justeringane på neste møte i Styringsorganet, føresett at forslaga er oversende til partane av eksekutivsekretæren minst 90 dagar i førevegen.
5. Justeringar skal vedtakast ved semje mellom partane som er til stades i eit møte i Styringsorganet, og skal gjelde for alle partar i denne protokollen frå den nittiande dagen etter datoen då eksekutivsekretæren i kommisjonen melder skriftleg frå til desse partane om at justeringa er vedteken.

Artikkel 13 bis

Endringar

1. Alle partar kan føreslå endringar i denne protokollen.
2. Føreslåtte endringar skal sendast skriftleg til eksekutivsekretæren i kommisjonen, som skal oversende dei til alle partane. Partane skal diskutere dei føreslåtte endringane på det neste møtet i Styringsorganet, føresett at desse forslaga er oversende til partane av eksekutivsekretæren minst 90 dagar i førevegen.
3. Endringar i denne protokollen anna enn i vedlegg I og III skal vedtakast ved semje mellom dei partane som er til stades på eit møte i Styringsorganet, og tek til å gjelde for dei partane som har godteke dei, den 90. dagen etter datoen då to tredelar av dei som var partar då dei blei vedtekne, har deponert sine godtakingsdokument for endringane hos depositaren. For alle andre partar tek endringane til å gjelde den 90. dagen etter datoen då desse partane har deponert sitt godtakingsdokument for endringane.
4. Endringar i vedlegg I og III i denne protokollen skal vedtakast ved semje mellom partane som er til stades på eit møte i Styringsorganet. Når det har gått 180 dagar etter at eksekutivsekretæren i kommisjonen har oversendt ei endring til alle partane, tek ei endring i eit slikt vedlegg til å gjelde for dei partane som ikkje har sendt melding til depositaren i samsvar med føresegnene i nr. 5, føresett at minst 16 partar ikkje har sendt slik melding.
5. Ein part som ikkje kan godkjenne ei endring i vedlegg I og/eller III, skal skriftleg melde frå til depositaren om dette innan 90 dagar etter datoen då det er meldt frå om at endringa er vedteken. Depositaren skal omgåande melde frå til alle partar om alle slike meldingar som han får. Ein part kan når som helst erstatte ei tidlegare melding med godtaking, og endringa i slikt vedlegg får verknad for denne parten så snart parten har deponert eit dokument hos depositaren om at han godtek endringa.
6. For partar som har godkjent han, avløyser framgangsmåten i nr. 7 framgangsmåten som er fastsett i nr. 3 med omsyn til endringar i vedlegg IV til XI.
7. Endringar i vedlegg IV til XI skal vedtakast ved semje mellom partane som er til stades på eit møte i Styringsorganet. Når det har gått eitt år etter datoen då eksekutivsekretæren i kommisjonen har oversendt ei endring i eit slikt vedlegg til alle partane, tek ho til å gjelde for dei partane som ikkje har gitt depositaren melding i samsvar med føresegnene i bokstav a):
 - a) Ein part som ikkje kan godkjenne ei endring i vedlegg IV til XI, skal varsle depositaren skriftleg om det innan eitt år etter datoen då vedtaket om endringa er oversendt. Depositaren skal utan opphald varsle alle partar om alle slike meldingar som han får. Ein part kan når som helst erstatte ei tidlegare melding med godtaking, og endringa i slikt vedlegg får verknad for denne parten så snart parten har deponert eit dokument hos depositaren om at han godtek endringa.

- b) Ei endring i vedlegg IV til XI skal ikkje ta til å gjelde dersom i alt 16 eller fleire partar anten:
- i) har sendt ei melding i samsvar med føresegnene i bokstav a), eller
 - ii) ikkje har godteke framgangsmåten som er fastsett i dette nummeret, og enno ikkje har deponert eit godtakingsdokument i samsvar med føresegnene i nr. 3.

M. Artikkel 15

Eit nytt nummer 4 skal leggjast til slik:

4. Ein stat eller ein regional organisasjon for økonomisk integrasjon skal i sitt ratifikasjons-, godtakings-, godkjenningss- eller tiltredingsdokument seie frå dersom han ikkje aktar å vere bunden av framgangsmåten som er fastsett i artikkel 13 bis nr. 7 med omsyn til endringar i vedlegg IV til XI.

N. Ny artikkel 18 bis

Ein ny artikkel 18 bis skal leggjast til etter artikkel 18 slik:

Artikkel 18 bis

Protokollar som opphøyrer

Når alle partane i nokon av protokollane nedanfor har deponert sine ratifikasjons-, godtakings-, godkjenningss- eller tiltredingsdokument til denne protokollen hos depositaren i samsvar med artikkel 15, skal den protokollen reknast som opphøyrd:

- a) Helsinki-protokollen frå 1985 om reduserte svovelutslepp eller grensekryssande mengder av slike med minst 30 prosent;
- b) Sofia-protokollen frå 1988 om regulering av utslepp av nitrogenoksid eller grensekryssande mengder av slike;
- c) Genève-protokollen frå 1991 om kontroll med utslepp av flyktige organiske sambindingar eller grensekryssande mengder av slike;
- d) Oslo-protokollen frå 1994 om ytterlegare reduksjon av svovelutslepp.

O. Vedlegg II

Vedlegg II skal skiftast ut med teksten nedanfor:

Forplikingar om utsleppsreduksjon

1. Forplikingane om utsleppsreduksjon som er oppførte i tabellane nedanfor, står i samanheng med føresegnene i artikkel 3 nr. 1 og 10 i denne protokollen.
2. Tabell 1 inneheld utsleppstaka for svoveldioksid (SO₂), nitrogenoksid (NO_x), ammoniakk (NH₃) og flyktige organiske sambindingar (VOC) for 2010 fram til 2020 uttrykt i tusen metriske tonn for dei partane som ratifiserte denne protokollen før 2010.
3. Tabell 2–6 omfattar forplikingar om utsleppsreduksjon for SO₂, NO_x, NH₃, VOC og PM_{2,5} for 2020 og seinare. Desse forplikingane er uttrykte som ein prosentvis reduksjon frå utsleppsnivået i 2005.
4. Utsleppsoverslaga for 2005 som er oppførte i tabell 2–6, er i tusen tonn og representerer dei siste best tilgjengelege data som er innmelde av partane i 2012. Desse overslaga er berre gitt til informasjonsformål og kan bli oppdaterte av partane etter kvart som dei rapporterer utsleppsdata etter denne protokollen, dersom betre informasjon blir tilgjengeleg. På nettstaden til konvensjonen vil sekretariatet jamleg oppdatere ein tabell over dei mest ajourførte overslaga partane har meldt inn, til opplysning. Dei prosentvise forplikingane om utsleppsreduksjon som er oppførte i tabell 2–6, gjeld for dei mest ajourførte 2005-overslaga som partane har meldt inn til eksekutivsekretæren i kommisjonen.
5. Dersom ein part i eit gitt år finn at han på grunn av ein særleg kald vinter, ein særleg tørr sommar eller uføresette variasjonar i næringsaktivitetar, til dømes eit kapasitetstap i straumforsyninga innanlands eller i eit naboland, ikkje kan oppnå dei utsleppsreduksjonane han har forplikta seg til, kan han oppnå dei ved å bruke gjennomsnittet av sine nasjonale årlege utslepp for det aktuelle året, året før og året etter, så sant dette gjennomsnittet ikkje overstig forplikinga hans.

Tabell 1

Utsleppstak for 2010 fram til 2020 for partar som ratifiserte denne protokollen før 2010 (uttrykt i tusen tonn per år)

	Part	Ratifikasjon	SO₂	NO_x	NH₃	VOC
1	Belgia	2007	106	181	74	144
2	Bulgaria	2005	856	266	108	185
3	Kroatia	2008	70	87	30	90
4	Kypros	2007	39	23	9	14
5	Den tsjekkiske republikken	2004	283	286	101	220
6	Danmark	2002	55	127	69	85
7	Finland	2003	116	170	31	130
8	Frankrike	2007	400	860	780	1100
9	Tyskland	2004	550	1081	550	995
10	Ungarn	2006	550	198	90	137
11	Latvia	2004	107	84	44	136
12	Litauen	2004	145	110	84	92
13	Luxembourg	2001	4	11	7	9
14	Nederland	2004	50	266	128	191
15	Noreg	2002	22	156	23	195
16	Portugal	2005	170	260	108	202
17	Romania	2003	918	437	210	523
18	Slovakia	2005	110	130	39	140
19	Slovenia	2004	27	45	20	40
20	Spania ^a	2005	774	847	353	669
21	Sverige	2002	67	148	57	241
22	Sveits	2005	26	79	63	144
23	Det sameinte kongeriket Storbritannia og Nord-Irland	2005	625	1 181	297	1 200
24	USA	2004	^b	^c		^d
25	Den europeiske unionen	2003	7 832	8 180	4 294	7 585

a Tala gjeld den europeiske delen av landet.

b Då USA godtok denne protokollen i 2004, førte landet opp eit indikativt mål for 2010 på 16 013 000 tonn for totale svovelutslepp frå PEMA-et som er utpeika for svovel: dei 48 tilstøytande delstatane i USA og District of Columbia. Omrekna blir talet 14 527 000 tonn.

c Då USA godtok denne protokollen i 2004, førte landet opp eit indikativt mål for 2010 på 6 897 000 tonn for samla NO_x-utslepp frå PEMA-et som er utpeika for NO_x: Connecticut, Delaware, District of Columbia, Illinois, Indiana, Kentucky, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont, West Virginia og Wisconsin. Omrekna blir talet 6 257 000 tonn.

d Då USA godtok denne protokollen i 2004, førte landet opp eit indikativt mål for 2010 på 4 972 000 tonn for samla VOC-utslepp frå PEMA-et som er utpeika for VOC: Connecticut, Delaware, District of Columbia, Illinois, Indiana, Kentucky, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont, West Virginia og Wisconsin. Omrekna blir talet 4 511 000 tonn.

Tabell 2

Forpliktingar om utsleppsreduksjon for svoveldioksid for 2020 og seinare

	Konvensjonspart	Utsleppsnivå 2005 i tusen tonn SO₂	Reduksjon frå 2005- nivå (%)
1	Austerrike	27	26
2	Kviterussland	79	20
3	Belgia	145	43
4	Bulgaria	777	78
5	Canada ^a		
6	Kroatia	63	55
7	Kypros	38	83
8	Den tsjekkiske republikken	219	45
9	Danmark	23	35
10	Estland	76	32
11	Finland	69	30
12	Frankrike	467	55
13	Tyskland	517	21
14	Hellas	542	74
15	Ungarn	129	46
16	Irland	71	65
17	Italia	403	35
18	Latvia	6,7	8
19	Litauen	44	55
20	Luxembourg	2,5	34
21	Malta	11	77
22	Nederland ^b	65	28
23	Noreg	24	10
24	Polen	1 224	59
25	Portugal	177	63
26	Romania	643	77
27	Slovakia	89	57
28	Slovenia	40	63
29	Spania ^b	1 282	67
30	Sverige	36	22

	Konvensjonspart	Utslepps nivå 2005 i tusen tonn SO₂	Reduksjon frå 2005-nivå (%)
31	Sveits	17	21
32	Det sameinte kongeriket Storbritannia og Nord-Irland	706	59
33	USA ^c		
34	Den europeiske unionen	7 828	59

a Når Canada ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer denne protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte ssvovelutslepps nivå for 2005, anten på nasjonalt plan eller for det PEMA-et landet eventuelt har levert inn; og b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla ssvovelutslepps nivå for 2020 samanlikna med 2005-nivå, anten på nasjonalt plan eller for PEMA-et. Post a) blir teken inn i tabellen, og post b) blir teken med i ein fotnote til tabellen. Eit eventuelt PEMA blir lagd fram som ei justering av vedlegg III til protokollen.

b Tala gjeld den europeiske delen av landet.

c Når USA ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer endringa som føyer denne tabellen til denne protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte ssvovelutslepps nivå for 2005, anten på nasjonalt plan eller for eit PEMA; b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla ssvovelutslepps nivå for 2020 samanlikna med påviste 2005-nivå; og c) eventuelle endringar i PEMA-et som blei utpeika då USA blei part i protokollen. Post a) blir teken inn i tabellen, post b) blir teken med i ein fotnote til tabellen, og post c) blir lagd fram som ei justering av vedlegg III.

Tabell 3

Forplikingar om utsleppsreduksjon for nitrogenoksid for 2020 og seinare^a

	Konvensjonspart	Utslepps nivå 2005 i tusen tonn NO₂	Reduksjon frå 2005-nivå (%)
1	Austerrike	231	37
2	Kviterussland	171	25
3	Belgia	291	41
4	Bulgaria	154	41
5	Canada ^b		
6	Kroatia	81	31
7	Kypros	21	44
8	Den tsjekkiske republikken	286	35
9	Danmark	181	56
10	Estland	36	18
11	Finland	177	35
12	Frankrike	1 430	50
13	Tyskland	1 464	39
14	Hellas	419	31
15	Ungarn	203	34
16	Irland	127	49
17	Italia	1 212	40
18	Latvia	37	32

	Konvensjonspart	Utsleppsnivå 2005 i tusen tonn NO₂	Reduksjon frå 2005-nivå (%)
19	Litauen	58	48
20	Luxembourg	19	43
21	Malta	9,3	42
22	Nederland ^c	370	45
23	Noreg	200	23
24	Polen	866	30
25	Portugal	256	36
26	Romania	309	45
27	Slovakia	102	36
28	Slovenia	47	39
29	Spania ^c	1 292	41
30	Sverige	174	36
31	Sveits ^d	94	41
32	Det sameinte kongeriket Storbritannia og Nord-Irland	1 580	55
33	USA ^e		
34	Den europeiske unionen	11 354	42

a Utslepp frå jordsmonn er ikkje tekne med i 2005-overslaga for medlemsstatane i Den europeiske unionen.

b Når Canada ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer denne protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte utsleppsnivå for nitrogenoksid for 2005, anten på nasjonalt plan eller for det PEMA-et landet eventuelt har levert inn; og b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla utsleppsnivå for nitrogenoksid for 2020 samanlikna med 2005-nivå, anten på nasjonalt plan eller for PEMA-et. Post a) blir teken inn i tabellen, og post b) bli teken med i ein fotnote til tabellen. Eit eventuelt PEMA blir lagt fram som ei justering av vedlegg III til protokollen.

c Tala gjeld den europeiske delen av landet.

d Medrekna utslepp frå avlingsproduksjon og jordsmonn i jordbruket (NFR 4D).

e Når USA ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer endringa som føyer denne tabellen til denne protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte utsleppsnivå for nitrogenoksid for 2005, enten på nasjonalt plan eller for eit PEMA; b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla utsleppsnivå for nitrogenoksid for 2020 samanlikna med identifiserte 2005-nivå; og c) eventuelle endringar i PEMA-et som blei utpeika då USA blei part i protokollen. Post a) blir teken inn i tabellen, post b) blir teken med i ein fotnote til tabellen, og post c) blir lagt fram som ei justering av vedlegg III.

Tabell 4

Forplikingar om utsleppsreduksjon for ammoniakk for 2020 og seinare

	Konvensjonspart	Utsleppsnivå 2005 i tusen tonn NH₃	Reduksjon frå 2005-nivå (%)
1	Austerrike	63	1
2	Kviterussland	136	7
3	Belgia	71	2
4	Bulgaria	60	3

	Konvensjonspart	Utslepps nivå 2005 i tusen tonn NH₃	Reduksjon frå 2005- nivå (%)
5	Kroatia	40	1
6	Kypros	5,8	10
7	Den tsjekkiske republikken	82	7
8	Danmark	83	24
9	Estland	9,8	1
10	Finland	39	20
11	Frankrike	661	4
12	Tyskland	573	5
13	Hellas	68	7
14	Ungarn	80	10
15	Irland	109	1
16	Italia	416	5
17	Latvia	16	1
18	Litauen	39	10
19	Luxembourg	5,0	1
20	Malta	1,6	4
21	Nederland ^a	141	13
22	Noreg	23	8
23	Polen	270	1
24	Portugal	50	7
25	Romania	199	13
26	Slovakia	29	15
27	Slovenia	18	1
28	Spania ^a	365	3
29	Sverige	55	15
30	Sveits	64	8
31	Det sameinte kongeriket Storbritannia og Nord-Irland	307	8
32	Den europeiske unionen	3 813	6

a Tala gjeld den europeiske delen av landet.

Tabell 5

Forpliktingar om utsleppsreduksjon for flyktige organiske sambindingar for 2020 og seinare

	Konvensjonspart	Utsleppsnivå 2005 i tusen tonn VOC	Reduksjon frå 2005- nivå (%)
1	Austerrike	162	21
2	Kviterussland	349	15
3	Belgia	143	21
4	Bulgaria	158	21
5	Canada ^a		
6	Kroatia	101	34
7	Kypros	14	45
8	Den tsjekkiske republikken	182	18
9	Danmark	110	35
10	Estland	41	10
11	Finland	131	35
12	Frankrike	1 232	43
13	Tyskland	1 143	13
14	Hellas	222	54
15	Ungarn	177	30
16	Irland	57	25
17	Italia	1 286	35
18	Latvia	73	27
19	Litauen	84	32
20	Luxembourg	9.8	29
21	Malta	3,3	23
22	Nederland ^b	182	8
23	Noreg	218	40
24	Polen	593	25
25	Portugal	207	18
26	Romania	425	25
27	Slovakia	73	18
28	Slovenia	37	23
29	Spania ^b	809	22
30	Sverige	197	25
31	Sveits ^c	103	30

	Konvensjonspart	Utsleppsnivå 2005 i tusen tonn VOC	Reduksjon frå 2005- nivå (%)
32	Det sameinte kongeriket Storbritannia og Nord-Irland	1 088	32
33	USA ^d		
34	Den europeiske unionen	8 842	28

- a Når Canada ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer denne protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte utsleppsnivå for VOC for 2005, anten på nasjonalt plan eller for det PEMA-et landet eventuelt har levert inn; og b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla utsleppsnivå for VOC for 2020 samanlikna med 2005-nivå, anten på nasjonalt plan eller for PEMA-et. Post a) blir teken inn i tabellen, og post b) blir teken med i ein fotnote til tabellen. Eit eventuell PEMA blir lagt fram som ei justering av vedlegg III til protokollen.
- b Tala gjeld den europeiske delen av landet.
- c Medrekna utslepp frå avlingsproduksjon og jordsmonn i landbruket (NFR 4D).
- d Når USA ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer endringa som føyer denne tabellen til den føreliggjande protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte utsleppsnivå for VOC for 2005, anten på nasjonalt plan eller for eit PEMA; b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla utsleppsnivå for VOC for 2020 samanlikna med identifiserte 2005-nivå; og c) eventuelle endringar i PEMA-et som blei utpeika då USA blei part i protokollen. Post a) blir teken inn i tabellen, post b) blir teken med i ein fotnote til tabellen, og post c) bli lagt fram som ei justering av vedlegg III.

Tabell 6

Forpliktingar om utsleppsreduksjon for PM_{2,5} for 2020 og seinare

	Konvensjonspart	Utsleppsnivå 2005 i tusen tonn PM_{2,5}	Reduksjon frå 2005- nivået (%)
1	Austerrike	22	20
2	Kviterussland	46	10
3	Belgia	24	20
4	Bulgaria	44	20
5	Canada ^a		
6	Kroatia	13	18
7	Kypros	2,9	46
8	Den tsjekkiske republikken	22	17
9	Danmark	25	33
10	Estland	20	15
11	Finland	36	30
12	Frankrike	304	27
13	Tyskland	121	26
14	Hellas	56	35
15	Ungarn	31	13
16	Irland	11	18
17	Italia	166	10

	Konvensjonspart	Utsleppsnivå 2005 i tusen tonn PM_{2,5}	Reduksjon frå 2005- nivået (%)
18	Latvia	27	16
19	Litauen	8,7	20
20	Luxembourg	3,1	15
21	Malta	1,3	25
22	Nederland ^b	21	37
23	Noreg	52	30
24	Polen	133	16
25	Portugal	65	15
26	Romania	106	28
27	Slovakia	37	36
28	Slovenia	14	25
29	Spania ^b	93	15
30	Sverige	29	19
31	Sveits	11	26
32	Det sameinte kongeriket Storbritannia og Nord-Irland	81	30
33	USA ^c		
34	Den europeiske unionen	1 504	22

a Når Canada ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer denne protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte utsleppsnivå for PM for 2005, enten på nasjonalt plan eller for det PEMA-et landet eventuelt har levert inn; og b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla utsleppsnivå for PM for 2020 samanlikna med 2005-nivå, enten på nasjonalt plan eller for PEMA-et. Post a) blir teken inn i tabellen, og post b) blir teken med i ein fotnote til tabellen. Eit eventuelt PEMA vil bli lagt fram som ei justering av vedlegg III til protokollen.

b Tala gjeld den europeiske delen av landet.

c Når USA ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer endringa som føyer denne tabellen til den føreliggjande protokollen, skal landet leggje fram a) ein verdi for samla anslåtte utsleppsnivå for PM_{2,5} for 2005, enten på nasjonalt plan eller for eit PEMA; b) ein indikativ verdi for ein reduksjon i samla utsleppsnivå for PM_{2,5} for 2020 samanlikna med identifiserte 2005-nivå; og c) eventuelle endringar i PEMA-et som blei utpeika då USA blei part i protokollen. Post a) blir teken inn i tabellen, post b) blir teken med i ein fotnote til tabellen, og post c) blir lagt fram som ei justering av vedlegg III.

P. Vedlegg III

1. I setninga under overskrifta skal orda «Følgjande PEMA» skiftast ut med orda «Desse PEMA».
2. Ei ny underoverskrift og eit nytt nummer skal leggjast til før avsnittet om Den russiske føderasjonen slik:

PEMA Canada

PEMA for svovel for Canada er eit område på éin million kvadratkilometer som omfattar provinsane Prince Edward Island, Nova Scotia og New Brunswick, heile territoriet til provinsen Québec sør for ei rett linje mellom Havre-St. Pierre på nordkysten av Gulf of Saint Lawrence og punktet der Québec-Ontario-grensa skjer kystlinja i James Bay, og heile territoriet til provinsen Ontario sør for ei rett linje mellom punktet der Ontario-Québec-grensa skjer kystlinja i James Bay, og Nipigon River nær nordbreidda av Lake Superior.

3. Nummeret under overskrifta PEMA Den russiske føderasjonen skal skiftast ut med:

PEMA Den russiske føderasjonen fell saman med det europeiske territoriet til Den russiske føderasjonen. Det europeiske territoriet til Den russiske føderasjonen er ein del av territoriet til Den russiske føderasjonen innanfor dei administrative og geografiske grensene for einingane i Den russiske føderasjonen som ligg i Aust-Europa og grensar mot det asiatiske kontinentet, i samsvar med den konvensjonelle grenselinja som går frå

nord til sør langs Uralfjella, grensa mot Kasakhstan til Kaspiahavet, så langs statsgrensene mot Aserbajdsjan og Georgia i Nord-Kaukasus til Svartehavet.

Q. Vedlegg IV

1. Vedlegg IV skal skiftast ut med følgjande tekst:

Grenseverdier for utslipp av svovel frå stasjonære kjelder

1. Del A gjeld for partar utanom Canada og USA, del B gjeld for Canada og del C for USA.

A. Partar utanom Canada og USA

2. I dette avsnittet tyder «grenseverdi for utslipp» (*emission limit value*, ELV) den mengda SO₂ (eller svoveloksid (SO_x) der det er nemnt som slike) som finst i avgassane frå ein installasjon, og som ikkje må overskridast. Når ikkje noko anna er fastsett, skal mengda reknast ut som masse SO₂ (SO_x uttrykt som SO₂) per volumeining avgass (uttrykt i mg/m³), når ein går ut frå normaltilhøve for temperatur og trykk for tørr gass (volum ved 273,15 K, 101,3 kPa). Når det gjeld oksygeninnhaldet i avgassen, gjeld verdiane som er fastsette i tabellane nedanfor for kvar kjeldekategori. Fortynning for å senke konsentrasjonane av ureiningsstoff i avgassar er ikkje tillate. Oppstart, avstenging og vedlikehald av utstyr er halde utanfor.

3. Etterleving av ELV, minste avsvovlingsratar, svovelgjenvinning og grenseverdier for svovelinnhald skal verifiserast:

a) Utsleppa skal overvakast gjennom målingar eller gjennom utrekningar som er minst like nøyaktige. Etterleving av ELV-ar skal verifiserast gjennom kontinuerlege eller diskontinuerlege målingar, typogodkjenning eller annan teknisk påliteleg metode medrekna verifiserte utrekningsmetodar. Ved kontinuerlege målingar er etterleving av ELV-en oppnådd dersom det validerte månadlege utslippsgjennomsnittet ikkje overskrir grenseverdien, med mindre anna er fastsett for den aktuelle kjeldekategorien. Ved diskontinuerlege målingar eller andre eigna fastsetjings- eller utrekningsmetodar er etterleving av ELV-en oppnådd dersom gjennomsnittsverdien basert på eit passande tal målingar under representative forhold ikkje overskrir ELV-en. Unøyaktigheita i målemetoden kan takast i betraktning for verifikasjonsformål.

b) Når det gjeld forbrenningsanlegg som bruker minimumsratane for avsvovling som er fastsette i nr. 5 a) ii), skal svovelinnhaldet i brennstoffet òg overvakast jamleg, og dei kompetente styresmaktene skal informerast om vesentlege endringar i type brennstoff som blir brukt. Avsvovlingsratane skal gjelde som månadlege gjennomsnittsverdier.

c) Etterleving av minste svovelgjenvinningsrate skal verifiserast gjennom regelmessige målingar eller annan teknisk påliteleg metode.

d) Etterleving av svovelgrenseverdiane for gassolje skal verifiserast gjennom jamlege målretta målingar.

4. Overvaking av relevante ureiningsstoff og målingar av prosessparametrar, og likeins kvaliteten på automatiserte målesystem og referansemålingane for å kalibrere desse systema, skal utførast i samsvar med standardane til Den europeiske standardiseringskomiteen (CEN). Dersom ingen CEN-standardar finst, skal det brukast standardar frå Den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (ISO) eller nasjonale eller internasjonale standardar som sikrar at det kan skaffast fram data av tilsvarende vitskapleg kvalitet.

5. Bokstavgangane nedanfor inneheld særføresegner for forbrenningsanlegg som er nemnde i nr. 7:

a) Ein part kan i desse tilfella fråvike kravet om å etterleve grenseverdiane for utslipp som det er gitt føresegnar om i nr. 7:

i) For eit forbrenningsanlegg som til dette formålet normalt bruker svovelfattig drivstoff, i tilfelle der operatøren ikkje er i stand til å etterleve desse grenseverdiane på grunn av eit brot i tilførselen av svovelfattig brennstoff som følgje av ein alvorleg mangel;

ii) Eit forbrenningsanlegg som fyrer med stadleg fast brennstoff, og som ikkje kan etterleve grenseverdiane for utslipp som det er gitt føresegnar om i nr. 7, må i staden minst oppfylle desse grenseverdiane for avsvovlingsrate:

a. eksisterande anlegg: 50 MWth-100 MWth: 80 %;

b. eksisterande anlegg: 100 MWth-300 MWth: 90 %;

c. eksisterande anlegg: > 300 MWth: 95 %;

d. nye anlegg: 50 MWth-300 MWth: 93 %;

- e. nye anlegg: > 300 MWth: 97 %;
- iii) For forbrenningsanlegg som normalt bruker gassformig brennstoff, men unntaksvis må ty til bruk andre brennstoff på grunn av eit brått avbrot i tilførselen av gass, og som av denne grunn ville måtte utstyrast med eit reinseanlegg for avgass;
- iv) For eksisterande forbrenningsanlegg som ikkje har meir enn 17 500 driftstimar rekna frå 1. januar 2016 til 31. desember 2023;
- v) For eksisterande forbrenningsanlegg som bruker fast eller flytande brennstoff, og som ikkje har meir enn 1500 driftstimar per år som eit rullande gjennomsnitt over eit tidsrom på fem år, gjeld i staden desse ELV-ane:
 - a. for fast brennstoff: 800 mg/m³;
 - b. for flytande brennstoff: 850 mg/m³ for anlegg med ein nominell tilført termisk effekt på maksimalt 300 MWth og 400 mg/m³ for anlegg med ein nominell tilført termisk effekt større enn 300 MWth;
- b) Dersom eit forbrenningsanlegg blir utvida med minst 50 KWth, skal ELV-en som er nemnd i nr. 7 for nye installasjonar, gjelde for utvidingsdelen som blir påverka av endringa. ELV-en blir berekna som eit gjennomsnitt vekta med den faktiske termiske effekten for både det eksisterande og den nye delen av anlegget;
- c) Partane skal sjå til at det blir lagt til rette for prosedyrar ved feilfunksjon eller svikt i reduksjonsutstyret;
- d) For forbrenningsanlegg som bruker to eller fleire brennstoff samtidig, skal ELV-en fastsetjast som det vekta gjennomsnittet av ELV-ane for dei enkelte brennstoffa på grunnlag av den tilførte termiske effekten kvart brennstoff leverer.
- 6. Partane kan bruke reglar som seier at forbrenningsanlegg og prosessanlegg innanfor eit mineraloljeraffineri kan fritakast for å etterleve dei enkelte grenseverdiane for SO₂ som er fastsette i dette vedlegget, så sant dei oppfyller ein boble-grenseverdi for SO₂ fastsett på grunnlag av beste tilgjengelege teknikkar.
- 7. Forbrenningsanlegg med nominell tilført termisk effekt over 50 MWth:¹

Tabell 1

Grenseverdier for SO₂-utslepp frå forbrenningsanlegg^a

Brennstofftype	Tilført termisk effekt (MWth)	ELV for SO ₂ mg/m ³ ^b
Faste brennstoff	50–100	Nye anlegg: 400 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 300 (torv) 200 (biomasse)
		Eksisterande anlegg: 400 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 300 (torv) 200 (biomasse)
	100–300	Nye anlegg: 200 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 300 (torv) 200 (biomasse)
		Eksisterande anlegg: 250 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 300 (torv) 200 (biomasse)

¹ Nominell tilført termisk effekt for forbrenningsanlegget blir utrekna som summen av alle einingar knytte til ein felles skorstein. Enkelteiningar under 15 MWth skal ikkje takast med når ein reknar ut samla nominell tilført termisk effekt.

	> 300	Nye anlegg: 150 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) (FBC: 200) 150 (torv) (FBC: 200) 150 (biomasse) Eksisterende anlegg: 200 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 200 (torv) 200 (biomasse)
Flytande drivstoff	50–100	Nye anlegg: 350 Eksisterende anlegg: 350
	100–300	Nye anlegg: 200 Eksisterende anlegg: 250
	> 300	Nye anlegg: 150 Eksisterende anlegg: 200
Gassformige brennstoff generelt	> 50	Nye anlegg: 35 Eksisterende anlegg: 35
Flytande gass	> 50	Nye anlegg: 5 Eksisterende anlegg: 5
Koksomngass eller masomngass	> 50	Nye anlegg: 200 for masomngass 400 for koksomngass Eksisterende anlegg: 200 for masomngass 400 for koksomngass
Forgassa raffinerirestar	> 50	Nye anlegg: 35 Eksisterende anlegg: 800

Merknad: FBC = kvervelsjiktforbrenning (*fluidized bed combustion*) (sirkulerande, trykksett, boblande).

- a Særleg skal ELV-ane ikkje gjelde for:
- anlegg der forbrenningsprodukta blir brukte til direkte oppvarming, tørking eller anna behandling av gjenstandar eller materiale
 - etterforbrenningsanlegg som er konstruerte for å reinse avgassane ved forbrenning, og som ikkje blir drivne som uavhengige forbrenningsanlegg
 - anlegg for regenerering av katalysatorar til katalytisk krakking
 - anlegg for omdanning av hydrogensulfid til svovel
 - reaktorar brukte i kjemisk industri
 - koksomnblokker
 - cowperanlegg
 - gjenvinningskjelar i installasjonar for produksjon av cellulose
 - avfallsforbrenningsanlegg
 - anlegg drivne av diesel-, bensin- eller gassmotorar eller av forbrenningsturbinar, same kva brennstoff som er brukt
- b Referanseinnhald av O₂ er 6 % for fast brennstoff og 3 % for flytande og gassformig brennstoff.

8. Gassolje:

Tabell 2

Grenseverdier for svovelinnhold i gassolje^a

	Svovelinnhold (vektprosent)
Gassolje	< 0,10

a «Gassolje» tyder alle petroleumsavleidde flytande brennstoff, unnateke marint drivstoff, som fell inn under CN-kode 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 45 eller 2710 19 49, eller anna petroleumlderivert flytande brennstoff, unnateke marint drivstoff, når mindre enn 65 volumprosent (medrekna tap) destillerer ved 250 °C, og når minst 85 volumprosent (medrekna tap) destillerer ved 350 °C etter the ASTM D86-metoden. Diesel, dvs. gassolje som fell inn under CN-kode 2710 19 41, og som blir brukt til sjølvgåande køyretøy, er halde utanfor denne definisjonen. Drivstoff brukt i ikkje-veggåande mobilt maskineri og landbrukstraktorar er òg halde utanfor denne definisjonen.

Raffineri for mineralolje og gass:

9.

Svovelgjenvinningsanlegg: for anlegg som produserer meir enn 50 Mg svovel per dag:

Tabell 3

Grenseverdi uttrykt som ein minste svovelgjenvinningsrate for svovelgjenvinningseiningar

Anleggstype	Minste svovelgjenvinningsrate^a (%)
Nytt anlegg	99,5
Eksisterande anlegg	98,5

a Svovelgjenvinningsraten er prosentdelen av alt importert hydrogensulfid (H₂S) som blir omdanna til elementært svovel, som eit årsgjennomsnitt.

Titandioksidproduksjon:

10.

Tabell 4

Grenseverdier SO_x-utslepp frå titandioksidproduksjon (årsgjennomsnitt)

Anleggstype	ELV for SO_x (uttrykt som SO₂) (kg/t TiO₂)
Sulfatprosess, samla utslepp	6
Kloridprosess, samla utslepp	1,7

B. Canada

11. Grenseverdier for å kontrollere utslepp av svoveloksid vil etter behov blir fastsette for stasjonære kjelder i samsvar med opplysningar om tilgjengeleg kontrollteknologi, grenseverdier brukte i andre jurisdiksjonar og dokumenta nedanfor:

- Order Adding Toxic Substances to Schedule 1 to the Canadian Environmental Act, 1999. SOR/2011-34;
- Proposed Regulation, Order Adding Toxic Substances to Schedule 1 to the Canadian Environmental Protection Act, 1999;
- New Source Emission Guidelines for Thermal Electricity Generation;
- National Emission Guidelines for Stationary Combustion Turbines. PN1072; og
- Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN1085.

C. USA

12. Grenseverdiar for å kontrollere utslipp av svoveldioksid frå stasjonære kjelder i dei følgjande kategoriane stasjonære kjelder, og kjeldene dei gjeld for, er fastsette i desse dokumenta:
- a) Electric Utility Steam Generating Units – 40 Code of Federal Regulations (C.F.R.) Part 60, Subpart D, og Subpart Da;
 - b) Industrial-Commercial-Institutional Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Db, og Subpart Dc;
 - c) Sulphuric Acid Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart H;
 - d) Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J og Subpart Ja;
 - e) Primary Copper Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart P;
 - f) Primary Zinc Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Q;
 - g) Primary Lead Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart R;
 - h) Stationary Gas Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart GG;
 - i) Onshore Natural Gas Processing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart LLL;
 - j) Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ea, og Subpart Eb;
 - k) Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ec;
 - l) Stationary Combustion Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KKKK;
 - m) Small Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
 - n) Commercial and Industrial Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart CCCC; og
 - o) Other Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EEEE.

R. Vedlegg V

Vedlegg V skal skiftast ut med følgjande tekst:

Grenseverdiar for utslipp av nitrogenoksid frå stasjonære kjelder

1. Del A gjeld partar utanom Canada og USA, del B gjeld Canada, og del C gjeld USA.

A. Partar utanom Canada og USA

2. I samband med denne delen er «grenseverdi for utslipp» (ELV) å forstå som den mengda NO_x (summen av NO og NO₂, uttrykt som NO₂) i avgassar frå ein installasjon som ikkje skal overskridast. Så sant ikkje noko anna er fastsett, skal mengda reknast ut i masse NO_x per volumeining avgass (uttrykt i mg/m³) når ein går ut frå normaltilhøve for temperatur og trykk for tørr gass (volum ved 273,15 K, 101,3 kPa). Når det gjeld oksygeninnhaldet i avgass, gjeld verdiane som er fastsette i tabellane nedanfor for kvar kjeldekategori. Fortynning for å senke konsentrasjonane av ureiningsstoff i avgassar er ikkje tillate. Oppstart, avstenging og vedlikehald av utstyr er halde utanfor.
3. Utsleppa skal alltid overvakast gjennom måling av NO_x, utrekningar eller ein kombinasjon av dei to som er minst like nøyaktig. Etterleving av grenseverdiar skal verifiserast gjennom kontinuerlege eller diskontinuerlege målingar, typegodkjenning eller andre teknisk pålitelege metodar, medrekna verifiserte utrekningsmetodar. For kontinuerlege målingar er etterleving av ELV oppnådd dersom det validerte månadlege utslippsgjennomsnittet ikkje overskrir grenseverdiane. For diskontinuerlege målingar eller andre eigna fastsetjings- eller utrekningsmetodar er etterleving av ELV oppnådd dersom gjennomsnittsverdien basert på eit passende tal målingar under representative forhold ikkje overskrir ELV-en. Unøyaktigheita i målemetoden kan takast i betraktning for verifikasjonsformål.
4. Overvakinga av relevante ureiningsstoff og målingar av prosessparametrar, og likeins kvalitetssikringa av automatiske målesystem og referansemålingane for å kalibrere desse målesystema, skal utførast i samsvar med CEN-standardane. Dersom CEN-standardar ikkje ligg føre, skal det brukast ISO-standardar eller nasjonale eller internasjonale standardar som sikrar at det kan skaffast fram data med tilsvarende vitskapleg kvalitet.
5. Særlege føresegner for forbrenningsanlegg nemnde i nr. 6:
- a) Ein part kan avvike frå plikta til å etterleve ELV-ane som det er gitt føresegner om i nr. 6, i desse tilfella:

- i) For forbrenningsanlegg som normalt bruker gassformig brennstoff, men unntaksvis må ty til bruk av andre brennstoff på grunn av eit brått avbrot i gassforsyninga, og som derfor ville måtte utstyrast med eit reinseanlegg for avgass;
 - ii) For eksisterande forbrenningsanlegg som ikkje er i bruk meir enn 17 500 driftstimar rekna frå 1. januar 2016 til seinast 31. desember 2023;
 - iii) For eksisterande forbrenningsanlegg utanom gassturbinar på land (som blir omfatta av nr. 7) som bruker fast eller flytande brennstoff, og som ikkje går meir enn 1500 driftstimar i året som eit rullerande gjennomsnitt over eit tidsrom på fem år, gjeld i staden desse ELV-ane:
 - a. for fast brennstoff: 450 mg/m³
 - b. for flytande brennstoff: 450 mg/m³
 - b) Dersom eit forbrenningsanlegg blir utvida med minst 50 MWth, skal ELV-en som er fastsett i nr. 6 for nye installasjonar, gjelde for den utbygde delen som blir påverka av endringa. ELV-en blir rekna ut som eit gjennomsnitt vekta med faktisk tilført termisk effekt for både den gamle og den nye delen av anlegget;
 - c) Partane skal sjå til at det finst prosedyrar for funksjonsfeil eller svikt i reduksjonsutstyret;
 - d) For forbrenningsanlegg som bruker to eller fleire brennstoff samtidig, skal ELV-en fastsetjast som det vekta gjennomsnittet av ELV-ane for dei enkelte brennstoffa på grunnlag av den tilførte termiske effekten kvart brennstoff leverer. Partane kan bruke reglar som seier at forbrenningsanlegg og prosessanlegg innanfor eit mineraloljeraffineri kan fritakast for å etterleve dei enkelte grenseverdiane for NO_x som er fastsette i dette vedlegget, så sant dei oppfyller ein boblegrenseverdi for NO_x fastsett på grunnlag av beste tilgjengelege teknikkar.
6. Forbrenningsanlegg med nominell tilført termisk effekt på over 50 MWth:²

Tabell 1

Grenseverdier for NO_x-utslepp frå forbrenningsanlegg^a

Brennstofftype	Tilført termisk effekt (MWth)	ELV for NO _x (mg/m ³) ^b
Faste brennstoff	50–100	Nye anlegg: 300 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 450 (pulverisert lignitt) 250 (biomasse, torv) Eksisterande anlegg: 300 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 450 (pulverisert lignitt) 300 (biomasse, torv)
	100–300	Nye anlegg: 200 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 200 (biomasse, torv) Eksisterande anlegg: 200 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 250 (biomasse, torv)
	> 300	Nye anlegg: 150 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) (generelt) 150 (biomasse, torv) 200 (pulverisert lignitt) Eksisterande anlegg: 200 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 200 (biomasse, torv)

² Nominell tilført termisk effekt for forbrenningsanlegget blir rekna ut som summen av alle einingar knytte til ein felles skorstein. Enkelteiningar under 15 MWth skal ikkje takast med når ein reknar ut samla nominell tilført termisk effekt.

Brennstofftype	Tilført termisk effekt (MWth)	ELV for NO_x (mg/m³)^b
Flytande brennstoff	50–100	Nye anlegg: 300 Eksisterande anlegg: 450
	100–300	Nye anlegg: 150 Eksisterande anlegg: 200 (generelt) Eksisterande anlegg innanfor raffineri og kjemiske installasjonar: 450 (for forbrenning av destillasjons- og omdanningsrestar frå råoljeraffinering til eige forbruk i forbrenningsanlegg, og for forbrenning av flytande produksjonsrestar som ikkje-kommersielt brennstoff)
	> 300	Nye anlegg: 100 Eksisterande anlegg: 150 (generelt) Eksisterande anlegg innanfor raffineri og kjemiske installasjonar: 450 (for forbrenning av destillasjons- og omdanningsrestar frå råoljeraffinering til eige forbruk i forbrenningsanlegg, og for forbrenning av flytande produksjonsrestar som ikkje-kommersielt brennstoff (< 500 MWth))
Naturgass	50–300	Nye anlegg: 100 Eksisterande anlegg: 100
	> 300	Nye anlegg: 100 Eksisterande anlegg: 100
Andre gassformige brennstoff	> 50	Nye anlegg: 200 Eksisterande anlegg: 300

a Særleg skal ELV-ane ikkje gjelde for:

- anlegg der forbrenningsprodukta blir brukte til direkte oppvarming, tørking eller anna behandling av gjenstandar eller materiale
- etterforbrenningsanlegg som er konstruerte for å reinse avgassane gjennom forbrenning, og som ikkje blir drivne som uavhengige forbrenningsanlegg
- anlegg for regenerering av katalysatorar til katalytisk kraking
- anlegg for omdanning av hydrogensulfid til svovel
- reaktorar brukte i kjemisk industri
- koksomnbløkker
- cowperanlegg
- gjenvinningskjelar i installasjonar for produksjon av cellulose
- avfallsforbrenningsanlegg
- anlegg drivne av diesel-, bensin- eller gassmotorar eller av forbrenningsturbinar, same kva brennstoff som er brukt.

b Referanseinnhald av O₂ er 6 % for faste brennstoff og 3 % for flytande og gassformige brennstoff.

7. Forbrenningsturbinar på land med nominell tilført termisk effekt over 50 MWth: ELV-ane for NO_x uttrykt i mg/m³ (ved eit referanseinnhald av O₂ på 15 %) skal brukast på ein enkelt turbin. ELV-ane i tabell 2 gjeld berre ved over 70 % belastning.

Tabell 2

Grenseverdiar for NO_x-utslepp frå forbrenningsturbinar på land (medrekna gassturbinar med kombinert syklus, CCGT)

Brennstofftype	Tilført termisk effekt (MWth)	ELV for NO_x (mg/m³)^a
Flytande brennstoff (lette og medium destillat)	> 50	Nye anlegg: 50 Eksisterande anlegg: 90 (generelt) 200 (anlegg som går mindre enn 1500 timar i året)
Naturgass ^b	> 50	Nye anlegg: 50 (generelt) ^d Eksisterande anlegg: 50 (generelt) ^{c d} 150 (anlegg som går mindre enn 1500 timar i året)
Andre gassar	> 50	Nye anlegg: 50 Eksisterande anlegg: 120 (generelt) 200 (anlegg som går mindre enn 1500 timar i året)

a Gassturbinar til naudbruk som går mindre enn 500 timar i året, er ikkje tekne med.

b Naturgass er naturleg førekommande metan med maksimalt 20 % (i volum) inertgassar og andre bestanddelar.

c 75 mg/m³ i desse tilfella, der effektiviteten til gassturbinen blir bestemt ved ISO grunnbelastningsforhold:

- gassturbinar brukte i kombinerte varme- og kraftsystem med ein samla effektivitet større enn 75 %
- gassturbinar brukte i anlegg med kombinert syklus med ein samla elektrisk effektivitet større enn 55 % i årsgjennomsnitt
- gassturbinar for mekaniske drev

d For enkle gassturbinar som ikkje høyrer inn under nokon av kategoriane som er nemnde under fotnote c, men som har ein effektivitet større enn 35 % – fastsett ved ISO grunnbelastningsforhold – skal ELV for NO_x vere 50 x η / 35 der η er gassturbin effektiviteten ved ISO grunnbelastningsforhold uttrykt som ein prosentdel.

8. Sementproduksjon:

Tabell 3

Grenseverdiar for NO_x-utslepp frå produksjon av sementklinker^a

Anleggstype	ELV for NO_x (mg/m³)
Generelt (eksisterande og nye installasjonar)	500
Eksisterande lepol- og roteromnar der ikkje noko avfall blir brent samtidig	800

a Installasjonar for produksjon av sementklinker i roteromnar med ein kapasitet > 500 Mg/dag eller i andre omnar med ein kapasitet > 50 Mg/dag. O₂-referanseinnhald er 10 %.

9. Stasjonære motorar:

Tabell 4

Grenseverdier for NO_x-utslepp frå nye stasjonære motorar

Motortype, effekt, brennstoffspesifikasjon	ELV^{a b c} (mg/m³)
Gassmotorar > 1 Mh	
Motorar med gneisttenning (= Otto)	95 (forbetra mager forbrenning)
alle gassformige brennstoff	190 (standard mager forbrenning eller feit forbrenning med katalysator)
Dual fuel-motorar > 1 MWth	
I gassmodus (alle gassf. brennstoff)	190
I flytande modus (alle flytande brennstoff) ^d	
1 MWth–20 MWth	225
> 20 MWth	225
Dieselmotorar > 5 MWth (kompresjonstenning)	
Lågt (< 300 o/min) /	
Middels (300 o/min–1200 o/min) turtal	
5 MWth–20 MWth	
Tung fyringsolje (HFO) og bioolje	225
Lett fyringsolje (LFO) og naturgass (NG)	190
> 20 MWth	
HFO og bioolje	190
LFO og NG	190
Høgt turtal (> 1200 o/min)	190

Merknad: Referanseinnhald av oksygen er 15 %.³

- a Desse ELV-ane gjeld ikkje for motorar som går mindre enn 500 timar i året.
- b Der selektiv katalytisk reduksjon (SCR) per i dag ikkje kan brukast av tekniske og logistiske grunnar, til dømes på fjerne øyar, eller der tilgangen på tilstrekkelege mengder olje av høg kvalitet ikkje kan garanterast, kan ein overgangsperiode på 10 år etter at denne protokollen har teke til å gjelde for ein part, praktisertast for dieselmotorar og dual fuel-motorar; i denne perioden gjeld desse ELV-ane:
- dual fuel-motorar: 1850 mg/m³ i flytande modus, 380 mg/m³ i gassmodus
 - dieselmotorar – lågt (< 300 o/min) og middels (300 o/min-1200 o/min) turtal: 1300 mg/m³ for motorar mellom 5 MWth og 20 MWth og 1850 mg/m³ for motorar > 20 MWth
 - dieselmotorar – høgt turtal (> 1200 o/min): 750 mg/m³
- c Motorar som har mellom 500 og 1500 driftstimar i året, kan fritakast frå å oppfylle desse ELV-ane dersom dei bruker primært tiltak for å avgrense NO_x-utsleppa og oppfyller ELV-ane i fotnote b.
- d Ein part kan fråvike plikta til å oppfylle grenseverdiane for utslepp når det gjeld forbrenningsanlegg som bruker gassformig drivstoff, men unntaksvis må ty til andre drivstoff på grunn av eit brått avbrot i gassforsyninga og derfor ville måtte utstyrast med eit reinseanlegg for avgass. Fritakstida skal ikkje vere over ti dagar så sant det ikkje er eit overordna behov for å halde oppe energiforsyninga.

3 Omrekningsfaktoren frå grenseverdiane i denne protokollen (ved 5 % oksygeninnhald) er 2,66 (16/6).

Såleis svarer grenseverdien på:

- 190 mg/m³ ved 15 % O₂ til 500 mg/m³ ved 5 % O₂
- 95 mg/m³ ved 15 % O₂ til 250 mg/m³ ved 5 % O₂
- 225 mg/m³ ved 15 % O₂ til 600 mg/m³ ved 5 % O₂

10. Sintringsanlegg for jernmalm:

Tabell 5

Grenseverdier for NO_x-utslepp frå sintringsanlegg for jernmalm^a

Anleggstype	ELV^b for NO_x (mg/m³)
Sintringsanlegg: ny installasjon	400
Sintringsanlegg: eksisterande installasjon	400

a Produksjon og foredling av metall: installasjonar for røsting eller sintring av malm, installasjonar for produksjon av råjern eller stål (primær eller sekundær fusjon), også kontinuerleg støyping, med ein kapasitet på over 2,5 Mg/time, installasjonar for foredling av ferrometall (varmvalseverk > 20 Mg råstål per time).

b Som eit unntak frå nr. 3 bør desse ELV-ane reknast som gjennomsnitt over eit lengre tidsrom.

11. Produksjon av salpetersyre:

Tabell 6

Grenseverdier for NO_x-utslepp frå produksjon av salpetersyre, einingar for syrekonsentrasjon ikkje medrekna

Type installasjonar	ELV for NO_x (mg/m³)
Nye installasjonar	160
Eksisterande installasjonar	190

B. Canada

12. Grenseverdier for å kontrollere utsleppa av NO_x vil bli fastlagde for stasjonære kjelder etter behov på grunnlag av informasjon om tilgjengeleg kontrollteknologi, grenseverdier som gjeld i andre jurisdiksjonar, og dokumenta nedanfor:

- New Source Emission Guidelines for Thermal Electricity Generation;
- National Emission Guidelines for Stationary Combustion Turbines. PN1072;
- National Emission Guidelines for Cement Kilns. PN1284;
- National Emission Guidelines for Industrial/Commercial Boilers and Heaters. PN1286;
- Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN1085;
- Management Plan for Nitrogen Oxides (NO_x) and Volatile Organic Compounds (VOCs) – Phase I. PN1066; og
- Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN1085.

C. USA

13. Grenseverdier for å kontrollere utsleppa av NO_x frå stasjonære kjelder i dei følgjande kategoriane stasjonære kjelder, og kjeldene som dei gjeld for, er fastsette i desse dokumenta:

- Coal-fired Utility Units – 40 Code of Federal Regulations (C.F.R.) Part 76;
- Electric Utility Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart D og Subpart Da;
- Industrial-Commercial-Institutional Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Db;
- Nitric Acid Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart G;
- Stationary Gas Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart GG;
- Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ea og Subpart Eb;
- Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ec;
- Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J og Subpart Ja;
- Stationary Internal Combustion Engines – Spark Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart JJJJ;

- j) Stationary Internal Combustion Engines – Compression Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart IIII;
- k) Stationary Combustion Turbines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KKKK;
- l) Small Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
- m) Portland Cement – 40 C.F.R. Part 60, Subpart F;
- n) Commercial and Industrial Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart CCCC; and
- o) Other Solid Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EEEE.

S. Vedlegg VI

Vedlegg VI skal skiftast ut med følgjande tekst:

Grenseverdiar for utslepp av flyktige organiske sambindingar frå stasjonære kjelder

1. Del A gjeld partar utanom Canada og USA, del B gjeld Canada, og del C gjeld USA.

A. Partar utanom Canada og USA

2. Denne delen av det føreliggjande vedlegget dekkjer dei stasjonære kjeldene til utslepp av flyktige organiske sambindingar som er oppførte i nr. 8 til 22 nedanfor. Installasjonar eller delar av installasjonar til forskning, utvikling og testing av nye produkt og prosessar er ikkje omhandla. Terskelverdiar er gitt i dei sektorspesifikke tabellane nedanfor. Dei refererer generelt til løysemiddelforbruk eller massestraum av utslepp. Når ein operatør utfører fleire aktivitetar som kjem inn under same undertittel ved same installasjon på same stad, vert løysemiddelforbruket eller massestraumen av utslepp ved slike aktivitetar lagde saman. Dersom ingen terskelverdi er oppført, gjeld den oppsette grenseverdien for alle dei aktuelle installasjonane.

3. For del A i dette vedlegget gjeld at:

- a) «lagring og distribusjon av bensin» tyder lasting av lastebilar, jernbanevogner, lekterar og sjøgående skip ved depot og ekspedisjonsstader for mineraloljeraffineri, medrekna etterfylling av drivstoff på køyretøy på servicestasjonar;
- b) «klebemiddelpåføring» tyder alle prosessar der ei overflate får påført eit klebemiddel, utanom klebemiddelpåføring og laminering i samband med trykkjeprosessar og laminering av tre og plast;
- c) «laminering av tre og plast» tyder alle prosessar der tre og/eller plast vert limte saman til laminerte produkt;
- d) «beleggingsprosessar» tyder alle aktivitetar der eitt eller fleire kontinuerlege sjikt vert påført:
 - i) nye køyretøy som vert definerte som køyretøy i kategori M1, og i kategori N1 i den mon dei får belegg påført ved same installasjon som M1-køyretøy;
 - ii) lastebilhytter, definerte som hus for føraren, og all integrert innkledning av teknisk utstyr for køyretøy i kategori N2 og N3;
 - iii) varebilar og lastebilar som vert definerte som køyretøy i kategori N1, N2 og N3, utanom lastebilhytter;
 - iv) bussar som vert definerte som køyretøy i kategori M2 og M3;
 - v) andre metall- og plastoverflater, mellom anna på fly, skip, tog osv.;
 - vi) treoverflater;
 - vii) tekstil-, stoff-, film- og papiroverflater; og
 - viii) lær.

Denne kjeldekategoriene omfattar ikkje substratbelegging med metall ved hjelp av elektroforetiske eller kjemiske sprøyteteknikkar. Dersom beleggingsprosessen omfattar eit trinn der det blir trykt på den same artikkelen, blir trykkinga rekna som ein del av beleggingsprosessen. Trykkjeprosessar som vert utførte som ein eigen aktivitet, er derimot ikkje rekna med. Køyretøy er her inndelte i desse kategoriane:

- a. M1 er køyretøy som vert brukte til frakt av passasjerar og ikkje har meir enn åtte sete i tillegg til førarsetet;
- b. M2 er køyretøy som vert brukte til frakt av passasjerar og har meir enn åtte sete i tillegg til førarsetet, og som har ein største masse på 5 Mg;

- c. M3 er køyretøy som vert brukte til frakt av passasjerar og har meir enn åtte sete i tillegg til førarsetet, og som har ein største masse på meir enn 5 Mg;
- d. N1 er køyretøy som vert brukte til frakt av gods og har ein største masse på høgst 3,5 Mg;
- e. N2 er køyretøy som vert brukte til frakt av gods og har ein største masse på over 3,5 Mg, men ikkje over 12 Mg;
- f. N3 er køyretøy som vert brukte til frakt av gods og har ein største masse på over 12 Mg;
- e) «bandbelegging» tyder alle aktivitetar der rullar av stål, rustfritt stål, belagt stål, koparlegeringar eller aluminiumsstrips vert påførte enten filmdannande belegg eller laminatbelegg i ein kontinuerleg prosess;
- f) «tørreinsing» tyder ein industriell eller kommersiell aktivitet der det vert brukt VOC i ein installasjon for å reinse plagg, bustadtekstilar eller liknande forbrukarvarer, utanom manuell fjerning av flekkar i tekstil- og konfeksjonsindustrien;
- g) «produksjon av belegg, lakk, trykkfarge og klebemiddel» tyder framstilling av beleggpreparat, lakkar, trykkfarge og klebemiddel, og av mellomprodukt i den mon dei vert framstilte i den same installasjonen ved å blande pigment, harpiksar og klebemiddel med organiske løysmiddel eller andre berestoff. Denne kategorien omfattar òg dispersjon, predispersjon, oppnåing av ein viss viskositet eller farge og pakking av ferdig produkt i behaldarar;
- h) «trykking» tyder ein reproduksjonsprosess for tekst og/eller bilete der trykkfarge ved hjelp av ei trykkform vert overført til ei overflate, og gjeld desse underaktivitetane:
 - i) fleksografi: ein prosess der det vert brukt ei trykkform av gummi eller elastiske fotopolymerar der trykkfargane ligg høgre enn dei ikkje-trykkjande områda, og der det vert brukt flytande trykkfarge som tørkar ved fordamping;
 - ii) rotasjons-offsettrykking med varmlufttørring: ein rulleforma trykkjeaktivitet der det vert brukt ei trykkform med trykkjande og ikkje-trykkjande område i same plan. Rullemating tyder at materialet det skal trykkjast på, vert mata inn i maskina frå ein rull og ikkje som lause ark. Det ikkje-trykkjande området er behandla slik at det trekkjer til seg vatn og dermed avviser trykkfarge. Det trykkjande området er behandla slik at det tek til seg og overfører trykkfarge til overflata som skal trykkjast. Fordamping skjer i ein omgjeving der varm luft vert brukt til å varme opp det trykte materialet;
 - iii) publikasjonsdjuptrykk: djuptrykk som vert brukt til å trykke papir til blad, brosjyrar, katalogar og liknande produkt, der det vert brukt toluen-basert trykkfarge;
 - iv) djuptrykk: trykkjeprosess der det vert brukt ei sylindrisk trykkform der det trykkjande området ligg lågare enn det ikkje-trykkjande området, med flytande trykkfargar som tørkar ved fordamping. Fordjupingane vert fylte med trykkfarge, og overskotsfargen vert fjerna frå det ikkje-trykkjande området før overflata som skal trykkjast, kjem i kontakt med sylindren og løftar trykkfargen opp frå fordjupingane;
 - v) rotasjonssilketrykk: rulleforma trykkjeprosess der trykkfargen vert overført til overflata som skal trykkjast ved at han vert pressa gjennom ei porøs trykkform der det trykkjande området er ope og det ikkje-trykkjande området er tett, og der det vert brukt flytande trykkfarge som først tørkar ved fordamping. Rullemating tyder at materialet som skal trykkjast vert mata inn i maskina frå ein rull og ikkje som lause ark;
 - vi) laminering i tilknytning til trykkjeaktivitet: samanliming av to eller fleire bøyelege materiale for å framstille laminat; og
 - vii) lakking: prosess der lakk eller klebemiddel vert påført eit fleksibelt materiale for at emballasjematerialet seinare skal kunne forseglast;
- i) «framstilling av farmasøytiske produkt» tyder kjemisk syntese, fermentering, ekstraksjon, formulering og klargjering av farmasøytiske produkt og – når det vert utført ved same anlegg – framstilling av mellomprodukt;
- j) «omdanning av naturleg eller syntetisk gummi» tyder ein prosess som går ut på blanding, knusing, miksing, kalendrering, ekstrudering og vulkanisering av naturleg eller syntetisk gummi, og prosessar for foredling av naturleg eller syntetisk gummi for å utvinne eit sluttprodukt;
- k) «overflatereingjering» tyder ein aktivitet utanom tørreinsing der det vert brukt organiske løysmiddel for å fjerne ureinleik frå overflata på materiale, mellom anna avfetting; ein reingjeringsaktivitet som består av meir enn eitt trinn før eller etter eit anna foredlingstrinn, vert sett

på som éin overflatereingjeringsprosess. Prosessen gjeld reingjering av overflata på produkt og ikkje reingjering av prosessutstyr;

- l) «standardforhold» tyder ein temperatur på 273,15 K og eit trykk på 101,3 kPa;
- m) «organisk sambinding» tyder ei sambinding som minst inneheld grunnstoffet karbon og eitt eller fleire av stoffa hydrogen, oksygen, svovel, fosfor, silisium og nitrogen, unnateke karbonoksid og uorganiske karbonat og bikarbonat;
- n) «flyktig organisk sambinding» (VOC) tyder ei organisk sambinding og fraksjonen av kreosot, som ved 293,15 K viser eit damptrykk på minst 0,01 kPa eller meir, eller som er tilsvarande flyktige under dei aktuelle brukstilhøva;
- o) «organisk løysemiddel» tyder ei flyktig organisk sambinding som blir brukt åleine eller i kombinasjon med andre stoff, utan å gjennomgå noka kjemisk endring, for å løyse opp råmateriale, produkt eller avfallsmateriale, eller som blir brukt som reinsemiddel for å løyse opp ureiningar, som oppløysingsmiddel, som dispersjonsmedium, som justeringsmiddel for viskositet, som justeringsmiddel for overflatespenning, som plastiseringsmiddel eller som konserveringsmiddel;
- p) «avgass» tyder sluttutslepp i gassform som inneheld VOC eller andre ureiningsstoff frå ein skorstein eller frå utsleppsreducerande utstyr til luft. Den volumetriske massestraumen skal vere uttrykt i m³/h ved standardtilhøve;
- q) «utvinning av vegetabilsk olje og animalsk feitt og raffinering av vegetabilsk olje» tyder utvinning av vegetabilsk olje frå frø og anna vegetabilsk materiale, foredling av tørrestar for å produsere dyrefôr, og reinsing av feitt og vegetabilske oljar avleidde frå frø, vegetabilsk material og/eller animalsk materiale;
- r) «nybelegging av køyretøy» tyder industriell eller kommersiell beleggingsaktivitet og tilhøyrande avfettingsaktivitetar som utgjer:
 - i) original belegging av veggåande køyretøy eller delar av slike, med materiale av nybeleggingstype, når arbeidet vert utført borte frå den opphavlege produksjonslinja, eller belegging av tilhengarar (semitilhengarar medrekna);
 - ii) omlakkering av køyretøy, definert som belegging av veggåande køyretøy eller delar av dei, når det vert utført som ein del av reparasjon, konservering eller dekorering av køyretøy utanfor produksjonsanlegg, fell ikkje inn under dette vedlegget. Produkta som blir brukte i denne aktiviteten, er omhandla i vedlegg XI;
- s) «impregnering av treoverflater» tyder ein aktivitet der materiale vert impregnerert med konserveringsmiddel;
- t) «vikletrådbelegging» tyder alle beleggingsaktivitetar for metalliske leiarar som blir brukte til å vikle spolane i transformatorar, elektriske motorar og liknande;
- u) «diffust utslepp» tyder utslepp av VOC, utanom avgassar, til luft, jord og vatn, og, dersom anna ikkje er sagt, av løysemiddel som finst i produkt, og omfattar uhindra utslepp av VOC til det yre miljøet gjennom vindauge, dører, ventilar og liknande opningar. Grenseverdiar for diffuse utslepp vert rekna ut på basis av ein løysemiddelbalanse (sjå tillegg I til dette vedlegget);
- v) «samla utslepp av VOC» tyder summen av diffuse utslepp av VOC og utslepp av VOC i avgassar;
- w) «tilført løysemiddel» tyder den mengda av organiske løysemiddel, i rein form eller som komponentar i andre preparat, som vert brukt for å utføre ein prosess, også løysemiddel som vert resirkulerte i og utanfor anlegget, og som vert talde kvar gong dei vert brukte for å utføre aktiviteten;
- x) «grenseverdi for utslepp» (ELV) tyder den største mengda VOC (utanom metan) som blir sleppt ut frå ein installasjon, og som ikkje må overskridast under normal drift. For avgassar blir det uttrykt i masse VOC per volumdel avgass (uttrykt som mg C/m³ om anna ikkje er sagt) ved standardtilhøve for temperatur og trykk for tørrgass. Gass som vert tilført avgassen til kjøling eller fortynning, skal ikkje reknast med når massekonsentrasjonen av ureiningsstoffet i avgassen vert rekna ut. Grenseverdiar for avgassar blir avgitt som ELV_c; grenseverdiar for diffuse utslepp blir angitt som ELV_f;
- y) «normal drift» tyder alle driftsperiodar utanom oppstart, avstengingsoperasjonar og vedlikehald av utstyr;

- z) «stoff som er skadelege for menneskehelsa» er delte inn i to undergrupper:
- i) halogenerte VOC med mogleg risiko for uopprettelege verknader; eller
 - ii) farlege stoff som er kreftframkallande, mutagene eller giftige for reproduksjonen, eller som kan vere årsak til kreft, kan skape arveleg genetisk skade, kan føre til kreft ved innanding, kan skade forplantningsevna eller kan skade barnet i mors liv;
- aa) «produksjon av fottøy» tyder alle aktivitetar med å produsere komplett fottøy eller delar av det;
- bb) «forbruk av løysemiddel» tyder samla mengd organiske løysemiddel som ein installasjon blir tilført per kalenderår eller annan tolv månadersperiode, minus eventuelle VOC som blir gjenvunne til gjenbruk.
4. Desse krava skal vere oppfylte:
- a) Utsleppa skal alltid overvakast gjennom måling eller gjennom utrekningar⁴ som er minst like nøyaktige. Etterleving av grenseverdiane skal verifiserast gjennom kontinuerlege eller diskontinuerlege målingar, typegodkjenning eller andre teknisk pålitelege metodar. For utslepp i avgassar, når det gjeld kontinuerlege målingar, er etterleving av ELV-ane oppnådd dersom det validerte daglege utsleppsgjennomsnittet ikkje overskrir ELV-ane. For diskontinuerlege målingar eller andre eigna fastsetjingsmetodar er etterleving av ELV-ane oppnådd dersom gjennomsnittsverdien av alle målingane eller andre prosedyrar innanfor éin overvakingrunde ikkje overskrir grenseverdiane. Unøyaktigheita i målemetodane kan takast i betraktning for verifikasjonsformål. Diffuse og samla ELV-ar gjeld som årsgjennomsnitt;
 - b) Konsentrasjonane av luftureiningsstoff i gassførande rør skal målast på ein representativ måte. Overvaking av relevant ureiningsstoff og målingar av prosessparametrar, og likeins kvalitetssikringa av automatiske system og referansemålingane for å kalibrere desse systema, skal utførast i samsvar med CEN-standardane. Dersom CEN-standardar ikkje ligg føre, skal det brukast ISO-standardar eller nasjonale eller internasjonale standardar som sikrar at det kan skaffast fram data med tilsvarende vitskapleg kvalitet.
5. Desse ELV-ane gjeld for avgassar som inneheld stoff som er skadelege for menneskehelsa:
- a) 20 mg/m³ (uttrykt som massesummen av enkeltsambindingar) for utslepp av halogenerte flyktige organiske sambindingar, som har desse risikouttrykka: «mistenkt for å vere kreftframkallande» og/eller «mistenkt for å skade arvematerialet», når massestraumen av dei aktuelle sambindingane til saman er større enn eller lik 100 g/h; og
 - b) 2 mg/m³ (uttrykt som massesummen av dei ulike sambindingane) for utslepp av flyktige organiske sambindingar (som er fordelte på følgjande risikouttrykk: «kan føre til kreft», «kan skade arvematerialet», «kan føre til kreft ved innanding», «kan skade forplantningsevna», «kan skade barnet i mors liv», der summen av massestraumen av dei aktuelle sambindingane er større enn eller lik 10 g/h.
6. For kjeldekategoriene som er oppførte i nr. 9 til 22, kan ein part, når det blir godtgjort at det for ein enkelt installasjon ikkje er teknisk eller økonomisk gjennomførleg å etterleve grenseverdien for diffuse utslepp (ELVf), frita denne installasjonen dersom det ikkje er venta vesentleg risiko for menneskehelsa eller miljøet og dei beste tilgjengelege teknikkane blir brukte.
7. Grenseverdiane for VOC-utslepp for kjeldekategoriene som er definerte i nr. 3, skal vere som fastsett i nr. 8 til 22 nedanfor.
8. Lagring og distribusjon av bensin:
- a) Installasjonar til lagring av bensin ved terminalar må, når dei er over terskelverdiane som er nemnde i tabell 1, vere enten
 - i) tankar med fast tak knytte til ei dampgjenvinningseining som oppfyller ELV-ane i tabell 1; eller
 - ii) konstruerte med flytande tak, enten utvendig eller innvendig, utstyrt med primær- og sekundærtetting som oppfyller reduksjonseffektiviteten i tabell 1;
 - b) Som eit unntak frå dei ovannemnde krava må tankar med fast tak som var i bruk før 1. januar 1996, og som ikkje er kopla til ei dampgjenvinningseining, vere utstyrte med ei primærtetting som oppnår ein reduksjonseffektivitet på 90 %.

4 Utrekningsmetodar vil gå fram av rettleiinga Styringsorganet skal vedta.

Tabell 1

Grenseverdier for VOC-utslepp frå lagring og distribusjon av bensin, ikkje medrekna lasting av sjøgåande skip (trinn I)

Aktivitet	Terskelverdi	ELV eller reduksjonseffektivitet
Lasting og losing av mobil behaldar ved terminalar	5000 m ³ bensingjennomstrøyming årleg	10 g VOC/m ³ inklusive metan ^a
Lagringsinstallasjonar ved terminalar	Eksisterande terminalar eller tankfarmar med ei bensingjennomstrøyming på 10 000 Mg/år eller meir Nye terminalar (utan tersklar bortsett frå terminalar på små, fjerntliggjande øyar med ei gjennomstrøyming mindre enn 5000 Mg/år)	95 wt-% ^b
Servicestasjonar	Bensingjennomstrøyming over 100 m ³ /år	0,01wt-% av gjennomstrøyminga ^c

a Dampen som vert trengd unna ved fylling av bensinlagringstankar, skal leiast enten til andre lagringstankar eller til reduksjonsutstyr som oppfyller grenseverdiane i tabellen ovanfor.

b Reduksjonseffektivitet uttrykt i % samanlikna med ein tilsvarande tank med fast tak, utan damputsleppskontroll, dvs. med berre ein vakuum-/trykkavlastingsventil.

c Dampar som blir trengde unna når bensin blir levert til lagringsinstallasjonar ved servicestasjonar og i tankar med fast tak til mellomlagring av damp, må returnerast gjennom ein dampnett sambindingsleidning til den mobile behaldaren som leverer bensinen. Lasteoperasjonar må ikkje utførast utan at innretningane er på plass og fungerer som dei skal. På desse vilkåra trengst inga ekstra overvaking av at grenseverdien blir etterlevd.

Tabell 2

Grenseverdier for VOC-utslepp for drivstoffylling på bilar ved servicestasjonar (trinn II)

Terskelverdier	Minste dampfangsteffektivitet wt-%^a
Ny servicestasjon dersom faktisk eller tiltenkt gjennomstrøyming er større enn 500 m ³ per år	Lik eller større enn 85 wt-% med eit damp/bensin-forhold lik eller større enn 0,95, men mindre enn eller lik 1,05 (v/v)
Eksisterande servicestasjon dersom faktisk eller tiltenkt gjennomstrøyming er større enn 3000 m ³ per år frå og med 2019	
Eksisterande servicestasjon som har ei faktisk eller tiltenkt gjennomstrøyming større enn 500 m ³ per år, og som gjennomgår ei større oppussing	

a Fangsteffektiviteten til systema må attesterast av produsenten i samsvar med relevante tekniske standardar eller typegodkjenningssprosedyrar.

9. Klebemiddelpåføring:

Tabell 3

Grenseverdier for klebemiddelpåføring

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)
Skotøyproduksjon (løysemiddelbruk > 5 Mg/år)	25 ^a g VOC / par skor
Anna klebemiddelpåføring (løysemiddelbruk 5 Mg/år–15 Mg/år)	ELVc = 50 mg ^b C/m ³ ELVf = 25 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 1,2 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Anna klebemiddelpåføring (løysemiddelbruk 15 Mg/år–200 Mg/år)	ELVc = 50 mg ^b C/m ³ ELVf = 20 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 1 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Anna klebemiddelpåføring (løysemiddelbruk > 200 Mg/år)	ELVc = 50 mg ^c C/m ³ ELVf = 15 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,8 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff

a Totale ELV-ar er uttrykte i gram løysemiddelutslepp per komplett produsert par skotøy.

b Dersom det blir brukt teknikkar som tillèt gjenbruk av gjenvunne løysemiddel, skal grenseverdien vere 150 mg C/m³.c Dersom det blir brukt teknikkar som tillèt gjenbruk av gjenvunne løysemiddel, skal grenseverdien vere 100 mg C/m³.

10. Tre- og plastlaminering:

Tabell 4

Grenseverdier for tre- og plastlaminering

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (årleg)
Tre- og plastlaminering (løysemiddelbruk > 5 Mg/år)	Total ELV 30 g VOC/m ² sluttprodukt

11. Beleggingsaktivitetar (køyrerøybeleggingsindustri):

Tabell 5

Grenseverdier for beleggingsaktivitetar i køyrerøyindustrien

Aktivitet og terskel	ELV for VOC^a (årleg for total ELV)
Produksjon av bilar (M1, M2) (løysemiddelbruk > 15 Mg/år og ≤ 5000 belagde stykk per år eller > 3500 bygde chassis)	90 g VOC/m ² eller 1,5 kg/karosseri + 70 g/m ²
Produksjon av bilar (M1, M2) (løysemiddelbruk 15 Mg/år–200 Mg/år og > 5000 belagde stykk per år)	Eksisterande installasjonar: 60 g VOC/m ² eller 1,9 kg/karosseri + 41 g/m ² Nye installasjonar: 45 g VOC/m ² eller 1,3 kg/karosseri + 33 g/m ²

Aktivitet og terskel	ELV for VOC^a (årleg for total ELV)
Produksjon av bilar (M1, M2) (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år og > 5000 belagde stykk per år)	35 g VOC/m ² eller 1 kg/karosseri + 26 g/m ² ^b
Produksjon av lastebilhytter (N1, N2, N3) (løysemiddelforbruk > 15 Mg/år og ≤ 5000 belagde stykk/år)	Eksisterande installasjonar: 85 g VOC/m ² Nye installasjonar: 65 g VOC/m ²
Produksjon av lastebilhytter (N1, N2, N3) (løysemiddelforbruk 15 Mg/år–200 Mg/år og > 5000 belagde stykk per år)	Eksisterande installasjonar: 75 g VOC/m ² Nye installasjonar: 55 g VOC/m ²
Produksjon av lastebilhytter (N1, N2, N3) (løysemiddelproduksjon > 200 Mg/år og > 5000 belagde stykk per år)	55 g VOC/m ²
Produksjon av lastebilar og varebilar (løysemiddelforbruk > 15 Mg/år og ≤ 2500 belagde stykk per år)	Eksisterande installasjonar: 120 g VOC/m ² Nye installasjonar: 90 g VOC/m ²
Produksjon av lastebilar og varebilar (løysemiddelforbruk 15 Mg/år–200 Mg/år og > 2500 belagde stykk per år)	Eksisterande installasjonar: 90 g VOC/m ² Nye installasjonar: 70 g VOC/m ²
Produksjon av lastebilar og varebilar (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år og > 2500 belagde stykk per år)	50 g VOC/m ²
Produksjon av bussar (løysemiddelforbruk > 15 Mg/år og ≤ 2000 belagde stykk per år)	Eksisterande installasjonar: 290 g VOC/m ² Nye installasjonar: 210 g VOC/m ²
Produksjon av bussar (løysemiddelforbruk 15 Mg/år–200 Mg/år og > 2000 belagde stykk per år)	Eksisterande installasjonar: 225 g VOC/m ² Nye installasjonar: 150 g VOC/m ²
Produksjon av bussar (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år og > 2000 belagde stykk per år)	150 g VOC/m ²

- a Dei samla grenseverdiane er uttrykte som masse organisk løysemiddel (g) som vert sleppt ut sett i høve til overflatearealet av produktet (m²). Overflatearealet av produktet vert definert som overflatearealet rekna ut frå samla elektroforetisk beleggingsareal og overflatearealet på eventuelle delar som vert lagde til i påfølgjande fasar av beleggingsprosessen, og som vert påførte dei same belegga. Arealet for elektroforetisk belegg vert rekna ut med formelen (2 x totalvekt av produktskal) / (gjennomsnittleg tjukkleik på platemetall x tetthet på platemetall). Totale ELV-ar definert i tabellen ovanfor viser til alle prosessstrinn utførte ved same installasjon frå elektroforetisk belegging eller anna form for beleggingsprosess til og med endeleg voksing og polering av topplag, og likeins løysemiddel brukt i reingjering av prosessutstyr, medrekna lakkeringsboksar og anna fast utstyr, både i og utanom produksjonstida.
- b For eksisterande anlegg kan det å oppnå desse nivåa innebere kryssmedieeffektar, høge kapitalkostnader og lange tilbakebetalingsperiodar. Større reduksjonstrinn i VOC-utslepp krev endra type lakksystem og/eller lakkpåføringssystem og/eller tørkesystem, og dette inneber oftast enten ein ny installasjon eller ei komplett oppgradering av ein lakkeringsverkstad og dermed ei betydeleg kapitalinvestering.

12. Beleggingsaktiviteter (belegging av metall-, tekstil-, stoff-, film-, plast- papir- og treoverflater):

Tabell 6

Grenseverdier for beleggingsaktiviteter i ulike industrisektorer

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)
Trebelegging løysemiddelforbruk 15 Mg/år–25 Mg/år)	ELVc = 100 ^a mg C/m ³ ELVf = 25 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 1,6 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Trebelegging (løysemiddelforbruk 25 Mg/år–200 Mg/år)	ELVc = 50 mg C/m ³ for tørking og 75 mg C/m ³ for belegging ELVf = 20 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 1 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Trebelegging (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	ELVc = 50 mg C/m ³ for tørking og 75 mg C/m ³ for belegging ELVf = 15 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,75 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Belegging av metall og plast (løysemiddelforbruk 5 Mg/år–15 Mg/år)	ELVc = 100 ^{a b} mg C/m ³ ELVf = 25 ^b wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,6 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Anna belegging, også tekstil-, stoff-, film- og papir (unnateke silketrykk for tekstilar, sjå trykking) (løysemiddelforbruk 5 Mg/år–15 Mg/år)	ELVc = 100 ^{a b} mg C/m ³ ELVf = 25 ^b wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 1,6 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Tekstil-, stoff-, film- og papirbelegging (unnateke silketrykk for tekstilar, sjå trykking) (løysemiddelforbruk > 15 Mg/år)	ELVc = 50 mg C/m ³ for tørking og 75 mg C/m ³ for belegging ^{b c} ELVf = 20 ^b wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 1 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Belegging av plastemne (løysemiddelforbruk 15 Mg/år–200 Mg/år)	ELVc = 50 mg C/m ³ for tørking og 75 mg C/m ³ for belegging ^b ELVf = 20 ^b wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,375 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Belegging av plastemne (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	ELVc = 50 mg C/m ³ for tørking og 75 mg C/m ³ for belegging ^b ELVf = 20 ^b wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,35 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Belegging av metalloverflater (løysemiddelforbruk 15 Mg/år–200 Mg/år)	ELVc = 50 mg C/m ³ for tørking and 75 mg C/m ³ for belegging ^b ELVf = 20 ^b wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,375 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff Unntak for belegging i kontakt med mat: Total ELV 0,5825 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Belegging av metalloverflater (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	ELVc = 50 mg C/m ³ for tørking og 75 mg C/m ³ for belegging ^b ELVf = 20 ^b wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,33 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff Unntak for belegging i kontakt med mat: Total ELV på 0,5825 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff

a Grenseverdiane gjeld belegging og tørkeprosessar som blir utførte under innelukka forhold.

b Dersom innelukka beleggingsforhold ikkje er mogleg (båtbygging, belegging av fly o.l.), kan installasjonane få fritak for desse verdiane. Då skal reduksjonsprogrammet brukast med mindre dette alternativet ikkje er teknisk og økonomisk gjennomførlig. I så fall skal beste tilgjengelege teknikk brukast.

c Dersom det for tekstilbelegging blir brukt teknikkar som gjer at gjenvunne løysemiddel kan brukast om att, er grenseverdien 150 mg C/m³ for tørking og belegging til saman.

13. Beleggingsaktiviteter (belegging av lær og viklingstråd):

Tabell 7

Grenseverdier for belegging av lær og viklingstråd

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (årleg for total ELV)
Belegging av lær i møblar og bestemte lærvarer brukte som små forbrukarvarer, til dømes vesker, belte og lommebøker (løysemiddelforbruk > 10 Mg/år)	Total ELV 150 g/m ²
Anna lærbelegging (løysemiddelforbruk 10 Mg/år–25 Mg/år)	Total ELV 85 g/m ²
Anna lærbelegging (løysemiddelforbruk > 25 Mg/år)	Total ELV 75 g/m ²
Belegging av viklingstråd (løysemiddelforbruk > 5 Mg/år)	Total ELV 10 g/kg gjeld installasjonar der gjennomsnittleg diameter på tråden er ≤ 0,1 mm Total ELV på 5 g/kg gjeld alle andre installasjonar

14. Beleggingsaktiviteter (spolebelegging):

Tabell 8

Grenseverdier for spolebelegging

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)
Eksisterande installasjon (løysemiddelforbruk 25 Mg/år–200 Mg/år)	ELVc = 50 mg ^a C/m ³ ELVf = 10 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,45 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Eksisterande installasjon (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	ELVc = 50 mg ^a C/m ³ ELVf = 10 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,45 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Ny installasjon (løysemiddelforbruk 25 Mg/år–200 Mg/år)	ELVc = 50 mg ^a C/m ³ ELVf = 5 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,3 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Ny installasjon (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	ELVc = 50 mg ^a C/m ³ ELVf = 5 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,3 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff

a Dersom det blir brukt teknikkar som gjer at gjenvunne løysemiddel kan brukast om att, er grenseverdien 150 mg C/m³.

15. Tørreinsing:

Tabell 9

Grenseverdier for tørreinsing

Aktivitet	ELV for VOC^a ^b (årleg for total ELV)
Nye og eksisterande installasjonar	Total ELV 20 g VOC/kg

a Grenseverdi for totale utslipp av VOC-ar rekna som masse utslppt VOC per masse reinsa og tørka produkt.

b Dette utslpps-nivået kan oppnåast ved å bruke minst maskiner type IV eller meir effektive.

16. Produksjon av belegg, lakk, trykkfarge og klebemiddel:

Tabell 10

Grenseverdier for produksjon av belegg, lakk, trykkfarge og klebemiddel

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELV_c og årleg for ELV_f og total ELV)
Nye og eksisterande installasjonar med løysemiddelforbruk 100 Mg/år–1000 Mg/år	ELV _c = 150 mg C/m ³ ELV _f ^a = 5 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV på 5 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel
Nye og eksisterande installasjonar med løysemiddelforbruk > 1000 Mg/år	ELV _c = 150 mg C/m ³ ELV _f ^a = 3 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV på 3 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel

a Grenseverdien for diffuse utslipp omfattar ikkje løysemiddel selde som ein del av eit preparat i ein forseгла behaldar.

17. Trykkjeaktivitetar (fleksografi, rotasjons-offsettrykking med varmlufttørring, publikasjonsdjuptykk osv.):

Tabell 11

Grenseverdier for trykkjeaktivitetar

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELV_c, årleg for ELV_f og total ELV)
Rotasjons-offsettrykking med varmlufttørring (løysemiddelforbruk 15 Mg/år–25 Mg/år)	ELV _c = 100 mg C/m ³ ELV _f = 30 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel ^a
Rotasjons-offsettrykking med varmlufttørring (løysemiddelforbruk 25 Mg/år–200 Mg/år)	Nye og eksisterande installasjonar ELV _c = 20 mg C/m ³ ELV _f = 30 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel ^a

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)
Rotasjons-offsettrykking med varmlufttørking (løysemiddelforbruk >200 Mg/år)	For nye og oppgraderte presser Total ELV = 10 wt-% eller mindre av trykkfargeforbruket ^a For eksisterande presser Total ELV = 15 wt-% eller mindre av trykkfargeforbruket ^a
Publikasjonsdjuptrykk (løysemiddelforbruk 25 Mg/år–200 Mg/år)	For nye installasjonar ELVc = 75 mg C/m ³ ELVf = 10 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,6 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff For eksisterande installasjonar ELVc = 75 mg C/m ³ ELVf = 15 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 0,8 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Publikasjonsdjuptrykk (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	For nye installasjonar Total ELV = 5 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel For eksisterande installasjonar Total ELV = 7 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel
Emballasjedjuptrykk og fleksografi (løysemiddelforbruk 15 Mg/år–25 Mg/år)	ELVc = 100 mg C/m ³ ELVf = 25 wt-% eller mindre av tilført løysemiddel eller total ELV 1,2 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Emballasjedjuptrykk og fleksografi (løysemiddelforbruk 25 Mg/år–200 Mg/år) og rotasjonssilketrykk (løysemiddelforbruk > 30 Mg/år)	ELVc = 100 mg C/m ³ ELVf = 20 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller total ELV 1,0 kg eller mindre VOC/kg tilført fast stoff
Emballasjesilketrykk og fleksografi (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	<i>For anlegg med alle maskiner knytte til oksidasjon:</i> Total ELV = 0,5 kg VOC/kg tilført fast stoff <i>For anlegg med alle maskiner knytte til karbonadsorpsjon:</i> Total ELV = 0,6 kg VOC/kg tilført fast stoff <i>For eksisterande blanda anlegg der nokre eksisterande maskiner kanskje ikkje er kopla til forbrenningsomn eller løysemiddelgjenvinning:</i> Utslepp frå maskinene som er knytte til oksidatorar eller karbonadsorpsjon, er under utsleppsgrensa på høvesvis 0,5 eller 0,6 kg VOC/kg tilført fast stoff. <i>For maskiner som ikkje er kopla til gassbehandling:</i> bruk av produkt med lite eller ikkje noko løysemiddel, tilkopling til avgassbehandling der det er ledig kapasitet, arbeid med høgt løysemiddelinnhald bør helst utførast på maskiner knytte til avgassbehandling. Totale utslepp under 1,0 kg VOC/kg tilført fast stoff

a Restløysemiddel i sluttproduktet er ikkje teke i betraktning i utrekninga av diffust utslepp.

18. Framstilling av farmasøytiske produkt:

Tabell 12

Grenseverdier for framstilling av farmasøytiske produkt

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)
Nye installasjonar (løysemiddelforbruk > 50 Mg/år)	ELVc = 20 mg C/m ³ ^{a, b} ELVf = 5 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel ^b
Eksisterande installasjonar (løysemiddelforbruk > 50 Mg/år)	ELVc = 20 mg C/m ³ ^{a, c} ELVf = 15 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel ^c

a Dersom det blir teknisk som gjer at gjenvunne løysemiddel kan brukast om att, er grenseverdien 150 mg C/m³.

b Ein total grenseverdi på 5 % av tilført løysemiddel kan brukast i staden for ELVc og ELVf.

c Ein total grenseverdi på 15 % av tilført løysemiddel kan brukast i staden for ELVc og ELVf.

19. Omdanning av naturleg eller syntetisk gummi:

Tabell 13

Grenseverdier for omdanning av naturleg eller syntetisk gummi

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELVc og årleg for ELVf og total ELV)
Nye og eksisterande installasjonar: omdanning av naturleg eller syntetisk gummi (løysemiddelforbruk > 15 Mg/år)	ELVc = 20 mg C/m ³ ^a ELVf = 25 wt-% av alt tilført løysemiddel ^b eller total ELV = 25wt-% av alt tilført løysemiddel

a Dersom det blir brukt teknisk som gjer at gjenvunne løysemiddel kan brukast om att, er grenseverdien 150 mg C/m³.

b Det diffuse utslippet omfattar ikkje løysemiddel selt som ein del av eit preparat i ein forsegle behaldar.

20. Overflatereinsing:

Tabell 14

Grenseverdier for overflatereinsing

Aktivitet og terskel	Terskelverdi for løysemiddel- forbruk (Mg/år)	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)	
Overflatereinsing som bruker stoff nemnde i nr. 3 z) i i dette vedlegget	1–5	ELVc = 20 mg uttrykt som massesummen av dei enkelte sambindingane / m ³	ELVf = 15wt-% av tilført løysemiddel
	> 5	ELVc = 20 mg uttrykt som massesummen av dei enkelte komponentane / m ³	ELVf = 10wt-% av tilført løysemiddel

Aktivitet og terskel	Terskelverdi for løysemiddel-forbruk (Mg/år)	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)	
Anna overflatereinsing	2–10	ELVc = 75 mg C/m ³ ^a	ELVf = 20wt-% ^a av tilført løysemiddel
	> 10	ELVc = 75 mg C/m ³ ^a	ELVf = 15wt-% ^a av tilført løysemiddel

a Installasjonar der gjennomsnittsinnhaldet av organiske løysemiddel i alt reingjeringsmateriale ikkje overstig 30 wt-%, er fritakne frå å bruke desse verdiane.

21. Utvinning av vegetabilsk olje og animalsk feitt og raffineringsprosessar for vegetabilsk olje:

Tabell 15

Grenseverdiar for utvinning av vegetabilsk olje og animalsk feitt og raffineringsprosessar for vegetabilsk olje

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (årleg for total ELV)	
Nye og eksisterande installasjonar (løysemiddelforbruk > 10 Mg/år)	Total ELV (kg VOC/Mg produkt)	
	Animalsk feitt:	1,5
	Kastor:	3,0
	Rapsfrø:	1,0
	Solsikkefrø:	1,0
	Soyabønner (normal knusing):	0,8
	Soyabønner (kvite flak):	1,2
	Andre frø og vegetabilske materiale:	3,0 ^a
	Alle fraksjoneringsprosessar unnateke avgummiering: ^b	1,5
	Avgummiering:	4,0

a Grenseverdiar for totale utslepp av VOC frå installasjonar som behandlar enkeltparti frø eller anna vegetabilsk materiale, skal fastsetjast frå sak til sak av ein part på grunnlag av beste tilgjengelege teknikkar.

b Fjerning av gummi frå oljen.

22. Impregnering av tre:

Tabell 16

Grenseverdier for impregnering av tre

Aktivitet og terskel	ELV for VOC (dagleg for ELVc, årleg for ELVf og total ELV)
Impregnering av tre (løysemiddelforbruk 25 Mg/år–200 Mg/år)	ELVc = 100 ^a mg C/m ³ ELVf = 45 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller 11 kg eller mindre VOC/m ³
Impregnering av tre (løysemiddelforbruk > 200 Mg/år)	ELVc = 100 ^a mg C/m ³ ELVf = 35 wt-% eller mindre av alt tilført løysemiddel eller 9 kg eller mindre VOC/m ³

a Gjeld ikkje impregnering med kreosot.

B. Canada

23. Grenseverdier for å kontrollere utslipp av VOC vil bli fastsette for stasjonære kjelder etter behov idet ein tek omsyn til informasjon om tilgjengeleg kontrollteknologi, grenseverdier som gjeld i andre jurisdiksjonar, og dokumenta nedanfor:

- a) VOC Concentration Limits for Architectural Coatings Regulations. SOR/2009-264;
- b) VOC Concentration Limits for Automotive Refinishing Products. SOR/2009-197;
- c) Proposed regulations for VOC Concentrations Limits for Certain Products;
- d) Guidelines for the Reduction of Ethylene Oxide Releases from Sterilization Applications;
- e) Environmental Guideline for the Control of Volatile Organic Compounds Process Emissions from New Organic Chemical Operations. PN1108;
- f) Environmental Code of Practice for the Measurement and Control of Fugitive VOC Emissions from Equipment Leaks. PN1106;
- g) A Program to Reduce Volatile Organic Compound Emissions by 40 Percent from Adhesives and Sealants. PN1116;
- h) A Plan to Reduce VOC Emissions by 20 Percent from Consumer Surface Coatings. PN1114;
- i) Environmental Guidelines for Controlling Emissions of Volatile Organic Compounds from Aboveground Storage Tanks. PN1180;
- j) Environmental Code of Practice for Vapour Recovery during Vehicle Refueling at Service Stations and Other Gasoline Dispersing Facilities. PN1184;
- k) Environmental Code of Practice for the Reduction of Solvent Emissions from Commercial and Industrial Degreasing Facilities. PN1182;
- l) New Source Performance Standards and Guidelines for the Reduction of Volatile Organic Compound Emissions from Canadian Automotive Original Equipment Manufacturer (OEM) Coating Facilities. PN1234;
- m) Environmental Guideline for the Reduction of Volatile Organic Compound Emissions from the Plastics Processing Industry. PN1276;
- n) National Action Plan for the Environmental Control of Ozone-Depleting Substances (ODS) and Their Halocarbon Alternatives. PN1291;
- o) Management Plan for Nitrogen Oxides (NO_x) and Volatile Organic Compounds (VOCs) – Phase I. PN1066;
- p) Environmental Code of Practice for the Reduction of Volatile Organic Compound Emissions from the Commercial/Industrial Printing Industry. PN1301;

- q) Recommended CCME⁵ Standards and Guidelines for the Reduction of VOC Emissions from Canadian Industrial Maintenance Coatings. PN1320; og
- r) Guidelines for the Reduction of VOC Emissions in the Wood Furniture Manufacturing Sector. PN1338.

C. USA

24. Grenseverdiar for å kontrollere utslepp av VOC frå stasjonære kjelder i dei følgjande kategoriane stasjonære kjelder, og kjeldene dei gjeld for, er fastsette i desse dokumenta:

- a) Storage Vessels for Petroleum Liquids – 40 Code of Federal Regulations (C.F.R.) Part 60, Subpart K, and Subpart Ka;
- b) Storage Vessels for Volatile Organic Liquids – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Kb;
- c) Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J;
- d) Surface Coating of Metal Furniture – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EE;
- e) Surface Coating for Automobile and Light Duty Trucks – 40 C.F.R. Part 60, Subpart MM;
- f) Publication Rotogravure Printing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart QQ;
- g) Pressure Sensitive Tape and Label Surface Coating Operations – 40 C.F.R. Part 60, Subpart RR;
- h) Large Appliance, Metal Coil and Beverage Can Surface Coating – 40 C.F.R. Part 60, Subpart SS, Subpart TT og Subpart WW;
- i) Bulk Gasoline Terminals – 40 C.F.R. Part 60, Subpart XX;
- j) Rubber Tire Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart BBB;
- k) Polymer Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart DDD;
- l) Flexible Vinyl and Urethane Coating and Printing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart FFF;
- m) Petroleum Refinery Equipment Leaks and Wastewater Systems – 40 C.F.R. Part 60, Subpart GGG og Subpart QQQ;
- n) Synthetic Fiber Production – 40 C.F.R. Part 60, Subpart HHH;
- o) Petroleum Dry Cleaners – 40 C.F.R. Part 60, Subpart JJJ;
- p) Onshore Natural Gas Processing Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KKK;
- q) SOCOMI Equipment Leaks, Air Oxidation Units, Distillation Operations and Reactor Processes – 40 C.F.R. Part 60, Subpart VV, Subpart III, Subpart NNN and Subpart RRR;
- r) Magnetic Tape Coating – 40 C.F.R. Part 60, Subpart SSS;
- s) Industrial Surface Coatings – 40 C.F.R. Part 60, Subpart TTT;
- t) Polymeric Coatings of Supporting Substrates Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart VVV;
- u) Stationary Internal Combustion Engines – Spark Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart JJJJ;
- v) Stationary Internal Combustion Engines – Compression Ignition, 40 C.F.R. Part 60, Subpart IIII and
- w) New and in-use portable fuel containers – 40 C.F.R. Part 59, Subpart F.

25. Grenseverdiar for å kontrollere utslepp av VOC frå kjelder underlagde National Emission Standards for Hazardous Air Pollutants (HAPs) er fastsette i desse dokumenta:

- a) Organic HAPs from the Synthetic Organic Chemical Manufacturing Industry – 40 C.F.R. Part 63, Subpart F;
- b) Organic HAPs from the Synthetic Organic Chemical Manufacturing Industry: Process Vents, Storage Vessels, Transfer Operations, and Wastewater – 40 C.F.R. Part 63, Subpart G;
- c) Organic HAPs: Equipment Leaks – 40 C.F.R. Part 63, Subpart H;
- d) Commercial ethylene oxide sterilizers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart O;
- e) Bulk gasoline terminals and pipeline breakout stations – 40 C.F.R. Part 63, Subpart R;
- f) Halogenated solvent degreasers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart T;
- g) Polymers and resins (Group I) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart U;

5 Canadian Council of Ministers of the Environment.

- h) Polymers and resins (Group II) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart W;
- i) Secondary lead smelters – 40 C.F.R. Part 63, Subpart X;
- j) Marine tank vessel loading – 40 C.F.R. Part 63, Subpart Y;
- k) Petroleum refineries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CC;
- l) Offsite waste and recovery operations – 40 C.F.R. Part 63, Subpart DD;
- m) Magnetic tape manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EE;
- n) Aerospace manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GG;
- o) Oil and natural gas production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HH;
- p) Ship building and ship repair – 40 C.F.R. Part 63, Subpart II;
- q) Wood furniture – 40 C.F.R. Part 63, Subpart JJ;
- r) Printing and publishing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart KK;
- s) Pulp and paper II (combustion) – C.F.R. Part 63, Subpart MM;
- t) Storage tanks – 40 C.F.R. Part 63, Subpart OO;
- u) Containers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PP;
- v) Surface impoundments – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQ;
- w) Individual drain systems – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RR;
- x) Closed vent systems – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SS;
- y) Equipment leaks: control level 1 – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TT;
- z) Equipment leaks: control level 2 – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UU;
- aa) Oil-Water Separators and Organic-Water Separators – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VV;
- bb) Storage Vessels (Tanks): Control Level 2 – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WW;
- cc) Ethylene Manufacturing Process Units – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XX;
- dd) Generic Maximum Achievable Control Technology Standards for several categories – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YY;
- ee) Hazardous waste combustors – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEE;
- ff) Pharmaceutical manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGG;
- gg) Natural Gas Transmission and Storage – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HHH;
- hh) Flexible Polyurethane Foam Production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart III;
- ii) Polymers and Resins: group IV – 40 C.F.R. Part 63, Subpart JJJ;
- jj) Portland cement manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLL;
- kk) Pesticide active ingredient production -- 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMM;
- ll) Polymers and resins: group III – 40 C.F.R. Part 63, Subpart OOO;
- mm) Polyether polyols – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPP;
- nn) Secondary aluminum production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRR;
- oo) Petroleum refineries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UUU;
- pp) Publicly owned treatment works – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVV;
- qq) Nutritional Yeast Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCC;
- rr) Organic liquids distribution (non-gasoline) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEE;
- ss) Miscellaneous organic chemical manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFF;
- tt) Solvent Extraction for Vegetable Oil Production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGGG;
- uu) Auto and Light Duty Truck Coatings – 40 C.F.R. Part 63, Subpart IIII;
- vv) Paper and Other Web Coating – 40 C.F.R. Part 63, Subpart JJJJ;
- ww) Surface Coatings for Metal Cans – 40 C.F.R. Part 63, Subpart KKKK;
- xx) Miscellaneous Metal Parts and Products Coatings – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMMM;
- yy) Surface Coatings for Large Appliances – 40 C.F.R. Part 63, Subpart NNNN;
- zz) Printing, Coating and Dyeing of Fabric – 40 C.F.R. Part 63, Subpart OOOO;
- aaa) Surface Coating of Plastic Parts and Products – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPPP;

- bbb) Surface Coating of Wood Building Products – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQQQ;
- ccc) Metal Furniture Surface Coating – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRRR;
- ddd) Surface coating for metal coil – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSS;
- eee) Leather finishing operations – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTTT;
- fff) Cellulose products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UUUU;
- ggg) Boat manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVVV;
- hhh) Reinforced Plastics and Composites Production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WWW;
- iii) Rubber tire manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XXXX;
- jjj) Stationary Combustion Engines – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYY;
- kkk) Stationary Reciprocating Internal Combustion Engines: Compression Ignition – 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZ;
- lll) Semiconductor manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BBBB;
- mmm) Iron and steel foundries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEE;
- nnn) Integrated iron and steel manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFF;
- ooo) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLLL;
- ppp) Flexible Polyurethane Foam Fabrication – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMMM;
- qqq) Engine test cells/stands – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPPP;
- rrr) Friction products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQQQ;
- sss) Refractory products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSS;
- ttt) Hospital ethylene oxide sterilizers – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WWW;
- uuu) Gasoline Distribution Bulk Terminals, Bulk Plants, and Pipeline Facilities – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BBBB;
- vvv) Gasoline Dispensing Facilities – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCC;
- www) Paint Stripping and Miscellaneous Surface Coating Operations at Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HHHHH;
- xxx) Acrylic Fibers/Modacrylic Fibers Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLLLL;
- yyy) Carbon Black Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MMMMM;
- zzz) Chemical Manufacturing Area Sources: Chromium Compounds – 40 C.F.R. Part 63, Subpart NNNNN;
- aaaa) Chemical Manufacturing for Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVVVV;
- bbbb) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AAAAAA; and
- cccc) Paints and Allied Products Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCCC.

Tillegg

Løysemiddelbalanse

Innleiing

1. Dette tillegget til vedlegget om grenseverdier for utslipp av flyktige organiske sambindingar frå stasjonære kjelder gir rettleiing om gjennomføring av ein løysemiddelbalanse. Det fastset prinsippa som skal nyttast (nr. 2), set ei ramme for massebalansen (nr. 3) og gir ein indikasjon på krava til verifikasjon av oppfylling (nr. 4)

Prinsipp

2. Løysemiddelbalansen tener desse formåla:
 - a) verifikasjon av etterleving som fastsett i vedlegget
 - b) identifikasjon av framtidige reduksjonsalternativ

Definisjonar

3. Desse definisjonane gir ei ramme for fastsetjing av massebalansen:
 - a) Tilførte organiske løysemiddel:
 - I1 Mengda av organiske løysemiddel eller mengda av slike i innkjøpte preparat som vert brukte som tilført løysemiddel i prosessen i det tidsrommet då massebalansen vert utrekna;

- I2 Mengda av organiske løysemiddel eller mengda av slike i preparat som vert gjenvunne eller gjenbrukte som tilført løysemiddel i prosessen. (Resirkulert løysemiddel skal teljast kvar gong det vert brukt for å utføre aktiviteten).

b) Utgåande organiske løysemiddel:

- O1. Utslepp av VOC i avgassar;
- O2. Organisk løysemiddel som går ut i vatn, viss aktuelt når det vert teke omsyn til spillvassbehandling i utrekninga av O5;
- O3. Mengda av organiske løysemiddel som vert att som kontaminasjon eller restprodukt i produkta frå prosessen;
- O4. Fritt utslepp av organiske løysemiddel til luft. Dette omfattar vanleg ventilasjon av rom, der luft vert sleppt ut til utemiljøet gjennom vindaug, dører, ventilar og liknande opningar;
- O5. Organisk løysemiddel og/eller organiske sambindingar som går tapt som følgje av kjemiske eller fysiske reaksjonar (m.a. løysemiddel som vert destruerte ved forbrenning eller anna behandling av avgass eller spillvatn, eller som vert fanga opp t.d. ved adsorpsjon, så sant dei ikkje vert talde under O6, O7 eller O8;
- O6. Organiske løysemiddel i oppsamla avfall;
- O7. Organiske løysemiddel, eller organiske løysemiddel i preparat, som vert selde eller er tenkt selde som produkt med kommersiell verdi;
- O8. Organiske løysemiddel i preparat som vert gjenvunne til gjenbruk, men ikkje som tilført løysemiddel i prosessen, så sant dei ikkje vert talde under O7;
- O9. Organiske løysemiddel som vert frigitt på andre måtar.

Rettleiing i bruken av løysemiddelbalanse for verifikasjon av etterleving

4. Bruken av løysemiddelbalanse vert avgjort av kva krav som skal verifiserast, på følgjande måte:

a) Verifikasjon av etterleving av reduksjonsalternativet som er nemnt i nr. 6 a) i vedlegget, med ein samla grenseverdi uttrykt i løysemiddelutslepp per eining produkt eller som elles nemnt i vedlegget:

- i) For alle aktivitetar som gjer bruk av reduksjonsalternativet som er nemnt i nr. 6 a) i vedlegget, bør løysemiddelbalanse setjast i verk årleg for å fastslå forbruket. Forbruket kan reknast ut ved hjelp av følgjande likning:

$$C = I1 - O8$$

Eit tilsvarande reknestykke bør gjerast for faststoff som vert brukte til belegging for å komme fram til årleg referanseutslepp og målutslepp for kvart år;

- ii) For å verifisere oppfyljing av ein samla grenseverdi uttrykt i løysemiddelutslepp per eining produkt eller som elles nemnt i vedlegget, bør løysemiddelbalanse setjast i verk årleg for å fastslå utslepp av VOC. Utslepp av VOC kan reknast ut ved hjelp av følgjande likning:

$$E = F + O1$$

der F er det diffuse utsleppet av VOC slik det er definert under bokstav b) i) nedanfor. Utsleppstalet bør dividerast med den relevante produktparameteren;

b) Fastsetjing av diffust utslepp av VOC for samanlikning med verdiane for diffuse utslepp i vedlegget:

- i) Metode: Det diffuse utsleppet av VOC kan reknast ut ved hjelp av følgjande likning:

$$F = I1 - O1 - O5 - O6 - O7 - O8$$

eller

$$F = O2 + O3 + O4 + O9$$

Denne mengda kan slåast fast ved direkte måling av mengdene. Som eit alternativ kan ei tilsvarande utrekning gjerast på andre måtar, til dømes på grunnlag av anlegget sin effektivitet i oppfangning av utslepp. Grenseverdien for diffuse utslepp er uttrykt som del av tilført mengd, som kan reknast ut ved hjelp av følgjande likning:

$$I = I1 + I2;$$

- ii) Frekvens: Diffuse utslepp av VOC kan slåast fast gjennom ein serie korte, men representative målingar. Dette treng ikkje gjerast igjen før utstyret vert endra.

T. Vedlegg VII

Vedlegg VII skal skiftast ut med følgjande:

Tidsfristar i artikkel 3

1. Tidsfristane for innføring av grenseverdiane som det er vist til i artikkel 3 nr. 2 og 3, skal vere:
 - a) for nye stasjonære kjelder eitt år etter datoen då denne protokollen tek til å gjelde for vedkommande part, og
 - b) for eksisterande stasjonære kjelder det som kjem sist av eitt år etter datoen då denne protokollen tek til å gjelde for vedkommande part, og 31. desember 2020.
2. Tidsfristane for innføring av grenseverdiane for drivstoff og nye mobile kjelder som det er vist til artikkel 3 nr. 5, skal vere det som kjem sist av datoen då denne protokollen tek til å gjelde for vedkommande part, og datoane som knytter seg til tiltaka som er fastsette i vedlegg VIII.
3. Tidsfristane for innføring av grenseverdiane for VOC i produkt som er nemnde i artikkel 3 nr. 7, skal vere eitt år etter datoen då denne protokollen tek til å gjelde for vedkommande part.
4. Utan omsyn til nr. 1, 2 og 3, men i samsvar med nr. 5, kan ein part i konvensjonen som blir part i denne protokollen mellom 1. januar 2013 og 31. desember 2019, idet han ratifiserer, godtek, godkjenner eller tiltrer denne protokollen, erklære at han vil utsetje nokre eller alle tidsfristar for innføring av grenseverdiane som er nemnde i artikkel 3 nr. 2, 3, 5 og 7, slik:
 - a) for eksisterande stasjonære kjelder inntil 15 år etter datoen då denne protokollen tek til å gjelde for vedkommande part;
 - b) for brennstoff og nye mobile kjelder inntil 5 år etter datoen då denne protokollen tek til å gjelde for vedkommande part; og
 - c) for VOC i produkt inntil 5 år etter datoen då denne protokollen tek til å gjelde for vedkommande part.
5. Ein part som har gjort eit val i medhald av artikkel 3 bis i denne protokollen med omsyn til vedlegg VI og/eller VIII, kan ikkje i tillegg gi ei erklæring i medhald av nr. 4 med omsyn til det same vedlegget.

U. Vedlegg VIII

Vedlegg VIII skal skiftast ut med følgjande tekst:

Grenseverdiar for brennstoff og nye mobile kjelder

Innleiing

1. Del A gjeld partar utanom Canada og USA, del B gjeld Canada, og del C gjeld USA.
2. Dette vedlegget inneheld grenseverdiar for utslepp av NO_x, uttrykt i nitrogendioksidekvivalentar (NO₂), av hydrokarbon, som i dei fleste tilfelle er flyktige organiske sambindingar, av karbonmonoksid (CO) og av partikkelmasse, og miljøspesifikasjonar for marknadsførte drivstoff for køyretøy.
3. Tidsfristane for innføring av grenseverdiane i dette vedlegget er fastsette i vedlegg VII.

A. Partar utanom Canada og USA

Personbilar og lette køyretøy

4. Grenseverdiar for motordrivne køyretøy med minst fire hjul som vert brukte til frakt av passasjerar (kategori M) og gods (kategori N), er oppførte i tabell 1.

Tunge køyretøy

5. Grenseverdiar for motorar til tunge køyretøy er oppførte i tabell 2 og 3 alt etter testprosedyre.

Ikkje-veggåande køyretøy og maskiner med kompresjonstenning (CI) og gneisttenning (SI)

6. Grenseverdiar for jordbruks- og skogstraktorar og andre ikkje-veggåande køyretøy/maskiner er oppførte i tabell 4 til 6.
7. Grenseverdiar for lokomotiv og skjenegåande motorvogner er oppførte i tabell 7 og 8.
8. Grenseverdiar for innlandsfartøy er oppførte i tabell 9.
9. Grenseverdiar for fritidsbåtar er oppførte i tabell 10.

Motorsyklar og mopedar

10. Grenseverdiar for motorsyklar og mopedar er oppførte i tabell 11 og 12.

Drivstoffkvalitet

11. Miljøspesifikasjoner for bensin og diesel er oppførte i tabell 13 og 14.

Tabell 1**Grenseverdier for personbilar og lette kjøretøy**

			<i>Grenseverdier^a</i>													
			<i>Karbon-monoksid L1 (g/km)</i>		<i>Samla hydrokarbon (HC) L2 (g/km)</i>		<i>Flyktige organiske sambindingar utanom metan (NMVOC) L3 (g/km)</i>		<i>Nitrogenoksid L4 (g/km)</i>		<i>Hydrokarbon og nitrogenoksid til saman L2 + L4 (g/km)</i>		<i>Partikkelmasse L5 (g/km)</i>		<i>Partikkeltal (P) L6 (#/km)</i>	
<i>Kategori</i>	<i>Klasse, innføringsdato[*]</i>	<i>Referanse-masse (RW) (kg)</i>	<i>Bensin</i>	<i>Diesel</i>	<i>Bensin</i>	<i>Diesel</i>	<i>Bensin</i>	<i>Diesel</i>	<i>Bensin</i>	<i>Diesel</i>	<i>Bensin</i>	<i>Diesel</i>	<i>Bensin</i>	<i>Diesel</i>	<i>Bensin</i>	<i>Diesel</i>
Euro 5																
M ^b	1.1.2014	Alle	1,0	0,50	0,10	–	0,068	–	0,06	0,18	–	0,23	0,0050	0,0050	–	6,0x10 ¹¹
N1 ^c	I, 1.1.2014	RW 1305	1,0	0,50	0,10	–	0,068	–	0,06	0,18	–	0,23	0,0050	0,0050	–	6,0x10 ¹¹
	II, 1.1.2014	1305 < RW ≤ 1760	1,81	0,63	0,13	–	0,090	–	0,075	0,235	–	0,295	0,0050	0,0050	–	6,0x10 ¹¹
	III, 1.1.2014	1760 < RW	2,27	0,74	0,16	–	0,108	–	0,082	0,28	–	0,35	0,0050	0,0050	–	6,0x10 ¹¹
N2	1.1.2014		2,27	0,74	0,16	–	0,108	–	0,082	0,28	–	0,35	0,0050	0,0050	–	6,0x10 ¹¹
Euro 6																
M ^b	1.9.2015	All	1,0	0,50	0,10		0,068	–	0,06	0,08	–	0,17	0,0045	0,0045	6,0x10 ¹¹	6,0x10 ¹¹
N1 ^c	I, 1.9.2015	RW ≤ 1305	1,0	0,50	0,10	–	0,068	–	0,06	0,08	–	0,17	0,0045	0,0045	6,0x10 ¹¹	6,0x10 ¹¹
	II, 1.9.2016	1305 < RW ≤ 1760	1,81	0,63	0,13	–	0,090	–	0,075	0,105	–	0,195	0,0045	0,0045	6,0x10 ¹¹	6,0x10 ¹¹
	III, 1.9.2016	1760 < RW	2,27	0,74	0,16	–	0,108	–	0,082	0,125	–	0,215	0,0045	0,0045	6,0x10 ¹¹	6,0x10 ¹¹
N2	1.9.2016		2,27	0,74	0,16	–	0,108	–	0,082	0,125	–	0,215	0,0045	0,0045	6,0x10 ¹¹	6,0x10 ¹¹

* Registrering, sal og idriftsetjing av nye kjøretøy som ikkje oppfyller dei respektive grenseverdiane skal nektast frå og med datoane i denne kolonnen.

a Testsyklus spesifisert av NEDC

b Unnateke kjøretøy med største masse over 2500 kg.

c Og dei kjøretøya i kategori M som er nemnde i merknad b.

Tabell 2**Grenseverdier for tunge kjøretøy – test ved stasjonær drift og ved belastning**

	<i>Innføringsdato</i>	<i>Karbon-monoksid (g/kWh)</i>	<i>Hydrokarbon (g/kWh)</i>	<i>Samla hydrokarbon (g/kWh)</i>	<i>Nitrogenoksid (g/kWh)</i>	<i>Partikkelmasse (g/kWh)</i>	<i>Røyk (m⁻¹)</i>
B2 («EURO V») ^a	1.10.2009	1,5	0,46	–	2,0	0,02	0,5
«EURO VI» ^b	31.12.2013	1,5	–	0,13	0,40	0,010	–

a Testsyklus spesifisert ut frå testane *European steady-state cycle* (ESC) (stasjonær drift) og *European load-response* (ELR) (under belastning).

b Testsyklus spesifisert ut frå *World heavy duty steady state cycle* (WHSC).

Tabell 3

Grenseverdier for tunge køyretøy – testar ved blanda køyring

	<i>Innføringsdato*</i>	<i>Karbonmonoksid (g/kWh)</i>	<i>Samla hydrokarbon (g/kWh)</i>	<i>Hydrokarbon utanom metan (g/kWh)</i>	<i>Metan^a (g/kWh)</i>	<i>Nitrogenoksid (g/kWh)</i>	<i>Partikkelmasse (g/kWh)^b</i>
B2 «EURO V» ^c	1.10.2009	4,0	–	0,55	1,1	2,0	0,030
«EURO VI» (CI) ^d	31.12.2013	4,0	0,160	–	–	0,46	0,010
«EURO VI» (PI) ^d	31.12.2013	4,0	–	0,160	0,50	0,46	0,010

Merknad: PI = positiv tenning, CI = kompresjonstenning.

* Registrering, sal og idriftsetjing av nye køyretøy som ikkje oppfyller dei respektive grenseverdiane, skal nektast frå og med datoane i denne kolonnen.

a Berre for naturgassmotorar.

b Gjeld ikkje gassdrivne motorar i trinn B2.

c Testsyklus spesifisert ut frå testen *European transient cycle* (ETC).

d Testsyklus spesifisert ut frå *World heavy duty transient cycle* (WHTC).

Tabell 4

Grenseverdier for dieselmotorar til ikkje-veggåande mobile maskiner, jordbruks- og skogstraktorar (fase IIIB)

<i>Nettoeffekt (P) (kW)</i>	<i>Innføringsdato*</i>	<i>Karbonmonoksid (g/kWh)</i>	<i>Hydrokarbon (g/kWh)</i>	<i>Nitrogenoksid (g/kWh)</i>	<i>Partikkelmasse (g/kWh)</i>
$130 \leq P \leq 560$	31.12.2010	3,5	0,19	2,0	0,025
$75 \leq P < 130$	31.12.2011	5,0	0,19	3,3	0,025
$56 \leq P < 75$	31.12.2011	5,0	0,19	3,3	0,025
$37 \leq P < 56$	31.12.2012	5,0	4,7 ^a	4,7 ^a	0,025

* Med verknad frå den gitte datoen og med unntak av maskineri og motorar som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane tillate registrering – der det er aktuelt – og marknadsføring av nye motorar, enten dei er installerte i maskineri eller ikkje, berre dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

a *Redaksjonell merknad:* Dette talet representerer summen av hydrokarbon og nitrogen og kom til uttrykk i den endelege og godkjende teksten som eit enkelt tal i ei samanslått celle i tabellen. Sidan denne teksten ikkje inneheld tabellar med delelinjer, er talet teke opp att i kvar kolonne til oppklaring.

Tabell 5

Grenseverdier for dieselmotorar til ikkje-veggåande maskiner, jordbruks- og skogstraktorar (fase IV)

Nettoeffekt (P) (kW)	Innføringsdato*	Karbonmonoksid (g/kWh)	Hydrokarbon (g/kWh)	Nitrogenoksid (g/kWh)	Partikkelmasse (g/kWh)
130 ≤ P ≤ 560	31.12.2013	3,5	0,19	0,4	0,025
56 ≤ P < 130	31.12.2014	5,0	0,19	0,4	0,025

* Med verknad frå den gitte datoen og med unntak av maskineri og motorar som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane tillate registrering – der det er aktuelt – og marknadsføring av nye motorar, enten dei er installerte i maskineri eller ikkje, berre dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

Tabell 6

Grenseverdier for gneisttenningsmotorar til ikkje-veggåande mobile maskiner

Handhaldne motorar		
Slagvolum (cm³)	Karbonmonoksid (g/kWh)	Sum av hydrokarbon og nitrogenoksid (g/kWh)^a
Vol. < 20	805	50
20 ≤ vol. < 50	805	50
Vol. ≥ 50	603	72

Ikkje-handhaldne motorar		
Slagvolum (cm³)	Karbonmonoksid (g/kWh)	Sum av hydrokarbon og nitrogenoksid (g/kWh)
Vol. < 66	610	50
66 ≤ vol. < 100	610	40
100 ≤ vol. < 225	610	16,1
Vol ≥ 225	610	12,1

Merknad: Med unntak av maskineri og motorar som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane tillate registrering – der det er aktuelt – og marknadsføring av nye motorar, enten dei er installerte i maskineri eller ikkje, berre dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

a NO_x-utsleppa for alle motorklassar må ikkje overstige 10 g/kWh.

Tabell 7

Grenseverdier for motorar brukte til framdrift av lokomotiv

Nettoeffekt (P) (kW)	Karbonmonoksid (g/kWh)	Hydrokarbon (g/kWh)	Nitrogenoksid (g/kWh)	Partikkelmasse (g/kWh)
130 < P	3,5	0,19	2,0	0,025

Merknad: Med unntak av maskineri og motorar som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane tillate registrering – der det er aktuelt – og marknadsføring av nye motorar, enten dei er installerte i maskineri eller ikkje, berre dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

Tabell 8

Grenseverdier for motorar brukte til framdrift av skjenegående motorvogner

Nettoeffekt (P) (kW)	Karbonmonoksid (g/kWh)	Sum av hydrokarbon og nitrogenoksid (g/kWh)	Partikkelmasse (g/kWh)
130 < P	3,5	4,0	0,025

Tabell 9

Grenseverdier for motorar til framdrift av innlandsfartøy

Slagvolum (liter per sylinder/kW)	Karbonmonoksid (g/kWh)	Sum av hydrokarbon og nitrogenoksid (g/kWh)	Partikkelmasse (g/kWh)
Vol. < 0,9 Effekt $\geq$ 37 kW	5,0	7,5	0,4
0,9 $\leq$ vol. < 1,2	5,0	7,2	0,3
1,2 $\leq$ vol. < 2,5	5,0	7,2	0,2
2,5 $\leq$ vol. < 5,0	5,0	7,2	0,2
5,0 $\leq$ vol. < 15	5,0	7,8	0,27
15 $\leq$ vol. < 20 Effekt < 3300 kW	5,0	8,7	0,5
15 $\leq$ vol. < 20 Effekt > 3300 kW	5,0	9,8	0,5
20 $\leq$ vol. < 25	5,0	9,8	0,5
25 $\leq$ vol. < 30	5,0	11,0	0,5

Merknad: Med unntak av maskineri og motorar som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane tillate registrering – der det er aktuelt – og marknadsføring av nye motorar, enten dei er installerte i maskineri eller ikkje, berre dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

Tabell 10

Grenseverdier for motorar i fritidsbåtar

Motorstype	CO (g/kWh) CO = A + B/PnN			Hydrokarbon (HC) (g/kWh) HC = A + B/PnN^a				
	A	B	n	A	B	n	NO_x g/kWh	PM g/kWh
2-takt	150	600	1	30	100	0,75	10	Ikkje rel.
4-takt	150	600	1	6	50	0,75	15	Ikkje rel.
CI	5	0	0	1,5	2	0,5	9,8	1

Forkortingar: Ikkje rel. = Ikkje relevant.

Merknad: Med unntak av maskineri og motorar som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane tillate registrering – der det er aktuelt – og marknadsføring av nye motorar, enten dei er installerte i maskineri eller ikkje, berre dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

a Der A, B og n er konstante og PN er nominell motoreffekt i kW og utsleppa blir målte i samsvar med dei harmoniserte standardane.

Tabell 11

Grenseverdier for motorsyklar (> 50 cm³; > 45 km/t)

Motorstorleik	Grenseverdier
Motorsykel < 150 cc	Hydrokarbon (HC) = 0,8 g/km NO _x = 0,15 g/km
Motorsykel > 150 cc	HC = 0,3 g/km NO _x = 0,15 g/km

Merknad: Med unntak av køyretøy som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane berre tillate registrering (der det er aktuelt) og marknadsføring dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

Tabell 12

Grenseverdier for mopedar (< 50 cm³; < 45 km/t)

	Grenseverdier	
	CO (g/km)	HC + NO_x (g/km)
II	1,0 ^a	1,2

Merknad: Med unntak av køyretøy som skal eksporterast til land som ikkje er partar i denne protokollen, skal partane tillate registrering – der det er aktuelt – og marknadsføring berre dersom dei oppfyller dei aktuelle grenseverdiane som går fram av tabellen.

a For 3- og 4-hjulingar, 3,5 g/km.

Tabell 13

Miljøspesifikasjoner for marknadsførte brennstoff for bruk i kjøretøy utstyrte med motorar med gneisttenning – Type: bensin

Parameter	Eining	Grenser	
		Minimum	Maksimum
Teoretisk oktantal	—	95	—
Motoroktantal	—	85	—
Reid-damptrykk, sommar ^a	kPa	—	60
Destillasjon:			
Fordamping ved 100 °C	% v/v	46	—
Fordamping ved 150 °C	% v/v	75	—
Hydrokarbonanalyse:			
Alken	% v/v	—	18,0 ^b
Aromastoff	—	—	35
Benzen	—	—	1
Oksygeninnhald	% m/m	—	3,7
Oksygenat:			
Metanol, stabiliseringsstoff må tilsetjast	% v/v	—	3
Etanol, stabiliseringsstoff kan vere nødvendig	% v/v	—	10
Iso-propylalkohol	% v/v	—	12
Tert-butylalkohol	% v/v	—	15
Iso-butylalkohol	% v/v	—	15
Eter med 5 eller fleire karbonatom per molekyl	% v/v	—	22
Andre oksygenat ^c	% v/v	—	15
Svovelinnhald	mg/kg	—	10

a Sommarperioden skal begynne seinast 1. mai og slutte tidlegast 30. september. For partar med arktiske forhold skal sommarperioden begynne seinast 1. juni og slutte tidlegast 31. august, og Reid-damptrykket (RVP) blir avgrensa til 70 kPa.

b Unnateke for vanleg blyfri bensin (minste motoroktantal (MON) 81 og minste teoretiske oktantal (RON) 91), der største alkeninnhald skal vere 21 % v/v. Desse grensene skal ikkje vere til hinder for marknadsføring hos ein part av ein annan blyfri bensin med lågare oktantal enn fastsett her.

c Andre mono-alkoholar med eit sluttdestillasjonspunkt som ikkje er høgare enn sluttdestillasjonspunktet som er nedfelt i nasjonale spesifikasjonar, eller, dersom slike ikkje finst, i industrispesifikasjonar for motorbrennstoff.

Tabell 14

Miljøspesifikasjoner for marknadsførte brennstoff for bruk i kjøretøy utstyrte med motorar for kompresjonstenning – Type: diesel

<i>Parameter</i>	<i>Eining</i>	<i>Grenser</i>	
		<i>Minimum</i>	<i>Maksimum</i>
Cetantal	—	51	—
Tettleik ved 15 °C	kg/m ³	—	845
Destillasjonspunkt: 95 %	°C	—	360
Polysykliske aromatiske hydrokarbon	% m/m	—	8
Svovelinnhald	mg/kg	—	10

B. Canada

12. Grenseverdiar for å kontrollere utslepp frå brennstoff og mobile kjelder vil bli fastsette etter behov idet ein tek omsyn til informasjon om tilgjengeleg kontrollteknologi, grenseverdiar som gjeld i andre jurisdiksjonar, og dokumenta nedanfor:

- a) Passenger Automobile and Light Truck Greenhouse Gas Emission Regulations. SOR/2010-201;
- b) provisions Marine Spark-Ignition Engine, Vessel and Off-Road Recreational Vehicle Emission Regulations. SOR/2011-10;
- c) Renewable Fuels Regulations. SOR/2010-189;
- d) Regulations for the Prevention of Pollution from Ships and for Dangerous Chemicals. SOR/2007-86;
- e) Off-Road Compression-Ignition Engine Emission Regulations. SOR/2005-32;
- f) On-Road Vehicle and Engine Emission Regulations. SOR/2003-2;
- g) Off-Road Small Spark-Ignition Engine Emission Regulations. SOR/2003-355;
- h) Sulphur in Diesel Fuel Regulations. SOR/2002-254;
- i) Gasoline and Gasoline Blend Dispensing Flow Rate Regulations. SOR/2000-43;
- j) Sulphur in Gasoline Regulations. SOR/99-236;
- k) Benzene in Gasoline Regulations. SOR/97-493;
- l) Gasoline Regulations. SOR/90-247;
- m) Federal Mobile PCB Treatment and Destruction Regulations. SOR/90-5;
- n) Environmental Code of Practice for Aboveground and Underground Storage Tank Systems Containing Petroleum and Allied Petroleum Products;
- o) Canada-Wide Standards for Benzene, Phase 2;
- p) Environmental Guidelines for Controlling Emissions of Volatile Organic Compounds from Aboveground Storage Tanks. PN 1180;
- q) Environmental Code of Practice for Vapour Recovery in Gasoline Distribution Networks. PN 1057;
- r) Environmental Code of Practice for Light Duty Motor Vehicle Emission Inspection and Maintenance Programs – 2nd Edition. PN 1293;
- s) Joint Initial Actions to Reduce Pollutant Emissions that Contribute to Particulate Matter and Ground-level Ozone; and
- t) Operating and Emission Guidelines for Municipal Solid Waste Incinerators. PN 1085.

C. USA

13. Iverksettning av eit kontrollprogram for utslepp frå mobile kjelder som gjeld lette køyretøy, lette lastebilar, tunge lastebilar og brennstoff, så langt det er kravd av paragraf 202 a), 202 g) og 202 h) i Clean Air Act slik lova er gjennomført ved:
- a) Registration of fuels and fuel additives – 40 C.F.R Part 79;
 - b) Regulation of fuels and fuel additives – 40 C.F.R Part 80, medrekna: Subpart A – general provisions; Subpart B – controls and prohibitions; Subpart D – reformulated gasoline; Subpart H – gasoline sulphur standards; Subpart I – motor vehicle diesel fuel; non-road, locomotive, and marine diesel fuel; and ECA marine fuel; Subpart L – gasoline benzene; og
 - c) Control of emissions from new and in-use highway vehicles and engines – 40 C.F.R Part 85 og Part 86.
14. Standardar for ikkje-veggåande motorar og køyretøy er fastsette i desse dokumenta:
- a) Fuel sulphur standards for non-road diesel engines – 40 C.F.R Part 80, Subpart I;
 - b) Aircraft engines – 40 C.F.R Part 87;
 - c) Exhaust emission standards for non-road diesel engines – Tier 2 and 3; 40 C.F.R Part 89;
 - d) Non-road compression-ignition engines – 40 C.F.R Part 89 og Part 1039;
 - e) Non-road and marine spark-ignition engines – 40 C.F.R Part 90, Part 91, Part 1045, og Part 1054;
 - f) Locomotives – 40 C.F.R Part 92 og Part 1033;
 - g) Marine compression-ignition engines – 40 C.F.R Part 94 og Part 1042;
 - h) New large non-road spark-ignition engines – 40 C.F.R Part 1048;
 - i) Recreational engines and vehicles – 40 C.F.R Part 1051;
 - j) Control of evaporative emissions from new and in-use non-road and stationary equipment – 40 C.F.R. Part 1060;
 - k) Engine testing procedures – 40 C.F.R Part 1065; og
 - l) General compliance for non-road programs – 40 C.F.R Part 1068.

V. Vedlegg IX

- 1. Siste setninga i nr. 6 skal slettast.
- 2. Siste setninga i nr. 9 skal slettast.
- 3. Merknad 1 skal slettast.

W. Vedlegg X

1. Eit nytt vedlegg X skal leggjast til slik:

Vedlegg**X****Grenseverdiar for utslepp av partikkelmasse frå stasjonære kjelder**

1. Del A gjeld partar utanom Canada og USA, del B gjeld Canada, og del C gjeld USA

A. Partar utanom Canada og USA

2. Berre i denne delen gjeld at «støv» og «samla suspendert partikkelmasse» (TSP) betyr massen av partiklar, utan omsyn til form, struktur eller tettleik, som er dispergert i gassfasen under forholda på prøvetakingspunktet, og som kan samlast opp ved filtrering under spesifiserte forhold etter representativ prøvetaking av gassen som skal analyserast, og som blir verande oppstraums filteret og på filteret etter tørking under spesifiserte forhold.
3. I dette avsnittet tyder «grenseverdi for utslepp» (emission limit value, ELV) den mengda støv eller TSP som finst i avgassane frå ein installasjon, og som ikkje må overskridast. Så sant ikkje noko anna er fastsett, skal mengda reknast ut som masse ureiningsstoff per volumeining avgass (uttrykt i mg/m³), når ein går ut frå normaltilhøve for temperatur og trykk for tørr gass (volum ved 273,15 K, 101,3 kPa). Når det gjeld oksygeninnhaldet i avgassen, gjeld verdiane som er fastsette i tabellane nedanfor for kvar kjeldekategori. Fortynning for å senke konsentrasjonane av ureiningsstoff i avgassar er ikkje tillate. Oppstart, avstenging og vedlikehald av utstyr er halde utanfor.

4. Utsleppa skal i alle tilfelle overvakast gjennom målingar eller utrekningar som er minst like nøyaktige. Etterleving av grenseverdiar skal verifiserast gjennom kontinuerlege eller diskontinuerlege målingar, typegodkjenning eller annan teknisk påliteleg metode medrekna verifiserte utrekningismetodar. Ved kontinuerlege målingar er etterleving av grenseverdien ELV oppnådd dersom det validerte månadlege utsleppsgjennomsnittet ikkje overskrir grenseverdien. Ved diskontinuerlege målingar eller andre eigna fastsetjings- eller utrekningismetodar er etterleving av ELV oppnådd dersom gjennomsnittsverdien basert på eit passande tal målingar under representative forhold ikkje overskrir verdien i utsleppsstandarden. Unøyaktigheita i målemetoden kan takast i betraktning for verifikasjonsformål.
5. Overvaking av relevante ureiningsstoff og målingar av prosessparametrar, og likeins kvalitetssikringa av automatiserte målesystem og referansemålingane for å kalibrere desse systema, skal utførast i samsvar med standardane til Den europeiske standardiseringskomiteen (CEN). Dersom ingen CEN-standardar finst, skal det brukast normer frå Den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (ISO), nasjonale eller internasjonale standardar som sikrar at det kan skaffast data av tilsvarande vitenskapleg kvalitet.
6. Særføresegner for forbrenningsanlegg som er nemnde i nr. 7:
 - a) Ein part kan fråvike kravet om å etterleve grenseverdiane for utslepp som det er gitt føresegner om i nr. 7, i desse tilfella:
 - i) for forbrenningsanlegg som normalt bruker gassformig brennstoff, men unntaksvis må ty til bruk av anna brennstoff på grunn av eit brot i gasstilførselen, og som av den grunn ville måtte utstyrast med eit reinseanlegg for avgass;
 - ii) for eksisterande forbrenningsanlegg som ikkje har meir enn 17 500 driftstimar rekna frå 1. januar 2016 til seinast 31. desember 2023.
 - b) Dersom eit forbrenningsanlegg blir utvida med minst 50 KWth, skal ELV-en i nr. 7 for nye installasjonar gjelde for utvidingsdelen som blir påverka av endringa. ELV-en blir berekna som eit gjennomsnitt vekta med den faktiske termiske effekten for både det eksisterande og den nye delen av anlegget.
 - c) Partane skal sjå til at det blir lagt til rette for prosedyrar ved feilfunksjon eller svikt i reduksjonsutstyret.
 - d) For forbrenningsanlegg som blir fyrte med to eller fleire brennstoff samtidig, skal ELV-en fastsetjast som vekta gjennomsnitt av ELV-ane for dei ulike brennstoffa på grunnlag av den tilførte termiske effekten til kvart brennstoff.
7. Forbrenningsanlegg med nominell tilført termisk effekt større enn 50 MWth:⁶

Tabell 1

Grenseverdiar for støvutslepp frå forbrenningsanlegg^a

Brennstofftype	Tilført termisk effekt (MWth)	ELV for støv (mg/m ³) ^b
Faste brennstoff	50–100	Nye anlegg: 20 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 20 (biomasse, torv)
		Eksisterande anlegg: 30 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 30 (biomasse, torv)
	100–300	Nye anlegg: 20 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 20 (biomasse, torv)
		Eksisterande anlegg: 25 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 20 (biomasse, torv)

⁶ Nominell tilført termisk effekt for forbrenningsanlegget er summen av tilført effekt for alle einingar som er kopla til ein felles skorstein. Einingar under 15 MWth skal ikkje reknast med i samla nominell tilført effekt.

	> 300	Nye anlegg: 10 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 20 (biomasse, torv) Eksisterende anlegg: 20 (kol, lignitt og andre faste brennstoff) 20 (biomasse, torv)
Flytande brennstoff	50–100	Nye anlegg: 20 Eksisterende anlegg: 30 (generelt) 50 (for forbrenning av destillasjons- og omdanningsrester innanfor raffineri frå råoljeraffinering til eige forbruk i forbrenningsanlegg)
Flytande brennstoff	100–300	Nye anlegg: 20 Eksisterende anlegg: 25 (generelt) 50 (for forbrenning av destillasjons- og omdanningsrester innanfor raffineri frå råoljeraffinering til eige forbruk i forbrenningsanlegg)
	> 300	Nye anlegg: 10 Eksisterende anlegg: 20 (generelt) 50 (for forbrenning av destillasjons- og omdanningsrester innanfor raffineri frå råoljeraffinering til eige forbruk i forbrenningsanlegg)
Naturgass	> 50	5
Andre gassar	> 50	10 30 (for gassar produserte av stålindustrien som kan brukast annan stad)

a Særskilt skal ELV-ane ikkje gjelde for

- anlegg der forbrenningsprodukta blir brukte til direkte oppvarming, tørking eller anna behandling av gjenstandar eller materiale
- etterforbrenningsanlegg som er konstruerte for å reinse avgassane gjennom forbrenning, og som ikkje blir drivne som uavhengige forbrenningsanlegg
- anlegg for regenerering av katalysatorar til katalytisk krakking
- anlegg for omdanning av hydrogensulfid til svovel
- reaktorar brukte i kjemisk industri
- koksomnbløkker
- cowperanlegg
- gjenvinningskjelar i installasjonar for produksjon av cellulose
- avfallsforbrenningsanlegg
- anlegg drivne av diesel-, bensin- eller gassmotorar eller av forbrenningsturbinar, same kva brensel som er brukt

b Referanseinnhald av O₂ er 6 % for fast brensel og 3 % for flytande og gassformig brensel.

8. Raffineri for mineralolje og gass:

Tabell 2

Grenseverdier for støvutslepp frå raffineri for mineralolje og gass

<i>Utsleppskjelde</i>	<i>ELV for støv (mg/m³)</i>
Regeneratorar for FCC	50

9. Sementklinkerproduksjon:

Tabell 3

Grenseverdier for støvutslepp frå sementproduksjon^a

	<i>ELV for støv (mg/m³)</i>
Sementinstallasjonar, omnar, mølleanlegg og klinkerkjølarar	20

a Installasjonar for produksjon av sementklinker i roteromnar med kapasitet > 500 Mg/dag eller i andre omnar med kapasitet > 50 Mg/dag. Referanseinnhald av oksygen er 10 %.

10. Kalkproduksjon:

Tabell 4

Grenseverdier for støvutslepp frå kalkproduksjon^a

	<i>ELV for støv (mg/m³)</i>
Kalkomnforbrenning	20 ^b

a Installasjonar for produksjon av kalk med ein kapasitet på 50 Mg/dag eller meir. Dette omfattar kalkomnar integrerte i andre industriprosessar, unnateke celluloseindustri (sjå tabell 9). Referanseinnhaldet av oksygen er 11 %.

b Når støvet har høg resistivitet, kan ELV-en vere høgare, opptil 30 mg/m³.

11. Produksjon og foredling av metall:

Tabell 5

Grenseverdier for støvutslepp frå primær jern- og stålproduksjon

<i>Aktivitet og kapasitetsterskel</i>	<i>ELV for støv (mg/m³)</i>
Sinteranlegg	50
Pelleteringsanlegg	20 for knusing, maling og tørking 15 for alle andre prosessstrinn
Masomn: varme omnar (> 2,5 t/time)	10
Oksygenblåst stålproduksjon og støyping (> 25 t/time)	30
Elektrisk stålproduksjon og støyping (> 2,5 t/time)	15 (eksisterande) 5 (ny)

Tabell 6

Grenseverdier for støvutslepp frå jernstøyper

Aktivitet og kapasitetserskel	ELV for støv (mg/m³)
Jernstøyper (> 20 t/dag): alle omnar (cupola, induksjon, roter) alle støypeformer (mista, permanente)	20
Varm- og kaldvalsing	20 50 når posefilter ikkje kan brukast fordi det er våte gassar til stades

Tabell 7

Grenseverdier for støvutslepp frå produksjon og foredling av ikkje-jernmetall

	ELV for støv (mg/m³) (dagleg)
Foredling av ikkje-jernmetall	20

12. Glasproduksjon:

Tabell 8

Grenseverdier for støvutslepp frå glasproduksjon^a

	ELV for støv (mg/m³)
Nye installasjonar	20
Eksisterande installasjonar	30

a Installasjonar for produksjon av glasfiber med ein kapasitet på 20 Mg/dag eller meir. Konsentrasjonane viser til tørr avgass ved 8 % oksygen per volumeining (kontinuerleg smelting), 13 % oksygen per volumeining (diskontinuerleg smelting).

13. Produksjon av cellulose:

Tabell 9

Grenseverdier for støvutslepp frå produksjon av cellulose

	ELV for støv (mg/m³) (årgjennomsnitt)
Hjelpekjel	40 fyrt med flytande brennstoff (ved 3 % oksygeninnhald) 30 fyrt med fast brennstoff (ved 6 % oksygeninnhald)
Gjenvinningskjel og kalkomn	50

14. Avfallsforbrenning:

Tabell 10

Grenseverdier for støvutslepp frå avfallsforbrenning

	<i>ELV for støv (mg/m³)</i>
Kommunale avfallsforbrenningsanlegg (> 3 Mg/time)	10
Forbrenning av farleg og medisinsk avfall (> 1 Mg/time)	10

Merknad: Oksygenreferanse: tørr basis, 11 %.

15. Titandioksidproduksjon:

Tabell

11

Grenseverdier for støvutslepp frå titandioksidproduksjon

	<i>ELV for støv (mg/m³)</i>
Sulfatprosess, totalt utslepp	50
Kloridprosess, totalt utslepp	50

Merknad: For mindre utsleppskjelder innanfor ein installasjon kan ein ELV på 150 mg/m³ brukast.

16. Forbrenningsinstallasjonar med nominell tilført termisk effekt < 50 MWth:

Dette avsnittet er av rettleiande karakter og beskriv tiltaka som kan setjast i verk dersom ein part finn dei teknisk og økonomisk gjennomførlege for kontroll med partikkelmasse:

a) Forbrenningsanlegg til bustadbruk med nominell tilført termisk effekt < 500 kWth:

i) Utslepp frå nye forbrenningsomnar og kjelar til bustadbruk med nominell tilført termisk effekt < 500 kWth kan reduserast ved å bruke:

- produktstandardar beskrivne i CEN-standardar (t.d. EN 303-5) og tilsvarende produktstandardar i USA og Canada. Land som bruker slike produktstandardar, kan definere ytterlegare nasjonale krav som særleg tek omsyn til til korleis utslepp av kondenserbare organiske sambindingar bidreg til danning av partikkelmasse i omgivnadene; eller
- økoetikettar som spesifiserer ytingskriterium som typisk er strengare enn minstekrava til effektivitet i EN-produktstandardar eller nasjonale føresegner.

Tabell 12

Tilrådde grenseverdier for støvutslepp frå nye forbrenningsinstallasjonar for fast brennstoff med ein nominell tilført termisk effekt < 500 kWth som skal brukast med produktstandardar

	<i>Støv (mg/m³)</i>
Opne/lukka peisar og omnar som bruker ved	75
Famnvedkjelar (med varmelagringstank)	40
Pelletsomnar og kjelar	50
Omnar og kjelar som bruker anna fast brennstoff enn tre	50
Automatiske forbrenningsinstallasjonar	50

Merknad: O₂ referanseinnhald: 13 %.

- ii) Utslepp frå eksisterande bustadforbrenningsomnar og kjelar kan reduserast med desse primærtiltaka:
- Offentlege informasjons- og bevisstgjeringsprogram om:
 - rett bruk av omnar og kjelar;
 - bruk av berre ubehandla tre;
 - tørking av ved til rett fuktinnhald.
 - Innføring av eit program for å fremje utskifting av dei eldste eksisterande kjelane og omnane mot moderne innretningar; eller
 - Innføring av ei plikt til å byte ut eller byggje om gamle eldstadar.
- b) Forbrenningsinstallasjonar til anna enn bustadbruk med ein nominell tilført termisk effekt på 100 kWth–1 MWth:

Tabell 13

Tilrådde grenseverdier for støvutslepp frå kjelar og prosessvarmarar med nominell tilført termisk effekt 100 kWth–1 MWth

		<i>Støv (mg/m³)</i>
Fast brennstoff 100 kWth–500 kWth	Nye installasjonar	50
	Eksisterande installasjonar	150
Fast brennstoff 500 kWth–1 MWth	Nye installasjonar	50
	Eksisterande installasjonar	150

Merknad: O₂ referanseinnhald: tre, annan fast biomasse og torv: 13 %; kol, lignitt og andre fossile faste brennstoff: 6 %.

- c) Forbrenningsanlegg med nominell tilført termisk effekt > 1 MWth–50 MWth:

Tabell 14

Tilrådde grenseverdier for støvutslepp frå kjelar og prosessvarmarar med nominell tilført termisk effekt 1 MWth–50 MWth

		<i>Støv (mg/m³)</i>
Fast brennstoff > 1 MWth–5 MWth	Nye installasjonar	20
	Eksisterande installasjonar	50
Fast brennstoff > 5 MWth–50 MWth	Nye installasjonar	20
	Eksisterande installasjonar	30
Flytande brennstoff > 1 MWth–5 MWth	Nye installasjonar	20
	Eksisterande installasjonar	50
Flytande brennstoff > 5 MWth–50 MWth	Nye installasjonar	20
	Eksisterande installasjonar	30

Merknad: O₂ referanseinnhald: tre, annan fast biomasse og torv: 11 %; kol, lignitt og anna fast brennstoff: 6 %; fast brennstoff, medrekna flytande biodrivstoff: 3 %.

B. Canada

17. Grenseverdier for å kontrollere utslipp av partikkelmasse blir i aktuelle tilfelle fastsette for stasjonære kjelder idet ein tek omsyn til tilgjengeleg kontrollteknologi, grenseverdier som blir brukte i andre jurisdiksjonar, og dokumenta som er oppførte under bokstav a) til h) nedanfor. Grenseverdier kan uttrykkest i PM eller TPM. TPM i denne samanhengen betyr PM med ein aerodynamisk diameter mindre enn 100 µm:
- a) Secondary Lead Smelter Release Regulation. SOR/91-155;
 - b) Environmental Code of Practice for Base Metals Smelters and Refineries;
 - c) New Source Emission Guidelines for Thermal Electricity Generation;
 - d) Environmental Code of Practice for Integrated Steel Mills (EPS 1/MM/7);
 - e) Environmental Code of Practice for Non-Integrated Steel Mills (EPS 1/MM/8);
 - f) Emission Guidelines for Cement Kilns. PN 1284;
 - g) Joint Initial Actions to Reduce Pollutant Emissions that Contribute to Particulate Matter and Ground-level Ozone; og
 - h) Performance testing of solid-fuel-burning heating appliances, Canadian Standards Association. B415. 1-10.

C. USA

18. Grenseverdier for å kontrollere utslipp av partikkelmasse frå stasjonære kjelder i desse stasjonære kjeldekategori, og kjeldene dei gjeld for, er fastsette i desse dokumenta:
- a) Steel Plants: Electric Arc Furnaces – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AA og Subpart AAa;
 - b) Small Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
 - c) Kraft Pulp Mills – 40 C.F.R. Part 60, Subpart BB;
 - d) Glass Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart CC;
 - e) Electric Utility Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart D og Subpart Da;
 - f) Industrial-Commercial-Institutional Steam Generating Units – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Db og Subpart Dc;
 - g) Grain Elevators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart DD;
 - h) Municipal Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart E, Subpart Ea og Subpart Eb;
 - i) Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ec;
 - j) Portland Cement – 40 C.F.R. Part 60, Subpart F;
 - k) Lime Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart HH;
 - l) Hot Mix Asphalt Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart I;
 - m) Stationary Internal Combustion Engines: Compression Ignition – 40 C.F.R. Part 60, Subpart IIII;
 - n) Petroleum Refineries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart J og Subpart Ja;
 - o) Secondary Lead Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart L;
 - p) Metallic Minerals Processing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart LL;
 - q) Secondary Brass and Bronze – 40 C.F.R. Part 60, Subpart M;
 - r) Basic Oxygen Process Furnaces – 40 C.F.R. Part 60, Subpart N;
 - s) Basic Process Steelmaking Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Na;
 - t) Phosphate Rock Processing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart NN;
 - u) Sewage Treatment Plant Incineration – 40 C.F.R. Part 60, Subpart O;
 - v) Nonmetallic Minerals Processing Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart OOO;
 - w) Primary Copper Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart P;
 - x) Ammonium Sulfate Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart PP;
 - y) Wool Fiberglass Insulation – 40 C.F.R. Part 60, Subpart PPP;
 - z) Primary Zinc Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Q;
 - aa) Primary Lead Smelters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart R;
 - bb) Primary Aluminum reduction plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart S;

- cc) Phosphate Fertilizer Production – 40 C.F.R. Part 60, Subparts T, U, V, W, X;
 - dd) Asphalt Processing and Asphalt Roofing Manufacturing – 40 C.F.R. Part 60, Subpart UU;
 - ee) Calciners and Dryers in Mineral Industries – 40 C.F.R. Part 60, Subpart UUU;
 - ff) Coal Preparation Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Y;
 - gg) Ferroalloy Production Facilities – 40 C.F.R. Part 60, Subpart Z;
 - hh) Residential Wood Heaters – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAA;
 - ii) Small Municipal Waste Combustors (after 11/30/1999) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
 - jj) Small Municipal Waste Combustors (before 11/30/1999) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart BBBB;
 - kk) Other Solid Waste Incineration Units (after 12/9/2004) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart EEEE;
 - ll) Other Solid Waste Incineration Units (before 12/9/2004) – 40 C.F.R. Part 60, Subpart FFFF;
 - mm) Stationary Compression Ignition Internal Combustion Engines – 40 C.F.R. Part 60, Subpart IIII;
and
 - nn) Lead Acid Battery Manufacturing Plants – 40 C.F.R. Part 60, Subpart KK.
19. Grenseverdier for å kontrollere utslipp av partikkelmasse fra kjelder som er omfatta av National Emission Standards for Hazardous Air Pollutants:
- a) Coke oven batteries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart L;
 - b) Chrome Electroplating (major and Area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart N;
 - c) Secondary lead smelters – 40 C.F.R. Part 63, Subpart X;
 - d) Phosphoric Acid Manufacturing Plants – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AA;
 - e) Phosphate Fertilizers Production Plants – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BB;
 - f) Magnetic Tape Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EE;
 - g) Primary Aluminum- 40 C.F.R. Part 63, Subpart L;
 - h) Pulp and paper II (combustion) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart MM;
 - i) Mineral wool manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart DDD;
 - j) Hazardous waste combustors – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEE;
 - k) Portland cement manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLL;
 - l) Wool fiberglass manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart NNN;
 - m) Primary copper – 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQQ;
 - n) Secondary aluminum – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRR;
 - o) Primary lead smelting – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTT;
 - p) Petroleum refineries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart UUU;
 - q) Ferroalloys production – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XXX;
 - r) Lime manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AAAAA;
 - s) Coke Ovens: Pushing, Quenching, and Battery Stacks – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCC;
 - t) Iron and steel foundries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEE;
 - u) Integrated iron and steel manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFFF;
 - v) Site remediation – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGGG;
 - w) Miscellaneous coating manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart HHHH;
 - x) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLLLL;
 - y) Taconite Iron Ore Processing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart RRRRR;
 - z) Refractory products manufacturing – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSS;
 - aa) Primary magnesium refining – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTTTT;
 - bb) Electric Arc Furnace Steelmaking Facilities – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYYY;
 - cc) Iron and steel foundries – 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZ;
 - dd) Primary Copper Smelting Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEE;
 - ee) Secondary Copper Smelting Area Sources – 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFFF;

- ff) Primary Nonferrous Metals Area Sources: Zinc, Cadmium, and Beryllium – 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGGGGG;
- gg) Lead Acid Battery Manufacturing (Area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart PPPPPP;
- hh) Glass manufacturing (area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSSSS;
- ii) Secondary Nonferrous Metal Smelter (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTTTTT;
- jj) Chemical Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart VVVVVV;
- kk) Plating and Polishing Operations (Area sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart WWWWWW;
- ll) Area Source Standards for Nine Metal Fabrication and Finishing Source Categories – 40 C.F.R. Part 63, Subpart XXXXXX;
- mm) Ferroalloys Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYYYY;
- nn) Aluminum, Copper, and Nonferrous Foundries (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZZZ;
- oo) Asphalt Processing and Roofing Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart AAAAAA;
- pp) Chemical Preparation (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart BBBBBB;
- qq) Paints and Allied Products Manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart CCCCCC;
- rr) Prepared animal feeds manufacturing (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart DDDDDD; and
- ss) Gold Mine Ore Processing and Production (Area Sources) – 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEEEE.

X. Vedlegg XI

Eit nytt vedlegg XI skal leggjast til slik:

Vedlegg

XI

Grenseverdiar for innhald av flyktige organiske sambindingar i produkt

1. Del A gjeld partar utanom Canada og USA, del B gjeld Canada, og del C gjeld USA.

A. Partar utanom Canada og USA

2. Denne delen handlar om avgrensing av utslipp av flyktige organiske sambindingar gjennom bruk av flyktige organiske sambindingar i visse typar måling og lakk og produkt til reparasjonslakkering av køyretøy.
3. I samband med del A i dette vedlegget gjeld desse generelle definisjonane:
 - a) «Stoff» tyder eit kjemisk grunnstoff og sambindingane til stoffet slik dei førekjem i naturleg tilstand, eller slik dei blir produserte av industrien, enten i fast eller flytande form eller som gass;
 - b) «Preparat» tyder blandingar eller løysingar samansette av to eller fleire stoff;
 - c) «Organisk sambinding» tyder ei sambinding som minst inneheld grunnstoffet karbon og eitt eller fleire av stoffa hydrogen, oksygen, svovel, fosfor, silisium, nitrogen og halogen, unnateke karbonoksid og uorganisk karbonat og bikarbonat;
 - d) «Flyktige organiske sambindingar (VOC)» tyder organiske sambindingar med eit initialt kokepunkt på 250 °C eller mindre målt ved eit standardtrykk på 101,3 kPa;
 - e) «VOC-innhald» tyder massen av VOC-ar, uttrykt i gram/liter (g/l), i formuleringa av produktet i bruksklar tilstand. Massen av VOC-ar i eit gitt produkt som reagerer kjemisk under tørking for å danne ein del av belegget, skal ikkje reknast som ein del av VOC-innhaldet;
 - f) «Organisk løysemiddel» er ei flyktig organisk sambinding som blir brukt åleine eller i kombinasjon med andre stoff for å løyse opp eller tynne ut råmateriale, produkt eller avfallsmateriale, eller som blir brukt som rengjeringsmiddel for å løyse opp smuss, som dispergeringsmiddel, som middel for å justere viskositet eller overflatespenning, som mjukingsmiddel eller som konserveringsmiddel;
 - g) «Belegg» tyder eit preparat, medrekna alle dei organiske løysemidla eller preparata som inneheld organiske løysemiddel som er nødvendige for at det skal kunne påførast rett, som blir brukt til å danne ein film med dekorativ, beskyttande eller annan funksjonell effekt på ei overflate;
 - h) «Film» tyder eit samanhengande lag danna ved at eit underlag er påført eitt eller fleire strøk;

- i) «Vassbaserte belegg (WB)» tyder belegg der viskositeten blir tilpassa gjennom bruk av vatn;
 - j) «Løysemiddelbaserte belegg (SB)» tyder belegg der viskositeten blir tilpassa gjennom bruk av organisk løysemiddel;
 - k) «Marknadsføring» tyder å gjere tilgjengeleg for tredjepartar, enten mot betaling eller ikkje. Import til partanes tollterritorium skal reknast som marknadsføring etter dette vedlegget.
4. «Måling og lakk» tyder produkt oppførte i underkategoriane nedanfor, unnateke aerosolar. Dette er belegg brukte på bygningar, medrekna utsmykking og fast innreiing, og på tilhøyrande strukturar til dekorative, funksjonelle og beskyttande formål:
- a) «Matte belegg for innvendige vegger og tak» tyder belegg laga for påføring på innvendige vegger og tak med glans ≤ 25 ved 60 grader;
 - b) «Blanke belegg for innvendige vegger og tak» tyder belegg laga for påføring på innvendige vegger og tak med glans > 25 ved 60 grader;
 - c) «Belegg for utvendige vegger av mineralsk materiale» tyder belegg laga for påføring på vegger av naturstein, murstein eller puss;
 - d) «Innvendig/utvendig utsmykkings- og kledningsmåling for tre, metall eller plast» tyder belegg laga for påføring på utsmykking og kledning som dannar ein ugjennomskinleg film. Denne underkategorien omfattar underlagsstrøk og mellomstrøk;
 - e) «Innvendige/utvendig lakk og lasur til utsmykking» tyder belegg laga for påføring på utsmykking som gir ein gjennomskinleg eller halvgjennomskinleg film til dekorative og beskyttande formål på tre, metall og plast. Denne underkategorien omfattar ugjennomskinleg lasur. Ugjennomskinleg lasur tyder belegg som gir ein ugjennomskinleg film for dekorasjon og vern av tre mot forvitring som definert i EN 927-1, innanfor den halvstabile kategorien;
 - f) «Lasur med minimal tjukkeleik» tyder lasur som i samsvar med EN 927-1:1996, har ein gjennomsnittleg tjukkeleik mindre enn $5\mu\text{m}$ testa etter ISO 2808: 1997, metode 5A;
 - g) «Grunning» er belegg med tettande og/eller blokkerande eigenskapar for bruk på tre eller vegger og tak;
 - h) «Heftgrunn» tyder belegg laga for å stabilisere lause underlagspartiklar eller tilføre vassavvisande eigenskapar og/eller beskytte tre mot blårote;
 - i) «Einkomponents spesialbelegg» tyder spesialbelegg baserte på filmdannande materiale. Dei er formulerte for bruksområde som krev særskilde eigenskapar, t.d. grunning og dekk sjikt for plast, grunning til jernunderlag, grunning til reaktive metall som t.d. sink og aluminium, korrosjonshindrande dekk sjikt, belegg til golv, mellom anna tre- og sementgolv, middel med graffitiavvisande og brannhemmande eigenskapar og middel som skal oppfylle helsekrav i næringsmiddelindustrien eller helsesektoren;
 - j) «Tokomponents spesialbelegg» tyder belegg som har dei same bruksområda som einkomponentbelegg, men som blir tilsette éin komponent til (t.d. tertiære amin) før påføring;
 - k) «Fleirfargebelegg» tyder belegg som skal gi ein to- eller fleirfargeeffekt ved første påføring;
 - l) «Dekoreffektbelegg» tyder belegg som skal skape spesielle estetiske effektar på underlag som er måla eller grunna frå før, og deretter behandla med ulike verktøy etter tørkeperioden.
5. «Produkt for reparasjonslakkering av køyretøy» tyder produkt som er oppførte i underkategoriane nedanfor. Dei blir brukte til lakkering av veggåande køyretøy eller delar av desse som eit ledd i reparasjon, dekorasjon eller konservering av køyretøy utanfor produksjonsanlegg. I denne samanhengen tyder «veggåande køyretøy» motorvogn tenkt til bruk på veg, komplett eller ikkje, med minst fire hjul og med ein høgste dimensjonerande fart på meir enn 25 km/t, og tilhengarar til desse, unnateke skjenegåande køyretøy og landbruks- og skogstraktorar og alle motorreiskapar:
- a) «Forbehandling og reingjering» tyder produkt som skal fjerne gamle belegg og rust mekanisk eller kjemisk, eller som skal gi feste for nye belegg:
 - i) «Forbehandlingsprodukt» er mellom anna pistolreins (eit produkt som skal reinse sprøytepistolar og anna utstyr), lakkfjernarar, avfettingsmiddel (mellom anna antistatiske typar for plast) og silikonfjernarar;
 - ii) «Forvaskemiddel» tyder eit reingjeringsprodukt som skal fjerne overflateureining under klargjering til og før påføring av dekkmateriale;

- b) «Sparkelmasse» tyder tjuktflytande preparat som skal påførast for å fylle djupe overflatefeil før påføring av surfacer/filler;
- c) «Grunning» tyder belegg som skal påførast bert metall eller eksisterande overflatebelegg for å sikre korrosjonsvern før påføring av ein primer/surfacer:
- i) «Surfacer/filler» tyder et belegg som skal påførast like før påføring av eit dekk sjikt for å å auke korrosjonsmotstanden, sikre vedheng for dekk sjiktet og for å fremje danning av eit einsarta overflatebelegg ved å fylle mindre overflatefeil;
 - ii) «Generell metallgrunning» tyder eit belegg utvikla for å påførast som grunning, t.d. som vedhengsforbetningsmiddel, tetningsmiddel, surfacer, mellomstrøk, plastgrunning, vått-i-vått, sandfri sparkel og sprøytesparkel;
 - iii) «Ertsgrunning» tyder eit belegg som inneheld minst 0,5 vektprosent fosforsyre, og som skal påførast direkte på bert metall for å gi auka korrosjonsmotstand og vedheng; belegg brukte som sveisbar grunning; og etsande løysingar for galvaniserte overflater og sinkoverflater;
- d) «Topplakk» tyder eit pigmentert belegg som skal påførast i eitt eller fleire lag for å gi glans og slitestyrke. Det omfattar alle involverte produkt som basislakk og klarlakk:
- i) «Basisbelegg» tyder pigmenterte belegg utvikla for å gi farge og ønskte optiske effektar, men ikkje glansen eller overflatestyrken til lakkeringsystemet;
 - ii) «Klart belegg» tyder eit gjennomsiktig belegg som skal gi lakkeringsystemet dei endelege glans- og motstandseigenskapane;
- e) «Spesialbelegg» tyder belegg utvikla for påføring som topplag som krev særlege eigenskapar, t.d. metallic- eller perlemoreffekt, i eitt lag, høgtytande dekkande og klare lakkar (t.d. ripesikker og fluorisert klarlakk), reflekterande basislakk, strukturlakk (t.d. hammarlakk), sklisikre belegg, understellsmasse, interiørlakk og aerosolar.
6. Partane skal sikre at produkta som fell inn under dette vedlegget, og som blir marknadsførte på territoriet deira, oppfyller krava til største VOC-innhald som fastsett i tabell 1 og 2. For å restaurere og vedlikehalde bygningar og veterankøyretøy som dei kompetente styresmaktene har utpeikt som særleg historisk og kulturelt verdifulle, kan partane gi individuelle løyve til kjøp og sal i strengt avgrensa kvantum av produkt som ikkje oppfyller grenseverdiane for VOC som er fastsette i dette vedlegget. Partane kan òg gi fritak frå krava ovanfor for produkt som blir selde utplukkande for bruk i ein aktivitet som fell inn under vedlegg VI, og som blir utført i ein registrert eller autorisert installasjon som oppfyller det vedlegget.

Tabell 1

Maksimalt VOC-innhald for måling og lakk

Underkategori produkt	Type	(g/l)*
Interiør matt vegg og tak (glans ≤ 25 ved 60 grader)	WB	30
	SB	30
Interiør blank vegg og tak (glans > 25 ved 60 grader)	WB	100
	SB	100
Utvendige vegger av mineralsk materiale	WB	40
	SB	430
Innvendig/utvendig utsmykkings- og kledningsmåling for tre og metall	WB	130
	SB	300
Innvendig/utvendig lakk og trelasur for utsmykking, medrekna ugjennomskinleg trelasur	WB	130
	SB	400
Innvendig og utvendig trelasur med minimal tjukkleik	WB	130
	SB	700

<i>Underkategori produkt</i>	<i>Type</i>	<i>(g/l)*</i>
Grunning	WB	30
	SB	350
Heftgrunning	WB	30
	SB	750
Einkomponents spesialbelegg	WB	140
	SB	500
Tokomponents reaktive spesialbelegg for spesifikk sluttbruk	WB	140
	SB	500
Fleirfargebelegg	WB	100
	SB	100
Dekoreffektbelegg	WB	200
	SB	200

* g/l klar til bruk.

Tabell 2

Største VOC-innhald i produkt for reparasjonslakkering av køyretøy

<i>Underkategori produkt</i>	<i>Sjikt</i>	<i>VOC (g/l)*</i>
Forbehandling og reingjering	Forbehandling	850
	Forvask	200
Sparkelmasse/stoppar	Alle typar	250
Grunning	Surfacer/filler og generell (metall) grunning	540
	Ertsgrunning	780
Dekklakk	Alle typar	420
Spesiallakk	Alle typar	840

* g/l bruksklart produkt. Med unntak av «forbehandling og reingjering» bør eventuelt vassinnhald i bruksklart produkt trekkest frå.

B. Canada

7. Grenseverdiar for å kontrollere utslepp av VOC frå bruk av forbrukar- og handelsprodukt vil bli fastsette etter behov idet ein tek omsyn til opplysingar om tilgjengelege kontrollteknologiar, -teknikkar og -tiltak, grenseverdiar som er brukte i andre jurisdiksjonar, og dokumenta nedanfor:
 - a) VOC Concentration Limits for Architectural Coatings Regulations. SOR/2009-264;
 - b) VOC Concentration Limits for Automotive Refinishing Products. SOR/2009-197;
 - c) Regulations Amending the Prohibition of Certain Toxic Substances Regulations, 2005 (2-Methoxyethanol, Pentachlorobenzene and Tetrachlorobenzenes). SOR/2006-279;
 - d) Federal Halocarbon Regulations. SOR/2003-289;
 - e) Prohibition of Certain Toxic Substances Regulations. SOR/2003-99;
 - f) Solvent Degreasing Regulations. SOR/2003-283;
 - g) Tetrachloroethylene (Use in Dry Cleaning and Reporting Requirements) Regulations. SOR/2003-79;

- h) Order Adding Toxic Substances to Schedule 1 to the Canadian Environmental Protection Act, 1999;
- i) Notice with Respect to Certain Substances on the Domestic Substances List (DSL);
- j) Order Amending Schedule 1 to the Canadian Environmental Protection Act, 1999 (Miscellaneous Program);
- k) Ozone-depleting Substances Regulations. SOR/99-7;
- l) Proposed regulations for VOC Concentrations Limits for Certain Products;
- m) Proposed notice requiring the preparation and implementation of pollution prevention plans in respect of specified substances on Schedule 1 of the Canadian Environmental Protection Act, 1999, related to the resin and synthetic rubber manufacturing sector;
- n) Proposed notice requiring the preparation and implementation of pollution prevention plans in respect of specified substances on Schedule 1 of the Canadian Environmental Protection Act, 1999, implicated in the polyurethane and other foam sector (except polystyrene);
- o) Notice with Respect to Certain Hydrochlorofluorocarbons;
- p) Notice with Respect to Certain Substances on the Domestic Substances List (DSL); og
- q) Environmental Code of Practice for the Reduction of Solvent Emissions from Dry Cleaning Facilities. PN 1053.

C. USA

8. Grenseverdier for å kontrollere utslepp av VOC fra kjelder som fell inn under «National Volatile Organic Compound Emission Standards for Consumer and Commercial Products» er spesifiserte i disse dokumenta:
- a) Automobile refinish coatings – 40 C.F.R. Part 59, Subpart B;
 - b) Consumer products – 40 C.F.R. Part 59, Subpart C;
 - c) Architectural coatings – 40 C.F.R. Part 59, Subpart D; and
 - d) Aerosol coatings – 40 C.F.R. Part 59, Subpart E.

Fråsegn gitt av Noreg saman med godkjenning den 26. november 2019

I samsvar med artikkel 15 punkt 4 i endringa, erklærer regjeringa i Kongeriket Noreg at ho ikkje aktar å vere bunden av framgangsmåten som er fastsett i artikkel 13 bis nr. 7, som gjeld endringar i vedlegga IV til XI.

Utgitt av:
Utenriksdepartementet
7. juni-plassen
Postboks 8114 Dep
NO-0032 Oslo

ISSN: 1501-5734

Sats levert av Lovdata

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 12/2020 – opplag 120